

Treaty Series

*Treaties and international agreements
registered
or filed and recorded
with the Secretariat of the United Nations*

VOLUME 2607

2009

I. Nos. 46363-46377

Recueil des Traités

*Traités et accords internationaux
enregistrés
ou classés et inscrits au répertoire
au Secrétariat de l'Organisation des Nations Unies*

UNITED NATIONS • NATIONS UNIES

Treaty Series

---

*Treaties and international agreements
registered
or filed and recorded
with the Secretariat of the United Nations*

VOLUME 2607

Recueil des Traités

---

*Traités et accords internationaux
enregistrés
ou classés et inscrits au répertoire
au Secrétariat de l'Organisation des Nations Unies*

Copyright © United Nations 2012
All rights reserved
Manufactured in the United Nations

Print ISBN: 978-92-1-900553-2
e-ISBN: 978-92-1-055655-2

Copyright © Nations Unies 2012
Tous droits réservés
Imprimé aux Nations Unies

TABLE OF CONTENTS

I

*Treaties and international agreements
registered in August 2009
Nos. 46363 to 46377*

No. 46363. Poland and Italy:

- Agreement between the Government of the Republic of Poland and the Government of the Republic of Italy on cooperation in combating crime. Warsaw, 4 June 2007..... 3

No. 46364. Turkey and Romania:

- Agreement between the Government of the Republic of Turkey and the Government of Romania on early notification of a nuclear accident (with annex). Bucharest, 3 March 2008..... 37

No. 46365. Turkey and Ukraine:

- Memorandum of Understanding for technical cooperation and exchange of information in nuclear regulatory matters between the Turkish Atomic Energy Authority and the State Nuclear Regulatory Committee of Ukraine. Ankara, 7 June 2005..... 57

No. 46366. France and Tunisia:

- Tourism cooperation Agreement between the Government of the French Republic and the Government of the Republic of Tunisia. Tunis, 4 December 2003..... 73

No. 46367. Germany and Malawi:

- Agreement between the Government of the Federal Republic of Germany and the Government of the Republic of Malawi concerning financial cooperation in 2007. Lilongwe, 22 April 2009..... 87

No. 46368. Germany and South Africa:

- Agreement between the Government of the Federal Republic of Germany and the Government of the Republic of South Africa on cooperation in the field of veterinary affairs. Berlin, 26 September 2008..... 89

No. 46369. Germany and South Africa:

- Agreement between the Government of the Federal Republic of Germany and the Government of the Republic of South Africa concerning financial cooperation in 2006. Pretoria, 21 April 2009 105

No. 46370. Germany and South Africa:

- Agreement between the Government of the Federal Republic of Germany and the Government of the Republic of South Africa concerning financial cooperation in 2008. Pretoria, 21 April 2009 107

No. 46371. Turkey and Syrian Arab Republic:

- Agreement between the Government of the Republic of Turkey and the Government of the Syrian Arab Republic on co-operation and mutual assistance in customs matters. Ankara, 23 July 2003 109

No. 46372. Lithuania and Armenia:

- Agreement between the Government of the Republic of Lithuania and the Government of the Republic of Armenia on the promotion and reciprocal protection of investments. Yerevan, 25 April 2006..... 145

No. 46373. Lithuania and Sweden:

- General Security Agreement between the Government of the Republic of Lithuania and the Government of the Kingdom of Sweden concerning the protection of classified information. Vilnius, 21 March 2002..... 181

No. 46374. Lithuania and Turkey:

- Agreement between the Government of the Republic of Lithuania and the Government of the Republic of Turkey on defence industrial cooperation. Munich, 7 February 2004 213

No. 46375. Lithuania and Croatia:

- Agreement between the Government of the Republic of Lithuania and the Government of the Republic of Croatia on the promotion and reciprocal protection of investments. Zagreb, 15 April 2008 239

No. 46376. Lithuania and Bosnia and Herzegovina:

- Agreement between the Republic of Lithuania and Bosnia and Herzegovina on the promotion and protection of investments. Sarajevo, 7 June 2007 271

No. 46377. Lithuania and Azerbaijan:

- Agreement between the Government of the Republic of Lithuania and the Government of the Republic of Azerbaijan on co-operation in the field of railway transport. Baku, 21 April 2008 327

TABLE DES MATIÈRES

I

*Traités et accords internationaux
enregistrés en août 2009
N°s 46363 à 46377*

N° 46363. Pologne et Italie :

Accord entre le Gouvernement de la République de Pologne et le Gouvernement de la République italienne relatif à la coopération dans la lutte contre la criminalité. Varsovie, 4 juin 2007 3

N° 46364. Turquie et Roumanie :

Accord entre le Gouvernement de la République turque et le Gouvernement de la Roumanie sur la notification rapide d'accidents nucléaires (avec annexe). Bucarest, 3 mars 2008..... 37

N° 46365. Turquie et Ukraine :

Mémorandum d'accord relatif à la coopération technique et à l'échange d'information en matière de réglementation nucléaire entre l'Autorité de l'énergie atomique turque et le Comité d'état de réglementation nucléaire de l'Ukraine. Ankara, 7 juin 2005..... 57

N° 46366. France et Tunisie :

Accord de coopération en matière de tourisme entre le Gouvernement de la République française et le Gouvernement de la République tunisienne. Tunis, 4 décembre 2003 73

N° 46367. Allemagne et Malawi :

Accord de coopération financière en 2007 entre le Gouvernement de la République fédérale d'Allemagne et le Gouvernement de la République du Malawi. Lilongwe, 22 avril 2009 87

N° 46368. Allemagne et Afrique du Sud :

Accord entre le Gouvernement de la République fédérale d'Allemagne et le Gouvernement de la République sud-africaine relatif à la coopération dans le domaine vétérinaire. Berlin, 26 septembre 2008 89

N° 46369. Allemagne et Afrique du Sud :	
Accord de coopération financière en 2006 entre le Gouvernement de la République fédérale d'Allemagne et le Gouvernement de la République sud-africaine. Pretoria, 21 avril 2009	105
N° 46370. Allemagne et Afrique du Sud :	
Accord de coopération financière en 2008 entre le Gouvernement de la République fédérale d'Allemagne et le Gouvernement de la République sud-africaine. Pretoria, 21 avril 2009	107
N° 46371. Turquie et République arabe syrienne :	
Accord de coopération et d'assistance mutuelle en matière douanière entre le Gouvernement de la République turque et le Gouvernement de la République arabe syrienne. Ankara, 23 juillet 2003.....	109
N° 46372. Lituanie et Arménie :	
Accord entre le Gouvernement de la République de Lituanie et le Gouvernement de la République d'Arménie relatif à la promotion et à la protection réciproque des investissements. Erevan, 25 avril 2006	145
N° 46373. Lituanie et Suède :	
Accord général de sécurité entre le Gouvernement de la République de Lituanie et le Gouvernement du Royaume de Suède relatif à la protection des renseignements classifiés. Vilnius, 21 mars 2002	181
N° 46374. Lituanie et Turquie :	
Accord entre le Gouvernement de la République de Lituanie et le Gouvernement de la République turque relatif à la coopération industrielle en matière de défense. Munich, 7 février 2004.....	213
N° 46375. Lituanie et Croatie :	
Accord entre le Gouvernement de la République de Lituanie et le Gouvernement de la République de Croatie relatif à la promotion et à la protection réciproque des investissements. Zagreb, 15 avril 2008	239
N° 46376. Lituanie et Bosnie-Herzégovine :	
Accord entre la République de Lituanie et la Bosnie-Herzégovine relatif à la promotion et à la protection des investissements. Sarajevo, 7 juin 2007.....	271
N° 46377. Lituanie et Azerbaïdjan :	
Accord entre le Gouvernement de la République de Lituanie et le Gouvernement de la République d'Azerbaïdjan relatif à la coopération dans le domaine du transport ferroviaire. Bakou, 21 avril 2008	327

NOTE BY THE SECRETARIAT

Under Article 102 of the Charter of the United Nations, every treaty and every international agreement entered into by any Member of the United Nations after the coming into force of the Charter shall, as soon as possible, be registered with the Secretariat and published by it. Furthermore, no party to a treaty or international agreement subject to registration which has not been registered may invoke that treaty or agreement before any organ of the United Nations. The General Assembly, by resolution 97 (I), established regulations to give effect to Article 102 of the Charter (see text of the regulations, vol. 859, p. VIII; http://treaties.un.org/doc/source/publications/practice/registration_and_publication.pdf).

The terms "treaty" and "international agreement" have not been defined either in the Charter or in the regulations, and the Secretariat follows the principle that it acts in accordance with the position of the Member State submitting an instrument for registration that, so far as that party is concerned, the instrument is a treaty or an international agreement within the meaning of Article 102. Registration of an instrument submitted by a Member State, therefore, does not imply a judgement by the Secretariat on the nature of the instrument, the status of a party or any similar question. It is the understanding of the Secretariat that its acceptance for registration of an instrument does not confer on the instrument the status of a treaty or an international agreement if it does not already have that status, and does not confer upon a party a status which it would not otherwise have.

*
* *

Disclaimer: All authentic texts in the present Series are published as submitted for registration by a party to the instrument. Unless otherwise indicated, the translations of these texts have been made by the Secretariat of the United Nations, for information.

NOTE DU SECRÉTARIAT

Aux termes de l'Article 102 de la Charte des Nations Unies, tout traité ou accord international conclu par un Membre des Nations Unies après l'entrée en vigueur de la Charte sera, le plus tôt possible, enregistré au Secrétariat et publié par lui. De plus, aucune partie à un traité ou accord international qui aurait dû être enregistré mais ne l'a pas été ne pourra invoquer ledit traité ou accord devant un organe de l'Organisation des Nations Unies. Par sa résolution 97 (I), l'Assemblée générale a adopté un règlement destiné à mettre en application l'Article 102 de la Charte (voir texte du règlement, vol. 859, p. IX; http://treaties.un.org/doc/source/publications/practice/registration_and_publication-fr.pdf).

Les termes « traité » et « accord international » n'ont été définis ni dans la Charte ni dans le règlement, et le Secrétariat a pris comme principe de s'en tenir à la position adoptée à cet égard par l'État Membre qui a présenté l'instrument à l'enregistrement, à savoir qu'en ce qui concerne cet État partie, l'instrument constitue un traité ou un accord international au sens de l'Article 102. Il s'ensuit que l'enregistrement d'un instrument présenté par un État Membre n'implique, de la part du Secrétariat, aucun jugement sur la nature de l'instrument, le statut d'une partie ou toute autre question similaire. Le Secrétariat considère donc que son acceptation pour enregistrement d'un instrument ne confère pas audit instrument la qualité de traité ou d'accord international si ce dernier ne l'a pas déjà, et qu'il ne confère pas à une partie un statut que, par ailleurs, elle ne posséderait pas.

*
* *

Déni de responsabilité : Tous les textes authentiques du présent Recueil sont publiés tels qu'ils ont été soumis pour enregistrement par l'une des parties à l'instrument. Sauf indication contraire, les traductions de ces textes ont été établies par le Secrétariat de l'Organisation des Nations Unies, à titre d'information.

I

Treaties and international agreements

registered in

August 2009

Nos. 46363 to 46377

Traités et accords internationaux

enregistrés en

août 2009

N°s 46363 à 46377

No. 46363

—
**Poland
and
Italy**

Agreement between the Government of the Republic of Poland and the Government of the Republic of Italy on cooperation in combating crime. Warsaw, 4 June 2007

Entry into force: *25 June 2009 by notification, in accordance with article 18*

Authentic texts: *Italian and Polish*

Registration with the Secretariat of the United Nations: *Poland, 17 August 2009*

—
**Pologne
et
Italie**

Accord entre le Gouvernement de la République de Pologne et le Gouvernement de la République italienne relatif à la coopération dans la lutte contre la criminalité. Varsovie, 4 juin 2007

Entrée en vigueur : *25 juin 2009 par notification, conformément à l'article 18*

Textes authentiques : *italien et polonais*

Enregistrement auprès du Secrétariat des Nations Unies : *Pologne, 17 août 2009*

[ITALIAN TEXT – TEXTE ITALIEN]

ACCORDO

tra il Governo della Repubblica di Polonia e il Governo della Repubblica Italiana di cooperazione nella lotta contro la criminalità

Il Governo della Repubblica di Polonia e il Governo della Repubblica Italiana, di seguito denominati „Parti Contraenti”:

- **consapevoli** che la criminalità organizzata ed altri delitti particolarmente pericolosi colpiscono entrambi i Paesi, mettendo in pericolo l'ordine e la sicurezza pubblica;
- **riconoscendo** l'importanza della cooperazione internazionale nella lotta alla criminalità, in particolare al terrorismo, alla criminalità organizzata, al traffico illecito di stupefacenti e sostanze psicotrope, all'immigrazione illegale ed alla tratta di esseri umani;
- **tenuto conto** della Risoluzione n. 45/123 dell'Assemblea Generale delle Nazioni Unite, in data 14 dicembre 1990, in tema di cooperazione internazionale nella lotta contro il crimine organizzato;
- **tenuto conto** delle seguenti Convenzioni delle Nazioni Unite: Convenzione Unica sugli Stupefacenti del 1961, fatta a New York il 30 marzo 1961; il Protocollo di emendamento della Convenzione Unica sugli Stupefacenti del 1961, fatto a Ginevra il 25 marzo 1972; Convenzione delle Nazioni Unite contro il Traffico illecito di Stupefacenti e Sostanze Psicotrope redatta a Vienna il 20 dicembre 1988, nonché Convenzione delle Nazioni Unite contro il crimine organizzato transnazionale, firmata a Palermo il 12 dicembre 2000, e gli annessi Protocolli vincolanti per le Parti Contraenti;
- **tenuto conto** della Convenzione del Consiglio d'Europa sul trattamento dei dati personali, firmata a Strasburgo il 28 gennaio 1981;
- **considerata** l'attuale collaborazione in base al Memorandum d'Intesa tra il Governo della Repubblica di Polonia e il Governo della Repubblica Italiana

nella lotta contro la criminalità organizzata transnazionale e il traffico illecito di stupefacenti e sostanze psicotrope, firmato a Roma il 3 luglio 1997;

- **nel quadro** dei rispettivi ordinamenti;
- **nel rispetto** della sovranità di ciascuno Stato;

CONVENGONO quanto segue:

Articolo 1

Con il presente Accordo le Parti Contraenti, in conformità con le rispettive legislazioni nazionali vigenti, si impegnano a compiere ogni attività al fine di intensificare gli sforzi comuni nel campo della lotta alla criminalità organizzata e ad altri delitti particolarmente pericolosi, quali ad esempio:

- a) terrorismo;
- b) reati contro la persona e la salute;
- c) la produzione ed il traffico illecito di sostanze stupefacenti e psicotrope e i loro precursori;
- d) reati contro l'ordine pubblico e la sicurezza comune;
- e) furto di materiali nucleari e radioattivi, loro trasporto, traffico illegale ed uso improprio;
- f) tratta degli esseri umani, in particolare di donne e minori, a fini di sfruttamento illegale;
- g) reati contro la libertà sessuale e la moralità;
- h) furto o traffico illegale di armi, munizioni, esplosivi ed altri materiali pericolosi, come pure la loro produzione illegale;
- i) reati contro l'ambiente;
- j) immigrazione illegale e le organizzazioni criminali che la favoriscono;
- k) furto, traffico e contrabbando di opere d'arte e di antiquariato, mezzi di trasporto o di qualsiasi altro oggetto;
- l) falsificazione o contraffazione di moneta avente corso legale e di titoli, come pure la loro immissione in circolazione;
- m) falsificazione o contraffazione di documenti al fine di utilizzarli come autentici;
- n) reati contro l'economia, inclusa la falsificazione di marchi e brevetti industriali, riciclaggio dei proventi di reato e corruzione;

- o) reati commessi attraverso l'uso di strumenti informatici, di Internet e di altri mezzi di telecomunicazione.

Articolo 2

Le Parti Contraenti si impegnano a svolgere consultazioni periodiche tra i rappresentanti dei rispettivi Ministri competenti, per conferire impulso alla cooperazione, nonchè per verificare l'attività svolta congiuntamente e per definire obiettivi specifici.

Articolo 3

1. Le Parti Contraenti stabiliscono che gli Organi competenti all'esecuzione del presente Accordo sono:

- per la Repubblica di Polonia:
  - a) il Ministro competente per gli Affari Interni,
  - b) il Ministro competente per le Istituzioni Finanziarie,
  - c) il Ministro competente per la Finanza Pubblica,
  - d) il Capo dell'Agenzia per la Sicurezza Interna,
  - e) il Comandante Generale della Polizia,
  - f) il Comandante Generale della Guardia di Frontiera;
  - g) l'Ispettore Generale per l'Informazione Finanziaria;
- per la Repubblica Italiana:
  - a) il Ministro dell'Interno,
  - b) il Dipartimento della Pubblica Sicurezza del Ministero dell'Interno.

2. Gli Organi competenti delle Parti Contraenti, nell'ambito delle rispettive attribuzioni, comunicheranno direttamente tra loro.

3. Gli Organi competenti delle Parti Contraenti avranno la facoltà di scambiarsi Ufficiali di collegamento, stabilire Punti di contatto e, in conformità alle proprie procedure interne, concludere intese operative che integrino il presente Accordo, per stabilire in dettaglio le modalità della cooperazione.

4. Le Parti Contraenti si notificheranno, mediante i canali diplomatici, le informazioni concernenti gli Organi competenti di cui al precedente comma 1, nonchè in merito ad eventuali cambiamenti delle attribuzioni o dei nominativi.

Articolo 4

Le Parti Contraenti si impegnano a favorire l'armonizzazione delle legislazioni nazionali, come strumento indispensabile ad una azione concertata contro la criminalità organizzata.

Articolo 5

Le Parti Contraenti si consulteranno, per quanto possibile, in vista dell'adozione di posizioni comuni e di azioni concertate in tutte le sedi internazionali in cui si discutano o si decidano strategie di lotta contro la criminalità.

Articolo 6

Le Parti Contraenti, in conformità alle loro legislazioni nazionali, si impegnano a collaborare nel:

- a) ricercare le persone che hanno commesso i reati specificati all'articolo 1, ovvero i latitanti, compresa la possibilità di ricorrere all'istituto dell'espulsione;
- b) ricercare le persone scomparse e identificare le persone la cui identità è incerta, ovvero i cadaveri non identificati;
- c) ricercare i corpi di reato.

Articolo 7

Al fine di attuare la cooperazione specificata all'articolo 1, gli Organi competenti delle Parti Contraenti dovranno:

- a) scambiare i dati personali degli autori di reato, nonché informazioni relative a:
  - persone che promuovono e gestiscono attività criminali,
  - connessioni criminali tra gli autori dei reati,
  - strutture dei gruppi e delle organizzazioni criminali ed i loro metodi operativi,
  - circostanze di tempo e di luogo concernenti il reato e le modalità di connessioni,
  - norme penali che sono state violate,
  - provvedimenti già adottati nei confronti del reo;

- b) aggiornarsi costantemente e reciprocamente sulle attuali minacce della criminalità, nonché sulle tecniche e sulle strutture organizzative predisposte per contrastarla, anche attraverso la formalizzazione di scambi di esperti e la programmazione, nei due Paesi, di corsi di addestramento comuni in specifiche tecniche investigative e operative;
- c) scambiare atti legislativi, pubblicazioni scientifiche, professionali e didattiche riguardanti la lotta contro il crimine, nonché informazioni sui mezzi tecnici utilizzati nelle operazioni di polizia;
- d) scambiare informazioni, necessarie ai fini investigativi, in ordine agli intestatari ed utenti delle utenze telefoniche, sia di tipo fisso che mobile, connesse alle attività criminali;
- e) adottare, su richiesta degli Organi competenti dell'altra Parte Contraente, le tecniche dell'acquisto simulato e della consegna controllata, nonché altre misure operative concordate congiuntamente, in conformità con le rispettive legislazioni nazionali.

Articolo 8

Per quanto riguarda la lotta al terrorismo, la collaborazione comprenderà:

- a) lo scambio sistematico, dettagliato e rapido, su richiesta o di propria iniziativa, di informazioni sui gruppi terroristici, sugli eventi e sulle tecniche adottate dai terroristi;
- b) il costante e reciproco aggiornamento sulle attuali minacce del terrorismo;
- c) il periodico scambio di esperienze e conoscenze tecnologiche in materia di sicurezza dei trasporti aerei, marittimi e ferroviari, allo scopo di migliorare gli standards di sicurezza adottati presso gli aeroporti e le stazioni ferroviarie, adeguandoli costantemente alla minaccia terroristica.

Articolo 9

1. Le Parti Contraenti, in conformità alle rispettive legislazioni nazionali, garantiranno la disponibilità immediata e sistematica, su richiesta o di propria iniziativa, di tutte le informazioni che possano contribuire a contrastare la

produzione ed il traffico illecito di sostanze stupefacenti e psicotrope. In particolare, la collaborazione comprenderà:

- a) lo scambio di informazioni sui metodi di lotta contro la produzione ed il traffico illecito di sostanze stupefacenti e psicotrope;
- b) l'utilizzazione di nuovi mezzi tecnici;
- c) il costante e reciproco aggiornamento sulle attuali minacce relative alla produzione e al traffico illecito di sostanze stupefacenti e psicotrope;
- d) lo studio congiunto di associazioni o gruppi di trafficanti, impegnati nella produzione e nel traffico illecito di sostanze stupefacenti e psicotrope;
- e) lo scambio di informazioni sui nuovi tipi di sostanze stupefacenti e psicotrope, sui luoghi e sui metodi di produzione, sui mezzi e sulle rotte utilizzati dai trafficanti per il trasporto e sulle tecniche di occultamento, sulle variazioni dei prezzi di dette sostanze, nonché sulle tecniche di analisi;
- f) lo scambio di informazioni sulle modalità dei controlli antidroga alle frontiere.

2. La collaborazione, prevista dal presente Accordo per la lotta contro la produzione illegale ed il traffico di sostanze stupefacenti e psicotrope, riguarda anche i precursori e le sostanze chimiche essenziali.

Articolo 10

Al fine di prevenire e combattere i reati connessi con l'immigrazione illegale e con la tratta di esseri umani, gli Organi competenti delle Parti Contraenti dovranno:

- a) procedere allo scambio di informazioni e dati relativi a:
  - flussi di immigrazione clandestina,
  - mezzi di trasporto e rotte utilizzate,
  - produzione e uso di documenti di viaggio e visti falsi,
  - attività, composizione, metodi e strategie dei gruppi criminali dediti al favoreggiamento dell'immigrazione clandestina e alla tratta di esseri umani;
- b) procedere allo scambio di esperienze nella gestione dei flussi migratori e nell'applicazione delle disposizioni nazionali in materia di ingresso e soggiorno degli stranieri, nonché allo scambio di modelli di documenti di viaggio, visti e impronte di timbri;

- c) valutare la possibilità di realizzare, mediante il coinvolgimento dei diversi enti ed amministrazioni interessati e nel rispetto delle vigenti norme internazionali, forme di collaborazione operative in mare per il monitoraggio e il controllo delle navi sospettate di trasportare immigrati clandestini.

Articolo 11

1. Gli Organi competenti delle Parti Contraenti garantiranno la tutela delle informazioni classificate scambiate tra di loro.

2. Le informazioni classificate trasmesse dall'Organo competente di una Parte Contraente, all'Organo competente dell'altra Parte Contraente possono essere messe a disposizione di altri soggetti diversi da quelli specificati all'articolo 3 comma 1, nonchè ad organi di paesi terzi, soltanto previo consenso dell'Organo competente che ha trasmesso tali informazioni.

3. Qualora un'informazione riservata trasmessa dall'Organo competente di una Parte Contraente venga rivelata, ovvero sia posta in condizione di esserlo, l'Organo competente dell'altra Parte Contraente dovrà immediatamente informare l'Organo competente della Parte Contraente che l'ha trasmessa in merito alle circostanze di tempo e di luogo e ad altre circostanze dell'evento, nonchè in merito ai suoi effetti e alle misure adottate per prevenire nel futuro tale evento.

Articolo 12

1. I dati personali scambiati in base al presente Accordo devono essere trattati e protetti in conformità alle legislazioni nazionali sulla protezione dei dati personali.

2. I dati personali dovranno essere utilizzati esclusivamente allo scopo e alle condizioni stabilite dalla Parte Contraente che li trasmette.

3. I dati personali comunicati possono essere trattati unicamente dagli Organi competenti specificati all'articolo 3 comma 1. I dati personali possono essere trasmessi alle altre persone o istituzioni unicamente previa autorizzazione scritta dell' Organo competente della Parte Contraente che li ha comunicati.

Articolo 13

1. Tutte le richieste di informazioni inoltrate in base al presente Accordo dovranno contenere una sintetica esposizione degli elementi che le motivano.

2. Gli Organi competenti delle Parti Contraenti possono respingere le richieste di collaborazione o assistenza, qualora ritengano che le medesime possano compromettere la sovranità o la sicurezza del Paese o altri interessi statuali di primaria importanza oppure siano in contrasto con la legislazione nazionale. In tal caso, l'Organo competente della Parte Contraente richiesto si impegna a comunicare tempestivamente all'Organo competente della Parte Contraente richiedente il diniego, specificandone i motivi.

Articolo 14

1. Le controversie concernenti l'applicazione del presente Accordo verranno risolte mediante negoziati diretti tra gli Organi Competenti delle Parti Contraenti.

2. Qualora non venga raggiunto il consenso mediante negoziati diretti di cui al comma 1, la controversia verrà risolta secondo le procedure diplomatiche.

Articolo 15

Il presente Accordo non pregiudica i diritti e gli obblighi derivanti da altri accordi internazionali, multilaterali o bilaterali, che siano vincolanti per le Parti Contraenti.

Articolo 16

Le spese relative all'attuazione del presente Accordo verranno sostenute dalla Parte Contraente sul cui territorio tali spese sono state effettuate, salvo che sia altrimenti concordato dalle Parti Contraenti.

Articolo 17

Al momento dell'entrata in vigore del presente Accordo, il Memorandum d'Intesa tra il Governo della Repubblica di Polonia e il Governo della Repubblica

Italiana nella lotta contro la criminalità organizzata transnazionale e il traffico illecito di stupefacenti e sostanze psicotrope, firmato a Roma il 3 luglio 1997, cesserà di avere efficacia.

Articolo 18

1. Il presente Accordo è sottoposto a ratifica ed entrerà in vigore alla data di ricezione, per via diplomatica, della seconda delle due notifiche con cui le Parti Contraenti si comunicheranno reciprocamente l'avvenuto espletamento delle rispettive procedure interne necessarie per l'entrata in vigore dell'Accordo.

2. Il presente Accordo rimarrà in vigore per un periodo illimitato, salvo denuncia effettuata da una delle Parti Contraenti con un preavviso scritto, per via diplomatica. In tal caso l'Accordo cesserà di avere efficacia dopo sei mesi dalla data di ricezione della Nota di preavviso.

Fatto a Varsavia il 4 giugno 2007 in due originali, ciascuno nelle lingue polacca e italiana, entrambi i testi facenti ugualmente fede.

**Per il Governo
della Repubblica di Polonia**

**Per il Governo
della Repubblica Italiana**

[POLISH TEXT – TEXTE POLONAIS]

U M O W A

między

Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Włoskiej o współpracy w zwalczaniu przestępczości

Rząd Rzeczypospolitej Polskiej i Rząd Republiki Włoskiej, zwane dalej „Umawiającymi się Stronami”:

- świadome faktu, że przestępczość zorganizowana i inne rodzaje szczególnie niebezpiecznych przestępstw dotyczą obydwu Państw, zagrażając porządkowi i bezpieczeństwu publicznemu;
- uznając znaczenie międzynarodowej współpracy dla zwalczania przestępczości, a w szczególności zwalczania terroryzmu, przestępczości zorganizowanej, nielegalnego obrotu środkami odurzającymi i substancjami psychotropowymi oraz nielegalnej migracji i handlu ludźmi;
- mając na uwadze rezolucję Nr 45/123 Zgromadzenia Ogólnego Narodów Zjednoczonych z dnia 14 grudnia 1990 roku o międzynarodowej współpracy przeciwko przestępczości zorganizowanej;
- mając na uwadze następujące konwencje Narodów Zjednoczonych: Jednolitą konwencję o środkach odurzających z 1961 roku, sporządzoną w Nowym Jorku dnia 30 marca 1961 roku; Protokół zmieniający Jednolitą konwencję o środkach odurzających z 1961 roku, sporządzony w Genewie dnia 25 marca 1972 roku; Konwencję Narodów Zjednoczonych o zwalczaniu nielegalnego obrotu środkami odurzającymi i substancjami psychotropowymi, sporządzoną w Wiedniu dnia 20 grudnia 1988 roku, oraz Konwencję Narodów Zjednoczonych przeciwko międzynarodowej przestępczości zorganizowanej, podpisaną w Palermo dnia 12 grudnia 2000 roku, wraz z wiążącymi Umawiające się Strony Protokołami;

- biorąc pod uwagę Konwencję Rady Europy o ochronie osób w związku z automatycznym przetwarzaniem danych osobowych, sporządzoną w Strasburgu dnia 28 stycznia 1981 roku;
- biorąc pod uwagę dotychczasową współpracę prowadzoną w oparciu o Memorandum o Porozumieniu między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej i Rządem Republiki Włoskiej w sprawie zwalczania międzynarodowej przestępczości zorganizowanej i nielegalnego handlu środkami odurzającymi i psychotropowymi, podpisane w Rzymie dnia 3 lipca 1997 roku;
- uwzględniając własne ustawodawstwo;
- w poszanowaniu suwerenności każdego z Państw;

uzgodniły, co następuje:

Artykuł 1

Na mocy niniejszej Umowy Umawiające się Strony, zgodnie z obowiązującym ustawodawstwem wewnętrznym, zobowiązują się do wykonywania wszelkich działań mających na celu zintensyfikowanie wspólnego wysiłku w zakresie walki z przestępczością zorganizowaną oraz innymi szczególnie niebezpiecznymi przestępstwami, takimi jak:

- a) terroryzm;
- b) przeciwko życiu i zdrowiu;
- c) nielegalna produkcja i obrót środkami odurzającymi i substancjami psychotropowymi oraz ich prekursorami;
- d) przeciwko porządkowi publicznemu i bezpieczeństwu powszechnemu;
- e) kradzież materiałów jądrowych i promieniotwórczych, ich przewóz, nielegalny obrót nimi i niewłaściwe użycie;
- f) handel ludźmi, zwłaszcza kobietami i dziećmi, w celu nielegalnego wykorzystania;
- g) przeciwko wolności seksualnej i obyczajności;
- h) kradzież lub nielegalny obrót bronią, amunicją, materiałami wybuchowymi i innymi niebezpiecznymi materiałami oraz nielegalna ich produkcja;
- i) przeciwko środowisku;
- j) nielegalna migracja i jej organizowanie przez grupy przestępcze;

- k) kradzież i przemyt dóbr kultury, antyków, środków transportu lub wszelkiego rodzaju innych przedmiotów i obrót nimi;
- l) podrabianie lub przerabianie środków płatniczych i papierów wartościowych oraz wprowadzanie ich do obiegu;
- m) podrabianie lub przerabianie dokumentów w celu używania ich jako autentycznych;
- n) przeciwko obrotowi gospodarczemu, w tym podrabianie i przerabianie znaków towarowych i patentów przemysłowych, pranie pieniędzy i korupcja;
- o) popełnione przy użyciu środków informatycznych, internetu lub innych środków telekomunikacji.

Artykuł 2

Umawiające się Strony zobowiązują się do odbywania okresowych konsultacji pomiędzy przedstawicielami właściwych ministrów, które będą miały na celu wspomaganie współpracy, nadzorowanie wspólnie prowadzonej działalności oraz określanie szczegółowych celów.

Artykuł 3

1. Umawiające się Strony ustalają, że właściwymi organami uprawnionymi do wykonywania niniejszej Umowy są:

- w Rzeczypospolitej Polskiej:
  - a) Minister właściwy do spraw wewnętrznych,
  - b) Minister właściwy do spraw instytucji finansowych,
  - c) Minister właściwy do spraw finansów publicznych,
  - d) Szef Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego,
  - e) Komendant Główny Policji,
  - f) Komendant Główny Straży Granicznej,
  - g) Generalny Inspektor Informacji Finansowej;

- w Republice Włoskiej:

- a) Minister Spraw Wewnętrznych,
- b) Departament Bezpieczeństwa Publicznego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

2. Właściwe organy Umawiających się Stron w zakresie swoich ustawowych kompetencji będą kontaktować się bezpośrednio.

3. Właściwe organy Umawiających się Stron mogą wymieniać oficerów łącznikowych, tworzyć punkty kontaktowe, a także z zachowaniem procedur

wewnętrznych zawierać porozumienia wykonawcze do niniejszej Umowy w celu określenia szczegółowych zasad współpracy.

4. Umawiające się Strony informują się drogą dyplomatyczną o organach właściwych, o których mowa w ustępie 1, a także o ewentualnych zmianach właściwości lub nazw tych organów.

Artykuł 4

Umawiające się Strony zobowiązują się wspierać harmonizację ustawodawstw wewnętrznych, jako narzędzia niezbędnego do przeprowadzenia wspólnych działań w walce przeciwko zorganizowanej przestępczości.

Artykuł 5

Umawiające się Strony będą, w miarę możliwości, konsultować przyjęcie wspólnego stanowiska i działań prowadzonych we wszystkich międzynarodowych instytucjach, w których są omawiane i ustalane strategie walki z przestępczością.

Artykuł 6

Umawiające się Strony, zgodnie ze swoim ustawodawstwem wewnętrznym, zobowiązują się do współpracy w zakresie:

- a) poszukiwania sprawców przestępstw określonych w artykule 1 oraz osób uchylających się od odbycia kary orzeczonej za ich popełnienie z możliwością ich wydalenia;
- b) poszukiwania osób zaginionych, identyfikacji osób o nieustalonej tożsamości i nieznanymi zwłok;
- c) poszukiwania przedmiotów pochodzących z przestępstwa.

Artykuł 7

W celu realizacji współpracy, o której mowa w artykule 1, właściwe organy Umawiających się Stron będą:

- a) przekazywać sobie wzajemnie dane osobowe sprawców przestępstw oraz informacje o:
  - inspiratorach i osobach kierujących działaniami przestępczymi,
  - powiązaniach przestępczych między sprawcami przestępstw,
  - strukturach grup i organizacji przestępczych oraz metodach ich działania,

- okolicznościach dotyczących czasu, miejsca i sposobu popełnienia przestępstwa,
  - naruszonych przepisach prawa karnego,
  - podjętych już działaniach w stosunku do sprawcy;
- b) stale i wzajemnie informować się o aktualnych zagrożeniach związanych z przestępczością oraz na temat technik i struktur organizacyjnych powołanych do jej zwalczania, w tym również poprzez wymianę ekspertów, organizowanie w obu Państwach wspólnych kursów szkoleniowych na temat specyficznych technik dochodzeniowych i operacyjnych;
- c) wymieniać akty prawne, opracowania naukowe, specjalistyczne i dydaktyczne dotyczące walki z przestępczością oraz informacje o środkach technicznych wykorzystywanych w pracy operacyjnej policji;
- d) wymieniać informacje niezbędne w działaniach wykrywczych dotyczące abonentów i użytkowników numerów telefonicznych, zarówno sieci stacjonarnych, jak i komórkowych, powiązanych z działalnością przestępczą;
- e) na wniosek właściwych organów drugiej Umawiającej się Strony podejmować, zgodnie ze swoim ustawodawstwem wewnętrznym, czynności w ramach zakupu kontrolowanego oraz przesyłki niejawnie nadzorowanej, jak również inne wspólnie uzgodnione czynności operacyjne.

Artykuł 8

W zakresie zwalczania terroryzmu współpraca obejmie:

- a) systematyczną, szczegółową i szybką, na wniosek lub z własnej inicjatywy, wymianę informacji na temat grup terrorystycznych, zdarzeń i technik stosowanych przez terrorystów;
- b) stałą i wzajemną aktualizację informacji o zagrożeniach związanych z terroryzmem;
- c) okresową wymianę doświadczeń i wiedzy technicznej z zakresu bezpieczeństwa transportu lotniczego, morskiego i kolejowego, mającą na celu podnoszenie standardów bezpieczeństwa na lotniskach i dworcach kolejowych oraz ich stałe dostosowywanie do zagrożeń terrorystycznych.

Artykuł 9

1. Umawiające się Strony, zgodnie ze swoim ustawodawstwem wewnętrznym, zapewnią bezzwłoczne i systematyczne udostępnianie, na wniosek lub z własnej inicjatywy, wszelkich informacji, które mogą przyczynić się do zwalczania nielegalnej produkcji i obrotu środkami odurzającymi i substancjami psychotropowymi. W szczególności współpraca obejmie:

- a) wymianę informacji dotyczących metod zwalczania nielegalnej produkcji i obrotu środkami odurzającymi i substancjami psychotropowymi;
- b) wykorzystywanie nowych środków technicznych;
- c) stałe i wzajemne informowanie się o aktualnych zagrożeniach związanych z nielegalną produkcją i obrotem środkami odurzającymi i substancjami psychotropowymi;
- d) wspólne rozpracowywanie organizacji i grup zajmujących się nielegalną produkcją i obrotem środkami odurzającymi i substancjami psychotropowymi;
- e) wymianę informacji dotyczących nowych typów środków odurzających i substancji psychotropowych, miejsc i metod ich produkcji, środków używanych do ich transportu oraz technik ich ukrywania, wahań cenowych i technik ich analiz;
- f) wymianę informacji o metodach kontroli antynarkotykowej na przejściach granicznych.

2. Współpraca przewidziana przez niniejszą Umowę w zakresie zwalczania nielegalnej produkcji i obrotu środkami odurzającymi i substancjami psychotropowymi dotyczy również prekursorów i substancji wyjściowych.

Artykuł 10

W celu zapobiegania i zwalczania przestępstw związanych z nielegalną migracją i handlem ludźmi, właściwe organy Umawiających się Stron będą:

- a) wymieniać informacje oraz dane dotyczące:
  - rozmiarów nielegalnej migracji,
  - wykorzystywanych środkach transportu i szlaków nielegalnej migracji,
  - wytwarzania i korzystania z fałszywych dokumentów podróży i wiz,
  - działalności, składu, metod i strategii działania grup przestępczych uczestniczących w organizacji nielegalnej migracji i handlu ludźmi;

- b) wymieniać doświadczenia w zakresie kontroli zjawisk migracyjnych, stosowania przepisów prawa wewnętrznego dotyczących wjazdu i pobytu cudzoziemców, jak również wymieniać wzory dokumentów podróży, wiz i pieczęci;
- c) oceniać możliwość prowadzenia za pośrednictwem uprawnionych organów i instytucji, z poszanowaniem obowiązującego prawa międzynarodowego, współpracy operacyjnej na morzu, w celu monitorowania i kontroli statków, wobec których istnieje podejrzenie o transport nielegalnych imigrantów.

Artykuł 11

1. Właściwe organy Umawiających się Stron zapewnią ochronę przekazywanych sobie wzajemnie informacji niejawnych.

2. Informacje niejawne przekazane przez właściwy organ jednej Umawiającej się Strony właściwemu organowi drugiej Umawiającej się Strony mogą być udostępnione innym podmiotom niż wymienione w artykule 3 ustęp 1 oraz właściwym organom państw trzecich wyłącznie za zgodą właściwego organu przekazującego.

3. W przypadku narażenia na ujawnienie lub ujawnienia informacji niejawnych przekazywanych przez właściwy organ jednej Umawiającej się Strony, właściwy organ drugiej Umawiającej się Strony powiadomi niezwłocznie o tym zdarzeniu właściwy organ Umawiającej się Strony przekazującej, poinformuje o czasie, miejscu i innych okolicznościach zdarzenia, jego skutkach oraz działaniach podjętych w celu zapobieżenia występowaniu w przyszłości tego rodzaju zdarzeń.

Artykuł 12

1. Dane osobowe przekazywane na podstawie niniejszej Umowy będą przetwarzane i chronione zgodnie z ustawodawstwem wewnętrznym w zakresie ochrony danych osobowych.

2. Dopuszcza się wykorzystywanie danych osobowych wyłącznie w celu oraz na warunkach określonych przez Umawiającą się Stronę przekazującą.

3. Udostępnione dane osobowe mogą być wykorzystane wyłącznie przez organy właściwe wymienione w artykule 3 ustęp 1. Dane osobowe mogą zostać udostępnione innym osobom i instytucjom wyłącznie za uprzednim pisemnym zezwoleniem właściwego organu Umawiającej się Strony, który je przekazał.

Artykuł 13

1. Wszelkie wnioski o informacje składane na podstawie niniejszej Umowy muszą zawierać zwięzłe wskazanie przyczyn uzasadniających wniosek.

2. Właściwe organy Umawiających się Stron mogą odrzucić wniosek o współpracę lub pomoc, jeśli uznają, że mogłoby to zagrozić suwerenności lub bezpieczeństwu danego państwa, innym ważnym interesom państwowym lub jeżeli byłoby niezgodne z ustawodawstwem wewnętrznym. W takim wypadku, właściwy organ Umawiającej się Strony, do którego zwrócono się z wnioskiem, zobowiązany jest powiadomić natychmiast organ właściwy Umawiającej się Strony, który wystąpił z wnioskiem, o jego odmowie i jej przyczynach.

Artykuł 14

1. Spory dotyczące stosowania niniejszej Umowy będą rozstrzygane w drodze bezpośrednich rokowań między właściwymi organami Umawiających się Stron.

2. W wypadku nieosiągnięcia porozumienia w drodze bezpośrednich rokowań, o których mowa w ustępie 1, spór zostanie rozstrzygnięty w drodze dyplomatycznej.

Artykuł 15

Umowa niniejsza nie narusza praw i obowiązków Umawiających się Stron wynikających z innych wiążących je dwustronnych i wielostronnych umów międzynarodowych.

Artykuł 16

Koszty związane z realizacją niniejszej Umowy ponosi ta Umawiająca się Strona, na terytorium której koszty te powstały, chyba że Umawiające się Strony postanowią inaczej.

Artykuł 17

W dniu wejścia w życie niniejszej Umowy utraci moc obowiązującą Memorandum o Porozumieniu między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej i Rządem Republiki Włoskiej w sprawie zwalczania międzynarodowej przestępczości zorganizowanej i nielegalnego handlu środkami odurzającymi i psychotropowymi, podpisane w Rzymie dnia 3 lipca 1997 roku.

Artykuł 18

1. Umowa niniejsza podlega ratyfikacji i wejdzie w życie w dniu otrzymania, drogą dyplomatyczną, późniejszej z not, w których Umawiające się Strony poinformują się wzajemnie o wypełnieniu stosownych procedur krajowych koniecznych dla wejścia Umowy w życie.

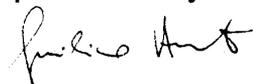
2. Umowa niniejsza jest zawarta na czas nieokreślony. Każda z Umawiających się Stron może ją wypowiedzieć drogą dyplomatyczną. W takim wypadku utraci moc po upływie sześciu miesięcy od dnia otrzymania noty o wypowiedzeniu.

Sporządzono w Warszanie dnia 4 czerwca 2007 roku
w dwóch egzemplarzach, każdy w językach polskim i włoskim, przy czym obydwie teksty są jednakowo autentyczne.

**Z upoważnienia Rządu
Rzeczypospolitej Polskiej**

**Z upoważnienia Rządu
Republiki Włoskiej**

[TRANSLATION – TRADUCTION]

AGREEMENT BETWEEN THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF
POLAND AND THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF ITALY
ON COOPERATION IN COMBATTING CRIME

The Government of the Republic of Poland and the Government of the Republic of Italy, hereinafter referred to as the "Contracting Parties";

Being aware that organized crime, and other particularly pernicious forms of crime, affect both countries, jeopardizing public order and security;

Acknowledging the importance of international cooperation in the fight against crime, and particularly against terrorism, organized crime, illicit traffic in narcotic drugs and psychotropic substances, illegal immigration and the trade in human beings;

Recalling United Nations General Assembly resolution No. 45/123 dated 14 December 1990 concerning international cooperation in combating organized crime;

Recalling the following United Nations conventions: the 1961 Single Convention on Narcotic Drugs, (New York, 30 March 1961); the Protocol amending the Single Convention on Narcotic Drugs (Geneva, 25 March 1972); the United Nations Convention against Illicit Traffic in Narcotic Drugs and Psychotropic Substances (Vienna, 20 December 1988); the United Nations Convention against Transnational Organized Crime (Palermo, 12 December 2000) and the annexed protocols binding on the Contracting Parties;

Recalling the Council of Europe Convention on the Processing of Personal Data, signed in Strasbourg on 28 January 1981;

Considering current cooperation based on the Memorandum of Understanding, signed in Rome on 3 July 1997, between the Government of the Republic of Poland and the Government of the Republic of Italy on combating transnational organized crime and illicit traffic in narcotic drugs and psychotropic substances;

Within the framework of their respective systems;

Respecting the sovereignty of each State;

Have agreed as follows:

Article 1

By this Agreement the Contracting Parties commit themselves to carry out, in conformity with their respective national legislations currently in force, any action in order to enhance their common efforts in the combat against organized crime and other particularly pernicious forms of crime, such as:

(a) terrorism;

(b) crimes and offences against the person and health;

- (c) the production of, and illicit trafficking in, narcotic and psychotropic substances and their precursors;
- (d) crimes and offences against public order and general security;
- (e) the theft, transport and improper use of, and illegal trafficking in, nuclear and radioactive materials;
- (f) trafficking in human beings, especially women and children, for purposes of illegal exploitation;
- (g) crimes and offences against sexual freedom and morals;
- (h) theft of or illegal trafficking in weapons, ammunition, explosives and other dangerous materials and illegal production of the same;
- (i) crimes and offences against the environment;
- (j) illegal immigration and the criminal organizations promoting it;
- (k) the theft and smuggling of and trafficking in works of art and antiques, transport facilities and other objects of any kind;
- (l) the forgery or counterfeiting of monetary instruments having the status of legal tender, and of securities, and their distribution;
- (m) the forgery or counterfeiting of documents for use as authentic;
- (n) economic crimes and offences, including the counterfeiting of industrial trade marks and patents and the laundering of the proceeds of crime and corruption;
- (o) crimes and offences committed with the use of computers, the Internet and other communication media.

Article 2

The Contracting Parties undertake to hold periodic consultations between representatives of the respective competent ministers to give impetus to cooperation, review jointly conducted activities and define specific objectives.

Article 3

1. The Contracting Parties decide that the bodies competent for purposes of implementation of this Agreement are:

- For the Republic of Poland:

- (a) the Minister competent for home affairs;
- (b) the Minister competent for financial institutions;
- (c) the Minister competent for public finances;
- (d) the head of the Internal Security Agency;
- (e) the Commander-General of the Police Force;
- (f) the Commander-General of the Border Guards;
- (g) the Inspector-General for Financial information;

- For the Republic of Italy:

(a) the Minister of the Interior;

(b) the Public Security Department of the Ministry of the Interior.

2. The competent bodies of the Contracting Parties shall communicate directly with one another within the framework of their respective mandates.

3. The competent bodies of the Contracting Parties shall be empowered to exchange liaison officers, establish contact points and, in accordance with their own internal procedures, conclude agreements complementing this Agreement for purposes of detailed establishment of the modalities of cooperation.

4. The Contracting Parties shall communicate to one another through diplomatic channels information concerning the competent bodies referred to in paragraph 1 above and any changes in their powers or titles.

Article 4

The Contracting Parties undertake to promote the harmonization of their national legislations, as an indispensable tool for joint action against organized crime.

Article 5

The Contracting Parties shall hold consultations wherever possible for the adoption of joint positions and concerted measures in all international forums where strategies for combating crime are discussed or decided upon.

Article 6

The Contracting Parties undertake, in accordance with their national legislation, to cooperate in:

(a) searching for persons who have committed crimes or offences mentioned in article 1 or fugitives, including the possibility of resorting to expulsion;

(b) searching for missing persons and identifying persons of uncertain identity or unidentified corpses;

(c) searching for material evidence.

Article 7

For purposes of giving effect to the cooperation referred to in article 1, the competent bodies of the Contracting Parties shall:

(a) exchange personal data on persons committing crimes and offences and information on:

- persons promoting and managing criminal activities;
- criminal contacts between offenders;

- the structures and operating methods of criminal groups and organizations;
- the times and places of commission of crimes and offences and the forms of linkages;
- penal statutes violated;
- measures already adopted to deal with an offender;

(b) provide continuing and reciprocal updates on current threats posed by crime and on the technical and organizational structures designed to combat it through, inter alia, formal arrangements for the exchange of experts and the scheduling, in the two countries, of joint training courses on specific investigative and operational techniques;

(c) exchange legislation and scientific, professional and educational publications on combating crime, as well as information on technical methods used in police operations;

(d) exchange information on holders and users of fixed or mobile telephone equipment needed for investigative purposes in connection with criminal activity;

(e) the use, at the request of the competent bodies of the other Contracting Party and in accordance with their respective national legislations, of the techniques of simulated purchase and controlled delivery and other jointly agreed operational measures.

Article 8

With respect to combating terrorism, cooperation shall include:

(a) the systematic, detailed and rapid exchange of information, upon request or spontaneously, on terrorist groups, terrorist acts and techniques used by terrorists;

(b) continuing and reciprocal updating on current terrorist threats;

(c) the periodic exchange of experiences and technical knowledge relating to the security of air, sea and land transport systems with a view to improving the security standards adopted in airports and railway terminals and continually adapting them to the threat of terrorism.

Article 9

1. The Contracting Parties, in accordance with their respective national legislation, shall guarantee the immediate and systematic availability, on request or spontaneously, of all information of a nature to contribute to countering the production of and illicit traffic in narcotic drugs and psychotropic substances. In particular, such cooperation shall comprise:

(a) exchanges of information on methods of combating the production of and illicit traffic in narcotic drugs and psychotropic substances;

(b) the use of new technical methods;

(c) continuing and reciprocal updating on current threats arising from the production of and illicit traffic in narcotic drugs and psychotropic substances;

(d) the joint study of associations and groups of traffickers engaged in the production of and illicit traffic in narcotic drugs and psychotropic substances;

(e) the exchange of information concerning new types of narcotic drugs and psychotropic substances, places and methods of production, facilities and routes used by traffickers for transportation, concealment methods, fluctuations in the prices of the above-mentioned substances and techniques of analysis;

(f) exchanges of information concerning modalities of anti-drug monitoring at borders.

2. The cooperation provided for in this Agreement with respect to the combat against the illegal production of and traffic in narcotic drugs and psychotropic substances also applies to precursors and essential chemical substances.

Article 10

To prevent and combat crime in the fields of illegal migration and trade in human beings, the competent bodies in the Contracting Parties shall:

(a) exchange information and data relating to:

- clandestine immigration flows;
- transport facilities and routes used;
- production and use of forged travel documents and visas;
- activities, composition, methods and strategies of criminal groups engaged in facilitating clandestine immigration and the trade in human beings;

(b) exchange experiences in the field of migration flow management and the enforcement of national provisions concerning the entry and stay of aliens, and also of model travel documents, visas and stamp imprints;

(c) examine the possibility of establishing, through involvement of the different interested bodies and administrations and in conformity with the international regulations in force, forms of operational cooperation at sea in order to monitor and control vessels suspected of transporting clandestine immigrants.

Article 11

1. The Contracting Parties guarantee the safeguarding of classified information exchanged between them.

2. Classified information communicated by the competent body of one Contracting Party to the competent body of the other may only be made available to bodies other than those mentioned in paragraph 1 of article 3, or to other countries, with the prior consent of the competent body which communicated the information.

3. If an item of classified information communicated by the competent body of one Contracting Party is divulged, or is liable to be divulged, the competent body of the other Contracting Party must immediately inform the competent body of the Contracting Party which communicated the information regarding the time, place and other circumstances relevant to the incident, the effects thereof and the measures taken to prevent a recurrence.

Article 12

1. Personal data exchanged under this Agreement must be handled and safeguarded in accordance with national legislation on the protection of personal data.

2. Personal data may be used solely for the purposes, and subject to the conditions, laid down by the Contracting Party communicating it.

3. Personal data communicated may be handled only by the competent bodies mentioned in paragraph 1 of article 3. Personal data may only be communicated to other persons or institutions with the prior written authorization of the competent body in the Contracting Party which communicated the data.

Article 13

1. All requests for information made under this Agreement shall include a brief statement of the grounds for the request.

2. The competent bodies of the Contracting Party may refuse requests for cooperation or assistance if they consider that such requests may be prejudicial to the country's sovereignty or security or other vital national interests or runs counter to national legislation. In such cases the competent body of the requested Contracting Party undertakes promptly to communicate the refusal to the competent body of the requesting Contracting Party, giving the grounds for the refusal.

Article 14

1. Disputes concerning implementation of this Agreement shall be settled by direct negotiations between the competent bodies of the Contracting Parties.

2. Where agreement is not reached by direct negotiation as described in paragraph 1, the dispute shall be settled through diplomatic channels.

Article 15

This Agreement shall not prejudice the rights and obligations arising from other international, multilateral or bilateral agreements binding on the Contracting Parties.

Article 16

Except where otherwise agreed by the Contracting Parties, all expenses incurred in the implementation of this Agreement shall be borne by the Contracting Party in the territory of which the expenses occurred.

Article 17

On the entry into force of this Agreement, the Memorandum of Understanding between the Government of the Republic of Poland and the Government of the Republic of

Italy on combating transnational organized crime and the illicit traffic in narcotic drugs and psychotropic substances, signed in Rome on 3 July 1997, shall cease to have effect.

Article 18

1. This Agreement is subject to ratification. It shall enter into force on the date of receipt, through diplomatic channels, of the second of the two notifications whereby the Contracting Parties inform each other that the internal procedures necessary for entry into force of the Agreement have been completed.

2. This Agreement shall remain in force indefinitely unless denounced by one of the Contracting Parties. Notice of denunciation shall be communicated in writing through diplomatic channels. The Agreement shall then cease to have effect six months after the date of receipt of the notification.

DONE at Warsaw, on 4 June 2007, in two original copies, each in the Polish and Italian languages, both texts being equally authentic.

For the Government of the Republic of Poland:

For the Government of the Republic of Italy:

[TRANSLATION – TRADUCTION]

ACCORD ENTRE LE GOUVERNEMENT DE LA RÉPUBLIQUE DE POLOGNE ET LE GOUVERNEMENT DE LA RÉPUBLIQUE ITALIENNE RELATIF À LA COOPÉRATION DANS LA LUTTE CONTRE LA CRIMINALITÉ

Le Gouvernement de la république de Pologne et le Gouvernement de la République italienne, ci-après dénommés les « Parties contractantes »;

Conscients du fait que le crime organisé et d'autres délits particulièrement dangereux affectent les deux pays, ce qui menace l'ordre public et la sécurité de leurs citoyens;

Reconnaissant l'importance de la coopération internationale dans la lutte contre le crime, notamment le terrorisme, le crime organisé, le trafic illicite des stupéfiants et des substances psychotropes, l'immigration illégale et la traite d'êtres humains;

Rappelant la résolution 45/123 du 14 décembre 1990 de l'Assemblée générale des Nations Unies concernant la coopération internationale dans la lutte contre le crime organisé;

Rappelant la Convention unique sur les stupéfiants conclue à New York le 30 mars 1961, le Protocole portant amendement de la Convention unique sur les stupéfiants de 1961, conclu à Genève le 25 mars 1972, la Convention des Nations Unies contre le trafic illicite des stupéfiants et des substances psychotropes conclue à Vienne le 20 décembre 1988 ainsi que la Convention des Nations Unies contre la criminalité transnationale organisée signée à Palerme le 12 décembre 2000 et les protocoles apparentés revêtant un caractère contraignant pour les Parties contractantes;

Rappelant la Convention du Conseil de l'Europe sur le traitement des données personnelles, signée à Strasbourg le 28 janvier 1981;

Considérant la collaboration actuelle fondée sur le Mémoire d'accord conclu entre le Gouvernement de la République de Pologne et le Gouvernement de la République italienne relatif à la lutte contre la criminalité transnationale organisée et le trafic illicite des stupéfiants et des substances psychotropes, signé à Rome le 3 juillet 1997;

Dans le cadre de leurs législations respectives;

Dans le respect de la souveraineté de chaque État;

Sont convenus de ce qui suit :

Article premier

Par le présent Accord, les Parties contractantes s'engagent à accomplir, conformément à leurs législations nationales respectives à cet égard, toute action visant à accroître leurs efforts communs dans la lutte contre le crime organisé et d'autres délits particulièrement dangereux, notamment :

- a) Le terrorisme;
- b) Les infractions contre la vie et l'intégrité corporelle;
- c) La production et le trafic illicite des stupéfiants et des substances psychotropes et de leurs précurseurs;
- d) Les atteintes à l'ordre public et à la sécurité commune;
- e) Le vol de matières nucléaires et radioactives, leur transport, leur trafic illégal et leur mauvais usage;
- f) La traite des êtres humains, notamment des femmes et des enfants, à des fins d'exploitation illégale;
- g) Les délits contre la liberté sexuelle et la moralité;
- h) Le vol ou le trafic illégal d'armes, de munitions, d'explosifs et d'autres matériaux dangereux, ainsi que leur production illégale;
- i) Les délits contre l'environnement;
- j) L'immigration illégale et les organisations criminelles qui la favorisent;
- k) Le vol, le trafic et la contrebande d'œuvres d'art et d'antiquités, de moyens de transport ou de tout autre objet;
- l) La falsification ou la contrefaçon de monnaie ayant cours légal et de titre, ainsi que leur mise sur le marché;
- m) La falsification ou la contrefaçon de documents en vue de les utiliser comme s'ils étaient authentiques;
- n) Les délits contre l'économie, notamment la falsification de marques et de brevets industriels, le blanchiment du produit du crime et la corruption;
- o) Les fraudes informatiques, y compris à travers l'utilisation d'Internet et d'autres moyens de télécommunication.

Article 2

Les Parties contractantes tiendront des consultations régulières par le biais des représentants des Ministres compétents respectifs, afin de dynamiser la coopération, ainsi que de vérifier les activités réalisées conjointement et de définir les objectifs spécifiques.

Article 3

1. Les Parties contractantes établissent que les organismes compétents pour l'exécution du présent Accord sont les suivants :

- Pour la République de Pologne :

- a) Le Ministre compétent des affaires intérieures;
- b) Le Ministre compétent des institutions financières;
- c) Le Ministre compétent des finances publiques;
- d) Le Responsable de l'Agence pour la sécurité nationale;
- e) Le Commandant général de la police;

- f) Le Commandant général des gardes-frontières;
- g) L'Inspecteur général des renseignements financiers.

- Pour la République italienne :

- a) Le Ministre de l'intérieur;
- b) Le Département de la sécurité publique du Ministère de l'intérieur.

2. Les organismes compétents des Parties contractantes, dans le cadre de leurs attributions respectives, communiqueront directement entre eux.

3. Les organismes compétents des Parties contractantes pourront échanger leurs officiers de liaison, désigner des points de contact et, conformément à leurs procédures internes, conclure des ententes pratiques intégrant le présent Accord, afin de définir en détail les modalités de la coopération.

4. Les Parties contractantes s'échangeront, par voie diplomatique, les informations relatives aux organismes compétents visés au paragraphe 1 ci-dessus, ainsi que celles portant sur tout éventuel changement au niveau des attributions ou des personnes désignées.

Article 4

Les Parties contractantes s'engagent à promouvoir la meilleure harmonisation possible de leurs législations intérieures respectives, en tant qu'outil indispensable à une action conjointe contre le crime organisé.

Article 5

Les Parties contractantes tiendront des consultations, dans la mesure du possible, en vue d'adopter des positions communes et des mesures conjointes dans les enceintes internationales où sont examinées ou décidées les stratégies de lutte contre la criminalité.

Article 6

Les Parties contractantes, conformément à leurs législations intérieures respectives, s'engagent à collaborer :

- a) Dans la recherche des personnes qui ont commis des actes criminels visés à l'article premier, c'est-à-dire, des fugitifs, en envisageant notamment la possibilité de recourir à des mesures d'expulsion;
- b) Dans la recherche des personnes disparues et l'identification des personnes dont l'identité est incertaine voire des cadavres non identifiés;
- c) Dans la recherche des pièces à conviction.

Article 7

Aux fins de la mise en œuvre de la coopération visée à l'article premier, les organismes compétents des Parties contractantes conviennent des mesures suivantes :

a) Échanger les informations personnelles sur les auteurs de délit ainsi que les informations concernant :

- Les personnes qui favorisent ou gèrent des activités criminelles;
- Les liens criminels entre les auteurs de délits;
- Les structures des organisations et des groupes criminels et leurs modes opératoires;
- Les circonstances de temps et de lieu relatives au crime et les modalités de connexion;
- Les normes pénales qui ont été violées;
- Les mesures déjà adoptées à l'encontre du coupable;

b) Informer l'autre Partie de manière constante et réciproque des menaces courantes posées par le crime organisé et des techniques et structures organisationnelles élaborées pour lutter contre celui-ci, notamment par l'échange d'experts et l'organisation dans les deux pays de formations conjointes sur des techniques opérationnelles et d'enquête spécifiques;

c) Échanger des législations nationales, des publications scientifiques, professionnelles et pédagogiques sur la lutte contre la criminalité; ainsi que des informations sur les méthodes techniques utilisées dans les opérations policières;

d) Échanger des informations, nécessaires aux fins d'enquête, relatives aux titulaires et aux utilisateurs de numéros de téléphone, fixe ou mobile, dans le cadre d'activités criminelles;

e) Recourir, à la demande des organismes compétents de l'autre Partie contractante, aux techniques d'achat simulé et de la livraison contrôlée, ainsi qu'à d'autres mesures opérationnelles définies conjointement, conformément aux législations intérieures respectives.

Article 8

S'agissant de la lutte contre le terrorisme, la collaboration comprendra les mesures suivantes :

a) L'échange systématique, détaillé et rapide d'informations concernant les groupes terroristes, ainsi que sur les événements et les techniques adoptées par les terroristes, sur demande ou de manière spontanée;

b) La communication constante et réciproque des menaces courantes posées par le terrorisme;

c) L'échange périodique de l'expérience et des connaissances techniques relatives à la sécurité des réseaux de transport aérien, maritime et ferroviaire, en vue d'améliorer les normes de sécurité adoptées aux aéroports et dans les gares, en les adaptant sans cesse à la menace terroriste.

Article 9

1. Les Parties contractantes, conformément à leurs législations intérieures respectives, garantissent la disponibilité immédiate et systématique, sur demande ou de manière spontanée, de toutes les informations susceptibles de favoriser la lutte contre la production et le trafic illicite de stupéfiants et des substances psychotropes. La collaboration comprendra notamment les mesures suivantes :

a) L'échange constant et réciproque d'informations sur les méthodes de lutte contre la production et le trafic illicite de stupéfiants et des substances psychotropes;

b) L'utilisation de nouvelles techniques;

c) La communication constante et réciproque des menaces courantes posées par la production et le trafic illicite de stupéfiants et des substances psychotropes;

d) L'étude conjointe d'associations ou de groupes de trafiquants, impliqués dans la production et dans le trafic illicite de stupéfiants et des substances psychotropes;

e) L'échange d'informations concernant les nouveaux types de stupéfiants et de substances psychotropes, les sources et les méthodes de production, les itinéraires et les modes utilisés par les trafiquants pour leur transport et les méthodes de dissimulation, les fluctuations des prix de ces substances, et les techniques d'analyse;

f) L'échange d'informations concernant les modalités de suivi des activités de lutte contre la drogue le long de la frontière.

2. La collaboration, prévue dans le présent Accord pour la lutte contre la production illégale et le trafic des stupéfiants et de substances psychotropes, s'applique aussi aux personnes et aux produits chimiques essentiels.

Article 10

Afin de prévenir et de contrer la criminalité dans le domaine de l'immigration illégale et de la traite des êtres humains, les organismes compétents des Parties contractantes devront respecter les dispositions suivantes :

a) Échanger des informations et des données concernant :

- Les flux d'immigration illégale;
- Les moyens de transport utilisés et les itinéraires suivis;
- La production et l'utilisation de faux documents de voyage et de faux visas;
- Les activités, la composition, les méthodes et les stratégies des groupes criminels qui visent à faciliter l'immigration illégale et la traite des êtres humains;

b) Échanger des expériences dans le domaine de la gestion des flux de migration et de la mise en application des dispositions nationales relatives à l'entrée et au séjour des étrangers, ainsi que dans le domaine des modèles d'impression de tampons, de documents de voyage et de visas;

c) Évaluer la possibilité d'établir, via la participation de divers organismes et administrations concernés et conformément aux règles internationales en vigueur, des formes opérationnelles de coopération en mer, afin d'assurer le suivi et le contrôle des navires soupçonnés de transporter des immigrants illégaux.

Article 11

1. Les organismes compétents des Parties contractantes garantissent la protection des informations classifiées qu'elles ont échangées.

2. Les informations classifiées transmises par l'organisme compétent d'une Partie contractante, à l'organisme compétent de l'autre Partie contractante, peuvent être mises à la disposition d'acteurs autres que ceux définis dans l'article 3, paragraphe 1, ainsi qu'à des organismes de pays tiers, sous réserve toutefois d'obtenir l'autorisation préalable dudit organisme compétent à l'origine de la divulgation de ces informations.

3. Si des informations confidentielles transmises par l'organisme compétent d'une Partie contractante sont dévoilées, ou susceptibles de l'être, l'organisme compétent de l'autre Partie contractante doit alors sans délai communiquer audit organisme à l'origine de la divulgation de ces informations, les circonstances de temps et de lieu, et toute autre circonstance relative à l'événement, ainsi que ses effets et les mesures prises afin de prévenir tout événement similaire à l'avenir.

Article 12

1. Les données personnelles échangées en vertu du présent Accord doivent être traitées et protégées conformément à la législation nationale relative à la protection de données personnelles.

2. Les données personnelles seront utilisées exclusivement aux fins de mise en œuvre du présent Accord et selon les conditions définies par la Partie contractante qui les communique.

3. Les données personnelles communiquées pourront être traitées uniquement par les organismes compétents définis à l'article 3, paragraphe 1. Les données personnelles peuvent être transmises à des institutions ou des parties tierces sous réserve de faire l'objet d'une autorisation écrite préalable de la Partie contractante communiquant lesdites données.

Article 13

1. Toutes les demandes d'information formulées en vertu du présent Accord doivent contenir une brève description des éléments qui les motivent.

2. Les organismes compétents de la Partie contractante peuvent refuser d'accéder à la demande de coopération ou d'assistance prévue par le présent Accord s'ils estiment que ladite demande est susceptible de porter atteinte à la souveraineté ou à la sécurité du pays ou à d'autres intérêts nationaux vitaux, ou qu'elle va à l'encontre de la législation nationale. En pareilles circonstances, les organismes compétents de la Partie contractante requise s'engagent à signifier rapidement par écrit son refus à la Partie contractante requérante, en indiquant les raisons de leur refus.

Article 14

1. Tout différend concernant l'application du présent Accord sera réglé par contacts directs entre les organismes compétents des Parties contractantes.

2. Si elles ne parviennent pas à se mettre d'accord selon les dispositions définies au paragraphe 1 ci-dessus, le différend sera réglé par voie diplomatique.

Article 15

Le présent Accord ne préjugera pas des droits et obligations découlant d'autres conventions internationales, bilatérales ou multilatérales, revêtant un caractère contraignant pour les Parties contractantes.

Article 16

Toute dépense encourue pour mettre en application les dispositions du présent Accord sera à la charge de la Partie contractante sur le territoire de laquelle elle est encourue, sauf décision contraire des Parties contractantes.

Article 17

Lors de l'entrée en vigueur du présent Accord, le Mémorandum d'accord entre le Gouvernement de la République de Pologne et le Gouvernement de la République italienne relatif à la lutte contre la criminalité transnationale organisée et le trafic illicite des stupéfiants et des substances psychotropes, signé à Rome le 3 juillet 1997, cessera de produire ses effets.

Article 18

1. Le présent Accord doit être ratifié et entrera en vigueur par voie diplomatique à la date de réception de la dernière des deux notifications remises par les Parties contractantes pour s'informer réciproquement que les formalités intérieures prévues par leurs législations respectives ont été remplies.

2. Le présent Accord restera en vigueur pour une période indéterminée, à moins que l'une ou l'autre des Parties ne le dénonce par écrit au préalable à l'autre Partie, par voie diplomatique. Dans ce cas, l'Accord cessera de produire ses effets au terme de six mois suivant la date de réception de ladite dénonciation.

FAIT à Varsovie le 4 juin 2007, en deux exemplaires, chacun en langues polonaise et italienne, les deux textes faisant également foi.

Pour le Gouvernement de la République de Pologne :

Pour le Gouvernement de la République italienne :

No. 46364

—
**Turkey
and
Romania**

Agreement between the Government of the Republic of Turkey and the Government of Romania on early notification of a nuclear accident (with annex). Bucharest, 3 March 2008

Entry into force: *10 April 2009 by notification, in accordance with article 6*

Authentic texts: *English, Romanian and Turkish*

Registration with the Secretariat of the United Nations: *Turkey, 19 August 2009*

—
**Turquie
et
Roumanie**

Accord entre le Gouvernement de la République turque et le Gouvernement de la Roumanie sur la notification rapide d'accidents nucléaires (avec annexe). Bucarest, 3 mars 2008

Entrée en vigueur : *10 avril 2009 par notification, conformément à l'article 6*

Textes authentiques : *anglais, roumain et turc*

Enregistrement auprès du Secrétariat des Nations Unies : *Turquie, 19 août 2009*

[ENGLISH TEXT – TEXTE ANGLAIS]

AGREEMENT
BETWEEN
THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF TURKEY
AND
THE GOVERNMENT OF ROMANIA
ON
EARLY NOTIFICATION OF A NUCLEAR ACCIDENT

The Government of the Republic of Turkey and the Government of Romania hereinafter referred to as “the Contracting Parties”,

DESIRING to further develop cooperative and good relationships between the Republic of Turkey and Romania,

CONVINCED that it is important for both countries to prevent nuclear accidents and to mitigate their transboundary consequences,

MINDFUL that the Republic of Turkey and Romania are Parties to the Convention on Early Notification of a Nuclear Accident adopted at Vienna on 26 September 1986 (hereinafter referred to as “the IAEA Convention”),

FIRMLY DECIDED to conclude on this basis, a bilateral legal framework to facilitate the early notification of nuclear accidents taking place on the states territories of the Contracting Parties and to ensure the related exchange of information,

TAKING INTO ACCOUNT that Romania is a Member State of the European Atomic Energy Community and is party to the Euratom Treaty,

Have agreed as follows:

ARTICLE 1
SCOPE OF APPLICATION

This Agreement where it concerns notification of a nuclear accident, shall apply to the facilities and activities referred to in Articles 1 and 3 of the IAEA Convention and also the cases referred to in Article 2 of this Agreement.

ARTICLE 2
NOTIFICATION OF A NUCLEAR ACCIDENT

1. A Contracting Party, in the event of any nuclear accident on its state's territory involving the nuclear facilities or activities referred to in Article 1 and Article 3 of the IAEA Convention that results or may result in release of radioactive materials into the state's territory of the other Contracting Party, shall immediately notify the other Contracting Party and provide it with the whole available information in accordance with Article 5 of the IAEA Convention.
2. The Contracting Parties shall notify each other without any delay if the radiation monitoring system of one Contracting Party registers occurrence of radiation above the normal level when this radiation is not caused by facilities or activities in the territory of its own state.

ARTICLE 3
COMPETENT AUTHORITIES

1. The provisions of this Agreement shall be accomplished by the following competent authorities:
  - In the Republic of Turkey, by the Turkish Atomic Energy Authority
  - In Romania, by the National Commission for Nuclear Activities Control
2. The addresses, phone and fax numbers of the competent authorities are given in Annex, which is an integral part of this Agreement.
3. The Contracting Parties shall notify each other of any change related to the competent authorities responsible for the application of the provisions of this Agreement.
4. For the purposes of early notification of a nuclear accident the competent authorities shall set up points of contact and shall notify each other their points of contacts (mail address, telephone, facsimile, e-mail) after the entry into force of this Agreement.
5. The competent authorities shall together take further necessary steps to comply with the obligations set out in this Agreement.

ARTICLE 4
SETTLEMENT OF DISPUTES

Any disputes arising from the interpretation or application of this Agreement shall be settled by negotiations or consultations between the Contracting Parties or by other means acceptable to both Contracting Parties.

ARTICLE 5
RELATIONSHIP TO OTHER INTERNATIONAL AGREEMENTS

1. This Agreement shall not impede the obligations arisen from the Romania's accession to the Euratom Treaty and European Union.
2. This Agreement shall not affect the rights and the obligations of the Contracting Parties under the international agreements concluded earlier and related to the matter of this Agreement.

ARTICLE 6
ENTRY INTO FORCE

This agreement shall enter into force thirty days after the last notification through diplomatic channels informing that the Contracting Parties have completed their respective national procedures for the entry into force of the Agreement.

ARTICLE 7
AMENDMENTS

1. Each Contracting Party may propose amendments to this Agreement.
2. Amendments shall be made by written agreement of the Contracting Parties and shall enter into force according to the provisions of the Article 6 of this Agreement.

ARTICLE 8
VALIDITY

This Agreement is concluded for a period of one year and shall automatically be extended thereafter each time for a period of one-year unless either Contracting Party notifies the other Contracting Party in writing the termination of this Agreement at least three months before the expiration date of its period of validity.

SIGNED at Bucharest, on the 3rd of March 2008, in duplicate, each one in the Turkish, Romanian and English languages, all texts being equally authentic. In case of divergence of interpretation, the English text shall prevail.

**For the Government of
the Republic of Turkey**

OKAY ÇAKIROĞLU

**President
Turkish Atomic Energy Authority**

For the Government of Romania

**ANTON IULIU
DEMETRIU COROIANU**

**President
National Commission for
Nuclear Activities Control**

ANNEX

COMPETENT AUTHORITIES

- In THE REPUBLIC OF TURKEY:

Turkish Atomic Energy Authority

Address: TAEK, Eskişehir Yolu 9. km.
06530 –ANKARA

Telephone: +90 (312) 295 89 07
+90 (312) 295 89 08

Fax: +90 (312) 295 89 47

- In ROMANIA:

National Commission for Nuclear Activities Control

Address: 14. Blvd. Libertății, District 5, Bucharest, Romania,
Postal Code 050706

Telephone: +4021 351 50 88
+4021 316 05 72 (during working hours)

Fax: +4021 351 50 88
+4021 317 38 75 (during working hours)

[ROMANIAN TEXT – TEXTE ROUMAIN]

ACORD

ÎN TRE GUVERNUL REPUBLICII TURCIA ȘI GUVERNUL ROMÂNIEI PRIVIND NOTIFICAREA RAPIDĂ A UNUI ACCIDENT NUCLEAR

Guvernul Republicii Turcia și Guvernul României, denumite în continuare Părți Contractante,

DORIND să dezvolte, în continuare, relațiile bune și de cooperare între Republica Turcia și România,

CONVINSE că este important pentru ambele țări să prevină accidentele nucleare și să diminueze consecințele lor transfrontaliere,

AVÂND ÎN VEDERE că Republica Turcia și România sunt Părți la Convenția cu privire la notificarea rapidă a unui accident nuclear, adoptată la Viena, la 26 septembrie 1986 (denumită în continuare Convenția AIEA)

FERM HOTĂRÂTE să stabilească pe această bază un cadru legal bilateral care să faciliteze notificarea rapidă a unui accident nuclear produs pe teritoriile statelor Părților Contractante și să asigure schimbul respectiv de informații,

LUÂND ÎN CONSIDERARE că România este Stat Membru al Comunității Europene a Energiei Atomice și este parte la Tratatului Euratom,

Au convenit următoarele:

ARTICOLUL 1 DOMENIUL DE APLICARE

Prezentul Acord, în partea în care se face referire la notificarea unui accident nuclear, se aplică la instalațiile și activitățile menționate în articolul 1 și articolul 3 din Convenția AIEA, precum și la situațiile prevăzute în articolul 2 al prezentului Acord.

ARTICOLUL 2

NOTIFICAREA UNUI ACCIDENT NUCLEAR

1. O Parte Contractantă, în cazul oricărui accident nuclear pe teritoriul statului său, care implică instalațiile nucleare sau activitățile menționate în articolul 1 și articolul 3 din Convenția AIEA, din care rezultă sau poate rezulta o degajare de materiale radioactive pe teritoriul statului celeilalte Părți Contractante, va notifica imediat cealaltă Parte Contractantă și îi va furniza toate informațiile disponibile conform articolul 5 din Convenția AIEA.
2. Părțile Contractante își notifică reciproc, fără întârziere, dacă sistemul de monitorizare radioactivă a uneia din Părțile Contractante detectează existența nivelului de radiații peste nivelul normal atunci când aceste radiații nu sunt cauzate de instalații sau activități de pe teritoriul propriului stat.

ARTICOLUL 3

AUTORITĂȚILE COMPETENTE

1. Prevederile prezentului Acord sunt duse la îndeplinire de către următoarele autorități competente:
  - În Republica Turcia, de către Autoritatea Turcă pentru Energia Atomică;
  - În România, de către Comisia Națională pentru Controlul Activităților Nucleare.
2. Adresele, numerele de telefon și de fax ale autorităților competente sunt prevăzute în Anexă, care este parte integrantă a prezentului Acord.
3. Părțile Contractante își vor notifica reciproc orice schimbări referitoare la autoritățile competente responsabile cu aplicarea prevederilor prezentului Acord.
4. În scopul notificării rapide a unui accident nuclear autoritățile competente vor stabili puncte de contact și își vor notifica reciproc punctele de contact proprii (adresă, telefon, fax, e-mail) după intrarea în vigoare a prezentului Acord.
5. Autoritățile competente vor lua împreună măsurile ulterioare necesare pentru a se conforma obligațiilor stabilite în prezentul Acord.

ARTICOLUL 4

SOLUȚIONAREA DIFERENDELOR

Orice diferende apărute în legătură cu interpretarea sau aplicarea prezentului Acord vor fi soluționate prin negocieri sau consultări între Părțile Contractante sau prin alte mijloace acceptate de ambele Părți Contractante.

ARTICOLUL 5

RELAȚIA CU ALTE ACORDURI INTERNAȚIONALE

1. Prezentul Acord nu afectează obligațiile rezultate din aderarea României la Tratatul Euratom și Uniunea Europeană.
2. Prezentul Acord nu afectează drepturile și obligațiile Părților Contractante ce decurg din acordurile internaționale încheiate anterior și care au legătură cu domeniul de aplicare al prezentului Acord.

ARTICOLUL 6

INTRAREA ÎN VIGOARE

Prezentul Acord intră în vigoare la 30 de zile de la ultima notificare pe canale diplomatice prin care se informează că Părțile Contractante au îndeplinit procedurile naționale corespunzătoare pentru intrarea în vigoare a Acordului.

ARTICOLUL 7

AMENDAMENTE

1. Fiecare Parte Contractantă poate propune amendamente la prezentul Acord.
2. Amendamentele vor fi făcute prin acordul scris al Părților Contractante și vor intra în vigoare în conformitate cu prevederile articolului 6 al prezentului Acord.

ARTICOLUL 8
VALABILITATE

Prezentul Acord este încheiat pe perioadă de un an și va fi prelungit, în mod automat, de fiecare dată pentru perioade de câte un an, cu condiția ca oricare dintre Părțile Contractante să nu notifice celeilalte Părți Contractante, în scris, denunțarea prezentului Acord cu cel puțin 3 (trei) luni înainte de data expirării perioadei sale de valabilitate.

SEMNAT la București, la data de 3 martie 2008, în două exemplare originale, fiecare în limbile turcă, română și engleză, toate textele fiind egal autentice. În caz de divergențe de interpretare, textul în limba engleză va prevala.

Pentru Guvernul Republicii Turcia

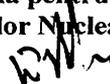
Pentru Guvernul României

OKAY ÇAKIROĞLU

**ANTON IULIU DEMETRIU
COROIANU**

**Președinte
Autoritatea Turcă pentru Energia
Atomică**

**Președinte
Comisia Națională pentru
Controlul Activităților Nucleare**

ANEXĂ

AUTORITĂȚILE COMPETENTE

- În REPUBLICA TURCIA

Autoritatea Turcă pentru Energia Atomică

Adresa: TAEK, Eskişehir Yolu 9. km.
06530 - ANKARA

Telefon: +90 (312) 295 89 07
+90 (312) 295 89 08

Fax: +90 (312) 295 89 47

- În ROMÂNIA

Comisia Națională pentru Controlul Activităților Nucleare

Adresa: Bulevardul Libertății nr. 14, sector 5, București,
România, Cod Poștal 050706

Telefon: +4021 351 50 88
+4021 316 05 72 (în timpul orelor de program)

Fax: +4021 351 50 88
+4021 317 38 75 (în timpul orelor de program)

[TURKISH TEXT – TEXTE TURC]

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
İLE
ROMANYA HÜKÜMETİ
ARASINDA**

NÜKLEER KAZALARIN ERKEN BİLDİRİMİNE DAİR

ANLAŞMA

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Romanya Hükümeti, bundan sonra “Taraflar” olarak anılacaktır,

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Romanya Hükümeti arasındaki işbirliği ve dostane ilişkileri daha da geliştirmeyi arzulayarak,

Nükleer kazaların önlenmesinin ve sınırötesi sonuçlarının hafifletilmesinin her iki ülke için önemli olduğuna inanarak,

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Romanya Hükümeti’nin 26 Eylül 1986 tarihinde kabul edilmiş olan Nükleer Kaza Halinde Erken Bildirim Sözleşmesi’ne (bundan sonra “UAEA Sözleşmesi” olarak anılacaktır) taraf olduğunu hatırlayarak,

Tarafların ülke sınırları içerisinde yer alan nükleer kazaların erken bildirimini kolaylaştırmak ve ilgili bilginin değişimini garanti altına almak için, bu temelde, bir ikili hukuki çerçeveyi akdetmeye kesin bir şekilde kararlı olarak,

Romanya’nın Avrupa Atom Enerjisi Topluluğu’na üye devlet ve Euratom Andlaşması’na taraf olduğunu dikkate alarak

aşağıdaki şekilde anlaşmışlardır.

MADDE 1

UYGULAMANIN KAPSAMI

İşbu Anlaşmanın nükleer kazaların bildirimini ile ilgili bölümleri, UAEA Sözleşmesi’nin 1. ve 3. maddelerinde belirtilen tesis ve faaliyetler ile ayrıca bu anlaşmanın 2. maddesinde belirtilen durumlar için uygulanacaktır.

MADDE 2

NÜKLEER KAZANIN BİLDİRİMİ

1. Taraflardan birinin ülkesinde bulunan ve UAEA Sözleşmesinin 1. ve 3. maddelerinde belirtilen nükleer tesis veya faaliyetlerde, diğer Akit Tarafın ülkesini etkileyen veya etkileyebilecek radyoaktif madde salımına neden olan bir kaza halinde, kazanın meydana geldiği Akit Taraf diğer Akit Tarafı derhal haberdar edecek ve mevcut tüm bilgiyi UAEA Sözleşmesinin 5. maddesine uygun olarak sağlayacaktır.
2. Taraflar, sınırları içerisinde normal radyasyon seviyesi üzerinde bir ölçümü radyasyon izleme sistemi ile kaydederse, bu durum Taraflardan birinde bulunan tesis veya faaliyetlerden kaynaklanmasa bile birbirlerini gecikmeksizin haberdar edeceklerdir.

MADDE 3

YETKİLİ MAKAMLAR

1. Bu Anlaşmanın hükümleri aşağıdaki yetkili makamlar tarafından yerine getirilecektir:
  - Türkiye Cumhuriyetinde Türkiye Atom Enerjisi Kurumu
  - Romanya'da Nükleer Faaliyetlerin Kontrolü için Ulusal Komisyon
2. Yetkili makamların adresleri, telefon ve faks numaraları bu Anlaşmanın ayrılmaz bir parçası olan Ek'te verilmiştir.
3. Taraflar bu Anlaşmanın hükümlerini uygulamakla sorumlu yetkili makamlarla ilgili herhangi bir değişikliği birbirlerine bildireceklerdir.
4. Nükleer kazaların erken bildirim amacı için, yetkili makamlar bu Anlaşmanın yürürlüğe girmesinden sonra temas noktaları oluşturacaklar ve temas noktalarını (yazışma adresi, telefon, faks ve elektronik mektup) birbirlerine bildireceklerdir.
5. Yetkili makamlar, Anlaşmada yer alan yükümlülükleri yerine getirmek için birlikte gerekli diğer adımları atacaklardır.

MADDE 4

ANLAŞMAZLIKLARIN ÇÖZÜMÜ

İşbu Anlaşmanın yorumundan veya uygulamasından doğacak anlaşmazlıklar, Taraflar arasında müzakere yoluyla veya her iki Tarafça kabul edilebilir diğer yöntemlerle çözümlenecektir.

MADDE 5

DİĞER ULUSLARARASI ANLAŞMALAR İLE İLİŞKİLER

1. İşbu Anlaşma, Tarafların bu Anlaşma konusu ile ilgili ve daha önce yapmış oldukları uluslararası anlaşmalardan doğan hak ve yükümlülüklerini etkilemeyecektir.
2. İşbu Anlaşma, Romanya'nın Euratom Andlaşması'ndan ve Avrupa Birliği'ne katılımından doğan yükümlülüklerini sekteye uğratmaz.

MADDE 6

YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ

İşbu Anlaşma, Tarafların Anlaşmanın yürürlüğe girmesi için gerekli ulusal prosedürlerini tamamladıklarına ilişkin olarak, diplomatik yollarla yapacakları bildirimlerin sonuncusunun alındığı tarihten otuz gün sonra yürürlüğe girecektir.

MADDE 7

DEĞİŞİKLİKLER

1. Her bir Taraf, bu Anlaşmada değişiklik yapılması için teklifte bulunabilir.
2. Değişiklikler, Tarafların yazılı mutabakatı ile yapılacak ve bu Anlaşmanın 6. Maddesinde belirtildiği şekilde yürürlüğe girecektir.

MADDE 8
YÜRÜRLÜK

İşbu Anlaşma bir yıllık bir süre için akdedilmiştir ve Akit Taraflardan birisi, diğer Akit Tarafı Anlaşmanın sona erme tarihinden en az üç ay önce yazılı olarak bu Anlaşmayı sona erdirmeye niyetinden haberdar etmedikçe, otomatik olarak birer yıllık sürelerle uzatılmış olacaktır.

Bükreş'te 3 Mart 2008 tarihinde, hepsi eşit derecede geçerli ve birbirinin aynısı olmak üzere Türkçe, Romence ve İngilizce dillerinde tanzim edilmiştir. Yorumdan kaynaklanabilecek herhangi bir uyuşmazlık halinde İngilizce metin geçerli olacaktır.

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti
adına

OKAY ÇAKIROĞLU

Türkiye Atom Enerjisi Kurumu Başkanı

Romanya Hükümeti
adına

ANTON IULIU DEMETRIU
COROIANLI

Nükleer Faaliyetlerin Kontrolü için
Ulusal Komisyon Başkanı

EK

YETKİLİ MAKAMLAR

- TÜRKİYE CUMHURİYETİ: Türkiye Atom Enerjisi Kurumu

Adres : Eskişehir Yolu 9. km
06530 - Ankara

Telefon: +90 312 2958907
+90 312 2958908

Faks : +90 312 2958947

- ROMANYA: Nükleer Faaliyetlerin Kontrolü için Ulusal Komisyon

Adres : 14. Blvd. Libertății, Bükreş 5

Telefon: +4021 270 50 88
+4021 316 05 72 (Mesai saatleri içerisinde)

Faks : +4021 270 50 88
+4021 317 38 75 (Mesai saatleri içerisinde)

[TRANSLATION – TRADUCTION]

ACCORD ENTRE LE GOUVERNEMENT DE LA RÉPUBLIQUE TURQUE ET LE GOUVERNEMENT DE LA ROUMANIE SUR LA NOTIFICA- TION RAPIDE D'ACCIDENTS NUCLÉAIRES

Le Gouvernement de la République turque et le Gouvernement de la Roumanie, ci-après dénommés « les Parties contractantes »,

Souhaitant accroître la coopération et les bonnes relations existant entre la République turque et la Roumanie,

Convaincus de l'importance pour les deux pays de prévenir les accidents nucléaires et de limiter leurs conséquences au-delà des frontières,

Conscients que la République turque et la Roumanie sont parties à la Convention sur la notification rapide d'un accident nucléaire signée le 26 septembre 1986 (ci-après dénommée « Convention de l'AIEA »),

Fermement décidés à conclure, sur cette base, un cadre juridique bilatéral destiné à faciliter la notification rapide d'accidents nucléaires qui surviennent sur les territoires des États des Parties contractantes et à assurer l'échange d'informations à ce sujet,

Tenant compte du fait que la Roumanie est un État membre de la Communauté européenne de l'énergie atomique et qu'elle est signataire du Traité Euratom,

Sont convenus de ce qui suit :

Article premier. Domaine d'application

En ce qui concerne la notification d'un accident nucléaire, le présent Accord s'applique aux sites et aux activités qui sont visés aux articles 1 et 3 de la Convention de l'AIEA, ainsi qu'aux cas visés à l'article 2 du présent Accord.

Article 2. Notification en cas d'accident nucléaire

1. Au cas où sur le territoire de l'une des Parties contractantes se produit un accident sur un site nucléaire ou concernant des activités visées aux articles 1 et 3 de la Convention de l'AIEA, qui provoque ou peut provoquer sur le territoire de l'autre Partie contractante la diffusion de substances radioactives, la première Partie contractante est tenue d'en informer immédiatement l'autre Partie et de lui communiquer sans délai l'ensemble des informations dont elle dispose, conformément à l'article 5 de la Convention de l'AIEA.

2. Les Parties contractantes s'engagent à s'informer mutuellement dans les plus brefs délais si le système de surveillance de radioactivité d'une Partie contractante enregistre une occurrence de rayonnements supérieure au niveau normal non causé par des installations ou des activités sur son propre territoire.

Article 3. Autorités compétentes

1. La mise en œuvre des dispositions du présent Accord est assurée par les autorités compétentes suivantes :

- En République turque, par l'autorité turque en matière d'énergie atomique;
- En Roumanie, par la Commission nationale de contrôle des activités nucléaires.

2. Les adresses, numéros de téléphone et de télécopieur des autorités compétentes sont communiqués dans l'annexe, qui fait partie intégrante du présent Accord.

3. Les Parties contractantes se tiennent mutuellement informées de toute modification apportée aux autorités chargées de l'application des dispositions du présent Accord.

4. Aux fins d'une notification rapide d'un accident nucléaire, les autorités compétentes établissent des points de contact, qu'elles se communiqueront mutuellement (adresse courrier, téléphone, télécopieur, adresse électronique) après l'entrée en vigueur du présent Accord.

5. Les autorités compétentes prennent ensemble les mesures supplémentaires nécessaires pour se conformer aux obligations établies en vertu du présent Accord.

Article 4. Règlement des différends

Tout différend concernant l'interprétation ou l'application des dispositions du présent Accord sera réglé par la voie de négociations ou de consultations entre les Parties contractantes ou par tout autre moyen jugé acceptable par les deux Parties contractantes.

Article 5. Rapports avec d'autres accords internationaux

1. Le présent Accord est sans effet sur les obligations découlant de l'accession de la Roumanie au traité Euratom et à l'Union européenne.

2. Le présent Accord ne met pas en cause les droits et les obligations des Parties contractantes découlant d'accords internationaux qu'elles ont conclus précédemment et qui sont liés à son objet.

Article 6. Entrée en vigueur

Le présent Accord entrera en vigueur trente (30) jours après la réception de la dernière notification, par la voie diplomatique, confirmant l'accomplissement par les Parties contractantes de leurs procédures internes nécessaires pour son entrée en vigueur.

Article 7. Modifications

1. Chacune des Parties contractantes peut proposer des modifications au présent Accord.

2. Les modifications seront adoptées sur consentement écrit des Parties contractantes et elles entreront en vigueur conformément aux dispositions de l'article 6 du présent Accord.

Article 8. Validité

Le présent Accord est conclu pour une période d'un (1) an renouvelable automatiquement pour des périodes de même durée, à moins que l'une des Parties contractantes ne fasse connaître par écrit sa décision de le dénoncer au moins trois (3) mois avant la date d'échéance de sa période de validité.

SIGNÉ à Bucarest, le 3 mars 2008, en deux exemplaires originaux, chacun en langues turque, roumaine et anglaise, tous les textes faisant également foi. En cas de différence d'interprétation, le texte anglais prévaudra.

Pour le Gouvernement de la République turque :

OKAY ÇAKIROĞLU

Président

Autorité turque en matière d'énergie atomique

Pour le Gouvernement de la Roumanie :

ANTON IULIU DEMETRIU COROLIANU

Président

Commission nationale de contrôle des activités nucléaires

ANNEXE

AUTORITÉS COMPÉTENTES

- En République turque :

Autorité turque en matière d'énergie atomique

Adresse : TAEK, Eskişehir Yolu 9. Km.
06530 Ankara

Téléphone : +90 (312) 2958907

+90 (312) 2958908

Télécopieur : +90 (312) 2958947

- En Roumanie :

Commission nationale pour le contrôle des activités nucléaires

Adresse : 14 Blvd. Libertății, District 5, Bucarest, Roumanie
Code postal 050706

Téléphone : +4021 351 50 88

+4021 316 05 72 (pendant les heures de bureau)

Télécopieur : +4021 351 50 88

+4021 317 38 75 (pendant les heures de bureau)

No. 46365

—
**Turkey
and
Ukraine**

Memorandum of Understanding for technical cooperation and exchange of information in nuclear regulatory matters between the Turkish Atomic Energy Authority and the State Nuclear Regulatory Committee of Ukraine. Ankara, 7 June 2005

Entry into force: *30 December 2008 by notification, in accordance with article 6*

Authentic texts: *English, Turkish and Ukrainian*

Registration with the Secretariat of the United Nations: *Turkey, 19 August 2009*

—
**Turquie
et
Ukraine**

Mémorandum d'accord relatif à la coopération technique et à l'échange d'information en matière de réglementation nucléaire entre l'Autorité de l'énergie atomique turque et le Comité d'état de réglementation nucléaire de l'Ukraine. Ankara, 7 juin 2005

Entrée en vigueur : *30 décembre 2008 par notification, conformément à l'article 6*

Textes authentiques : *anglais, turc et ukrainien*

Enregistrement auprès du Secrétariat des Nations Unies : *Turquie, 19 août 2009*

[ENGLISH TEXT – TEXTE ANGLAIS]

**MEMORANDUM OF UNDERSTANDING
FOR TECHNICAL COOPERATION AND EXCHANGE OF INFORMATION
IN NUCLEAR REGULATORY MATTERS
BETWEEN
THE TURKISH ATOMIC ENERGY AUTHORITY AND
THE STATE NUCLEAR REGULATORY COMMITTEE OF UKRAINE**

The Turkish Atomic Energy Authority and the State Nuclear Regulatory Committee of Ukraine, hereinafter referred to as “the Parties”,

ASSERTING their determination to develop friendly relations between their two countries;

GIVING top priority to safety in use of nuclear energy for peaceful purposes;

DESIRING to establish appropriate conditions for implementation of cooperation in safety regulation of nuclear energy use for peaceful purposes;

NOTING that the Republic of Turkey and Ukraine are members of the International Atomic Energy Agency (IAEA);

AFFIRMING their support of the objectives of the IAEA;

RECOGNIZING the importance of the Convention on Nuclear Safety (1996) to which both countries are Parties;

RECALLING the Agreement between the Government of the Republic of Turkey and the Cabinet of Ministers of Ukraine on Early Notification of a Nuclear Accident and Exchange of Information on Nuclear Facilities of November 23, 2000;

TAKING ACCOUNT OF the national legislation of the Republic of Turkey and Ukraine have agreed as follows :

Article 1

The Parties may carry out bilateral co-operation in the following fields:

- regulatory control of nuclear energy use;
- emergency preparedness and emergency response;
- safety related research in connection with the licensing and supervision of nuclear facilities;
- safety and security of nuclear facilities;
- safety and security of radioactive sources;
- arranging and performing safety analysis for transport of nuclear material;
- safety of radioactive material transport;
- safety of radioactive waste;
- development, implementation and review of safety requirements;
- authorization of activities and facilities subject to nuclear regulatory control;
- physical protection of nuclear material and nuclear facilities and prevention of illicit trafficking of nuclear material and radioactive materials;
- accountancy and control of nuclear material;
- radiation protection;

- quality control of safety important equipment of nuclear facilities;
  - establishing and developing the framework of scientific and technical support institutes for the regulatory bodies;
  - training and retraining of the regulatory bodies personnel;
- or any other field accepted by mutual agreement between the Parties.

Article 2

Cooperation described in Article 1 of this Memorandum of Understanding may be carried out by means of:

- exchange of information, data banks, computer programs, etc.;
  - arrangement of consultations and expert meetings;
  - exchange of experience and experts;
  - provision of advisory and other services;
  - organization of workshops, symposiums and conferences;
  - organization of training programs;
  - implementation of joint safety research projects;
- or any other means accepted by mutual agreement between the Parties.

Article 3

The Parties shall facilitate, in conformity with legislation of their states, the implementation of the cooperation defined in this Memorandum of Understanding. Without prejudice to the right of either Party to conclude other agreements in the field of peaceful uses of nuclear energy, nothing in this Memorandum of Understanding shall be interpreted as affecting the rights and obligations resulting from the participation of either Party in other international agreements for the peaceful uses of nuclear energy.

Under this Memorandum of Understanding the Parties may provide each other with any relevant open information free of charge.

The Parties may use and freely disseminate any information that they have received from the other Party under this Memorandum of Understanding without obtaining further permission of the other Party unless that information has been provided in confidence.

The Parties shall clearly identify, in bold lettering on the front on any confidential information that they may provide to the other under this Memorandum of Understanding, that the information is confidential, and may impose restrictions on the use and dissemination of the information.

The Parties shall not disseminate or transfer the confidential information that they have received from the other Party under this Memorandum of Understanding to third parties without prior consent in writing from the Party supplying the information.

Parties that use any information provided to them under this Memorandum of Understanding will assume all risks incurred by their use of the information and will hold the other Party harmless from any damage or harm that arises from such use.

Article 4

Terms and conditions of implementation of the cooperation defined in Article 2 shall be specified on case-by-case basis by specific protocols defining, in particular, financing procedure, form, program and content. These protocols shall be in compliance with the provisions of this Memorandum of Understanding.

The Parties shall take all the necessary administrative, fiscal and customs measures within their competence to ensure that these protocols are fully implemented without any undue problems.

Unless otherwise provided for in the specific protocol, all expenses of experts and other persons exchanged between the Parties shall be born by the sending Party.

Article 5

Any dispute arising between the Parties concerning the interpretation or implementation of this Memorandum of Understanding shall be settled through mutual consultations or negotiations between the Parties.

Article 6

This Memorandum of Understanding shall remain in force for a period of five years and shall enter into force on the date of the latter written notification by the Parties on the completion of all procedures required by their national legislation for the entry into force of this Memorandum of Understanding.

This Memorandum of Understanding may be amended at any time by mutual consent of the both Parties. Amendments to this Memorandum of Understanding shall be drawn up by additional protocols, and shall constitute an integral part of the Memorandum of Understanding. Such Protocols shall enter into force in accordance with the procedures stipulated in this article.

This Memorandum of Understanding shall subsequently be extended for successive period of five years unless either Party notifies the other Party in writing of its intention to terminate this Memorandum of Understanding at least six months before the expiration date.

This Memorandum of Understanding may be terminated at any time by either Party by a written notice to the other Party. This Memorandum of Understanding shall be terminated after 6 months from the date of the receipt of such notice by other Party.

Done at Ankara on ...7... June..... 2005, in duplicate, each in Turkish, Ukrainian and English languages, all texts being equally authentic.

In case of discrepancy between the texts the English text shall prevail.

FOR

The Turkish Atomic Energy Authority

Okay Cakiroglu
President

FOR

The State Nuclear Regulatory Committee
of Ukraine

Borys Tarasyuk
Minister for Foreign Affairs

[TURKISH TEXT – TEXTE TURC]

**TÜRKİYE ATOM ENERJİSİ KURUMU
İLE
UKRAYNA DEVLET NÜKLEER DÜZENLEME KOMİTESİ
ARASINDA NÜKLEER DÜZENLEME KONULARINDA
TEKNİK İŞBİRLİĞİ VE BİLGİ DEĞİŞİMİ
MUTABAKAT ZAPTI**

Türkiye Atom Enerjisi Kurumu ve Ukrayna Devlet Nükleer Düzenleme Komitesi, bundan sonra "Taraflar" olarak anılacaktır,

İki ülke arasındaki dostane ilişkileri geliştirme kararlılıklarını **BEYAN EDEREK;**

Nükleer enerjinin barışçıl amaçlarla kullanılmasında güvenliğe en üst önceliği **VEREREK;**

Nükleer enerjinin barışçıl amaçlarla kullanımının güvenlik düzenlemeleri konusundaki işbirliğinin uygulamaya geçirilmesi için uygun koşulları hazırlamayı **ARZULAYARAK;**

Türkiye Cumhuriyeti ve Ukrayna'nın Uluslararası Atom Enerjisi Ajansı'nın (UAEA) üyesi olduğunu **KAYDEDEREK;**

UAEA'nın hedeflerini desteklediklerini **TEYİT EDEREK;**

Her iki ülkenin taraf olduğu Nükleer Güvenlik Sözleşmesi'nin (1996) önemini **KABUL EDEREK;**

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Ukrayna Bakanlar Kurulu arasındaki 23 Kasım 2000 tarihli Nükleer Kazaların Erken Bildirimi ve Nükleer Tesislere İlişkin Bilgi Değişimi Anlaşması'nı **HATIRLATARAK;**

Türkiye Cumhuriyeti ve Ukrayna ulusal yasalarını **GÖZÖNÜNDE BULUNDURARAK;**

aşağıdaki şekilde anlaşmışlardır.

MADDE 1

Taraflar aşağıdaki alanlarda ikili işbirliği yürütebilir:

- nükleer enerji kullanımında düzenleyici kontrol;
- acil durum hazırlığı ve acil durum müdahalesi;
- nükleer tesislerin lisanslanması ve denetimine ilişkin konularda güvenlik araştırmaları;
- nükleer tesislerin güvenliği ve emniyeti;
- radyoaktif kaynakların güvenliği ve emniyeti;
- nükleer maddelerin taşınmasının düzenlenmesi ve güvenlik analizinin yapılması;
- radyoaktif madde taşınması güvenliği;
- radyoaktif atık güvenliği;
- güvenlik gereklerinin geliştirilmesi, uygulanması ve gözden geçirilmesi;
- nükleer düzenleme kontrolüne tabi tesis ve faaliyetlerin yetkilendirilmesi;

- nükleer madde ve nükleer tesislerin fiziksel korunması ve nükleer ve radyoaktif maddelerin yasadışı eldeğıştirmesinin önlenmesi;
  - nükleer maddelerin sayım ve kontrolü;
  - radyasyondan korunma;
  - nükleer tesislerdeki güvenlik açısından önemli ekipmanın kalite kontrolü;
  - düzenleyici otoriteler için bilimsel ve teknik destek sağlayacak enstitülerin çatısının kurulması ve geliştirilmesi;
  - düzenleyici otoritelerin personelinin eğitimi ve yeniden eğitimi;
- veya Taraflar arasındaki karşılıklı anlaşmayla kabul edilen diğer alanlar.

MADDE 2

Bu Mutabakat Zaptı'nın 1. Maddesinde tanımlanan işbirliği şu şekilde yürütülebilir:

- bilgi, bilgi bankası, bilgisayar programları, v.s değışimi;
- danışma ve uzman toplantılarının düzenlenmesi;
- deneyimin ve uzmanların değışimi;
- danışmanlık ve diğer hizmetlerin tedariki;
- çalıştay, sempozyum ve konferansların organizasyonu;
- eğitim programlarının organizasyonu;
- güvenlik konularında ortak araştırma projelerinin yürütülmesi;

veya Taraflar arasındaki karşılıklı anlaşmayla kabul edilen diğer yöntemler.

MADDE 3

Taraflar bu Mutabakat Zaptı'nda tanımlanan işbirliğinin yürütülmesi için, kendi ulusal mevzuatına uyacak şekilde, gerekli kolaylığı göstereceklerdir. Her iki Tarafın nükleer enerjinin barışçıl kullanımı alanında diğer anlaşmaları akdetme hakkına halel getirmeksizin, bu Mutabakat Zaptı'ndaki hiçbir şey her iki Tarafın nükleer enerjinin barışçıl kullanımına dair diğer uluslararası anlaşmalara katılımından doğan hak ve yükümlülüklerini etkiliyor olarak yorumlanamaz.

Taraflar, bu Mutabakat Zaptı uyarınca, konu ile ilgili herhangi bir açık bilgiyi birbirlerine karşılıksız olarak sağlayabilirler.

Bu Mutabakat Zaptı uyarınca, bilgi "gizli" olarak sağlanmadıkça, Taraflar diğer Tarafıtan aldığı bilgiyi bu Tarafıtan izin almaya gerek duymadan kullanabilir ve serbestçe yayabilirler.

Taraflar, bu Mutabakat Zaptı uyarınca karşı tarafa sağladıkları herhangi bir gizli bilginin gizlilik durumunu bilginin önyüzünde kalın puntolarla açıkça belirtir ve bilginin kullanım ve yayılmasını kısıtlayabilir.

Taraflar, bu Mutabakat Zaptı uyarınca diğer Tarafıtan edindiğı gizli bilgiyi, bilgiyi temin eden Tarafın yazılı ön izni olmaksızın üçüncü taraflara yaymayacak ve iletmeyeceklerdir.

Bu Mutabakat Zaptı uyarınca kendilerine sağlanan bilgiyi kullanan Taraflar, bu bilginin kullanımdan doğan bütün riskleri kabullenecek ve bu kullanımdan dolayı olabilecek hasar veya zararlardan diğer Tarafı sorumlu tutmayacaktır.

MADDE 4

Madde 2’de tanımlanan işbirliğinin uygulanmasına ilişkin koşullar, özellikle finansal prosedür, biçim, program ve içeriği tanımlayan özel protokollerle herbir durum için ayrı ayrı belirtilmiş olacaktır. Bu protokoller, bu Mutabakat Zaptı’nın hükümlerine uygun olacaktır.

Taraflar bu protokollerin gereksiz herhangi bir sorun yaşanmadan eksiksiz yürütülmesini garanti etmek için gerekli tüm idari, mali ve gümrük tedbirlerini alacaklardır.

Protokolde aksi belirtilmedikçe, Taraflar arasında değişilen tüm uzmanların ve diğer elemanların masrafları gönderen Taraf tarafından karşılanacaktır.

MADDE 5

Mutabakat Zaptı’nın yorumlanması ve uygulanmasına ilişkin olarak Taraflar arasında çıkabilecek anlaşmazlıklar, Taraflar arasında yapılacak karşılıklı danışma ve görüşmelerle çözümlenecektir.

MADDE 6

Bu Mutabakat Zaptı 5 yıl boyunca yürürlükte kalacak ve Tarafların bu Mutabakat Zaptı’nın onayı için ulusal yasalarının gerektirdiği tüm proserdürleri tamamladıklarına dair son yazılı bildirim yapıldığı tarihte yürürlüğe girecektir.

Bu Mutabakat Zaptı her iki Tarafın karşılıklı rızası ile herhangi bir zamanda değiştirilebilir. Bu değişiklikler ek protokoller şeklinde düzenlenecek ve Mutabakat Zaptı’nın ayrılmaz bir parçasını oluşturacaktır. Bu protokoller, bu maddede öngörülen prosedürlere göre yürürlüğe girecektir.

Taraflardan birisi yürürlük süresinin bitim tarihinden en az 6 ay önce bu Mutabakat Zaptı’nı sona erdirmeye niyetini diğer Tarafa yazılı olarak bildirmediği sürece, bu Mutabakat Zaptı beşer yıllık dönemler halinde uzatılmış olacaktır.

Bu Mutabakat Zaptı Taraflardan birinin diğerine herhangi bir zamanda yazılı bildirimde bulunması ile sonlandırılabilir. Bu Mutabakat Zaptı böyle bir notun diğer Taraf tarafından alınmasından 6 ay sonra sonlandırılmış olacaktır.

Ankara’ da *F. Horizan*.. 2005 tarihinde

hepsi eşit derecede geçerli ve birbirinin aynısı olmak üzere Türkçe, Ukraynaca ve İngilizce dillerinde tanzim edilmiştir.

Metinler arasında tutarsızlık olması halinde, İngilizce metin geçerli olacaktır.

**Türkiye Atom Enerjisi
Kurumu Adına**

Okan Çakıroğlu
Başkan

**Ukrayna Devlet Nükleer Düzenleme
Komitesi Adına**

Borys Tarasyuk
Dışişleri Bakanı

[UKRAINIAN TEXT – TEXTE UKRAINIEN]

МЕМОРАНДУМ ПРО ВЗАЄМОРОЗУМІННЯ

**між Державним агентством Турецької Республіки
з питань атомної енергетики та
Державним комітетом ядерного регулювання України
щодо технічного співробітництва та обміну інформацією в сфері
ядерного регулювання**

Державне агентство Турецької Республіки з питань атомної енергетики і Державний комітет ядерного регулювання України, далі – “Сторони”,

підтверджуючи намір розвивати дружні відносини між двома країнами;

надаючи пріоритетне значення безпеці при використанні атомної енергії у мирних цілях;

бажаючи створити належні умови для реалізації співробітництва у регулюванні безпеки при використанні атомної енергії в мирних цілях;

враховуючи те, що Турецька Республіка і Україна є членами Міжнародного агентства з атомної енергії (МАГАТЕ);

підтверджуючи свою підтримку цілей МАГАТЕ;

визнаючи важливість Конвенції про ядерну безпеку (1996 року), учасниками якої є обидві країни;

посилаючись на Угоду між Урядом Турецької Республіки та Кабінетом Міністрів України про оперативне сповіщення про ядерні аварії та обмін інформацією щодо ядерних установок від 23 листопада 2000 року;

з урахуванням національних законодавств Турецької Республіки і України,

домовилися про таке:

Стаття 1

Сторони можуть здійснювати співробітництво у таких галузях:

- регулюючий контроль над безпечним використанням атомної енергії;
- аварійна готовність і кризове реагування;
- дослідження з безпеки, що стосуються питань ліцензування та нагляду за ядерними установками;
- безпека та захист ядерних установок;
- безпека та збереженість радіоактивних джерел;
- організація та проведення аналізів безпеки при перевезенні ядерних матеріалів;
- безпека перевезень радіоактивних матеріалів;
- безпека радіоактивних відходів;
- розробка, застосування і перегляд вимог з безпеки;
- авторизація діяльності та установок, що підпадають під регулюючий контроль;
- фізичний захист ядерних матеріалів та ядерних установок та запобігання незаконному обігу ядерних та радіоактивних матеріалів;
- облік і контроль ядерних матеріалів;
- радіаційний захист;
- контроль якості устаткування, що впливає на безпеку ядерних установок;
- створення і розвиток системи інститутів науково-технічної підтримки органів з регулювання ядерної та радіаційної безпеки;
- навчання і перепідготовка фахівців органів з регулювання ядерної та радіаційної безпеки,

або у інших галузях, визначених за взаємною згодою Сторін.

Стаття 2

Співробітництво, передбачене в Статті 1 цього Меморандуму про взаєморозуміння, може здійснюватися шляхом:

- обміну інформацією, базами даних, комп'ютерними програмами тощо;
- проведення консультацій та експертних нарад;
- обміну досвідом та фахівцями;
- забезпечення консультативних та інших послуг;
- організацією семінарів, симпозіумів та конференцій;

- організацією навчальних програм;
- реалізації спільних дослідних проектів з безпеки;

або іншими способами, визначеними за взаємною згодою Сторін.

Стаття 3

Сторони сприятимуть, відповідно до законодавства їхніх держав, реалізації співробітництва, визначеного в цьому Меморандумі про взаєморозуміння. Не зачіпаючи права будь-якої зі Сторін укладати інші угоди в галузі використання атомної енергії в мирних цілях, жодне з положень цього Меморандуму про взаєморозуміння не буде тлумачитись як таке, що впливає на права та обов'язки, що випливають з участі кожної Сторони у інших міжнародних угодах щодо використання ядерної енергії в мирних цілях.

Згідно з цим Меморандумом про взаєморозуміння Сторони можуть надавати одна одній будь-яку відповідну відкриту інформацію на безоплатній основі.

Сторони можуть використовувати та вільно розповсюджувати будь-яку інформацію, яку вони отримують від іншої Сторони згідно з цим Меморандумом про взаєморозуміння, без отримання дозволу іншої Сторони, якщо таку інформацію не було надано як конфіденційну.

Сторони будуть чітко визначати, позначивши жирним шрифтом на титульній сторінці конфіденційної інформації, яку вони можуть передавати одна одній згідно з цим Меморандумом про взаєморозуміння, що інформація є конфіденційною, і можуть накласти обмеження на використання та розповсюдження інформації.

Сторони не будуть розповсюджувати чи передавати конфіденційну інформацію, яку вони отримують від іншої Сторони згідно з цим Меморандумом про взаєморозуміння, третім сторонам без попередньої письмової згоди Сторони, яка надає інформацію.

Сторони, які використовують будь-яку інформацію, що надається їм в згідно з цим Меморандумом про взаєморозуміння, беруть на себе всі ризики, які тягнутиме використання ними такої інформації, і забезпечують безпеку іншої Сторони від будь-якої шкоди або збитку, що виникає з такого використання.

Стаття 4

Строки та умови реалізації співробітництва, визначеного в Статті 2, встановлюватимуться в кожному конкретному випадку

окремими протоколами із зазначенням, зокрема, процедури фінансування, форми, програми та змісту. Такі протоколи мають відповідати положенням цього Меморандуму про взаєморозуміння.

Сторони вживатимуть в межах своєї компетенції всіх необхідних адміністративних, фіскальних та митних заходів для забезпечення повної імплементації таких протоколів без будь-яких ускладнень.

Якщо інше не визначено в спеціальному протоколі, всі витрати, пов'язані з обміном фахівцями та іншими особами між Сторонами, покриватимуться направляючою Стороною.

Стаття 5

Будь-які спори, які виникають між Сторонами стосовно тлумачення або імплементації положень цього Меморандуму про взаєморозуміння, вирішуватимуться шляхом проведення взаємних консультацій або переговорів між Сторонами.

Стаття 6

Цей Меморандум про взаєморозуміння залишатиметься чинним протягом п'яти років і набуде чинності з дати отримання останнього письмового повідомлення про виконання Сторонами внутрішньодержавних процедур, необхідних для набуття цим Меморандумом про взаєморозуміння чинності.

В цей Меморандум про взаєморозуміння в будь-який час за взаємною згодою Сторін можуть вноситися зміни. Зміни до цього Меморандуму про взаєморозуміння оформлюватимуться додатковими протоколами, які становитимуть його невід'ємну частину. Такі протоколи набуватимуть чинності відповідно до встановлених цією статтею процедур.

Термін дії цього Меморандуму про взаєморозуміння продовжується на наступні п'ять років, якщо не пізніше ніж за шість місяців до закінчення терміну його дії жодна з Сторін не заявить у письмовій формі про намір припинити дію цього Меморандуму про взаєморозуміння.

Дія цього Меморандуму про взаєморозуміння може бути припинена у будь-який час кожною зі Сторін шляхом письмового повідомлення іншої Сторони. Цей Меморандум про взаєморозуміння припиняє свою дію після закінчення шести місяців з дати одержання такого повідомлення іншою Стороною.

Вчинено у м. Анкара “7” червня 2005 року у двох примірниках, кожний турецькою, українською і англійською мовами, причому всі тексти є рівно автентичними.

У разі виникнення розбіжностей при тлумаченні текст англійською мовою матиме переважну силу.

**За Державне агентство Турецької
Республіки з питань атомної
енергетики**

**За Державний комітет
ядерного регулювання
України**

ОКАЙ ЧАКИРОГЛУ
Голова

БОРИС ТАРАСЮК
Міністр закордонних справ

[TRANSLATION – TRADUCTION]

MÉMORANDUM D'ACCORD RELATIF À LA COOPÉRATION TECHNIQUE ET À L'ÉCHANGE D'INFORMATION EN MATIÈRE DE RÉGLEMENTATION NUCLÉAIRE ENTRE L'AUTORITÉ DE L'ÉNERGIE ATOMIQUE TURQUE ET LE COMITÉ D'ÉTAT DE RÉGLEMENTATION NUCLÉAIRE DE L'UKRAINE

L'Autorité de l'énergie atomique turque et le Comité d'état de réglementation nucléaire de l'Ukraine, ci-après dénommés « les Parties »,

Confirmant leur détermination à développer des relations amicales entre leurs deux pays,

Accordant une priorité absolue à la sécurité de l'usage de l'énergie nucléaire à des fins pacifiques,

Souhaitant instaurer les conditions appropriées pour l'application de la coopération en matière de réglementation de la sécurité de l'usage de l'énergie nucléaire à des fins pacifiques,

Faisant remarquer que la République turque et l'Ukraine sont membres de l'Agence internationale de l'énergie atomique (AIEA),

Confirmant leur soutien aux objectifs de l'AIEA,

Reconnaissant l'importance de la Convention sur la sûreté nucléaire (1996) dont les deux pays sont signataires,

Rappelant l'Accord signé entre le Gouvernement de la République turque et le Cabinet des ministres de l'Ukraine concernant la notification rapide d'accident nucléaire et l'échange d'informations sur les installations nucléaires, du 23 novembre 2000,

Tenant compte de la législation nationale de la République turque et de l'Ukraine,

Sont convenus de ce qui suit :

Article premier

Les Parties coopéreront de manière bilatérale dans les domaines suivants :

- Contrôle réglementaire de l'usage de l'énergie nucléaire;
- Préparation aux urgences et réponse en cas d'urgence;
- Recherche en matière de sécurité par rapport à l'octroi de licences et à la supervision des installations nucléaires;
- Sûreté et sécurité des installations nucléaires;
- Sûreté et sécurité des sources radioactives;
- Organisation et exécution des analyses de sécurité pour le transport de matières nucléaires;
- Sécurité du transport de matières radioactives;

- Sécurité des déchets radioactifs;
  - Conception, application et révision des exigences en matière de sécurité;
  - Autorisation d'activités et d'installations soumises au contrôle de la réglementation nucléaire;
  - Protection physique des matières nucléaires et des installations nucléaires et prévention du trafic illicite de matières nucléaires et de matières radioactives;
  - Comptabilité et contrôle des matières nucléaires;
  - Protection contre les radiations;
  - Contrôle de qualité des importants équipements de sécurité des installations nucléaires;
  - Instauration et élaboration d'un cadre d'instituts d'appui scientifique et technique aux organes de réglementation;
  - Formation et recyclage du personnel des organes de réglementation;
- ou tout autre domaine que les Parties pourraient accepter par consentement mutuel.

Article 2

La coopération décrite à l'article premier du présent Mémoire d'accord peut utiliser les moyens suivants :

- Échange d'informations, banques de données, programmes informatiques, etc.;
  - Organisation de consultations et de réunions d'experts;
  - Échange d'expériences et d'experts;
  - Fourniture de services consultatifs et autres;
  - Organisation d'ateliers, de symposiums et de conférences;
  - Organisation de programmes de formation;
  - Application de projets de recherche communs en matière de sécurité;
- ou tout autre moyen que les Parties pourraient accepter par consentement mutuel.

Article 3

Les Parties s'engagent à faciliter, conformément à leurs législations nationales, l'application de la coopération définie dans le présent Mémoire d'accord. Sans porter atteinte au droit de l'une ou l'autre des Parties de conclure d'autres accords dans le domaine des usages pacifiques de l'énergie nucléaire, aucune disposition du présent Mémoire ne pourra être interprétée comme limitant les droits et obligations issus de la participation de l'une ou l'autre des Parties à d'autres accords internationaux ayant trait aux usages pacifiques de l'énergie nucléaire.

En vertu du présent Mémoire d'accord, les Parties peuvent se communiquer mutuellement et gratuitement toute information adéquate tombée dans le domaine public.

Les Parties sont libres d'utiliser et de diffuser les informations qu'elles ont reçues de l'autre Partie aux termes du présent Mémoire d'accord, sans devoir obtenir de plus

ample permission de l'autre Partie, à moins que ces informations n'aient été communiquées en toute confiance.

Les Parties sont tenues d'identifier clairement, en caractères gras apposés devant toute information confidentielle qu'elles pourraient fournir à l'autre aux termes du présent Mémoire d'accord, l'aspect confidentiel desdites informations et elles peuvent imposer des restrictions quant à leur utilisation et à leur diffusion.

Les Parties ne divulgueront pas ni ne transféreront à des tiers les informations confidentielles qu'elles ont reçues de l'autre Partie aux termes du présent Mémoire d'accord sans le consentement préalable par écrit de la Partie qui a transmis les informations.

Les Parties qui utilisent des informations reçues aux termes du présent Mémoire d'accord assumeront tous les risques encourus au titre de cette utilisation et elles tiendront l'autre Partie à l'abri de tout dommage ou dégât issu de cette utilisation.

Article 4

Les termes et les conditions d'application de la coopération visée à l'article 2 seront précisés au cas par cas dans des protocoles spécifiques qui détermineront notamment la procédure et la méthode de financement, le programme et son contenu. Ces protocoles seront conformes aux dispositions du présent Mémoire d'accord.

Les Parties s'engagent à prendre toutes les mesures administratives, fiscales et douanières relevant de leurs compétences pour s'assurer de la bonne application desdits protocoles sans problèmes induits.

Sauf en cas de stipulation contraire dans le protocole spécifique, tous les frais d'experts et autres personnes échangées entre les Parties seront supportés par la Partie d'envoi.

Article 5

Tout différend qui surgirait entre les Parties suite à l'interprétation ou à l'application du présent Mémoire d'accord sera résolu par le biais de consultations ou de négociations mutuelles entre les Parties.

Article 6

Le présent Mémoire d'accord restera valable pour une période de cinq (5) ans et il entrera en vigueur à la date de la dernière notification écrite par laquelle les Parties se sont informées mutuellement que leurs procédures juridiques internes nécessaires pour son entrée en vigueur ont été accomplies.

Le présent Mémoire d'accord peut être amendé à tout moment sur consentement mutuel des deux Parties. Les amendements y apportés feront l'objet de protocoles supplémentaires qui feront partie intégrante dudit Mémoire d'accord. Ces protocoles entreront en vigueur conformément aux procédures stipulées dans le présent article.

Le présent Mémorandum d'accord sera par la suite automatiquement prorogé par périodes successives de cinq ans, à moins qu'une Partie ne communique à l'autre, par écrit, son intention de le dénoncer au moins six mois avant son échéance.

L'une ou l'autre des Parties peut mettre fin à tout moment au présent Mémorandum d'accord par notification écrite à l'autre Partie. Le présent Mémorandum d'accord viendra alors à échéance six mois après la date de réception de cette notification par l'autre Partie.

FAIT à Ankara, le 7 juin 2005, en deux exemplaires originaux, chacun en langues turque, ukrainienne et anglaise, tous les textes faisant également foi.

En cas de divergence d'interprétation, le texte anglais prévaudra.

Pour l'Autorité de l'énergie atomique turque :

OKAY ÇAKIROĞLU
Président

Pour le Comité d'état de réglementation nucléaire de l'Ukraine :

BORYS TARASYUK
Ministre des affaires étrangères

No. 46366

**France
and
Tunisia**

Tourism cooperation Agreement between the Government of the French Republic and the Government of the Republic of Tunisia. Tunis, 4 December 2003

Entry into force: *1 September 2004 by notification, in accordance with article 8*

Authentic texts: *Arabic and French*

Registration with the Secretariat of the United Nations: *France, 28 August 2009*

**France
et
Tunisie**

Accord de coopération en matière de tourisme entre le Gouvernement de la République française et le Gouvernement de la République tunisienne. Tunis, 4 décembre 2003

Entrée en vigueur : *1er septembre 2004 par notification, conformément à l'article 8*

Textes authentiques : *arabe et français*

Enregistrement auprès du Secrétariat des Nations Unies : *France, 28 août 2009*

يجوز مراجعة هذا الاتفاق باتفاق مشترك بطلب من أحد الطرفين ، وتدخل
التنقيحات المصادق عليها حيز التنفيذ طبقا للإجراءات المنصوص عليها بالفقرة
الأولى من هذه المادة.

وإثباتا لما تقدم وقع المندوبان المفوضان المدونة أسماؤهما فيما يلي هذا
الاتفاق نيابة عن حكومتيهما

حرر هذا الاتفاق بتونس بتاريخ 4 ديسمبر 2003 في نسختين أصليتين
باللغتين الفرنسية والعربية تكون لهما نفس الحجية.

عن حكومة الجمهورية التونسية

منذر الزنايدي

وزير السياحة والتجارة

والصناعات التقليدية

عن حكومة الجمهورية الفرنسية

ليون بورتون

كاتب الدولة للسياحة

المادة الخامسة :

قصد تنفيذ مقتضيات هذا الاتفاق اتفق الطرفان المتعاقدان على إعداد برنامج عمل تقع مراجعته بصفة منتظمة.

المادة السادسة :

يتم دراسة تنفيذ محتويات برنامج العمل المذكور في المادة الخامسة في إطار اللجنة المشتركة التونسية الفرنسية.
ينفذ الطرفان المتعاقدان برنامج العمل المذكور باعتبار الإمكانيات المالية المتوفرة لديهما.

المادة السابعة :

يقوم الطرفان المتعاقدان بتنمية التعاون بينهما في إطار المنظمة العالمية للسياحة و المنظمات العالمية الأخرى ذات الصبغة السياحية.

المادة الثامنة :

يقوم كل طرف متعاقد بإخطار الطرف الآخر بإتمام الإجراءات الدستورية اللازمة لدخول هذا الاتفاق حيز التنفيذ. يدخل هذا الاتفاق حيز التنفيذ بداية من اليوم الأول من الشهر الثاني من تاريخ تسلم الإخطار الثاني.
ويبقى هذا الاتفاق ساري المفعول لمدة خمس سنوات تتجدد تلقائياً لفترات مماثلة .

يمكن إلغاء هذا الاتفاق في أي وقت على أن يكون بتوجيه إشعار كتابي قبل ستة أشهر.

لا يبطل إنهاء العمل بالاتفاق حقوق و واجبات الطرفين المتعلقة بالمشاريع والبرامج التي هي في حيز الإنجاز.

المادة الثانية :

يشجع الطرفان المتعاقدان إقامة و تكثيف علاقات التعاون بين الهياكل الفرنسية و التونسية المساهمة في تطوير السياحة العالمية و المنمية للاستثمارات في القطاع السياحي والتي تقوم بتنظيم أنشطة مشتركة في مجال الخدمات السياحية.

المادة الثالثة :

يتعهد الطرفان المتعاقدان بالتشجيع على إرساء علاقات تعاون في مجال السياحة المتضامنة و التنمية المستدامة من خلال تبادل المعلومات و المساعدة على بحث مشاريع المبادرة المحلية.

المادة الرابعة :

- يولي الطرفان المتعاقدان عناية خاصة للتعاون في المجالات التالية :
- الدعم المؤسسي الهادف إلى تأهيل الإدارة التونسية المكلفة بالسياحة ،
  - إعادة هيكلة الهياكل المهنية التونسية للسياحة ،
  - التكوين الفندقي و السياحي
  - تأهيل الوحدات السياحية
  - تنظيم قطاع سياحة الموانئ الترفيهية و الرحلات البحرية الدولية
  - تثمين الموروث الثقافي من الناحية السياحية خاصة عبر إدماج المواقع الثقافية في المسالك السياحية
  - اعتماد الجودة في مجال المعالجة بمياه البحر
  - دراسات الجدوى في مجال السياحة الجوية.

إن حكومة الجمهورية الفرنسية وحكومة الجمهورية التونسية المشار إليهما فيما يلي بالطرفين المتعاقدين.

اعتبارا للروابط الصداقة التقليدية القائمة بين فرنسا و تونس ورغبة منهما في تقوية هذه الروابط بين شعبيهما ،

واقتراناً منهما بأن القطاع السياحي يعد من أهم القطاعات ذات نسبة نمو مرتفعة وبأهمية الأنشطة السياحية في بحث مواطن الشغل ،

واقتراناً منهما بأن السياحة تساهم في إثراء العلاقات الثنائية و إرساء فهم أعمق بين الشعبين التونسي والفرنسي ،

وتنفيذا لمقتضيات خلاصة الحوصلة الممضاه بتاريخ 10 أفريل 2003 من قبل السيد منذر الزنايدي ، وزير السياحة والتجارة والصناعات التقليدية ، والسيد ليون برترون ، كاتب الدولة الفرنسي للسياحة.

اتفقتا على ما يلي :

المادة الأولى :

يعمل الطرفان المتعاقدان على تعزيز التعاون في المجال السياحي وتطويره ، وذلك على أساس المساواة والمنفعة المشتركة وطبقاً للتشريع الجاري بها العمل في كلا البلدين وللاتفاقيات الدولية المصادق عليها من قبل الجمهورية التونسية والجمهورية الفرنسية.

[ARABIC TEXT – TEXTE ARABE]

اتفاق تعاون في المجال السياحي
بين
حكومة الجمهورية الفرنسية
و
حكومة الجمهورية التونسية

[FRENCH TEXT – TEXTE FRANÇAIS]

**ACCORD DE COOPERATION
EN MATIERE DE TOURISME**

ENTRE

LE GOUVERNEMENT DE LA REPUBLIQUE FRANCAISE

ET

LE GOUVERNEMENT DE LA REPUBLIQUE TUNISIENNE

Le Gouvernement de la République Française

Et

Le Gouvernement de la République Tunisienne

ci-après dénommés les Parties,

Considérant les liens traditionnels d'amitié qui unissent la France et la Tunisie et désireux de renforcer les relations entre leurs peuples,

Reconnaissant que le tourisme constitue l'un des secteurs économiques à forte croissance et que l'activité touristique est créatrice d'emplois,

Conscients de la contribution que le tourisme peut apporter à l'enrichissement de la relation bilatérale et à une meilleure connaissance et compréhension mutuelles des peuples français et tunisien,

Conformément aux termes du relevé de conclusions signé le 10 avril 2003 par Monsieur Léon BERTRAND, secrétaire d'Etat français au tourisme et Monsieur Mondher ZENAÏDI, ministre tunisien du tourisme, du commerce et de l'artisanat,

Sont convenus de ce qui suit :

ARTICLE 1

Les Parties renforcent et développent leur coopération dans le secteur du tourisme sur une base d'égalité, de bénéfices mutuels, en conformité avec les législations en vigueur dans les deux pays et avec les accords internationaux signés par la République Française et la République Tunisienne.

ARTICLE 2

Les Parties contribuent à l'établissement et au renforcement de la coopération entre organismes français et tunisiens qui participent au développement du tourisme international, qui favorisent les investissements dans le secteur du tourisme et qui organisent des activités conjointes en matière de services touristiques.

ARTICLE 3

Les Parties s'engagent à favoriser la mise en place d'une coopération dans le domaine du tourisme solidaire et du développement durable par l'échange d'informations et d'aide à des projets d'initiative locale.

ARTICLE 4

Les Parties accordent une attention particulière à la coopération dans les domaines suivants :

- appui institutionnel visant à la mise à niveau de l'administration tunisienne du tourisme ;
- restructuration des organismes professionnels tunisiens du tourisme ;
- formation hôtelière et touristique ;
- mise à niveau des entreprises hôtelières ;
- organisation de la filière plaisance et croisière ;
- mise en valeur touristique du patrimoine culturel, notamment par l'intégration de sites culturels dans les circuits touristiques ;
- démarche qualité de la filière thalassothérapie ;
- étude de faisabilité dans le domaine de l'aérotourisme.

ARTICLE 5

Les Parties conviennent, afin d'assurer la mise en œuvre du présent accord, de rédiger conjointement un programme de travail révisable régulièrement.

ARTICLE 6

La réalisation de ce programme de travail est examinée dans le cadre de la commission mixte franco-tunisienne.
Les Parties mettent en œuvre ce programme de travail dans les limites de leurs disponibilités budgétaires.

ARTICLE 7

Les Parties développent leur coopération dans le cadre de l'Organisation Mondiale du Tourisme et d'autres organisations touristiques internationales.

ARTICLE 8

Chacune des Parties contractantes notifie à l'autre l'accomplissement des procédures constitutionnelles requises en ce qui la concerne pour l'entrée en vigueur du présent accord,

qui prend effet le premier jour du deuxième mois suivant le jour de réception de la seconde notification.

Le présent accord est conclu pour une durée de cinq ans. Il est renouvelable par tacite reconduction pour de nouvelles périodes de cinq années.

Chacune des Parties contractantes peut le dénoncer à tout moment avec un préavis de six mois. Cette dénonciation ne remet pas en cause les droits et obligations des Parties liés aux projets et programmes engagés dans le cadre du présent accord.

Le présent accord peut être amendé ou modifié d'un commun accord à la demande de l'une des Parties contractantes. Les amendements ou modifications adoptés entrent en vigueur conformément à la procédure prévue au premier alinéa du présent article.

En foi de quoi, les plénipotentiaires, dûment autorisés par leurs gouvernements respectifs, ont signé le présent accord.

Fait à Tunis, le *3 décembre* 2003 en deux exemplaires, en langue française et arabe, les deux textes faisant également foi.

Pour le Gouvernement
de la République française

Léon BERTRAND
Secrétaire d'Etat au tourisme

Pour le Gouvernement
de la République tunisienne

Mondher ZENAÏDI
Ministre du tourisme,
du commerce et de l'artisanat

[TRANSLATION – TRADUCTION]

TOURISM COOPERATION AGREEMENT BETWEEN THE GOVERNMENT
OF THE FRENCH REPUBLIC AND THE GOVERNMENT OF THE RE-
PUBLIC OF TUNISIA

The Government of the French Republic and the Government of the Republic of Tunisia, hereinafter referred to as the Parties,

Considering the traditional ties of friendship between France and Tunisia and desiring to strengthen relations between their peoples,

Recognizing that tourism is one of the economic sectors experiencing vigorous growth and that it creates jobs,

Aware of the contribution tourism may make to the enhancement of their bilateral relationship and to better mutual knowledge and understanding between the French and Tunisian peoples,

In keeping with the terms of the statement of conclusions signed on 10 April 2003 by Mr. Léon Bertrand, French Secretary of State for Tourism, and Mr. Monder Zenaïdi, Tunisian Minister of Tourism, Trade and Crafts,

Have agreed as follows:

Article 1

The Parties shall strengthen and develop their cooperation in the tourism sector on the basis of equality and mutual benefit and in compliance with the legislation in effect in the two countries and with the international agreements signed by the French Republic and the Republic of Tunisia.

Article 2

The Parties shall help to establish and enhance cooperation between French and Tunisian agencies that are involved in the development of international tourism, encourage investment in tourism, and organize joint activities relating to tourism services.

Article 3

The Parties undertake to promote cooperation in sustainable development and solidarity in tourism through an exchange of information and assistance to local projects.

Article 4

The Parties shall pay special attention to cooperation in the following areas:

- institutional support for the upgrading of Tunisia's tourism administration;

- restructuring of Tunisia's professional tourism agencies;
- training in tourism and innkeeping;
- upgrading of hotel undertakings;
- organization of the pleasure boating and cruise sector;
- development of cultural and heritage tourism, in particular through the integration of cultural sites into tourist circuits;
- quality assurance in the thalassotherapy sector;
- feasibility studies in the area of air tourism.

Article 5

To ensure the implementation of this Agreement, the Parties agree to cooperate in drafting a programme of work that will be subject to regular review.

Article 6

Implementation of the said programme of work shall be reviewed in the context of the Franco-Tunisian Joint Commission.

The Parties shall implement the said programme of work within the limits of their available budgets.

Article 7

The Parties shall develop their cooperation in conjunction with the World Tourism Organization and other international tourism organizations.

Article 8

Each of the Parties shall notify the other of the completion of the constitutional procedures it requires for the entry into force of this Agreement, which shall take effect on the first day of the second month following the date of receipt of the second notification.

This Agreement is concluded for a five-year period and is renewable by tacit agreement for additional five-year periods.

Either of the Contracting Parties may denounce this Agreement on six months' notice. Such denunciation shall have no effect on the Parties' rights and obligations arising from projects undertaken under this Agreement.

This Agreement may be amended or modified by mutual agreement at the request of either of the Contracting Parties. Any amendments or modifications adopted shall enter into force in accordance with the procedure laid down in the first paragraph of this Article.

IN WITNESS WHEREOF the plenipotentiaries, being duly authorized thereto by their respective Governments, have signed this Agreement.

DONE at Tunis on 4 December 2003 in two copies in the French and Arabic languages, both texts being equally authoritative.

For the Government of the French Republic:

LÉON BERTRAND
Secretary of State for Tourism

For the Government of the Republic of Tunisia:

MONDHER ZENAÏDI
Minister of Tourism, Trade and Crafts

No. 46367

**Germany
and
Malawi**

Agreement between the Government of the Federal Republic of Germany and the Government of the Republic of Malawi concerning financial cooperation in 2007. Lilongwe, 22 April 2009

Entry into force: *22 April 2009 by signature, in accordance with article 5*

Authentic texts: *English and German*

Registration with the Secretariat of the United Nations: *Germany, 4 August 2009*

Not published in print in accordance with article 12(2) of the General Assembly regulations to give effect to Article 102 of the Charter of the United Nations, as amended.

**Allemagne
et
Malawi**

Accord de coopération financière en 2007 entre le Gouvernement de la République fédérale d'Allemagne et le Gouvernement de la République du Malawi. Lilongwe, 22 avril 2009

Entrée en vigueur : *22 avril 2009 par signature, conformément à l'article 5*

Textes authentiques : *anglais et allemand*

Enregistrement auprès du Secrétariat des Nations Unies : *Allemagne, 4 août 2009*

Non disponible en version imprimée conformément au paragraphe 2 de l'article 12 du règlement de l'Assemblée générale destiné à mettre en application l'Article 102 de la Charte des Nations Unies, tel qu'amendé.

No. 46368

—
**Germany
and
South Africa**

Agreement between the Government of the Federal Republic of Germany and the Government of the Republic of South Africa on cooperation in the field of veterinary affairs. Berlin, 26 September 2008

Entry into force: *26 September 2008 by signature, in accordance with article 10*

Authentic texts: *English and German*

Registration with the Secretariat of the United Nations: *Germany, 4 August 2009*

—
**Allemagne
et
Afrique du Sud**

Accord entre le Gouvernement de la République fédérale d'Allemagne et le Gouvernement de la République sud-africaine relatif à la coopération dans le domaine vétérinaire. Berlin, 26 septembre 2008

Entrée en vigueur : *26 septembre 2008 par signature, conformément à l'article 10*

Textes authentiques : *anglais et allemand*

Enregistrement auprès du Secrétariat des Nations Unies : *Allemagne, 4 août 2009*

[ENGLISH TEXT – TEXTE ANGLAIS]

AGREEMENT
BETWEEN
THE GOVERNMENT OF
THE FEDERAL REPUBLIC OF GERMANY
AND
THE GOVERNMENT OF
THE REPUBLIC OF SOUTH AFRICA
ON
COOPERATION IN THE FIELD
OF VETERINARY AFFAIRS

PREAMBLE

The Government of the Federal Republic of Germany and the Government of the Republic of South Africa (hereinafter referred to as "the Parties" and in the singular as "a Party");

DESIRING to continue their cooperation in the field of veterinary affairs, especially to prevent and to control animal diseases as well as to prevent the spread of such diseases;

HAVING REGARD to the provisions of the International Agreement of 25 January 1924 establishing the World Organisation for Animal Health (OIE) in Paris, of which the Federal Republic of Germany and the Republic of South Africa are members;

HEREBY AGREE as follows:

ARTICLE 1

SCOPE OF COOPERATION

The cooperation shall comprise of the:

- (a) issuing of animal health certificates for animals and products of animal origin;
- (b) mutual technical support in the observance and implementation of the animal health requirements applicable to the import, export and transit of live animals, animal products and raw materials as well as of objects which may be carriers of disease agents;

- (c) exchange of veterinary findings for the protection of animals against transmissible diseases, including parasitoses, as well as for the protection against other specific hazards for livestock and for public health;**
- (d) exchange of information about specific animal health issues, focusing mainly on methods of manufacturing and processing of products of animal origin;**
- (e) exchange of veterinary experts with the aim of obtaining reciprocal information on the animal disease situation and on scientific work in this field; and**
- (f) mutual technical support between diagnostic facilities of the veterinary services of both countries.**

ARTICLE 2 OUTBREAKS OF DISEASES

- (1) The Parties shall notify the OIE immediately through the normal channels of the occurrence of transmissible animal diseases on their territory.**
- (2) Subject to the respective domestic law in force, the Parties undertake to take measures in the event of the occurrence of animal diseases of trade sensitivity (former OIE list A) in order to prevent the spread of these animal diseases in the exportation of animals and of products of animal origin.**
- (3) The Parties shall regularly exchange animal disease reports that statistically record the notifiable diseases as well as other veterinary information which is of interest to both Parties.**

**ARTICLE 3
COMPETENT AUTHORITIES**

The Competent Authorities responsible for the implementation of this Agreement shall be –

- (a) in the case of the Government of the Federal Republic of Germany, the Federal Ministry of Food, Agriculture and Consumer Protection; and
- (b) in the case of the Government of the Republic of South Africa, the Department of Agriculture.

**ARTICLE 4
FINANCIAL OBLIGATIONS**

- (1) Each Party shall bear all the expenses incurred with regard to travelling and accommodation of its own participants to any meetings in respect of joint programmes, unless otherwise agreed by the Parties.
- (2) The Host Party shall be responsible for arrangements for meetings in respect of joint programmes with regard to local transport, provision of stationery, translation and secretarial services during the meeting.

**ARTICLE 5
PARTICIPATING AGENCIES**

The Parties may, within their spheres of competence and by mutual agreement, invite other public authorities, other organisations and research institutions as well as scientists or representatives of industry to participate in joint projects under this Agreement. In doing so, the Parties shall support and promote the contacts between the participating institutions and experts.

ARTICLE 6
EXCHANGE OF EXPERTS AND EQUIPMENT

The experts and working equipment required to reach the aims of this Agreement shall be exchanged between the Parties in accordance with the relevant domestic law in force.

ARTICLE 7
SETTLEMENT OF DISPUTES

Any disputes between the Parties arising out of the interpretation or implementation of this Agreement shall be settled amicably through consultation or negotiation between the Parties.

ARTICLE 8
EFFECT ON OTHER INTERNATIONAL AGREEMENTS

Nothing in this Agreement shall affect the rights and obligations of the Parties arising from other international agreements to which they are contracting Parties.

ARTICLE 9
AMENDMENT TO AGREEMENT

This Agreement may be amended through an Exchange of Notes between the Parties through the diplomatic channels.

**ARTICLE 10
ENTRY INTO FORCE, DURATION AND TERMINATION**

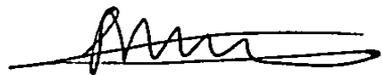
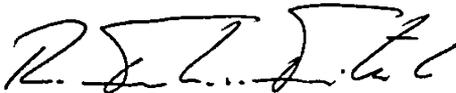
- (1) This Agreement shall enter into force on the date of signature thereof.
- (2) This Agreement shall be valid for a period of five (5) years and shall thereafter be automatically extended by a further period of five (5) years unless it is terminated in writing by one of the Parties no later than six (6) months prior to the expiry of the respective term.
- (3) The termination of this Agreement shall not affect the execution of joint projects commenced during the period of validity of the Agreement.

IN WITNESS WHEREOF the undersigned, being duly authorised thereto by their respective Governments, having signed and sealed this Agreement in two originals in the English and German languages, all texts being equally authentic.

DONE at *BERLIN* this *26th* day of *September* 2008.

_____
**FOR THE GOVERNMENT OF
THE FEDERAL REPUBLIC OF GERMANY**

_____
**FOR THE GOVERNMENT OF
THE REPUBLIC OF SOUTH
AFRICA**

[GERMAN TEXT – TEXTE ALLEMAND]

Abkommen
zwischen
der Regierung der Bundesrepublik Deutschland
und
der Regierung der Republik Südafrika
über
die Zusammenarbeit auf dem Gebiet
des Veterinärwesens

Präambel

**Die Regierung der Bundesrepublik Deutschland
und
die Regierung der Republik Südafrika,
(im Folgenden als "Parteien" und im Singular als "Partei" bezeichnet) -**

im Wunsch, ihre Zusammenarbeit auf dem Gebiet des Veterinärwesens fortzuführen, insbesondere Tierkrankheiten zu verhüten und zu bekämpfen sowie die Verbreitung solcher Krankheiten zu verhindern,

im Hinblick auf das Internationale Übereinkommen vom 25. Januar 1924 zur Errichtung eines Internationalen Tierseuchenamts in Paris (Office International des Epizooties – OIE), dem die Bundesrepublik Deutschland und die Republik Südafrika angehören,

kommen wie folgt überein:

**Artikel 1
Umfang der Zusammenarbeit**

Die Zusammenarbeit beinhaltet:

- (a) die Ausstellung von Tiergesundheitszeugnissen für Tiere und Erzeugnisse tierischen Ursprungs;**
- (b) die gegenseitige fachliche Unterstützung bei der Beachtung und Erfüllung der für die Einfuhr, Ausfuhr und Durchfuhr von lebenden Tieren, tierischen Erzeugnissen und Rohstoffen sowie von Gegenständen, die Träger von Krankheitserregern sein können, gültigen veterinärrechtlichen Vorschriften;**

- (c) den Austausch veterinärmedizinischer Erkenntnisse zum Schutz der Tiere vor übertragbaren Krankheiten einschließlich Parasitosen sowie zum Schutz vor anderen besonderen Gefahren für die Tierbestände und für die öffentliche Gesundheit;
- (d) den Austausch von Informationen über bestimmte Tiergesundheitsfragen mit Schwerpunkt auf Methoden der Be- und Verarbeitung von Erzeugnissen tierischen Ursprungs;
- (e) den Austausch von Veterinärfachleuten mit dem Ziel, gegenseitige Informationen über die Tierkrankheitslage und über wissenschaftliche Arbeiten auf diesem Gebiet zu erlangen und
- (f) die gegenseitige fachliche Unterstützung der Untersuchungseinrichtungen der Veterinärdienste beider Länder.

Artikel 2 **Ausbruch von Krankheiten**

- (1) Die Parteien unterrichten das OIE unverzüglich auf dem herkömmlichen Weg über das Auftreten von übertragbaren Tierkrankheiten in ihrem Hoheitsgebiet.
- (2) Die Parteien verpflichten sich, beim Auftreten von Tierkrankheiten mit Auswirkungen auf den Handel (frühere OIE-Liste A) nach Maßgabe des jeweils geltenden innerstaatlichen Rechts Maßnahmen zu ergreifen, um eine Verbreitung dieser Tierkrankheiten bei der Ausfuhr von Tieren und Erzeugnissen tierischen Ursprungs zu verhindern.
- (3) Die Parteien tauschen regelmäßig Berichte über Tierkrankheiten aus, in denen die anzeigepflichtigen Krankheiten sowie sonstige veterinärmedizinische Informationen, die für beide Seiten von Interesse sind, statistisch erfasst sind.

Artikel 3
Zuständige Behörden

Die für die Durchführung dieses Abkommens zuständigen Behörden sind:

- (a) für die Regierung der Bundesrepublik Deutschland das Bundesministerium für Ernährung, Landwirtschaft und Verbraucherschutz, und
- (b) für die Regierung der Republik Südafrika das Ministerium für Landwirtschaft.

Artikel 4
Finanzielle Verpflichtungen

(1) Jede Partei kommt für alle Reise- und Unterbringungskosten auf, die für ihre eigenen Teilnehmer bei Zusammenkünften im Rahmen gemeinsamer Programme entstehen, sofern die Parteien nichts anderes vereinbart haben.

(2) Die gastgebende Partei ist bei der Organisation von Zusammenkünften im Rahmen gemeinsamer Programme für den Transport vor Ort, die Bereitstellung von Bürobedarf, Übersetzungs- und Sekretariatsdienstleistungen während der Zusammenkunft zuständig.

Artikel 5
Beteiligte Akteure

Die Parteien können im Rahmen ihrer Zuständigkeit und im gegenseitigen Einvernehmen andere Behörden, sonstige Organisationen und Forschungseinrichtungen sowie Wissenschaftler oder Vertreter der Industrie einladen, sich an gemeinsamen Vorhaben im Rahmen dieses Abkommens zu beteiligen. Dabei unterstützen und fördern die Parteien die Kontakte zwischen den beteiligten Institutionen und Fachleuten.

Artikel 6
Austausch von Fachleuten und Arbeitsmitteln

Die für das Erreichen der Ziele dieses Abkommens erforderlichen Fachleute und Arbeitsmittel werden zwischen den Parteien im Einklang mit dem geltenden innerstaatlichen Recht ausgetauscht.

Artikel 7
Beilegung von Streitigkeiten

Streitigkeiten zwischen den Parteien aufgrund der Auslegung oder Durchführung dieses Abkommens werden freundschaftlich durch Konsultationen oder Verhandlungen zwischen den Parteien beigelegt.

Artikel 8
Auswirkung auf andere völkerrechtliche Übereinkünfte

Von diesem Abkommen unberührt bleiben Rechte und Verpflichtungen der Parteien aus anderen völkerrechtlichen Übereinkünften, deren Vertragsparteien sie sind.

Artikel 9
Änderung des Abkommens

Dieses Abkommen kann durch Notenwechsel zwischen den Parteien auf diplomatischem Weg geändert werden.

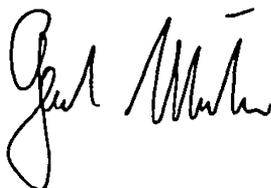
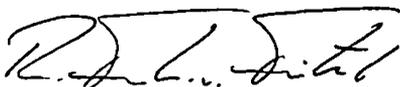
Artikel 10
Inkrafttreten, Geltungsdauer und Kündigung

- (1) Dieses Abkommen tritt am Tag seiner Unterzeichnung in Kraft.
- (2) Dieses Abkommen gilt für einen Zeitraum von fünf Jahren und verlängert sich danach stillschweigend um weitere fünf Jahre, soweit es nicht von einer Vertragspartei spätestens sechs Monate vor Ablauf der jeweiligen Geltungsdauer schriftlich gekündigt wird.
- (3) Die Kündigung dieses Abkommens berührt nicht die Durchführung der während der Geltungsdauer des Abkommens begonnenen gemeinsamen Vorhaben.

Zu Urkund dessen haben die von ihren Regierungen hierzu gehörig befugten Unterzeichnenden dieses Abkommen in zwei Urschriften, jede in englischer und deutscher Sprache, unterzeichnet und besiegelt, wobei jeder Wortlaut gleichermaßen verbindlich ist.

Geschehen zu BERLIN am 26. September 2008

Für die Regierung der
Bundesrepublik Deutschland

Für die Regierung der
Republik Südafrika

[TRANSLATION – TRADUCTION]

ACCORD ENTRE LE GOUVERNEMENT DE LA RÉPUBLIQUE FÉDÉRALE
D'ALLEMAGNE ET LE GOUVERNEMENT DE LA RÉPUBLIQUE SUD-
AFRICAIN RELATIF À LA COOPÉRATION DANS LE DOMAINE
VÉTÉRINAIRE

PRÉAMBULE

Le Gouvernement de la République fédérale d'Allemagne et le Gouvernement de la République sud-africaine (dénommés ci-après collectivement « les Parties » et individuellement « une Partie »);

Désirant poursuivre leur coopération dans le domaine vétérinaire, surtout pour prévenir et contrôler les épizooties ainsi que pour empêcher la prolifération de telles maladies;

Prenant en considération les dispositions de l'Accord international du 25 janvier 1924 instituant l'Organisation mondiale de la santé animale à Paris, dont sont membres la République fédérale d'Allemagne et la République sud-africaine;

Sont convenus de ce qui suit :

Article premier. Portée de la coopération

La coopération inclut les éléments suivants :

a) L'émission de certificats de santé animale pour les animaux et produits d'origine animale;

b) Un appui technique mutuel pour le respect et la mise en œuvre des exigences en matière de santé animale applicables à l'importation, à l'exportation et au transit d'animaux vivants, de produits d'origine animale et de matières premières, ainsi que des objets pouvant être des vecteurs d'agents pathogènes;

c) Un échange de données vétérinaires sur la protection des animaux contre les maladies contagieuses, y compris la parasitose, ainsi que sur la protection du cheptel et du grand public contre d'autres risques spécifiques;

d) Un échange d'information sur des questions spécifiques liées à la santé animale, en ciblant en particulier les méthodes de fabrication et de transformation des produits d'origine animale;

e) Un échange d'experts vétérinaires dans le but d'obtenir des informations de l'autre Partie sur la situation des épizooties et sur le travail scientifique réalisé dans ce domaine; et

f) Une assistance technique mutuelle entre les installations de diagnostic des services vétérinaires des deux pays.

Article 2. Épizooties

1. Les Parties notifient immédiatement l'OIE, par les voies de communication habituelles, de la présence de maladies animales contagieuses sur leur territoire.

2. Les Parties s'engagent à prendre des mesures en cas d'apparition d'épizooties sensibles sur le plan commercial (ancienne liste A de l'OIE) afin de prévenir la dissémination de telles épizooties lors de l'exportation d'animaux et de produits d'origine animale.

3. Les Parties échangent régulièrement des rapports sur les épizooties qui contiennent des statistiques sur les maladies à notifier ainsi que d'autres informations vétérinaires présentant un intérêt pour les deux Parties.

Article 3. Autorités compétentes

Les autorités compétentes chargées de la mise en œuvre du présent Accord sont les suivantes :

a) Dans le cas du Gouvernement de la République fédérale d'Allemagne, le Ministère fédéral de l'alimentation, de l'agriculture et de la protection des consommateurs; et

b) Dans le cas du Gouvernement de la République sud-africaine, le Ministère de l'agriculture.

Article 4. Obligations financières

1. Chacune des Parties assumera toutes les dépenses encourues en matière de frais de voyage et d'hébergement de ses propres participants aux réunions organisées dans le cadre de programmes communs, à moins que les Parties n'en conviennent autrement.

2. La Partie hôte est responsable des modalités des réunions des programmes communs en ce qui a trait au transport local et à la prestation de matériel de bureau et de services de traduction et de secrétariat pendant les réunions.

Article 5. Institutions participantes

Les Parties peuvent, dans leurs domaines de compétence et sur la base d'un consentement mutuel, inviter d'autres autorités publiques, d'autres organisations et instituts de recherche ainsi que des scientifiques et des représentants de l'industrie à participer à des projets communs dans le cadre du présent Accord. De cette façon, les Parties encouragent et favorisent les contacts entre les institutions participantes et les experts.

Article 6. Échange d'experts et d'équipement

Les Parties échangent les experts et l'équipement de travail requis pour atteindre les objectifs du présent Accord, conformément aux dispositions de la législation nationale en vigueur.

Article 7. Règlement des différends

Tout différend entre les Parties né de l'interprétation ou de la mise en œuvre du présent Accord est réglé à l'amiable par consultations ou négociation entre les Parties.

Article 8. Effet sur les autres accords internationaux

Aucune disposition du présent Accord n'a d'effet sur les droits et obligations des Parties découlant d'autres accords internationaux auxquels elles sont Parties contractantes.

Article 9. Amendements

Le présent Accord peut être amendé par échange de notes par la voie diplomatique entre les Parties.

Article 10. Entrée en vigueur, durée et dénonciation

1. Le présent Accord entre en vigueur à la date de sa signature.

2. Le présent Accord est valide pour une période de cinq (5) ans et est automatiquement prolongée pour des périodes subséquentes de cinq (5) ans, à moins que l'une ou l'autre des Parties ne signifie par écrit, au moins six (6) mois avant la date d'expiration dudit Accord, son intention de le dénoncer.

3. La dénonciation du présent Accord n'affecte pas l'achèvement des projets communs entrepris durant la période de validité du présent Accord.

EN FOI DE QUOI, les soussignés, à ce dûment autorisés par leurs Gouvernements respectifs, ont signé le présent Accord et y ont apposé leurs sceaux, en deux exemplaires originaux en langues anglaise et allemande, tous les textes étant également authentiques.

FAIT à Berlin le 26 septembre 2008.

Pour le Gouvernement de la République fédérale d'Allemagne :

Pour le Gouvernement de la République sud-africaine :

No. 46369

**Germany
and
South Africa**

Agreement between the Government of the Federal Republic of Germany and the Government of the Republic of South Africa concerning financial cooperation in 2006. Pretoria, 21 April 2009

Entry into force: *21 April 2009 by signature, in accordance with article 6*

Authentic texts: *English and German*

Registration with the Secretariat of the United Nations: *Germany, 4 August 2009*

Not published in print in accordance with article 12(2) of the General Assembly regulations to give effect to Article 102 of the Charter of the United Nations, as amended.

**Allemagne
et
Afrique du Sud**

Accord de coopération financière en 2006 entre le Gouvernement de la République fédérale d'Allemagne et le Gouvernement de la République sud-africaine. Pretoria, 21 avril 2009

Entrée en vigueur : *21 avril 2009 par signature, conformément à l'article 6*

Textes authentiques : *anglais et allemand*

Enregistrement auprès du Secrétariat des Nations Unies : *Allemagne, 4 août 2009*

Non disponible en version imprimée conformément au paragraphe 2 de l'article 12 du règlement de l'Assemblée générale destiné à mettre en application l'Article 102 de la Charte des Nations Unies, tel qu'amendé.

No. 46370

**Germany
and
South Africa**

Agreement between the Government of the Federal Republic of Germany and the Government of the Republic of South Africa concerning financial cooperation in 2008. Pretoria, 21 April 2009

Entry into force: *21 April 2009 by signature, in accordance with article 6*

Authentic texts: *English and German*

Registration with the Secretariat of the United Nations: *Germany, 4 August 2009*

Not published in print in accordance with article 12(2) of the General Assembly regulations to give effect to Article 102 of the Charter of the United Nations, as amended.

**Allemagne
et
Afrique du Sud**

Accord de coopération financière en 2008 entre le Gouvernement de la République fédérale d'Allemagne et le Gouvernement de la République sud-africaine. Pretoria, 21 avril 2009

Entrée en vigueur : *21 avril 2009 par signature, conformément à l'article 6*

Textes authentiques : *anglais et allemand*

Enregistrement auprès du Secrétariat des Nations Unies : *Allemagne, 4 août 2009*

Non disponible en version imprimée conformément au paragraphe 2 de l'article 12 du règlement de l'Assemblée générale destiné à mettre en application l'Article 102 de la Charte des Nations Unies, tel qu'amendé.

No. 46371

—

**Turkey
and
Syrian Arab Republic**

Agreement between the Government of the Republic of Turkey and the Government of the Syrian Arab Republic on co-operation and mutual assistance in customs matters. Ankara, 23 July 2003

Entry into force: *15 October 2008 by notification, in accordance with article 17*

Authentic texts: *Arabic, English and Turkish*

Registration with the Secretariat of the United Nations: *Turkey, 11 August 2009*

—

**Turquie
et
République arabe syrienne**

Accord de coopération et d'assistance mutuelle en matière douanière entre le Gouvernement de la République turque et le Gouvernement de la République arabe syrienne. Ankara, 23 juillet 2003

Entrée en vigueur : *15 octobre 2008 par notification, conformément à l'article 17*

Textes authentiques : *arabe, anglais et turc*

Enregistrement auprès du Secrétariat des Nations Unies : *Turquie, 11 août 2009*

٣- تخضع النفقات المتكبدة في تنفيذ المادة (١٥) من هذه الاتفاقية إلى مفاوضات إضافية بين الإدارتين الجمركيتين؛

المادة (١٧)
الدخول في حيز التنفيذ والإنهاء

١- تدخل هذه الاتفاقية حيز التنفيذ بعد ثلاثين يوماً من تاريخ تبادل الطرفين المذكرات مبلغين فيها بعضهما البعض م خلال القنوات الدبلوماسية بأنه قد تم استكمال الشكليات الوطنية اللازمة لدخول الاتفاقية حيز التنفيذ؛

٢- تبقى هذه الاتفاقية نافذة غير محددة . ويتم إنهاؤها بعد ثلاثة أشهر من تاريخ تقديم أحد الطرفين إشعاراً خطياً للطرف الآخر من خلال القنوات الدبلوماسية عن رغبته في إنهاء الاتفاقية ومع ذلك يتم استكمال الإجراءات الجارية في وقت الإنهاء وفقاً لأحكام هذه الاتفاقية .

حررت في أنقرة بتاريخ ٢٩/٧/٢٠٠٣ ، على نسختين أصليتين باللغات التركية والعربية والإنكليزية ، وكل النصوص لها نفس المصادقية. وفي حال وجود اختلاف في التفسير ، يعتمد النص الإنكليزي.

عن حكومة
جمهورية تركيا

عن حكومة
الجمهورية العربية السورية

٢- تلتزم الإدارة الجمركية للطرف المطالب باتخاذ كل الإجراءات اللازمة لتوفير الأمن الشخصي للموظفين أثناء إقامتهم في أراضي دولة تلك الإدارة الجمركية ، بموجب الفقرة (١) من هذه المادة يجب أن تغطي نفقات النقل والنفقات اليومية لهؤلاء الموظفين من قبل الإدارة الجمركية للطرف المطالب؛

المادة (١٤)

الاستثناءات من المساعدة

- ١- إذا اعتبرت الإدارة الجمركية المطالبة أن المساعدة ستنتهك سيادة دولتها أو أمنها أو أي مصالح أساسية لها، أو ستكون متناقضة مع قوانينها المحلية، فيمكنها أن ترفض تقديم المساعدة المطلوبة بموجب هذه الاتفاقية كلياً أو جزئياً ، أو تقديم المساعدة المطلوبة متوقفاً على ظروف معينة؛
- ٢- إذا تم رفض المساعدة فيجب إشعار الطرف المطالب خطياً بسبب الرفض م دون تأخير ؛

المادة (١٥)

المساعدة الفنية

تقدم الإدارتين الجمركيتين ، من خلال برنامج متفق عليه بشكل متبادل ، لبعضهما البعض المساعدة الفنية ، التي تتضمن :

- أ. تبادل المعلومات والخبرات في استخدام المعدات الفنية للمراقبة؛
- ب. تدريب الموظفين الجمركيين ؛
- ج. تبادل الخبراء في الأمور الجمركية ؛
- د. تبادل المعلومات الخاصة والعلمية والفنية المتعلقة بالتطبيق الفعلي للتشريع الجمركي ؛

المادة (١٦)

النفقات

- ١- يقوم الطرفان بشكل اعتيادي بالتنازل عن كل المطالبات بتسديد التكاليف المتكبدة في تنفيذ الاتفاقية الحالية ، باستثناء نفقات الشهود ، وأجور الخبراء ، وتكاليف المترجمين غير الموظفين الحكوميين ؛
- ٢- إذا كانت هنالك نفقات ضخمة أو استثنائية لازمة أو ستلزم لتنفيذ الطلب، يتشاور الطرفان لتحديد البنود والشروط التي سينفذ بموجبها الطلب بالإضافة إلى الطريقة التي يتم فيها تحمل التكاليف؛

المادة (١١) التحريات الجمركية

- ١- إذا طلبت الإدارة الجمركية لأحد الطرفين ذلك، تبادر الإدارة الجمركية للطرف الآخر بتحري العمليات التي تنتهك أو يمكن أن تنتهك التشريع الجمركي النافذ في أراضي الطرف المطالب وتقوم بإعلام الطرف المطالب الآخر بنتائج تلك التحقيقات؛
- ٢- تجري هذه التحقيقات بموجب التشريع النافذ في أراضي دولة الطرف المطالب ، وتتابع الإدارة الجمركية المطالبة الإجراءات كما لو أنها تتصرف لمصلحتها الخاصة؛
- ٣- في حالات خاصة ، يمكن لموظفي الإدارة الجمركية لأحد الطرفين ، بموافقة الإدارة الجمركية للطرف الآخر ، أن يتواجدوا في أراضي الطرف الأخير في حالة التحريات عن انتهاكات التشريع الجمركي للطرف المطالب؛
- ٤- يقوم موظف الإدارة الجمركية للطرف المطالب متواجد في أراضي الطرف المطالب بحسب الفقر (٣) بالعمل بصفة استشارية فقط تحت ولا يقوم تحت أية ظروف بمشاركة فعلية بالتحريات ولا يجتمع بأشخاص يتم استجوابهم ولا يشترك بأي نشاط تحقيقي؛

المادة (١٢) استخدام المعلومات والوثائق

- ١- يمكن استخدام المعلومات والوثائق المستلمة بموجب هذه الاتفاقية أثناء الإجراءات الإدارية والتحقيقية والقضائية . ولا تستخدم لأغراض غير تلك المحددة في هذه الاتفاقية. يمكن استخدامها لأغراض أخرى فقط بموافقة خطية من الإدارة الجمركية التي قدمتها؛
- ٢- إن أية طلبات مقدمة أو معلومات مسلمة بأي شكل وفقاً لهذه الاتفاقية يجب أن تكون ذات طابع سري. يجب أن تبقى سرية وتتمتع بالحماية الممنوحة لنفس النوع من المعلومات والوثائق بموجب التشريع النافذ في الطرف المطالب؛

المادة (١٣) الخبراء والشهود

- ١- بناء على طلب الإدارة الجمركية لأحد الطرفين ، يمكن للإدارة الجمركية للطرف الآخر أن تفوض موظفيها للظهور كخبراء أو شهود في الإجراءات القضائية أو الإدارية في أراضي الطرف الآخر وتقديم الملفات أو الوثائق أو المواد الأخرى أو النسخ الموثقة منها، حسبما يعتبر هاماً من أجل الإجراءات ؛

- أ. الأسلحة والصواريخ والمواد المتفجرة والنووية؛
- ب. الأعمال الفنية ذات القيمة التاريخية أو الثقافية أو الأثرية ؛
- ج. العقاقير المخدرة والمواد المؤثرة نفسياً والمواد المستخدمة في تصنيعها
- والمواد السامة بالإضافة إلى المواد الخطرة على البيئة والصحة العامة ؛

٢- إن المعلومات المستلمة بموجب هذه المادة يمكن نقلها إلى الإدارات الحكومية ذات الصلة التابعة للطرف المطالب، غير أنه لا يمكن نقلها إلى دولة ثالثة ؛

المادة (١٠) تبليغ الطلبات

١- يجب أن يقدم التعاون والمساعدة المعينان في هذه الاتفاقية من قبل الإدارتين الجمركيتين للطرفين ، وتتفق الإدارتين الجمركيتين بشكل متبادل على الوثائق لذلك الغرض ؛

٢- يجب إجراء الطلبات بحسب الاتفاقية الحالية بصورة خطية ، ويجب أن تحتوي الطلبات على المرفقات اللازمة لتحقيقها ، وفي الحالات الاستثنائية ، يمكن إجراء الطلبات شفهيًا ، لكن يجب تأكيدها خطياً مباشرة ؛

٣- يجب أن تتضمن الطلبات بحسب الفقرة (١) من هذه الاتفاقية ما يلي :

- أ. السلطة الجمركية التي تقدم الطلب؛
- ب. الإجراء المطلوب إن وجد؛
- ج. موضوع وسبب الطلب ؛
- د. القوانين والمراسيم القانونية الأخرى التي تشير إلى هدف الطلب؛
- هـ. معلومات حول الأشخاص الطبيعيين والقانونيين المشمولين بالتحريات؛
- و. موجز عن الحقائق ذات الصلة بهدف الطلب ؛

٤- تقدم الطلبات باللغة الرسمية للطرف المطالب ، أو باللغة الإنكليزية أو الفرنسية؛

٥- لأغراض هذه الاتفاقية ، تعين الإدارتان الجمركيتان للطرفين الموظفين المسؤولين عن الاتصالات وتقومان بتبادل القائمة التي تشير إلى أسماء ومناصب هؤلاء الموظفين وأرقام هواتفهم وفاكساتهم . يمكن أيضاً الترتيب لفروع التحقيق التابعة لهما لتكون على اتصال مباشر مع بعضها البعض ؛

المادة (٦)

١- إذا لم يكن لدى الإدارة الجمركية لطرف المطالب المعلومات المطلوبة ، فستقوم باتخاذ الخطوات للحصول على تلك المعلومات ، كما لو أنها تعمل لصالحها ووفقاً للتشريع النافذ في أراضي دولتها؛

٢- إذا لم تستطع الإدارة الجمركية للطرف المطالب الاستجابة لطلب مماثل تقدم به الطرف المطالب ، فستلتفت الانتباه لتلك الحقيقة في طلبها . عندئذ سيكون للإدارة الجمركية للطرف المطالب حرية الاختيار في الاستجابة لذلك الطلب؛

المادة (٧)

١- تطلب الوثائق والملفات الأصلية فقط في الحالات التي تكون فيها النسخ المصدقة أو الموثقة غير كافية ، وتعاد الأصول المقدمة بالسرعة الكلية؛

٢- يمكن إرسال المعلومات المطلوبة بشكل حاسوبي ، إلا إذا طلب الطرف المطالب بالتحديد الأصول أو النسخ ، عندما تقدم المعلومات التي تعتمد الحاسوب ، فيجب أن تحتوي على الإيضاحات الضرورية لتفسير واستخدام هذه المعلومات؛

المادة (٨)

حالات خاصة عن المساعدة

بناء على طلب الإدارة الجمركية لأحد الطرفين، تقوم الإدارة الجمركية للطرف الآخر ، ضمن صلاحيتها وإمكاناتها المتاحة ، بإجراء مراقبة على :

- أ. الأشخاص المعروف أو المشتبه به بارتكابهم انتهاكات ضد التشريع الجمركي؛
- ب. البضائع المعزوف ، أو المشتبه بأنها ، موضع الانتهاكات الجمركية ؛
- ج. وسائل النقل المعروف ، أو المشتبه بأنها، تستخدم في ارتكاب انتهاكات جمركية ؛

المادة (٩)

معلومات حول المتاجرة المحظورة بالبضائع الحساسة

١- تقوم الإدارتين الجمركيتين ، بمبادرة خاصة منهما أو بناء على طلب ، بتزويد بعضهما البعض بكل المعلومات ذات الصلة بأي نشاط ، منفذ أو مخطط له، يشكل أو يمكن أن يشكل انتهاكاً ضد التشريع الجمركي لأحد الطرفين المتعاقدين ، فيما يتعلق بالمتاجرة المحظورة بما يلي :

ب. التقدير الدقيق لقيمة البضائع لأغراض جمركية؛
ج. ج. تحديد صنف التعريفية ومنشأ البضائع؛

٢- تتضمن المساعدة ، كما هو منصوص عليه في هذه الاتفاقية ، لكن لا تكون مقصورة على المعلومات المتعلقة بـ :

- أ. إجراءات التنفيذ التي يمكن أن تكون مفيدة في منع الانتهاكات -
وتحديداً الوسائل الخاصة لمكافحة الانتهاكات ؛
- ب. الأساليب الجديدة المستخدمة في ارتكاب الانتهاكات؛
- ج. المراقبات والاكتشافات الناجمة عن التطبيق الناجح للمساعدات
والتقنيات الجديدة .
- د. التقنيات والأساليب المطورة لمعاملة الركاب والحمولات؛

المادة (٤)

تبادل المعلومات والوثائق

- ١- بناء على طلب الإدارة الجمركية لأحد الطرفين ، تقوم الإدارة الجمركية للطرف الآخر بتوفير نسخ عن الوثائق الجمركية ووثائق الشحن ، والنسخ المصدقة منها إذا طلب ذلك، ومعلومات حول الإجراءات المنفذة أو المزمعة، التي تشكل أو يمكن أن تشكل انتهاكا للتشريع الجمركي النافذ في الطرف المطالب ؛
- ٢- بناء على طلب الإدارة الجمركية لأحد الطرفين ، تقوم الإدارة الجمركية بتبليغ المعلومات المتعلقة بصحة الوثائق الرسمية المقدمة دعماً لتصريح تم تقديمه إلى الإدارة الجمركية للطرف المطالب؛

المادة (٥)

- ١- بناء على طلب الإدارة الجمركية لأحد الطرفين ، تقوم الإدارة الجمركية بتبليغ المعلومات المتعلقة بالمسائل التالية :
- أ. فيما إذا كانت البضائع الموردة إلى داخل أراضي الطرف المطالب قد تم تصديرها بشكل قانوني من أراضي الطرف الآخر؛
- ب. فيما إذا كانت البضائع المصدرة م أراضي الطرف المطالب قد تم توريدها بشكل قانوني إلى داخل أراضي الطرف المطالب ؛
- ٢- تحدد مثل تلك المعلومات أيضاً الإجراءات الجمركية المستخدمة في تخليص البضائع؛

ب. تعني "الضرائب والرسوم الجمركية" الرسوم الجمركية وكل الرسوم الأخرى أو الضرائب أو الأجور أو الرسوم الأخرى التي يتم تحصيلها على أو فيما يتعلق باستيراد أو تصدير البضائع لكن باستثناء الأجور والرسوم المحدودة بمبلغ الكلفة التقريبية للخدمات المقدمة؛

ج. يعني "الإنتهاك الجمركي" أي خرق أو محاولة خرق للتشريع الجمركي؛

د. تعني "العقاقير المخدرة" أي مادة ذات مصدر طبيعي أو تركيبى، مذكورة على اللائحة (١) واللائحة (٢) من معاهدة ١٩٦٦ المنفردة حول العقاقير المخدرة؛

هـ. تعني "المواد المؤثرة نفسياً" أي مادة ذات مصدر طبيعي أو تركيبى، مذكورة على اللوائح (١) و(٢) و(٣) و(٤) من معاهدة الأمم المتحدة حول المادة المؤثرة نفسياً لعام ١٩٧١؛

و. تعني "المواد التي تصنع منها مواد أخرى" المواد الكيميائية المراقبة المستخدمة في إنتاج العقاقير المخدرة والمواد المؤثرة نفسياً، المذكورة على اللائحتين (١) و(٢) من معاهدة ١٩٨٨ للأمم المتحدة حول المتاجرة المحظورة بالعقاقير المخدرة والمواد المؤثرة نفسياً؛

ز. تعني "الإدارة الجمركية" بالنسبة لجمهورية تركيا، الأمانة الفرعية لرئاسة الوزراء للجمارك وبالنسبة للجمهورية العربية السورية وزارة المالية؛

المادة (٢) نطاق الاتفاقية

١- سيتم تنفيذ كل المساعدة بموجب الاتفاقية الحالية من قبل أحد الطرفين وفقاً لقوانينه المحلية وضمن الصلاحية والإمكانات المتاحة للإدارتين الجمركيتين؛

٢- تقوم الإدارتان الجمركيتان للطرفين بالتعاون مساعدة بعضهما البعض في منع الانتهاكات الجمركية والتحري عنها ومكافحتها وفقاً لأحكام الاتفاقية الحالية؛

المادة (٣) نطاق المساعدة

١- بناء على طلب الإدارة الجمركية لأحد الطرفين، تقوم الإدارة الجمركية للطرف الآخر بإبلاغ كل المعلومات المتوفرة التي يمكن أن تساعد في ضمان تنفيذ التشريع الجمركي، بما ذلك:

ضمان التقدير الملائم للرسوم والضرائب الجمركية؛

[ARABIC TEXT – TEXTE ARABE]

اتفاقية
بين حكومة الجمهورية التركية
و
حكومة الجمهورية العربية السورية
حول
التعاون والمساعدة المتبادلة في الأمور الجمركية

إن حكومة جمهورية تركيا و حكومة الجمهورية العربية السورية ، المشار إليهما فيما يلي بالطرفين ،

أخذين بعين الاعتبار أن انتهاكات التشريع الجمركي ضارة بالمصالح الاقتصادية والتجارية والمالية والاجتماعية والثقافية لدولتيهما؛

وأخذين بعين الاعتبار أهمية ضمان التقدير والتحصيل الدقيقين للرسوم الجمركية والضرائب والرسوم الأخرى والأجور على استيراد أو تصدير البضائع بالإضافة إلى تنفيذ أحكام الحظر والتقييد والمراقبة؛

وأخذين بعين الاعتبار أنه يمكن تقديم جهود لمنع انتهاكات التشريع الجمركي وجهود لضمان التحصيل الدقيق للرسوم وضرائب الاستيراد والتصدير وأية رسوم أخرى بشكل أكثر فعالية من خلال التعاون بين الإدارتين الجمركيتين للطرفين؛

وعناية منهما بحجم وتوجهات نمو المتاجرة المحظورة بالعقاقير المحظورة والمواد المؤثرة نفسياً وأخذين بعين الاعتبار أنها تشكل خطراً على الصحة العامة والمجتمع؛

وأخذين بعين الاعتبار أيضاً المعاهدات الدولية ذات العلاقة التي تشجع المساعدة الثنائية المتبادلة بالإضافة إلى توصيات مجلس التعاون الجمركي (منظمة الجمارك العالمية)؛

قد اتفقتا على ما يلي :

المادة (١)
تعريف

لأغراض هذه الاتفاقية :

أ. يعني "التشريع الجمركي" الأحكام الموضوعة وفق القوانين والأنظمة المتعلقة باستيراد وتصدير ومرور البضائع بأية إجراءات جمركية أخرى يتم تحصيلها من قبل الإدارتين الجمركيتين ، أو بإجراءات الحظر أو التقييد أو المراقبة التي تنفذها الإدارتين الجمركيتين؛

[ENGLISH TEXT – TEXTE ANGLAIS]

A G R E E M E N T
B E T W E E N
THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF TURKEY
AND
THE GOVERNMENT OF THE SYRIAN ARAB REPUBLIC
ON CO-OPERATION AND MUTUAL ASSISTANCE
IN CUSTOMS MATTERS

The Government of the Republic of Turkey and the Government of the Syrian Arab Republic hereinafter referred to as the "Parties";

Considering that offences against Customs legislation are prejudicial to the economic, commercial, financial, social and cultural interests of their respective States;

Considering the importance of assuring the accurate assessment and collection of Customs duties, taxes and other charges and fees on the importation or exportation of goods, as well as the implementation of the provisions on prohibitions, restrictions and control;

Considering that efforts to prevent offences against Customs legislation and efforts to ensure accurate collection of import and export duties, taxes and any other charges may be rendered more effective through co-operation between the Customs Administration of the Parties;

Concerned at the scales and growth tendencies of the illicit traffic of narcotic drugs and psychotropic substances and considering that it constitutes a danger to public health and the society;

Having regard also to the relevant international conventions encouraging bilateral mutual assistance as well as the Recommendations of the Customs Co-operation Council (World Customs Organisation);

have agreed, as follows:

DEFINITIONS

ARTICLE 1

For the purposes of this Agreement:

- a) "Customs legislation" shall mean provisions laid down by laws and regulations concerning the importation, exportation, transit of goods or any other customs procedures whether relating to customs duties, taxes or any other charges collected by the Customs Administrations, or to measures of prohibitions, restrictions or control enforced by the Customs Administrations;
- b) "Customs duties and taxes" shall mean Customs duties and all other duties, taxes, fees or other charges which are collected on or in connection with the importation or exportation of goods but not including fees and charges which are limited in amount to the approximate cost of services rendered;
- c) "Customs offence" shall mean any violation or attempted violation of Customs legislation;
- d) "Narcotic drugs" shall mean any substance of natural or synthetic, enumerated on the List I and List II of the 1961 Single Convention on Narcotic Drugs;
- e) "Psychotropic substances" shall mean any substance of natural or synthetic, enumerated on the Lists I, II, III and IV of the 1971 UN Convention on Psychotropic Substances;
- f) "Precursors" shall mean controlled chemical substances used in the production of narcotic drugs and psychotropic substances, enumerated in the Lists I and II of the 1988 UN Convention against the Illicit Traffic in Narcotic Drugs and Psychotropic Substances;
- g) "Customs Administration" shall mean: for the Republic of Turkey, the Prime Ministry Undersecretariat for Customs, for the Syrian Arab Republic, the General Customs Directorate;

SCOPE OF THE AGREEMENT

ARTICLE 2

1. All assistance under the present Agreement by either party will be performed in accordance with its domestic laws and within the competence and available resources of the Customs Administrations.
2. The Customs Administrations of the Parties shall co-operate and assist each other in the prevention, investigation and combating of customs offences in accordance with the provisions of the present Agreement.

SCOPE OF ASSISTANCE

ARTICLE 3

1. At the request of the Customs Administration of a Party, the Customs Administration of the other Party shall communicate all available information which may help in ensuring the enforcement of customs legislation, including:
  - a) to ensure the proper assessment of customs duties and taxes,
  - b) accurate assessment of the value of goods for Customs purposes,
  - c) to determine the tariff classification and the origin of goods.
2. Assistance, as provided in this Agreement, shall include, but not be limited to information related to:
  - a) Enforcement actions that might be useful in preventing offences and, in particular, special means of combating offences,
  - b) New methods used in committing offences,
  - c) Observations and findings resulting from the successful application of new enforcement aids and techniques, and
  - d) Techniques and improved methods of processing passengers and cargo.

**EXCHANGE OF
INFORMATION AND DOCUMENTS**

ARTICLE 4

1. Upon request of a Customs Administration of a Party, the Customs Administration of the other Party shall provide the copies of the customs and shipment documents, certified copies thereof if requested, information on actions, carried out or intended, which constitute or may constitute an offence against the Customs legislation in force in the requesting Party.
2. At the request of the Customs Administration of a party, the Customs Administration of the other Party shall communicate information concerning the authenticity of official documents produced in support of a declaration made to the Customs Administration of the requesting Party.

ARTICLE 5

1. At the request of the Customs Administration of a party, the Customs Administration of the other Party shall communicate information concerning the following matters:
  - a) whether goods imported into the territory of the requesting Party have been lawfully exported from the territory of the other Party,
  - b) whether goods exported from the territory of the requesting Party have been lawfully imported into the territory of the requested Party.
2. Such information shall also specify the customs procedures used for clearing the goods.

ARTICLE 6

1. If the Customs Administration of the Requested Party does not have the requested information, it shall take steps to obtain such information, as if it were acting on its own behalf and in compliance with the legislation in force in the territory of its State.
2. If the Customs Administration of the requesting Party would be unable to comply if a similar request was made by the requested Party, it shall draw attention to that fact in its request. Compliance with such a request shall then be at the discretion of the Customs Administration of the requested Party.

ARTICLE 7

1. Originals of documents shall only be requested in cases where certified or authenticated copies would be insufficient. The originals provided shall be returned as soon as possible.
2. The requested information may be transmitted in a computer based form, unless the Requesting Party specifically requests originals or copies. When computer based information is provided, it shall contain explanations necessary for the interpretation and use of this information.

SPECIAL INSTANCES OF ASSISTANCE

ARTICLE 8

At the request of a Customs Administration of the Parties, Customs Administration of the other Party shall, within the competence and available resources, conduct control over:

- a) persons, known to be or suspected to commit offences against Customs legislation,
- b) goods, known or suspected to be subject of Customs offences,
- c) means of transport known to be, or suspected of being used for committing Customs offences.

INFORMATION ON ILLICIT TRAFFIC OF SENSITIVE GOODS

ARTICLE 9

1. The Customs Administrations shall, on their own initiative or upon request, provide each other with all relevant information on any action, intended or carried out, which constitute or may constitute an offence against the Customs legislation of a Contracting Party, concerning illicit traffic of:
  - a) weapons, missiles, explosive and nuclear materials,
  - b) works of art of significant historical, cultural or archaeological value,
  - c) narcotic drugs, psychotropic substances, precursors and poisonous substances, as well as of substances dangerous for the environment and public health.
2. Information received under this Article might be transferred to the relevant governmental departments of the requesting Party. However, they shall not be transferred to third countries.

COMMUNICATION OF THE REQUESTS

ARTICLE 10

1. Cooperation and assistance laid down in this Agreement shall be rendered by the Customs Administrations of the Parties. The Customs Administrations shall mutually agree on the documentation for that purpose.
2. Requests, pursuant to the present Agreement shall be made in a written form. Requests shall contain enclosures necessary for its realisation. In exceptional cases, requests may be made orally but shall be confirmed immediately in writing.
3. Requests under Paragraph (1) of this Article shall contain:
  - a) the Customs Administration making the request,
  - b) the measures requested, if any,
  - c) the subject of and reason for the request,
  - d) the laws and other legal acts, referring to the object of the request,
  - e) information on the natural and legal persons involved in the investigation,
  - f) a summary of the facts, relevant to the object of the request.
4. Requests shall be submitted in the official language of the Requested Party, in English or in French.
5. For the purposes of this Agreement, the Customs Administrations of the Parties shall designate the officials responsible for communications and shall exchange a list indicating the names, titles, telephone and fax numbers of those officials. They may also arrange for their investigative divisions to be in direct contact with one another.

CUSTOMS INVESTIGATIONS

ARTICLE 11

1. If the Customs Administration of one of the Parties so requests, the Customs Administration of the other Party shall initiate investigation of the operations which offend or may offend the Customs legislation in force in the territory of the Requesting Party. It shall bring the results of such investigation to the attention of the Requesting Party.
2. These investigations shall be conducted under the legislation in force in the territory of the State of the Requested Party. The Requested Customs Administration shall proceed as if it were acting on its own behalf.
3. In special cases, the officials of the Customs Administration of a Party with the consent of the Customs Administration of the other Party, may be present in the territory of the latter at investigations of offences of Customs legislation of the requesting Party.
4. An official of the Customs Administration of the Requesting Party present in the territory of the Requested Party pursuant to the Paragraph (3) shall act in an advisory capacity only and shall under no circumstances actively participate in the investigation, neither shall meet with people being questioned nor take part in any investigative activity.

USE OF INFORMATION AND DOCUMENTS

ARTICLE 12

1. Information and documents received under this Agreement may be used during the administrative, investigative and judicial proceedings. They shall not be used for purposes other than those specified in this Agreement. They may be used for other purposes solely with the written consent of the Customs Administration which has furnished them.
2. Any requests made and information delivered in whatever form pursuant to this Agreement shall be of confidential nature. It shall be kept confidential and shall enjoy the protection extended to the same kind of information and documents under the legislation in force in the Requesting Party.

EXPERTS AND WITNESSES

ARTICLE 13

1. Upon request by the Customs Administration of one of the Parties, the Customs Administration of the other Party may authorise its officials to appear as experts or witnesses in judicial or administrative proceedings in the territory of the other Party and to provide files, documents or other materials or authenticated copies thereof, as may be considered essential for the proceedings.
2. The Customs Administration of the Requesting Party is duty bound to take all necessary measures for the protection of the personal security of the officials during their stay in the territory of its State, under Paragraph (1) of this Article. The transport and daily expenses of these officials shall be covered by the Customs Administration of the Requesting Party.

EXCEPTIONS FROM ASSISTANCE

ARTICLE 14

1. If the Requested Customs Administration considers that assistance would infringe upon the sovereignty, security or any other essential interests of its State, or would be inconsistent with its domestic laws, it may refuse to provide the assistance requested under this Agreement, completely or partially, or to make the rendering of the requested assistance dependant on certain circumstances.
2. If the Requested Customs Administration asks for assistance which it would not itself be able to provide to the Customs Administration of the other State, it must mention this fact in the request. Compliance with such a request shall be at the discretion of the Requested Party.
3. If the assistance is refused, the reason for the refusal shall be notified in a written form to the Requesting Party without delay.

TECHNICAL ASSISTANCE

ARTICLE 15

The Customs Administrations, by a mutually agreed programme, shall provide each other technical assistance, including:

- a) information and experience exchange in the use of technical equipment for control,
- b) training of Customs officials,
- c) exchange of experts in Customs matters,
- d) exchange of specific, scientific and technical information related to the effective application of Customs legislation.

EXPENSES

ARTICLE 16

1. The Parties shall ordinarily waive all claims for reimbursement of costs incurred in the execution of the present Agreement, with the exception of expenses for witnesses, fees of experts, and costs of interpreters other than government employees.
2. If expenses of a substantial and extraordinary nature are or will be required to execute the request, the Parties shall consult to determine the terms and conditions under which the request will be executed as well as the manner in which the costs shall be borne.
3. Expenses incurred in the implementation of Article 15 of this Agreement shall be subject to additional negotiations between the Customs Administrations.

ENTRY INTO FORCE AND TERMINATION

ARTICLE 17

1. This Agreement shall enter into force on the thirtieth day following the day on which the Parties exchange the notes informing each other through diplomatic channels that the necessary national formalities have been completed for the entry into force of this Agreement.
2. This Agreement shall remain in force for an unspecified period of time. It shall be terminated three months from the date on which either Party shall have given written notice through diplomatic channels of its desire for the termination of this Agreement to the other Party. Ongoing proceedings at the time of termination shall nonetheless be completed in accordance with the provisions of this Agreement.

Done in Ankara on 29 July 2003, in two originals in the Turkish, Arabic and English languages, all texts being equally authentic. In case of divergency of interpretation, the English text shall prevail.

**FOR THE GOVERNMENT OF
THE REPUBLIC OF TURKEY**

**FOR THE GOVERNMENT OF
THE SYRIAN ARAB REPUBLIC**

[TURKISH TEXT – TEXTE TURC]

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
İLE
SURIYE ARAP CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ARASINDA
GÜMRÜK KONULARINDA İŞBİRLİĞİ VE
KARŞILIKLI YARDIM ANLAŞMASI**

Anlaşma'da "Akit Taraflar" olarak adlandırılan Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Suriye Arap Cumhuriyeti Hükümeti;

Gümrük mevzuatına karşı işlenen suçların, Tarafların Devletlerinin ekonomik, ticari, mali, sosyal ve kültürel çıkarlarına zarar verdiğini dikkate alarak;

Yasaklama, kısıtlama ve kontrol hükümlerinin uygulanmasının yanısıra, eşyanın ithalatında veya ihracatında Gümrük vergi, resim ve diğer harçlar ile ücretlerinin doğru ve tam olarak tahakkuk ve tahsilinin sağlanmasının önemini dikkate alarak;

Gümrük mevzuatına karşı işlenen suçları önleme ve ithalat vergi, resim ve diğer harçlarının doğru ve tam olarak tahsilinin sağlanması çabalarının, Tarafların Gümrük İdarelerinin işbirliği ile daha etkin hale getirileceğini dikkate alarak;

Uyuşturucu ve psikotrop maddelerin yasadışı trafiğinin çapını ve artma eğilimini göz önüne alarak ve bunun kamu sağlığı ve toplum için bir tehlike teşkil ettiğini dikkate alarak;

İki taraflı karşılıklı yardımı teşvik eden uluslararası sözleşmeleri ve Gümrük İşbirliği Konseyi'nin (Dünya Gümrük Örgütü) Tavsiyelerini dikkate alarak;

Aşağıdaki konularda mutabakata varmışlardır:

TANIMLAR

MADDE 1

Bu Anlaşmada geçen:

- a) “Gümrük Mevzuatı” deyimi, gümrük vergi ve resimleri ile Gümrük İdareleri tarafından tahsil edilen diğer harçlar ya da gümrük rejimleri veya Gümrük İdareleri tarafından uygulanan yasaklama, kısıtlama veya kontrol tedbirleri ile ilgili olarak, eşyanın ithalat, ihracat ve transitü veya diğer gümrük rejimleri hakkında kanun ve yönetmeliklerle belirlenen hükümler;
- b) “Gümrük vergileri ve resimleri”, deyimi, eşyanın ithalatı veya ihracatıyla ilgili olarak tahsil edilen ancak verilen hizmetlerin yaklaşık maliyeti ile sınırlı olan ücret ve harçların dahil edilmediği Gümrük vergileri ve diğer tüm vergiler, resimler, ücretler veya diğer harçlar;
- c) “Gümrük Suçu” deyimi, Gümrük mevzuatının ihlali veya ihlal teşebbüsü;
- d) “Uyuşturucu Maddeler” deyimi, 1961 tarihli Uyuşturucu Maddeler Tek Sözleşmesi'nin I ve II. Listelerinde belirtilen doğal veya sentetik maddeler;
- e) “Psikotrop Maddeler” deyimi, 1971 tarihli BM Psikotrop Maddeler Sözleşmesi'nin I, II, III ve IV. Listelerinde belirtilen doğal veya sentetik maddeler;
- f) “Prekürsörler” deyimi, 1988 tarihli BM Uyuşturucu ve Psikotrop Maddelerin Yasadışı Ticareti ile Mücadele Sözleşmesi'nin I. ve II. Listelerinde sıralanan uyuşturucu ve psikotrop maddelerin üretiminde kullanılan kontrollü kimyasal maddeler;
- g) “Gümrük İdaresi” deyimi, Türkiye Cumhuriyeti'nde Başbakanlık Gümrük Müsteşarlığı, Suriye Arap Cumhuriyeti'nde Gümrükler Genel Müdürlüğü;

anlamına gelir.

ANLAŞMANIN KAPSAMI

MADDE 2

1. İşbu Anlaşma uyarınca tarafların sağladığı tüm yardımlar, tarafların iç mevzuatına uygun olarak ve Gümrük İdarelerinin yetkileri ve mevcut kaynakları dahilinde sağlanır.
2. İşbu Anlaşmada yer alan hükümler uyarınca, Akit Tarafların Gümrük İdareleri, Gümrük suçlarının önlenmesi, soruşturulması ve bu suçlarla mücadele etmede birbirlerine işbirliği ve yardım sağlarlar.

YARDIMIN KAPSAMI

MADDE 3

1. Taraflardan birinin Gümrük İdaresi'nin talebi üzerine, diğer Tarafın Gümrük İdaresi, aşağıdaki hususlar da dahil olmak üzere Gümrük mevzuatının uygulanmasında yardımcı olabilecek eldeki tüm bilgileri iletir:
  - a) Gümrük vergi ve resimlerinin doğru tahakkukunu sağlamak,
  - b) Gümrük amaçlı eşya kıymetinin doğru bir şekilde tahakkuku,
  - c) Eşyanın tarife sınıflandırılmasını ve menşeyini belirlemek.
2. Bu Anlaşma'da öngörülen yardım, aşağıdaki konulara ilişkin bilgileri kapsar, ancak bunlarla sınırlı değildir:
  - a) Suçların önlenmesinde yararlı olabilecek muhafaza faaliyetleri ve özellikle de suçlarla mücadelede kullanılan özel yollar,
  - b) Suç işlemede kullanılan yeni yöntemler,
  - c) Yeni muhafaza araç ve tekniklerinin başarılı bir şekilde uygulanmasından doğan gözlem ve bulgular,
  - d) Yolcu ve yük işlemlerine ilişkin yeni teknikler ve geliştirilmiş yöntemler.

BİLGİ VE BELGELERİN KARŞILIKLI DEĞİŞİMİ

MADDE 4

1. Taraflardan birinin Gümrük İdaresinin talebi üzerine, diğer Tarafın Gümrük İdaresi, gümrük belgeleri, sevkiyat belgeleri, talep edildiğinde bunların onaylı suretleri ve talepte bulunan Tarafın topraklarında yürürlükte bulunan Gümrük mevzuatına karşı suç teşkil eden veya teşkil edebilecek olan, uygulanan veya planlanan eylemlerle ilgili bilgi verirler.
2. Taraflardan birinin Gümrük İdaresinin talebi üzerine, diğer Tarafın Gümrük İdaresi, talepte bulunan Tarafın Gümrük İdaresine yapılan beyanı desteklemek amacıyla ibraz edilen resmi belgelerin gerçekliğiyle ilgili bilgileri sağlar.

MADDE 5

1. Taraflardan birinin Gümrük İdaresinin talebi üzerine, diğer Tarafın Gümrük İdaresi, aşağıdaki hususlara ilişkin bilgi sağlar:
  - a) Talep eden Tarafın topraklarına ithal edilen eşyanın diğer Tarafın topraklarından yasalara uygun olarak ihraç edilip edilmediği,
  - b) Talep eden Tarafın topraklarından ihraç edilen eşyanın diğer Tarafın topraklarına yasalara uygun olarak ithal edilip edilmediği.
2. Bu bilgiler, eşyaya uygulanan gümrük rejimini de kapsar.

MADDE 6

1. Talep eden Tarafın Gümrük İdaresi, talep edilen bilgiye sahip değilse, kendi hesabına hareket ediyormuş gibi ve kendi Devletinin topraklarında yürürlükte olan mevzuat uyarınca bu bilgiyi elde etmek için gerekli adımları atar.
2. Talep eden Tarafın Gümrük İdaresi, istenildiğinde, kendisinin sağlayamayacağı benzer bir yardım talebinde bulunursa, talebinde buna dikkat çeker. Bu durumda, bu tür bir talebi karşılamak, talepte bulunulan Tarafın Gümrük İdaresinin takdirindedir.

MADDE 7

1. Belgelerin asılları, ancak belgelerin onaylı ya da tasdikli nüshaları yeterli olmadığında talep edilir. Belgelerin asılları, en kısa zaman içinde iade edilir.
2. Talep edilen bilgiler, Talep eden Tarafın belgelerin asıllarını ya da nüshalarını özellikle talep etmemesi halinde, bilgisayar ortamında iletilebilir. Bilgisayar ortamındaki bilgiler, bu bilgilerin yorumlanması ve kullanılması için gerekli bütün açıklamaları kapsar.

YARDIMA İLİŞKİN ÖZEL DURUMLAR

MADDE 8

Tarafların birinin Gümrük İdaresinin talebi üzerine, diğer Tarafın Gümrük İdaresi, yetkisi ve mevcut kaynakları dahilinde aşağıdakiler üzerinde kontrol sağlarlar:

- a) Gümrük mevzuatına karşı suç işlediği bilinen veya işlediğinden şüphelenilen kişiler,
- b) Gümrük suçlarına konu olduğu bilinen veya olduğundan şüphelenilen eşya,
- c) Gümrük suçu işlemede kullanıldığı bilinen veya kullanıldığından şüphelenilen taşıma araçları.

HASSAS EŞYANIN YASADIŞI TİCARETİNE İLİŞKİN BİLGİLER

MADDE 9

1. Gümrük İdareleri, kendiliğinden veya talep üzerine, bir Akit Tarafın Gümrük mevzuatına karşı suç teşkil eden veya edebilecek olan, tasarlanan veya gerçekleştirilen, aşağıda belirtilenlerle ilgili her türlü eylem hakkında bilgi sağlarlar:
  - a) Silah, füze, patlayıcı ve nükleer maddelerin yasadışı ticareti;
  - b) Önemli tarihi, kültürel veya arkeolojik değer taşıyan sanat eserlerinin yasadışı ticareti;
  - c) Uyuşturucu ve psikotrop maddeler, "prekürsör"ler ve zehirli maddeler ile çevre ve kamu sağlığı için tehlikeli maddelerin yasadışı ticareti;
2. Bu Madde gereği alınan bilgiler, talep eden Tarafın ilgili hükümet birimlerine iletilebilir. Ancak, bu bilgiler üçüncü ülkelere iletilemez.

TALEPLERİN İLETİLMESİ

MADDE 10

1. Anlaşma ile öngörülen işbirliği ve karşılıklı yardım, Akit Tarafların Gümrük İdareleri tarafından sağlanır. Bu idareler, bu amaçla belgelendirme konusunda karşılıklı mutabakata varırlar.
2. Bu Anlaşma uyarınca talepler yazılı olarak yapılır. Bu taleplerin yerine getirilmesi için gereken belgeler talebe eklenir. İstisnai durumlarda, sözlü talepler de kabul edilebilir, ancak sözlü talepler ivedilikle yazılı olarak teyit edilir.
3. Bu Maddenin 1. paragrafı gereğince yapılan talepler aşağıdaki bilgileri içerir:
  - a) Talepte bulunan Gümrük İdaresi;
  - b) Varsa talep edilen tedbir;
  - c) Talebin amacı ve nedeni;
  - d) Talebin konusu ile ilgili yasa ve diğer yasal düzenlemeler;
  - e) Soruşturulan gerçek ve tüzel kişilerle ilgili bilgi;
  - f) Talebin konusu ile ilgili bilgilerin özeti.
4. Talepler, talepte bulunulan Tarafın resmi dilinde veya İngilizce veya Fransızca dillerinde yapılır.
5. Bu Anlaşma'nın uygulanması için, Akit Tarafların Gümrük İdareleri, haberleşmeden sorumlu görevlileri tayin eder ve bu görevlilerin ad, unvan, telefon ve faks numaralarını içeren listeleri birbirlerine verirler. Gümrük İdareleri, soruşturma birimlerinin birbirleri ile doğrudan irtibat halinde olmalarını düzenleyebilirler.

GÜMRÜK SORUŞTURMALARI

MADDE 11

1. Taraplardan birinin Gümrük İdaresi'nin talebi üzerine, diğer Tarafın Gümrük İdaresi, Talep eden Taraf Devletin bölgesinde yürürlükte bulunan Gümrük mevzuatını ihlal eden veya edebilecek olan işlemlerle ilgili soruşturma başlatabilir. Bu Akit Taraf, bu soruşturmaların sonuçlarını Talep eden Tarafa bildirir.
2. Bu soruşturmalar, Talepte bulunan Taraf Devletin topraklarında yürürlükte bulunan Gümrük mevzuatı uyarınca yürütülür. Talepte bulunulan Gümrük İdaresi, soruşturmaları kendi hesabına hareket ediyormuş gibi yürütür.
3. Akit Taraplardan birinin Gümrük İdaresi'nin yetkilileri, özel durumlarda, diğer Akit Tarafın Gümrük İdaresinin rızasıyla, ilgili Devletin Gümrük mevzuatının ihlalleri ile ilgili olarak o Devletin topraklarında yapılan soruşturmalarda hazır bulunabilir.
4. Talepte bulunan Tarafın Gümrük İdaresinin bir görevlisi, Paragraf (3) uyarınca, Talepte bulunulan Tarafın topraklarında ancak danışman sıfatıyla bulunabilir ve hiç bir şekilde araştırmalara aktif olarak katılamaz, sorgulanan kişilerle görüşemez ya da soruşturma ile ilgili faaliyetlere iştirak edemez.

BİLGİ VE BELGELERİN KULLANIMI

MADDE 12

1. Bu Anlaşma uyarınca alınan bilgi ve belgeler, idari ve adli işlemlerle soruşturma işlemleri sırasında kullanılabilir. Bilgi ve belgeler, bu Anlaşma'da belirtilen amaçlar dışında kullanılamaz. Başka amaçlarla ancak, bunları sağlayan Gümrük İdaresi'nin yazılı rızası ile kullanılabilir.
2. Bu Anlaşma uyarınca yapılan talepler ve verilen bilgiler gizlilik niteliğine sahiptir. Bu talep ve bilgiler gizli tutulur ve talepte bulunan Tarafın topraklarında yürürlükte olan mevzuat uyarınca aynı tür bilgi ve belgelere sağlanan korumadan yararlanır.

UZMAN VE TANIKLAR

MADDE 13

1. Bir Akit Tarafın Gümrük İdaresinin talebi üzerine, diğer Tarafın Gümrük İdaresi, rızaları alınmak kaydıyla memurlarının, Talep eden Tarafın yasal veya idari işlemlerde uzman veya tanık olarak hazır bulunmalarına ve bu işlemlerde zaruri olan dosyaları, belgeleri ya da diğer materyalleri ya da bunların onaylı suretlerini temin etmelerine izin verebilir.
2. Talep eden Tarafın Gümrük İdaresi, bu Maddenin 1. Paragrafı uyarınca ülkesinde bulunan diğer Taraf memurlarının orada buldukları süre içerisinde kişisel güvenliklerini sağlamak için gerekli bütün tedbirleri almak zorundadır. Bu memurların seyahat ve günlük harcamaları, Talep eden tarafın Gümrük İdaresi tarafından karşılanır.

YARDIM SAĞLAMA YÜKÜMLÜLÜĞÜNÜN İSTİSNALARI

MADDE 14

1. Talepte bulunan Gümrük İdaresi, talep edilen yardımın kendi Devletinin egemenliğini, güvenliğini veya diğer önemli ulusal çıkarlarını ihlal edeceği ya da ulusal mevzuatıyla uyumsuz olduğu kanaatine varması halinde, bu Anlaşma çerçevesinde yardım sağlamayı tamamen veya kısmen reddedilebilir veya talep edilen yardımı belirli kayıt veya şartlara bağlı olarak sağlayabilir.
2. Talepte bulunan Gümrük İdaresi, kendisinin diğer Devletin Gümrük İdaresi'ne sağlayamayacağı bir talepte bulunursa, bu durumu talebinde belirtmelidir. Bu tür bir talebin karşılanması Talepte bulunan Tarafın takdirindedir.
3. Talep edilen yardım reddedilirse, reddetme nedeni, Talep eden Gümrük İdaresine mümkün olan en kısa sürede yazılı olarak bildirilir.

TEKNİK YARDIM

MADDE 15

Gümrük İdareleri, üzerinde karşılıklı mutabakata vardıkları bir programla Gümrük konularında aşağıdaki hususlarda birbirlerine teknik yardım sağlarlar:

- a) Kontrol için teknik ekipmanın kullanımında deneyim ve bilgi alışverişi;
- b) Gümrük görevlilerinin eğitimi ;
- c) Gümrük konularında uzman değişimi;
- d) Gümrük mevzuatının etkili bir biçimde uygulanması ile ilgili belirli, bilimsel ve teknik verilerin değişimi.

MASRAFLAR

MADDE 16

1. Taraflar, hükümet çalışanları dışındaki tanık harcamaları, uzman ücretleri ve çevirmen masrafları hariç olmak üzere işbu Anlaşma'nın uygulanması sonucu ortaya çıkan masrafların geri ödenmesine ilişkin tüm taleplerinden vazgeçerler.
2. Talebin yerine getirilmesi için önemli ve olağandışı harcamalar gerekirse, Taraflar, talebin yerine getirileceği şartları ve masrafları karşılama şeklini belirlemek üzere birbirlerine danışacaktır.
3. Bu Anlaşma'nın 15. Maddesinin uygulanmasından doğan masraflar, Gümrük İdareleri arasında yapılacak ek müzakerelere tabidir.

YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ VE FESİH

MADDE 17

1. Bu Anlaşma, Akit Tarafların Anlaşmanın yürürlüğe girmesi için gerekli tüm ulusal işlemlerin yerine getirildiğini diplomatik kanallar yoluyla birbirlerine tebliğ etmelerini takip eden otuzuncu gün yürürlüğe girer.
2. Bu Anlaşma, süresiz olarak yürürlükte kalır. Bu Anlaşma, Akit Taraflardan birinin diplomatik kanallar yoluyla bu Anlaşmanın feshedilmesini istediğini diğer Tarafa iletmesinden üç ay sonra fesholur. Anlaşmanın feshedildiği tarihte sürdürülmekte olan işlemler, Anlaşma hükümlerine göre tamamlanır.

Bu Anlaşma Ankara'da 29 Temmuz 2003 tarihinde, tüm metinler eşit derecede geçerli olmak üzere Türkçe, Arapça ve İngilizce dillerinde ikişer nüsha olarak imzalanmıştır. Metinler arasında yorum farklılığı olması halinde İngilizce metin esas alınır.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA

SURİYE ARAP CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA

[TRANSLATION – TRADUCTION]

ACCORD DE COOPÉRATION ET D'ASSISTANCE MUTUELLE EN MATIÈRE DOUANIÈRE ENTRE LE GOUVERNEMENT DE LA RÉPUBLIQUE TURQUE ET LE GOUVERNEMENT DE LA RÉPUBLIQUE ARABE SYRIENNE

Le Gouvernement de la République turque et le Gouvernement de la République arabe syrienne, ci-après dénommés les « Parties »;

Considérant que les infractions à la législation douanière portent préjudice aux intérêts économiques, commerciaux, financiers, sociaux et culturels de leurs États respectifs;

Considérant qu'il importe de déterminer avec exactitude et de percevoir les droits de douane, taxes et autres impôts et redevances sur l'importation ou l'exportation de biens, et d'appliquer les dispositions concernant les interdictions, restrictions et contrôles;

Considérant que les mesures visant à prévenir les infractions à la législation douanière et à assurer le recouvrement des droits et taxes ainsi que tout autre impôt à l'importation et à l'exportation de marchandises peuvent être rendues plus efficaces grâce à une coopération entre les Administrations douanières des Parties;

Préoccupés par l'ampleur et la croissance du trafic illite de stupéfiants et de substances psychotropes et considérant qu'il représente un danger pour la santé publique et la société;

Tenant également compte des conventions internationales pertinentes encourageant une assistance mutuelle bilatérale ainsi que des Recommandations du Conseil de coopération douanière (Organisation mondiale des douanes);

Sont convenus des dispositions suivantes :

Article premier. Définitions

Aux fins du présent Accord, on entend par :

a) « Législation douanière », les dispositions législatives ou réglementaires régissant l'importation, l'exportation et le transit des marchandises ou toutes autres procédures douanières, qu'il s'agisse de droits et taxes de douane ou toute autre taxe collectée par les Administrations douanières, ou de mesures d'interdiction, de restriction ou de contrôle appliquées par les Administrations douanières;

b) « Droits et taxes de douane », les droits de douane et tous les autres droits, taxes, redevances ou autres impôts recouverts sur ou en rapport avec l'importation ou l'exportation de marchandises à l'exclusion des redevances et charges dont le montant est limité au coût approximatif des services rendus;

c) « Infraction douanière », toute violation ou toute tentative de violation de la législation douanière;

d) « Stupéfiants », toute substance naturelle ou synthétique, reprise dans les Listes I et II de la Convention unique sur les stupéfiants de 1961;

e) « Substances psychotropes », toute substance naturelle ou synthétique, reprise dans les Listes I, II, III et IV de la Conventions des Nations Unies sur les substances psychotropes de 1971;

f) « Précurseurs », les substances chimiques contrôlées, utilisées pour la fabrication de stupéfiants et de substances psychotropes, reprises dans les Listes I et II de la Convention des Nations Unies contre le trafic illicite de stupéfiants et de substances psychotropes de 1988;

g) « Administration douanière » : Dans le cas de la République turque, le sous-secrétariat aux douanes rattaché au Cabinet du Premier Ministre, pour la République arabe syrienne, la Direction générale des douanes.

Article 2. Portée de l'Accord

1. Toute l'assistance prévue dans le cadre du présent Accord par l'une ou l'autre des Parties est prêtée conformément à sa législation nationale et dans les limites de la compétence et des ressources dont dispose son Administration douanière.

2. Les Administrations douanières des Parties coopèrent et se prêtent mutuellement assistance, conformément aux dispositions énoncées dans le présent Accord, dans le but de prévenir les infractions douanières, de se livrer à des enquêtes à leur égard et de les réprimer.

Article 3. Portée de l'assistance

1. Sur demande de l'Administration douanière d'une Partie, l'Administration douanière de l'autre Partie communique tous renseignements disponibles de nature à garantir l'application de la législation douanière, notamment:

- a) Pour une évaluation correcte des droits et taxes de douane,
- b) Pour une évaluation exacte de la valeur des marchandises à des fins douanières,
- c) Pour déterminer la classification tarifaire et l'origine des marchandises.

2. L'assistance, telle que prévue dans le présent Accord, inclut mais n'est pas limitée aux renseignements touchant :

- a) Les mesures de mise en œuvre susceptibles d'être utiles pour prévenir des infractions et, plus spécifiquement, les moyens spéciaux pour réprimer ces dernières;
- b) Les nouveaux moyens utilisés pour commettre des infractions;
- c) Les observations et constatations résultant de l'application de nouvelles aides et techniques de mise en œuvre; et
- d) Les techniques et méthodes améliorées de traitement des passagers et du fret.

Article 4. Échange d'informations et de documents

1. Sur demande d'une Administration douanière d'une Partie, l'Administration douanière de l'autre Partie fournit les copies des documents douaniers et d'expédition, les copies certifiées de ceux-ci au besoin, les renseignements sur des actions, constatées ou envisagées, constituant ou susceptibles de constituer une infraction à la législation douanière en vigueur au sein de la Partie requérante.

2. Sur demande de l'Administration douanière d'une Partie, l'Administration douanière de l'autre Partie fournit des informations sur l'authenticité des documents officiels produits pour étayer une déclaration faite à l'Administration douanière de la Partie requérante.

Article 5

1. Sur demande de l'Administration douanière d'une Partie, l'Administration douanière de l'autre Partie fournit des informations précisant :

a) Si des marchandises importées dans le territoire de la Partie requérante ont été légalement exportées du territoire de l'autre Partie;

b) Si les marchandises exportées du territoire de la Partie requérante ont été légalement importées dans le territoire de la Partie requise.

2. De telles informations stipulent par ailleurs les procédures douanières utilisées pour le dédouanement des marchandises.

Article 6

1. Si l'Administration douanière de la Partie requise ne dispose pas des informations requises, elle prend les mesures qui s'imposent pour les obtenir, en procédant comme si elle agissait pour son propre compte et conformément à la législation en vigueur sur le territoire de son État.

2. Si l'Administration douanière de la Partie requérante n'est pas en mesure de donner suite à une requête similaire éventuelle de la Partie requise, elle attire l'attention sur cet état de fait dans sa demande. Le respect d'une telle requête est alors à la discrétion de l'Administration douanière de la Partie requise.

Article 7

1. Les originaux des documents sont uniquement demandés lorsque les copies certifiées ou authentiques s'avèrent insuffisantes. Les originaux fournis sont renvoyés dès que possible.

2. Les informations requises peuvent être transmises sous forme électronique, à moins que la Partie requérante n'exige spécifiquement les originaux ou des copies. Lorsque les informations sont fournies sous la forme de données informatisées, elles doivent contenir les explications nécessaires à leur interprétation et utilisation.

Article 8. Cas particuliers d'assistance

Sur demande de l'Administration douanière d'une Partie, l'Administration douanière de l'autre Partie procède, dans la limite de ses compétences et des ressources disponibles, au contrôle :

- a) Des personnes connues pour avoir commis des infractions ou soupçonnées de contrevenir à la législation douanière;
- b) Des marchandises signalées comme étant ou soupçonnées de faire l'objet d'infractions à la législation douanière;
- c) Des moyens de transport signalés comme étant utilisés ou soupçonnés de l'être pour commettre des infractions à la législation douanière.

Article 9. Renseignements concernant le trafic illicite de marchandises sensibles

1. De leur propre initiative ou sur demande, les Administrations douanières se fournissent mutuellement ou sur demande, tous renseignements pertinents sur toute action, envisagée ou exécutée, constituant ou susceptible de constituer une infraction à la législation douanière d'une Partie contractante, portant sur le trafic illicite :

- a) D'armes, de missiles, d'explosifs et de matières nucléaires;
- b) D'œuvres d'art présentant un grand intérêt historique, culturel ou archéologique;
- c) De stupéfiants, substances psychotropes, précurseurs et substances toxiques ainsi que de substances présentant un danger pour l'environnement et la santé publique.

2. Les informations reçues en vertu du présent article peuvent être transférées aux départements gouvernementaux pertinents de la Partie requérante. Toutefois, elles ne sont pas communiquées à des pays tiers.

Article 10. Communication des demandes

1. La coopération et l'assistance visées dans le présent Accord sont assurées par les Administrations douanières des Parties. Les Administrations douanières conviennent mutuellement des documents à cette fin.

2. Les demandes formulées conformément au présent Accord doivent être présentées par écrit et accompagnées des pièces jointes nécessaires à leur exécution. Dans des cas exceptionnels, les demandes verbales peuvent être acceptées mais doivent être confirmées par écrit sur le champ.

3. Les demandes formulées en vertu du paragraphe 1 du présent article doivent comporter les renseignements suivants :

- a) Le nom de l'Administration douanière requérante;
- b) Les mesures demandées, le cas échéant;
- c) L'objet et le motif de la demande;
- d) Les textes juridiques et autres actes juridiques pertinents, en rapport avec l'objet de la demande;

e) Les renseignements concernant les personnes physiques ou morales impliquées dans l'enquête;

f) Une brève description des faits, en rapport avec l'objet de la demande.

4. Les demandes seront formulées soit dans la langue officielle de la Partie requise, soit en anglais ou en français.

5. Aux fins du présent Accord, les Administrations douanières des Parties désigneront les fonctionnaires responsables des communications et échangeront une liste stipulant les noms, titres, numéros de téléphone et de télécopie desdits fonctionnaires. Elles pourront en outre prendre les dispositions nécessaires pour mettre les divisions d'enquête en contact mutuel direct.

Article 11. Enquêtes douanières

1. Si l'Administration douanière de l'une des Parties le demande, l'Administration douanière de l'autre Partie lance l'enquête sur les opérations contrevenant ou de nature à contrevenir à la législation douanière en vigueur sur le territoire de la Partie requérante. Elle porte les résultats de ladite enquête à l'attention de la Partie requérante.

2. Les enquêtes sont menées conformément à la législation de l'État de la Partie requérante. L'Administration douanière requise procède comme si elle agissait pour son propre compte.

3. Dans certains cas et avec l'accord de l'Administration douanière de l'autre Partie, les fonctionnaires de l'Administration douanière de l'une des Parties peuvent assister, sur le territoire dont relève cette dernière, aux enquêtes portant sur les infractions à la législation douanière de la Partie requérante.

4. Un fonctionnaire de l'Administration douanière de la Partie requérante présent sur le territoire de la Partie requise en vertu du paragraphe 3 agit exclusivement à titre de consultant, ne participe en aucun cas activement à l'enquête, ne rencontre pas les personnes interrogées et ne prend pas part à une quelconque activité d'enquête.

Article 12. Utilisation des renseignements et des documents

1. Les renseignements et documents obtenus en vertu du présent Accord peuvent être utilisés lors de la procédure judiciaire, administrative ou d'investigation. Ils ne peuvent être utilisés à d'autres fins que celles stipulées dans le présent Accord. Ils peuvent être utilisés à d'autres fins qu'avec le consentement préalable donné par écrit de l'Administration douanière qui les a fournis.

2. Toute demande effectuée et tout renseignement fourni sous quelque forme que ce soit en vertu du présent Accord ont un caractère confidentiel. Ils restent confidentiels et bénéficient de la protection accordée au même type d'information et de document conformément à la législation en vigueur au sein de la Partie requérante.

Article 13. Experts et témoins

1. Sur demande de l'Administration douanière de l'une des Parties, l'Administration douanière de l'autre Partie peut autoriser ses fonctionnaires à comparaître en qualité d'experts ou de témoins lors de procédures administratives ou judiciaires sur le territoire de l'autre Partie ainsi qu'à produire les dossiers, documents et autres supports ou leurs copies authentifiées, qui peuvent être jugés nécessaires aux fins des procédures.

2. L'Administration douanière de la Partie requérante a le devoir de prendre toutes les mesures requises aux fins de la protection de la sécurité personnelle des fonctionnaires dans le cadre de leur séjour sur le territoire de son État, en vertu du paragraphe 1 du présent article. Le transport et les frais journaliers de ces fonctionnaires sont pris en charge par l'Administration douanière de la Partie requérante.

Article 14. Dérogations à l'obligation d'assistance

1. Dans les cas où l'Administration douanière estime que l'assistance porterait atteinte à la souveraineté, la sécurité ou tous autres intérêts essentiels de l'État dont elle relève ou entraînerait une violation de sa législation nationale, il lui serait loisible de refuser de fournir l'assistance requise en vertu du présent Accord, totalement ou en partie, voire de la fournir dans certains cas.

2. Si l'Administration douanière requise demande que lui soit prêtée une assistance qu'elle serait dans l'impossibilité d'apporter à l'Administration douanière de l'autre État, elle doit le mentionner dans sa demande. Le respect d'une telle demande est à la discrétion de la Partie requise.

3. Si l'assistance est refusée, la Partie requérante est informée sans délai par écrit du motif du refus.

Article 15. Assistance technique

Les administrations des douanes échangent une assistance technique, sur la base d'un programme convenu d'un commun accord, touchant :

- a) L'échange d'informations et d'expériences sur l'utilisation de l'équipement technique utilisé à des fins de contrôle;
- b) La formation des agents des douanes;
- c) L'échange d'experts dans des questions douanières;
- d) L'échange d'informations spécifiques, scientifiques et techniques portant sur l'application efficace de la législation douanière.

Article 16. Frais

1. Les Parties renoncent normalement à toute demande de remboursement des frais occasionnés par l'application du présent Accord, à l'exception des frais de témoins ou d'experts ainsi que des honoraires d'interprètes qui ne seraient pas fonctionnaires.

2. Si des dépenses importantes ou exceptionnelles sont ou s'avèrent nécessaires à l'exécution de la demande, les Parties se consultent afin de déterminer les modalités et conditions de l'exécution de la demande et les modalités de la répartition des coûts.

3. Les frais occasionnés par l'application de l'article 15 du présent Accord font l'objet de négociations supplémentaires entre les autorités douanières.

Article 17. Entrée en vigueur et dénonciation

1. Le présent Accord entre en vigueur le 30e jour suivant la date à laquelle chacune des Parties aura notifié l'autre Partie, par la voie diplomatique, que les formalités internes nécessaires pour son entrée en vigueur ont été accomplies.

2. Le présent Accord est conclu pour une durée illimitée. Il demeure en vigueur trois mois suivant la date à laquelle l'une ou l'autre Partie aura notifié l'autre Partie par écrit et par la voie diplomatique de son intention de dénoncer l'Accord. Les procédures en cours à la date de l'expiration sont néanmoins accomplies conformément aux dispositions du présent Accord.

FAIT à Ankara, le 29 juillet 2003, en deux exemplaires, en langues turque, arabe et anglaise, les trois textes faisant également foi. En cas de divergence d'interprétation, le texte anglais prévaudra.

Pour le Gouvernement de la République turque :

Pour le Gouvernement de la République arabe syrienne :

No. 46372

—
**Lithuania
and
Armenia**

Agreement between the Government of the Republic of Lithuania and the Government of the Republic of Armenia on the promotion and reciprocal protection of investments. Yerevan, 25 April 2006

Entry into force: *16 March 2007 by notification, in accordance with article 14*

Authentic texts: *Armenian, English and Lithuanian*

Registration with the Secretariat of the United Nations: *Lithuania, 3 August 2009*

—
**Lituanie
et
Arménie**

Accord entre le Gouvernement de la République de Lituanie et le Gouvernement de la République d'Arménie relatif à la promotion et à la protection réciproque des investissements. Erevan, 25 avril 2006

Entrée en vigueur : *16 mars 2007 par notification, conformément à l'article 14*

Textes authentiques : *arménien, anglais et lituanien*

Enregistrement auprès du Secrétariat des Nations Unies : *Lituanie, 3 août 2009*

[ARMENIAN TEXT – TEXTE ARMÉNIEN]

ՀԱՄԱՁԱՅՆԱԳԻՐ
ԼԻՏՎԱՅԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ
ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ՄԻՋԵՎ
ՆԵՐԿՐՈՒՄՆԵՐԻ ԽՐԱՄԵՈՒՄԱՆ ԵՎ ՓՈՆԱՐԱՐՉ
ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ

Լիտվայի Հանրապետության Կառավարությունը և Հայաստանի Հանրապետության Կառավարությունը (այսուհետ՝ Պայմանավորվող կողմեր),

նպատակ ունենալով փոխադարձ շահավետ պայմանների հիման վրա ամրապնդել տնտեսական համագործակցությունը միմյանց միջև,

մտադրվելով ստեղծել բարենպաստ պայմաններ մի Պայմանավորվող կողմի ներդրողների ներդրումների համար մյուս Պայմանավորվող կողմի տարածքում,

ընդունելով, որ ներդրումների խրախուսումն ու պաշտպանությունը կխթանեն մասնավոր գործարար նախաձեռնությունը և կբարձրացնեն երկու երկրների բարգավաճումը,

համաձայնեցին հետևյալի մասին.

ՀՈՂՎԱԾ 1
Մահմանումներ

Սույն Համաձայնագրի նպատակների համար.

1. «Ներդրում» տերմինի տակ հասկացվում են գույքի բոլոր տեսակները, որոնք ներդրվում են մի Պայմանավորվող կողմի ներդրողի կողմից մյուս Պայմանավորվող կողմի տարածքում՝ պայմանով, որ ներդրումն իրականացվել է մյուս Պայմանավորվող կողմի օրենքներին և իրավական ակտերին համապատասխան և ներառում է, մասնավորապես, սակայն ոչ բացառապես.

ա. շարժական և անշարժ գույքը, ինչպես նաև ցանկացած այլ իրավունքը, *in rem*, ինչպես, օրինակ՝ գրավադրությունը, գրավի իրավունքը, գրավը և մասնատիպ այլ իրավունքները,

բ. բաժնետոմսերը, բաժնեմասերը և ձեռնարկությունում մասնակցության այլ ձևերը,

գ. ղրամական կամ տնտեսական ուրժիք ունեցող ցանկացած պարտավորության կատարման պահանջները,

դ. մտավոր սեփականության իրավունքները, մասնավորապես, հեղինակային իրավունքները, արդյունաբերական գույքային իրավունքները (ինչպիսիք են արտոնագրերը, արդյունաբերական նախագծերը և մոդելները, առևտրային նշանները, առևտրային անունները) և նույն հատման,

ե. բարի համբավը,

զ. օրենսդրությամբ կամ պայմանագրով տրամադրված տնտեսական գործունեությունների իրականացման ցանկացած իրավունքը, ներառյալ բնական պաշարների հետախուզման, արդյունահանման կամ շահագործման կոնցեսիաները:

Գույքի՝ ներդրման ձևի ցանկացած օտարում չի ազդի դրա դիտարկմանը որպես ներդրման՝ պայմանով, որ այդպիսի օտարումը իրականացված է ընդունող Պայմանավորվող կողմի օրենքներին և իրավական ակտերին համապատասխան:

2. «Ներդրույ» տերմինը նշանակում է.

ա. ցանկացած ֆիզիկական անձ, որը հանդիսանում է քաղաքացի, այդ Պայմանավորվող կողմի օրենքներին և իրավական ակտերին համապատասխան, կամ Պայմանավորվող կողմերից որևէ մեկի տարածքում քաղաքացիություն չունեցող մշտական բնակվող անձ,

բ. հիմնադրված կամ ստեղծված ցանկացած իրավաբանական անձ՝ Պայմանավորվող կողմերից յուրաքանչյուրի օրենքներին և իրավական ակտերին համապատասխան:

3. «Եկամուտ» տերմինը նշանակում է՝ ներդրումից ստացված բոլոր գումարները, և ներառում է, մասնավորապես, սակայն ոչ բացառապես, շահույթը, կապիտալի աճը, տոկոսադրույքները, շահաբաժինները, ռոյալթիները և վճարները:

4. «Տարածք» տերմինը նշանակում է՝ յուրաքանչյուր Պայմանավորվող կողմի պետական (ցամաքային, ջրային և օդային) տարածքը և ցանկացած այլ տարածք, որի սահմաններում տվյալ Պայմանավորվող կողմի պետությունը իրականացնում է ինքնիշխան իրավունքներ կամ իրավագործություն՝ միջազգային օրենքին համապատասխան:

5. «Օրենքներ և իրավական ակտեր» տերմինը նշանակում է՝ յուրաքանչյուր Պայմանավորվող կողմի դեպքում՝ այդ Պայմանավորվող կողմի տարածքում գործող օրենքներն ու իրավական ակտերը:

ՀՈՒՎԱԾ 2

Ներդրումների խրախուսում

Յուրաքանչյուր Պայմանավորվող կողմ պետք է մյուս Պայմանավորվող կողմի ներդրողներին խրախուսի ներդրումներ կատարել իր տարածքում և ընդունի այդպիսի ներդրումները՝ համաձայն իր օրենքներին և իրավական ակտերին:

ՀՈՒՎԱԾ 3

Ազգային և առավել բարենպաստ ազգային ռեժիմ

1. Յուրաքանչյուր Պայմանավորվող կողմ մյուս Պայմանավորվող կողմի ներդրողների ներդրումների նկատմամբ բոլոր դեպքերում պետք է ապահովի արդար և հավասար ռեժիմ, ինչպես նաև՝ նրանց ամբողջական անվտանգությունը և պաշտպանությունը:

2. Պայմանավորվող կողմերից ոչ մեկը չպետք է կամայական կամ խտրական միջոցներով վնասի մյուս Պայմանավորվող կողմի ներդրողների ներդրումների կառավարումը, պահպանումը, օգտագործումը, տնօրինումը կամ տիրապետումը:

3. Յուրաքանչյուր Պայմանավորվող կողմ պետք է մյուս Պայմանավորվող կողմի ներդրողների ներդրումներին տրամադրի ոչ պակաս բարենպաստ ռեժիմ, քան այն ռեժիմն է, որը նա տրամադրում է իր սեփական կամ ցանկացած երրորդ պետության ներդրողների ներդրումներին, որն ավելի բարենպաստ է:

4. Սույն Համաձայնագրի դրույթները չպետք է մեկնաբանվեն որպես մի Պայմանավորվող կողմին պարտավորեցնող մյուս Պայմանավորվող կողմի ներդրողների վրա տարածել ցանկացած երրորդ պետության ներդրողներին տրամադրված ցանկացած ռեժիմի շահավետություն, առավելություն կամ արտոնություն, որոնք արդյունք են.

ա) ցանկացած առկա կամ ապագա մաքսային միության, ընդհանուր շուկայի, ազատ առևտրի գոտու, տարածաշրջանային տնտեսական համագործակցության այլ ձևերի կամ մմանատիպ միջազգային համաձայնագրերի, որոնց Պայմանավորվող կողմերից որևէ մեկը կողմ է կամ կարող է լինել կողմ,

բ) կրկնակի հարկումից խուսափելու վերաբերյալ ցանկացած առկա կամ ապագա համաձայնագրերի կամ հարկմանը վերաբերող ցանկացած այլ կարգավորման:

ՀՈԴՎԱԾ 4 Օտարում

1. Պայմանավորվող կողմերից ոչ մեկը չպետք է օտարի, ազգայնացնի կամ դրանց հավասարագոր հետևանքներ ունեցող միջոցառումներ ձեռնարկի (այսուհետ՝ օտարում) մյուս Պայմանավորվող կողմի ներդրողների ներդրումներ նկատմամբ՝ բացառությամբ, երբ.

ա/ այդպիսի օտարումը բխում է հասարակական շահերից և իրականացվում է օրենքի շրջանակներում,

բ/ օտարումը իրականացվում է առանց խտրականության,

գ/ վճարվում է նախնական և համարժեք փոխհատուցում:

2. Սույն հոդվածի 1-ին կետի «գ» ենթակետում նշված փոխհատուցումը պետք է համարժեք լինի օտարված ներդրման շուկայական արժեքին, որը եղել է օտարման պահից կամ նախատեսվող օտարման մասին հանրորեն հայտնի դառնալու պահից անմիջապես առաջ, որի նկատմամբ օտարման պահից մինչև ամբողջ փոխհատուցման վճարման օրը կներառվի տոկոսադրույք՝ հաշվարկված LIBOR-ի հիման վրա:

3. Այն ներդրողները, որոնց գույքը օտարվել է, առանց խախտելու սույն Համաձայնագրի 8-րդ հոդվածով իրենց տրված իրավունքները, իրավունք կունենան օտարումն իրականացնող Պայմանավորվող կողմի համապատասխան դատական կամ այլ իրավասու և անկախ մարմինների կողմից իրենց գործի արագ քննության՝ պարզելու համար, թե որքանով են այդպիսի օտարումը և դրա հետ կապված ցանկացած փոխհատուցումը համապատասխանում սույն հոդվածով սահմանված սկզբունքներին և օտարումն իրականացնող Պայմանավորվող կողմի օրենքներին և իրավական ակտերին:

ՀՈԴՎԱԾ 5
Վնասների փոխհատուցում

1. Սի Պայմանավորվող կողմի ներդրողներին, որոնց ներդրումները վնասներ են կրում մյուս Պայմանավորվող կողմի տարածքում պատերազմի, ազգային արտակարգ իրավիճակների, խռովության, ապստամբության կամ այլ նմանատիպ իրադարձությունների հետևանքով, վերջին Պայմանավորվող կողմը կտրամադրվի այնպիսի ռեժիմ, որը կլինի ոչ պակաս բարենպաստ, քան այն ռեժիմն է, որը վերջին Պայմանավորվող կողմը տրամադրում է իր սեփական կամ որևէ երրորդ պետության ներդրողներին, և որն ավելի բարենպաստ է:

2. Չնայած սույն հոդվածի 1-ին կետի պայմաններին՝ մի Պայմանավորվող կողմի ներդրողները, որոնք վնաս են կրում մյուս Պայմանավորվող կողմի տարածքում սույն հոդվածի 1-ին կետում նշված ցանկացած իրադարձության հետևանքով, և որը արդյունք է.

ա) վերջինիս զինված ուժերի կամ իշխանությունների կողմից նրանց ներդրումների կամ դրանց մի մասի բռնագրավման, կամ

բ) վերջինիս զինված ուժերի կամ իշխանությունների կողմից նրանց ներդրումների կամ դրանց մի մասի ոչնչացման, որը չի բխել իրավիճակի անհրաժեշտությունից,

պետք է ստանան վերականգնում կամ փոխհատուցում, որոնք ցանկացած դեպքում պետք է լինեն արագ, ճշգրիտ և արդյունավետ:

ՀՈԴՎԱԾ 6
Փոխանցումներ

1. Յուրաքանչյուր Պայմանավորվող կողմ կերաշխավորի դեպի իր տարածք և իր տարածքից դեպի դուրս մյուս Պայմանավորվող կողմի ներդրողների ներդրումների հետ կապված վճարումների ազատ փոխանցումը, մասնավորապես.

ա/ նախնական կապիտալը և ներդրումների պահպանման կամ ընդլայնման համար անհրաժեշտ լրացուցիչ գումարները,

բ/ եկամուտները,

գ) ներդրումների ամբողջական կամ մասնակի լուծարումից ստացված միջոցները,

դ/ ուղղակիորեն ներդրումների հետ կապված փոխառությունների հետ վճարման գումարները,

ե) 4-րդ և 5-րդ հոդվածներով նախատեսված փոխհատուցումը,

զ) 7-րդ հոդվածում նախատեսված երաշխավորման կամ ապահովագրման պայմանագրով վճարումները,

է) իր տարածքում ներդրումների առնչությամբ ներգրավված արտասահմանյան աշխատուժի աշխատավարձերի գումարները:

2. Չխախտելով Եվրոպայի միության կողմից ընդունված միջոցառումները՝ փոխանցումները պետք է կատարվեն այն արժույթով, որով իրականացվել է սկզբնական ներդրումը, կամ ազատ փոխարկելի արժույթով՝ ներդրողի համաձայնությանը, փոխանցման իրականացման օրվա՝ արտարժույթի փոխանակման շուկայական հիմնական փոխարժեքով, և իրականացվեն առանց անհիմն ուշացման:

3. Պայմանավորվող կողմերը սույն հոդվածի 1-ին և 2-րդ կետերով նախատեսված փոխանցումներին կտրամադրեն այնպիսի ռեժիմ, որը կլինի ոչ պակաս բարենպաստ, քան այն ռեժիմն է, որը սորամադրվում է որևէ երրորդ պետության ներդրողների ներդրումների հետ կապված փոխանցումներին:

4. Չնայած սույն հոդվածով սահմանված դրույթներին՝ յուրաքանչյուր Պայմանավորվող կողմ կարող է իրականացնել հավասար, ոչ խտրական և բարեխիղճ միջոցառումներ՝ կապված հարկման, վարկատուների իրավունքների պաշտպանության հետ կամ այլ օրենքներին և իրավական ակտերին համապատասխանության ապահովման հետ:

ՀՈՂՎԱԾ 7 Սուբրոզացիա

Եթե մի Պայմանավորվող կողմը կամ նրա կողմից նշանակված մարմինը (առաջին Պայմանավորվող կողմ) վճարում է կատարում մյուս Պայմանավորվող կողմի (երկրորդ Պայմանավորվող կողմ) տարածքում ներդրողի ներդրումների համար երաշխավորագրի կամ ապահովագրական պայմանագրի հիման վրա, ապա երկրորդ Պայմանավորվող կողմը ճանաչում է.

ա) առաջին Պայմանավորվող կողմին փոխհատուցվող կողմի բոլոր իրավունքների և պահանջների փոխանցումը՝ օրենքով կամ իրավական կարգավորմամբ, և

բ) որ առաջին Պայմանավորվող կողմը սուբրոզացիայի իրավունքով ստանում է նման իրավունքները իրականացնելու և նրա պահանջները ներկայացնելու իրավունք այն չափով, որն ուներ փոխհատուցվողը:

ՀՈՂՎԱԾ 8 Ներդրումային վեճերի կարգավորումը

1. Սի Պայմանավորվող կողմի և մյուս Պայմանավորվող կողմի ներդրողի միջև ծագած վեճերը՝ կապված առաջինի տարածքում վերջինիս ներդրման հետ, հնարավորության սահմաններում պետք է լուծվեն բարեկամաբար: Վեճի առկայության դեպքում ներդրողը պետք է պատշաճ մասնամասնությամբ գլխավոր ծանուցի այն Պայմանավորվող կողմին, որի տարածքում կատարվել է ներդրումը:

2. Եթե 1-ին կետում սահմանված գրավոր ծանուցման ներկայացման օրվանից հետո՝ վեց ամսվա ընթացքում, անհնար է եղել բարեկամաբար կարգավորել վեճը, և սպառվել են բոլոր տեղական դատական և վարչական միջոցները, Պայմանավորվող կողմը կամ ներդրողը իրավունք կունենա վեճը ներկայացնելու:

- Ներդրումային վեճերի կարգավորման միջազգային կենտրոն (ՆՎԿՄԿ), որը հիմնվել է Պետությունների և այլ պետությունների քաղաքացիների միջև ներդրումային վեճերի կարգավորման կոնվենցիայի հիման վրա՝ ՆՎԿՄԿ-ի միջնորդ դատավարության ընթացակարգերի կանոնների ներքո հաշտեցման կամ միջնորդ դատավարության համար, եթե երկու Պայմանավորվող կողմերն էլ միացել են կոնվենցիային, կամ

- «ad-hoc» միջնորդ դատարան՝ հիմնված Միավորված ազգերի կազմակերպության միջազգային առևտրային իրավունքի հանձնաժողովի (UNCITRAL) արբիտրաժային կանոնների համաձայն: Վեճին մասնակից կողմերը կարող են գրավոր համաձայնել այդ կանոնները փոփոխել:

3. Միջնորդ դատավարության որոշումը վերջնական և պարտադիր կլինի վեճին մասնակից կողմերի համար: Յուրաքանչյուր Պայմանավորվող կողմ պետք է առանց ուշացման իրականացնի ցանկացած այդպիսի որոշումը, որը ճանաչվել է համապատասխան Պայմանավորվող կողմի օրենքներին և իրավական ակտերին համաձայն, և պետք է ապահովի այդպիսի որոշումների արդյունավետ կիրառումը իր տարածքում:

4. Պայմանավորվող կողմերից ոչ մեկը, ի պաշտպանություն իրեն, չի հայտարարի, որ հայտարարվող ամբողջ վճարի կամ դրա մի մասի համար փոխհատուցում է վճարվել կամ պետք է վճարվի՝ երաշխավորման կամ ապահովագրման պայմանագրի համաձայն:

ՀՈԴՎԱԾ 9

Պայմանավորվող կողմերի միջև վեճերի կարգավորումը

1. Պայմանավորվող կողմերի միջև սույն Համաձայնագրի մեկնաբանման կամ կիրառման հետ կապված ցանկացած վեճ հնարավորության սահմաններում կկարգավորվի դիվանագիտական ուղիներով:

2. Եթե Պայմանավորվող կողմերը համաձայնության չեն գալիս վեճի ծագման օրվանից սկսած՝ վեց ամսվա ընթացքում, ապա, Պայմանավորվող կողմերից յուրաքանչյուրի պահանջով, այն կարող է ներկայացվել միջնորդ դատարան:

3. Յուրաքանչյուր դեպքի համար միջնորդ դատարանը կկազմավորվի հետևյալ կերպով. Միջնորդ դատավարության պահանջի ներկայացումից հետո՝ երկու ամսվա ընթացքում, յուրաքանչյուր Պայմանավորվող կողմ պետք է նշանակի միջնորդ դատարանի մեկական անդամի: Այս երկու անդամները ընդհանուր համաձայնությամբ հետագա երկու ամսվա ընթացքում ընտրում են երրորդ անդամին, որը հանդիսանում է երրորդ երկրի քաղաքացի: Միջնորդ դատարանի երրորդ անդամը, երկու Պայմանավորվող կողմերի նաստատմանը, կնշանակվի միջնորդ դատարանի նախագահ:

4. Եթե սույն հոդվածի 3-րդ կետով նախատեսված ժամանակահատվածներում անհրաժեշտ նշանակումները չեն կատարվել, յուրաքանչյուր Պայմանավորվող կողմ, ցանկացած այլ համաձայնության բացակայության դեպքում, անհրաժեշտ նշանակումները կատարելու համար կարող է հրավիրել Միջազգային դատարանի Նախագահին: Եթե Նախագահը որևէ Պայմանավորվող կողմի պետության քաղաքացի է, կամ եթե որևէ այլ պատճառով նա չի կարող կատարել նշված գործառնությունը, ապա

նշանակումները կատարելու համար պետք է հրավիրվի փոխնախագահը: Եթե փոխնախագահը որևէ Պայմանավորվող կողմի քաղաքացի է, կամ եթե նա նույնպես որևէ այլ պատճառով չի կարող կատարել նշանակումները, ապա նշանակումները կատարելու համար հրավիրվում է Միջազգային դատարանի այն անդամը, որը ավագության սկզբունքով հաջորդն է և որևէ Պայմանավորվող կողմի պետության քաղաքացի չէ:

5. Միջնորդ դատարանը կսահմանի իր սեփական ընթացակարգը: Միջնորդ դատարանի որոշումները կընդունվեն ձայների մեծամասնությամբ: Կալաքված վճիռները կլինեն վերջնական և պարտադիր յուրաքանչյուր Պայմանավորվող կողմի համար:

6. Յուրաքանչյուր Պայմանավորվող կողմ կկրի միջնորդ դատարանում իր սեփական անդամի և միջնորդ դատավարությունում իր ներկայացուցչության ծախսերը: Նախագահի և մյուս ծախսերը Պայմանավորվող կողմերը կկրեն հավասար չափերով: Միջնորդ դատարանը կարող է, այնուամենայնիվ, որոշել, որ ծախսերի մեծ մասը պետք է կրի Պայմանավորվող կողմերից որևէ մեկը, և այդպիսի որոշումը պարտադիր կլինի երկու Պայմանավորվող կողմերի համար:

ՀՈԳՎԱԾ 10

Առավել բարենպաստ դրույթներ

Եթե Պայմանավորվող կողմերից որևէ մեկի ներպետական օրենքը կամ միջազգային օրենքով սահմանված պարտավորությունները, որոնք ներկայումս գործում են կամ կսահմանվեն հետագայում, մյուս Պայմանավորվող կողմի ներդրողների ներդրումներին տրամադրում են առավել բարենպաստ ռեժիմ, քան այն ռեժիմն է, որը տրամադրվում է սույն Համաձայնագրով, ապա նախապատվությունը տրվում է առավել բարենպաստ ռեժիմին:

ՀՈԳՎԱԾ 11

Խորհրդակցություններ

Յուրաքանչյուր Պայմանավորվող կողմի դիմումով՝ մյուս Պայմանավորվող կողմը արագ կհամաձայնի անցկացնել սույն Համաձայնագրի մեկնաբանման և կիրառման հետ կապված խորհրդակցություններ:

ՀՈԳՎԱԾ 12

Սույն Համաձայնագրի կիրառումը

1. Սույն Համաձայնագիրը կվերաբերի մի Պայմանավորվող կողմի տարածքում, նրա օրենքներին և իրավական ակտերին համապատասխան, մյուս Պայմանավորվող կողմի ներդրողների կողմից կատարված ներդրումներին, որոնք իրականացվել են ինչպես նախքան, այնպես էլ սույն Համաձայնագրի ուժի մեջ մտնելուց հետո, բայց չի վերաբերի որևէ ներդրումային վեճի, որը ծագել է կամ կարող էր ծագած լինել, կամ որևէ հայցային պահանջի, որը լուծվել է մինչև սույն Համաձայնագրի ուժի մեջ մտնելը:

2. Սույն Համաձայնագիրը չի վերաբերի այն հարցերին, որոնք կապված են հող ձեռք բերելու, օգտագործման, շահագործման կամ տիրապետման հետ: Այս հարցերը կարգավորվում են յուրաքանչյուր Պայմանավորվող կողմի օրենքներով և իրավական ակտերով:

ՀՈՂՎԱԾ 13

Փոփոխություններ և լրացումներ

Պայմանավորվող կողմերը ընդհանուր համաձայնությամբ կարող են սույն Համաձայնագրում կատարել փոփոխություններ և լրացումներ: Նման փոփոխությունները և լրացումները կկատարվեն գրավոր և սույն Համաձայնագրի 14-րդ հոդվածի 1-ին կետով սահմանված կարգով ուժի մեջ մտնելուց հետո կդառնան նրա անբաժան մասը:

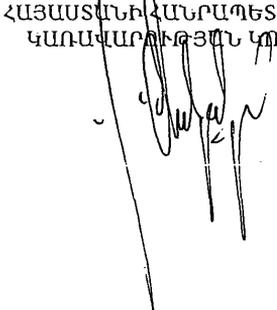
ՀՈՂՎԱԾ 14

Համաձայնագրի ուժի մեջ մտնելը, տևողությունը և դադարեցումը

1. Սույն Համաձայնագիրն ուժի մեջ կմտնի դրա համար Պայմանավորվող կողմերի համապատասխան ներպետական իրավական ընթացակարգերի կատարման մասին դիվանագիտական ուղիներով վերջին ծանուցումը ստանալու օրվանից:
2. Սույն Համաձայնագիրն ուժի մեջ կմնա տասը /10/ տարվա ընթացքում: Այն կգործի անորոշ ժամանակահատվածով՝ Պայմանավորվող կողմերից որևէ մեկի՝ դադարեցնելու մտադրության մասին մյուս Պայմանավորվող կողմին գրավոր ծանուցելու օրվանից մինչև տասներկու /12/ ամիսը լրանալը:
3. Այն ներդրումների նկատմամբ, որոնք կատարվել են մինչև սույն Համաձայնագրի գործողության դադարեցման ժամկետը, 1-ից մինչև 12-րդ հոդվածների դրույթները կգործեն դադարեցման ժամկետից հետո՝ հաջորդ տասը /10/ տարիների ընթացքում:

Ստորագրված է ք. -----ում 2006թ. -----«-----»-ին, երկու բնօրինակով, յուրաքանչյուրը՝ լիտվերեն, հայերեն և անգլերեն, ընդ որում՝ բոլոր տեքստերը հավասարազոր են: Սույն Համաձայնագրի մեկնաբանման շուրջ տարաձայնություն առաջանալու դեպքում մախապատվությունը կտրվի անգլերեն տեքստին:

ԼԻՏՎԱՅԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ԿՈՂՄԻՑ՝

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ԿՈՂՄԻՑ՝

[ENGLISH TEXT – TEXTE ANGLAIS]

**AGREEMENT
BETWEEN THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF LITHUANIA
AND THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF ARMENIA
ON THE PROMOTION AND RECIPROCAL
PROTECTION OF INVESTMENTS**

The Government of the Republic of Lithuania and the Government of the Republic of Armenia, hereinafter referred to as “the Contracting Parties”,

desiring to intensify economic cooperation between them on mutually advantageous conditions,

determined to create favourable conditions for investments by investors of one Contracting Party in the territory of the other Contracting Party,

recognizing that the promotion and protection of such investments will stimulate private business initiative and increase the prosperity of both countries,

have agreed as follows:

**Article 1
Definitions**

For the purposes of this Agreement,

1. The term “Investment” shall comprise every kind of asset invested by an investor of one Contracting Party in the territory of the other Contracting Party, provided that the investment has been made in accordance with the laws and regulations of the other Contracting Party, and shall include in particular through not exclusively:

- a) movable and immovable property as well as any other rights *in rem*, such as mortgages, liens and pledges, and similar rights;
- b) shares, bonds and other forms of participation in an enterprise;
- c) claims to money or to any performance having an economic value;
- d) intellectual property rights, in particular copyrights, industrial property rights (such as patents, industrial designs and models, trade marks, trade names) and know-how;
- e) goodwill;
- f) any right to conduct economic activities conferred by law or under contract, including concessions to search for, extract and exploit natural resources.

Any alienation of the form in which assets are invested shall not affect their character as investment, provided such an alternation is made accordance with the laws and regulations of the host Contracting Party.

2. The term "Investor" shall mean:

- a) any natural person, who is considered a citizen in accordance with the laws and regulations of that Contracting Party or stateless person permanently residing in the territory of either Contracting Party;
- b) any legal person constituted or organized, in accordance with the laws and regulations of either Contracting Party.

3. The term "returns" shall mean all amounts yielded by an investment and in particular, though not exclusively, includes profits, capital gains, interests, dividends, royalties and fees.

4. The term "territory" shall mean the territory of the State of either Contracting Party (land territory, maritime area and air space), and any other area over which the State of the Contracting Party exercises sovereign rights or jurisdiction in accordance with international law.

5. The term "laws and regulations" shall mean in respect of either Contracting Party the laws and regulations in force in the territory of that Contracting Party.

Article 2
Promotion of Investments

Each Contracting Party shall encourage investors of the other Contracting Party to make investments in its territory and shall admit such investments in accordance with its laws and regulations.

Article 3
National and Most-Favored-Nation Treatment

1. Each Contracting Party shall at all times ensure fair and equitable treatment of the investments made by investors of the other Contracting Party as well as their full security and protection.

2. Neither Contracting Party shall by arbitrary or discriminatory measures impair the management, maintenance, use, enjoyment or disposal of investments made by investors of the other Contracting Party.

3. Each Contracting Party shall accord to the investments made by investors of the other Contracting Party treatment no less favorable than that accorded to the investments made by its own investors or investors of any third State, whichever is more favourable.

4. The provisions of this Agreement shall not be construed so as to oblige one Contracting Party to extend to the investors of the other Contracting Party the benefit of any treatment, preference or privilege accorded to the investors of any third State by virtue of:

- a) any existing or future customs union, common market, free trade area, other forms of regional economic cooperation or similar international arrangements to which either Contracting Party is or may become a party.
- b) any existing or future agreements relating to avoidance of double taxation or any other arrangement relating to taxation.

Article 4
Expropriation

1. Neither Contracting Party shall expropriate, nationalize or take measures having equivalent effect (hereinafter referred to as “expropriation”) against investments of investors of the other Contracting Party, unless:

- a) such expropriation is in the public interest and under due process of law;
- b) such expropriation is carried out without discrimination;
- c) prior and equivalent compensation is given.

2. The compensation mentioned in point (c) of the paragraph (1) of this Article shall be equivalent to the market value of the expropriation investment immediately before the expropriation occurred or the impending expropriation became public knowledge, include interest calculated on the LIBOR basis from the date of expropriation until the date of full payment.

3. Investors, whose assets are being expropriated shall, without prejudice to their rights under Article 8 of this Agreement, have a right to prompt review by the appropriate judicial or other competent and independent authorities of the expropriating Contracting Party to determine whether such expropriation, and any related compensation conforms to the principles of this Article and the laws and regulations of the expropriating Contracting Party.

Article 5
Compensation for Losses

1. Investors of one Contracting Party who suffer losses relating to their investments in the territory of the other Contracting Party due to war, a state of national emergency, insurrection, riot or other similar events, shall be accorded by the latter Contracting Party, treatment no less favourable than which it accords to its own investors or to investors of any third State, whichever is more favorable.

2. Notwithstanding in paragraph 1 of this Article, investors of one Contracting Party who suffer losses in the territory of the other Contracting Party in any of the events

mentioned in paragraph 1 of this Article, which resulting from:

- a) requisition of their investments or part thereof by the latter's forces or authorities,
or
- b) destruction of their investment or part thereof by the latter's forces or authorities,
which was not required by the necessity of the situation,

shall be accorded restitution or compensation which in either case shall be prompt, adequate and effective.

Article 6

Transfers

1. Each Contracting Party shall guarantee to investors of the other Contracting Party free transfer into and out of its territory of payments related to an investment, in particular:

- a) initial capital and additional amounts for the maintenance or extension of the investment,
- b) returns,
- c) proceeds from total or partial liquidation of the investment;
- d) funds in repayment of loans directly related to the investment;
- e) compensation provided for in Article 4 and 5;
- f) payments under a guarantee or insurance contract referred to in Article 7;
- g) earnings of personnel engaged from abroad in connection with an investment in its territory.

2. Without prejudice to measures adopted by the European Union, transfers shall be made in currency in which the original investment was made or in any freely convertible currency if agreed upon by the investor, at the applicable market rate of exchange prevailing on the date of transfer, and effected without undue delay.

3. The Contracting Parties shall accord to the transfers referred to in paragraphs 1 and 2 of this Article treatment no less favourable than that accorded to transfers related to investments made by investors of any third State.

4. Notwithstanding the foregoing provisions of this Article, either Contracting Party may maintain equitable, non-discriminatory and good faith application of measures, relating to taxation, protection of rights of creditors, or ensuring compliance with other laws and regulations.

Article 7

Subrogation

If one Contracting Party or its designated agency ("the first Contracting Party") makes a payment under a guarantee or contract of insurance given in respect of an investment in the territory of the other Contracting Party ("the second Contracting Party"), the second Contracting Party shall recognize:

- a) the assignment to the first Contracting Party by law or by legal transaction of all the rights and claims of the party indemnified, and
- b) that the first Contracting Party is entitled to exercise such rights and enforce such claims by virtue of subrogation to the same extent as the party indemnified.

Article 8

Settlement of Investment Disputes

1. Disputes between a Contracting Party and an investor of the other Contracting Party relating to an investment of the latter in the territory of the former shall, if possible, be settled amicably. In the event of a dispute the Contracting Party in whose territory the investment was made shall be notified in writing, including detailed information, by the investor.

2. If such a dispute cannot be settled amicably within six months from the date of the written notification provided in paragraph 1, and all domestic judicial and administrative remedies have been exhausted, the Contracting Party or the investor shall be entitled to submit the dispute either to:

- The International Centre for the Settlement of Investment Disputes (I.C.S.I.D) established under the Convention on the Settlement of Investment Disputes between States and Nationals of other States for conciliation or arbitration under ICSID Rules or Procedure for Arbitration Proceedings if both of the Contracting

Parties have acceded to the Convention; or

– an *ad hoc* arbitral tribunal, established in accordance with the Arbitration Rules of the United Nations Commission on International Trade Law (UNCITRAL). The parties to the dispute may agree in writing to modify those Rules.

3. The award of arbitration shall be final and binding on the parties to the dispute. Each Contracting Party shall carry out without delay any such award, recognized in accordance with the laws and regulations of the respective Contracting Party, and shall provide for the effective enforcement of such awards in its territory.

4. Neither Contracting Party shall assert as a defence that indemnification or other compensation for all or part of the alleged damage has been received or will be received pursuant to a guarantee or insurance contract.

Article 9

Settlement of Disputes between the Contracting Parties

1. Any disputes between the Contracting Parties concerning the interpretation or application of this Agreement shall as far as possible be settled through the diplomatic channels.

2. If the Contracting Parties cannot reach an agreement within six months after the beginning of the dispute, the latter shall, upon the request of either Contracting Party, be submitted to an arbitral tribunal.

3. Such an arbitral tribunal shall be constituted for each case in the following way. Within two months from the date on which either Contracting Party receives from the other Contracting Party a request for arbitration, each Contracting Party shall appoint one arbitrator. These two arbitrators shall together, within a further two months period, select a third arbitrator who is a national of a third State. The third arbitrator, once approved by the two Contracting Parties, shall be appointed as Chairman of the arbitral tribunal.

4. If the arbitral tribunal has not been constituted within the periods specified in paragraph 3 of this Article, either Contracting Party may, in absence of any other

agreement, invite the President of the International Court of Justice to make any necessary appointments. If the President is a national of State of either Contracting Party, or it otherwise prevented from discharging this function, the Vice-President shall be invited to make the necessary appointments. If the Vice-President is a national of State or either Contracting Party or if also is prevented from discharging the said function, the member of the International Court of Justice next in seniority who is not a national of State of either Contracting Party shall be invited to make the necessary appointments.

5. The arbitral tribunal shall determine its own procedure. The arbitral tribunal shall reach its decisions by a majority of votes. The decisions shall be final and binding upon each Contracting Party.

6. Each Contracting Party shall bear the cost of its own member of the arbitral tribunal and of its representation in the arbitration proceedings; the costs of the Chairman and remaining costs shall be borne in equal parts by the Contracting Parties. The arbitral tribunal may, however, decide that a higher proportion of costs shall be borne by one of the two Contracting Parties and such award shall be binding on both Contracting Parties.

Article 10

More Favourable Provisions

If the domestic law of the State of either Contracting Party or obligations under international law, existing at present or established hereafter, entitle investments by investors of the other Contracting Party to treatment more favourable than that provided by this Agreement such more favourable treatment shall prevail.

Article 11

Consultations

Upon request by either Contracting Party, the other Contracting Party shall agree promptly to hold consultations on the interpretation and application of this Agreement.

Article 12

Applicability of the Agreement

1. This Agreement shall apply to the investments made in the territory of one of the Contracting Parties in accordance with its laws and regulations by investors of the other Contracting Party prior to as well as after the entry into force of this Agreement, but shall not apply to any dispute concerning an investment which arose or could have arisen, or any claim which was settled before its entry into force.

2. This Agreement shall not apply to matters, related to the acquisition, use, exploitation or disposition of land. These questions are regulated by the laws and regulations of either Contracting Party.

Article 13

Amendments and changes

The Contracting Parties may make amendments and changes to this Agreement by mutual consent. Such amendments and changes shall be made in written and, upon entry into force in the manner prescribed in paragraph 1 of Article 14, shall constitute an integral and inseparable part of this Agreement.

Article 14

Entry into Force, Duration, and Termination

1. This Agreement shall enter into force on the date of receipt through diplomatic channels of the last notification that the respective internal legal procedures of the Contracting Parties for its entry into force have been completed.

2. This Agreement shall remain in force for a period of ten (10) years. It shall continue to be in force for indefinite period thereafter until the expiration of twelve (12) months from the date on which either Contracting Party have given written notice of termination to the other.

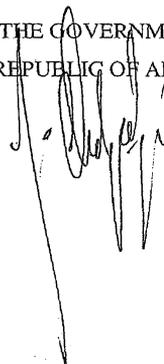
3. With respect to investments made prior to the effective date of termination of this Agreement, the provisions of Articles 1 through 12 shall remain in force for a further period of ten (10) years from such date.

DONE in duplicate at *Yerevan*, on *25 April* 2006, in Lithuanian, Armenian and English languages, all texts being equally authentic. In case of divergent interpretation of this Agreement, the English text shall prevail.

FOR THE GOVERNMENT
OF THE REPUBLIC OF LITHUANIA

FOR THE GOVERNMENT
OF THE REPUBLIC OF ARMENIA

[LITHUANIAN TEXT – TEXTE LITUANIEN]

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS
IR
ARMĖNIJOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS
SUSITARIMAS
DĖL INVESTICIJŲ SKATINIMO IR ABIPUSĖS APSAUGOS**

Lietuvos Respublikos Vyriausybė ir Armėnijos Respublikos Vyriausybė (toliau – Susitariančiosios Šalys),

norėdamos plėtoti abiem pusėms naudingą ekonominį bendradarbiavimą;

pasiryžusios sukurti palankias sąlygas vienos Susitariančiosios Šalies investuotojų investicijoms kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje;

pripažindamos, kad tokių investicijų skatinimas ir apsauga skatins privataus verslo iniciatyvą ir kels abiejų valstybių gerovę,

s u s i t a r ė:

1 straipsnis

Apibrėžtys

Šiame Susitarime:

1. Sąvoka „investicija“ reiškia bet kokios rūšies turtą, kurį vienos Susitariančiosios Šalies investuotojas investuoja kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje, vadovaudamasis kitos Susitariančiosios Šalies įstatymais ir kitais teisės aktais, ir pirmiausia, bet ne išimtinai, apima:

- a) kilnojamąjį ir nekilnojamąjį turtą ir bet kurias kitas teises *in rem*, tokias kaip hipotekos reikalavimai, teisė į įkeistą ar sulaikytą turtą, ir panašias teises;
- b) akcijas, obligacijas, taip pat kitas dalyvavimo įmonėje formas;

- c) piniginius reikalavimus ar reikalavimus atlikti bet kokius ekonominę vertę turinčius veiksmus;
- d) intelektinės nuosavybės teises, pirmiausia autorių teises ir pramoninės nuosavybės teises, tokias kaip teisės į patentą, pramoninį dizainą, naudinguosius modelius, prekių ženklus, juridinių asmenų pavadinimus, taip pat komercinę patirtį;
- e) dalykinę reputaciją;
- f) įstatymo ar sutarties suteiktą bet kokią teisę vykdyti ekonominę veiklą, įskaitant koncesijas žvalgyti, išgauti ir eksploatuoti gamtos išteklius.

Investuoto turto formos pakeitimas, atliktas pagal priimančiosios valstybės įstatymus ir kitus teisės aktus, neturi įtakos jo, kaip investicijos, statusui.

2. Sąvoka „investuotojas“ reiškia:

- a) fizinius asmenis, turinčius tos Susitariančiosios Šalies pilietybę pagal jos įstatymus ir kitus teisės aktus, arba bet kurios Susitariančiosios Šalies teritorijoje nuolat gyvenančius asmenis be pilietybės;
- b) juridinius asmenis, įsteigtus arba sudarytus pagal bet kurios Susitariančiosios Šalies įstatymus ir kitus teisės aktus.

3. Sąvoka „pajamos“ reiškia visas iš investicijos gautas lėšas ir pirmiausia, bet ne išimtinai, apima pelną, turto vertės padidėjimo pajamas, palūkanas, dividendus, autorių honorarus ir kitus atlyginimus.

4. Sąvoka „teritorija“ reiškia bet kurios Susitariančiosios Šalies valstybės teritoriją (sausumos teritoriją, jūros plotus ir oro erdvę), ir bet kuriuos kitus plotus, kuriuose Susitariančiosios Šalies valstybė, vadovaudamasi tarptautine teise, įgyvendina savo suverenias teises ar vykdo jurisdikciją.

5. Sąvoka „įstatymai ir kiti teisės aktai“ abiem Susitariančiosioms Šalims reiškia įstatymus ir kitus teisės aktus, galiojančius Susitariančiosios Šalies teritorijoje.

2 straipsnis

Investicijų skatinimas

Viena Susitariančioji Šalis skatina kitos Susitariančiosios Šalies investuotojus investuoti savo teritorijoje ir pagal savo įstatymus ir kitus teisės aktus leidžia tokias investicijas.

3 straipsnis

Nacionalinis ir didžiausio palankumo režimai

1. Viena Susitariančioji Šalis visuomet užtikrina kitos Susitariančiosios Šalies investuotojų investicijoms teisingą ir lygiavertį režimą, taip pat visišką jų saugumą ir apsaugą.

2. Nė viena Susitariančioji Šalis vienašalėmis ar diskriminacinėmis priemonėmis netrukdo kitos Susitariančiosios Šalies investuotojams investicijų valdyti, palaikyti, naudoti, naudotis ar disponuoti jomis.

3. Viena Susitariančioji Šalis taiko kitos Susitariančiosios Šalies investuotojų investicijoms ne mažiau palankų režimą negu tas, kurį ji taiko savo ar bet kurios trečiosios valstybės investuotojų investicijoms, atsižvelgdama į tai, kuris režimas palankesnis.

4. Šio Susitarimo nuostatos neturi būti aiškinamos taip, kad įpareigotų vieną Susitariančiąją Šalį taikyti kitos Susitariančiosios Šalies investuotojams palankesni režimą, lengvatas ar privilegijas, kuriuos pirmoji Susitariančioji Šalis taiko trečiosios valstybės investuotojams dėl:

- a) esamo ar būsimo dalyvavimo muitų sąjungoje, bendrojoje rinkoje, laisvosios prekybos zonoje, kitose regioninio ekonominio bendradarbiavimo formose ar panašiuose tarptautiniuose susitarimuose, kurių šalis yra arba gali būti Susitariančioji Šalis;
- b) esamų ar būsimų susitarimų dėl dvigubo apmokestinimo išvengimo arba dėl kitų su apmokestinimu susijusių susitarimų.

4 straipsnis

Ekspropriacija

1. Nė viena Susitariančioji Šalis neekspropriuoja, nenacionalizuoja kitos Susitariančiosios Šalies investuotojų investicijų ir netaiko joms priemonių, sukeliančių panašias pasekmes (toliau – ekspropriacija), išskyrus atvejus, kai:

- a) tokia ekspropriacija atliekama įstatymų nustatyta tvarka visuomenės labui;
- b) tokia ekspropriacija atliekama nediskriminaciniu pagrindu;
- c) suteikiama išankstinė ir lygiavertė kompensacija.

2. Kompensacija, nurodyta šio straipsnio 1 dalies c punkte, atitinka ekspropriuotų investicijų rinkos vertę, buvusią prieš pat ekspropriaciją arba prieš tai, kai apie numatomą ekspropriaciją tapo viešai žinoma, ir į ją įskaičiuojamos palūkanos, skaičiuojamos nuo ekspropriacijos datos iki visiško išmokėjimo pagal Londono bankų biržos kursą (LIBOR).

3. Investuotojai, kurių turtas ekspropriuojamas, nepažeidžiant šio Susitarimo 8 straipsnyje numatytų jų teisių, turi teisę reikalauti, kad ekspropriuojančios Susitariančiosios Šalies teisminės ar kitos kompetentingos ir nepriklausomos institucijos nedelsdamos išnagrinėtų jų bylą ir nustatytų, ar tokia ekspropriacija ir su ja susijusi kompensacija atitinka šio straipsnio principus ir ekspropriuojančios Susitariančiosios Šalies įstatymus ir kitus teisės aktus.

5 straipsnis

Nuostolių kompensavimas

1. Vienos Susitariančiosios Šalies investuotojams, kurių investicijoms padaryta žala kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje dėl karo, nepaprastosios padėties paskelbimo, sukilimo, maišto ar kitų panašių įvykių, pastaroji Susitariančioji Šalis taiko ne mažiau palankų režimą negu tas, kurį ta Susitariančioji Šalis taiko savo arba bet kurios trečiosios valstybės investuotojams, atsižvelgdama į tai, kuris režimas palankesnis.

2. Nepaisant šio straipsnio 1 dalies, bet kuriuo joje nurodytu atveju vienos Susitariančiosios Šalies investuotojams, kurie patiria nuostolių kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje dėl:

- a) visiškos ar dalinės jų investicijų rekvizicijos, kurią atlieka pastarosios Susitariančiosios Šalies karinės pajėgos ar valdžios institucijos, arba
- b) visiško ar dalinio jų investicijų sunaikinimo, kurį atlieka pastarosios Susitariančiosios Šalies karinės pajėgos ar valdžios institucijos, kai tai nebūtina,

taikoma restitucija arba išmokama neatidėliotina, adekvati ir veiksminga kompensacija.

6 straipsnis

Pervedimai

1. Viena Susitariančioji Šalis garantuoja kitos Susitariančiosios Šalies investuotojams, kad su investicijomis susijusios lėšos bus netrukdomai pervedamos į jos teritoriją ir iš jos teritorijos pirmiausia:

- a) pradinio kapitalo sumos ir papildomos sumos investicijoms palaikyti ar plėsti;
- b) pajamos;
- c) įplaukos, gautos visiškai ar iš dalies likvidavus investicijas;
- d) lėšos, skirtos su investicija tiesiogiai susijusioms paskoloms apmokėti;
- e) kompensacijos, numatytos pagal 4 ir 5 straipsnių nuostatas;
- f) mokėjimai, atliekami vadovaujantis 7 straipsnyje nurodyta garantija ar draudimo sutartimi;
- g) darbo užmokestis iš užsienio įdarbintų asmenų, kurių darbas jos teritorijoje susijęs su investicijomis.

2. Nepažeidžiant Europos Sąjungos nustatytų priemonių, pervedimai atliekami nepagrįstai neatidėliojant valiuta, kuria atliktos investicijos, ar investuotojui sutikus bet kuria kita konvertuojama valiuta pagal Susitariančiosios Šalies teritorijoje, kurioje atliktos investicijos, pervedimo dieną galiojantį valiutos keitimo rinkos kursą.

3. Abi Susitariančiosios Šalys taiko šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytiems pervedimams ne mažiau palankų režimą negu tas, kurį jos taiko pervedimams, susijusiems su bet kurios trečiosios valstybės investuotojų investicijomis.

4. Abi Susitariančiosios Šalys, nepaisydamos ankstesnių šio straipsnio nuostatų, gali teisingai, be diskriminacijos ir pagrįstai taikyti priemones, susijusias su apmokestinimu, kreditorių teisių apsauga ar skirtas kitiems įstatymams ir teisės aktams įgyvendinti.

7 straipsnis

Subrogacija

Jeigu viena Susitariančioji Šalis ar jos paskirtoji agentūra (pirmoji Susitariančioji Šalis) sumoka pagal suteiktą garantiją ar draudimo sutartį, susijusią su kitos Susitariančiosios Šalies (antroji Susitariančioji Šalis) teritorijoje esančia investicija, antroji Susitariančioji Šalis pripažįsta:

- a) kompensaciją gavusios šalies visų teisių ir reikalavimų perdavimą pirmajai Susitariančiajai Šaliai pagal įstatymą arba teisinį sandorį ir
- b) kad pirmoji Susitariančioji Šalis subrogacijos būdu įgytomis teisėmis ir reikalavimais naudojasi taip pat kaip ir šalis, kuriai atlyginti nuostoliai.

8 straipsnis

Investicinių ginčų sprendimas

1. Vienos Susitariančiosios Šalies ir kitos Susitariančiosios Šalies investuotojo ginčai, susiję su jo investicijomis pirmosios valstybės teritorijoje, sprendžiami, jeigu įmanoma, draugiškai. Investuotojas apie kilusį ginčą raštu praneša Susitariančiajai Šaliai, kurios valstybės teritorijoje atliktos investicijos, kartu pateikdamas išsamią informaciją.

2. Jeigu per šešis mėnesius nuo to laiko, kai gautas šio straipsnio 1 dalyje nurodytas pranešimas raštu, tokio ginčo nepavyksta išspręsti draugiškai ir panaudojamos visos vidaus teisminės ir administracinės teisės gynimo priemonės, bet kuri ginčo šalis turi teisę perduoti ginčą spręsti:

– Tarptautiniam investicinių ginčų sprendimo centrui (*angl.* ICSID), įsteigtam pagal Konvenciją dėl valstybių ir kitų valstybių fizinių bei juridinių asmenų investicinių ginčų sprendimo suteikimui ar arbitražui pagal ICSID Arbitražo teismo taisykles, jeigu abi Susitariančiosios Šalys yra prisijungusios prie šios Konvencijos, arba

– *ad hoc* arbitražui, sudarytam pagal Jungtinių Tautų Tarptautinės prekybos teisės komisijos (*angl.* UNCITRAL) arbitražo procedūros taisykles. Šios taisyklės gali būti pakeistos ginčo šalių rašytiniu susitarimu.

3. Arbitražo sprendimai yra galutiniai ir privalomi ginčo šalims. Abi Susitariančiosios Šalys nedelsdamos vykdo atitinkamos Susitariančiosios Šalies įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka pripažintus sprendimus ir imasi veiksmingų sprendimų vykdymo priemonių savo teritorijoje.

4. Nė viena Susitariančioji Šalis nesiremia gynybai tuo, kad visa ar dalinė kompensacija už patirtus nuostolius ar kita kompensacija buvo išmokėta ar turi būti išmokėta pagal suteiktą garantiją arba draudimo sutartį.

9 straipsnis

Ginčų tarp Susitariančiųjų Šalių sprendimas

1. Bet koks ginčas tarp Susitariančiųjų Šalių dėl šio Susitarimo aiškinimo ar taikymo, kiek įmanoma, sprendžiamas diplomatiniais kanalais.

2. Jeigu Susitariančiosioms Šalims nepavyksta susitarti per šešis mėnesius nuo ginčo pradžios, ginčas bet kurios Susitariančiosios Šalies prašymu perduodamas nagrinėti arbitražui.

3. Arbitražas kiekvienu atveju sudaromas taip: per du mėnesius nuo tos dienos, kai viena Susitariančioji Šalis gauna kitos Susitariančiosios Šalies pranešimą apie prašymą ginčą spręsti arbitraže, abi Susitariančiosios Šalys paskiria po vieną arbitrą. Šie du arbitrai per du mėnesius išrenka trečią arbitrą, kuris turi būti trečiosios valstybės pilietis. Abiem Susitariančiosioms Šalims pritarus, trečiasis arbitras skiriamas arbitražo pirmininku.

4. Jeigu per šio straipsnio 3 dalyje nurodytą laiką arbitražas nesudaromas ir nėra jokio kito susitarimo, bet kuri Susitariančioji Šalis gali prašyti Tarptautinio Teisingumo Teismo pirmininką atlikti reikiamus paskyrimus. Jeigu pirmininkas yra vienos Susitariančiosios Šalies valstybės pilietis arba dėl kitų priežasčių negali atlikti nurodytos funkcijos, atlikti reikiamus paskyrimus prašoma Tarptautinio Teisingumo Teismo pirmininko pavaduotojo. Jeigu pirmininko pavaduotojas yra vienos Susitariančiosios Šalies valstybės pilietis arba taip pat negali atlikti nurodytos funkcijos, reikiama paskyrimą atlikti prašoma kito pagal vyresnumą Tarptautinio Teisingumo Teismo nario, kuris nėra Susitariančiosios Šalies valstybės pilietis.

5. Arbitražas nustato savo darbo tvarką. Arbitražas sprendimus priima balsų dauguma. Sprendimai yra galutiniai ir privalomi abiem Susitariančiosioms Šalims.

6. Abi Susitariančiosios Šalys apmoka išlaidas, susijusias su savo paskirto arbitro veikla ir jų atstovavimu nagrinėjant ginčą arbitraže; išlaidas, susijusias su arbitražo pirmininko veikla, ir kitas išlaidas abi Susitariančiosios Šalys dengia po lygiai. Tačiau arbitražas gali nuspręsti, kad didesnę išlaidų dalį padengs viena Susitariančioji Šalis, ir toks sprendimas privalomas abiem Susitariančiosioms Šalims.

10 straipsnis

Didesnio palankumo nuostatos

Jeigu vienos Susitariančiosios Šalies valstybės įstatymai arba įsipareigojimai pagal tarptautinę teisę, kurie galioja dabar ar bus priimti vėliau, suteikia kitos Susitariančiosios Šalies investuotojų investicijoms palankesnę režimą negu šis Susitarimas, taikomas palankesnis režimas.

11 straipsnis

Konsultacijos

Vienos Susitariančiosios Šalies prašymu kita Susitariančioji Šalis nedelsdama sutinka surengti konsultacijas dėl šio Susitarimo aiškinimo ar taikymo.

12 straipsnis
Susitarimo taikymas

1. Šis Susitarimas taikomas toms investicijoms, kurias vienos Susitariančiosios Šalies investuotojai atlieka kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje pagal šios įstatymus ir kitus teisės aktus ir iki šio Susitarimo įsigaliojimo, ir po jo įsigaliojimo, tačiau netaikomas su investicijomis susijusiems ginčams, kurie iškilo ar galėjo kilti iki šio Susitarimo įsigaliojimo, ar bet kurioms pretenzijoms, kurios išnagrinėtos iki šio Susitarimo įsigaliojimo.

2. Šis Susitarimas taip pat nėra taikomas santykiams, susijusiems su žemės įsigijimu, naudojimu, eksploatavimu ir disponavimu ja. Šiuos klausimus reglamentuoja Susitariančiųjų Šalių valstybių teritorijoje galiojantys įstatymai ir kiti teisės aktai.

13 straipsnis
Pakeitimai

Šis Susitarimas gali būti keičiamas abipusiu sutarimu. Tokie pakeitimai atliekami raštu ir, įsigalioję 14 straipsnio 1 dalyje numatyta tvarka, yra sudedamoji ir neatskiriama šio Susitarimo dalis.

14 straipsnis
Susitarimo įsigaliojimas, galiojimo laikas ir nutraukimas

1. Šis Susitarimas įsigalioja tą dieną, kai Susitariančioji Šalis gauna paskutinį pranešimą diplomatiniais kanalais apie Susitariančiųjų Šalių atitinkamų vidaus teisinių procedūrų, būtinų jo įsigaliojimui, įvykdymą.

2. Šis Susitarimas galioja dešimt (10) metų. Pasibaigus šiam laikui, jis galioja ir toliau neribotą laikotarpį, kol pasibaigia dvylika (12) mėnesių nuo tos dienos, kai viena

Susitariančioji Šalis raštu praneša kitai Susitariančiajai Šaliai apie šio Susitarimo nutraukimą.

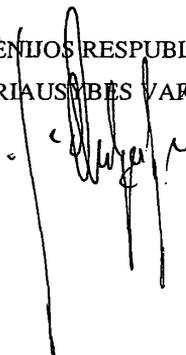
3. Investicijoms, atliktoms iki šio Susitarimo nutraukimo dienos, dar dešimt (10) metų nuo šios dienos galioja šio Susitarimo 1–12 straipsnių nuostatos.

PASIRAŠYTAS ..... 2006 m. balandžio 15 ..... Jerevane ..... dviem egzemplioriais lietuvių, armėnų ir anglų kalbomis. Visi tekstai yra autentiški. Kilus nesutarimų dėl šio Susitarimo aiškinimo, vadovaujamosi tekstu anglų kalba.

LIETUVOS RESPUBLIKOS
VYRIAUSYBĖS VARDU

ARMENIJOS RESPUBLIKOS
VYRIAUSYBĖS VARDU

[TRANSLATION – TRADUCTION]

ACCORD ENTRE LE GOUVERNEMENT DE LA RÉPUBLIQUE DE LITUANIE ET LE GOUVERNEMENT DE LA RÉPUBLIQUE D'ARMÉNIE
RELATIF À LA PROMOTION ET À LA PROTECTION RÉCIPROQUE
DES INVESTISSEMENTS

Le Gouvernement de la République de Lituanie et le Gouvernement de la République d'Arménie, ci-après dénommés « Parties contractantes »;

Désireux d'intensifier la coopération économique entre eux dans des conditions mutuellement avantageuses;

Déterminés à créer des conditions favorables aux investissements effectués par les investisseurs d'une Partie contractante dans le territoire de l'autre Partie contractante;

Reconnaissant que la promotion et la protection desdits investissements stimuleront les initiatives économiques privées et renforceront la prospérité des deux pays;

Conviennent comme suit :

Article premier. Définitions

Aux fins du présent Accord :

1. Le terme « investissement » comprend tous les types d'actifs investis par un investisseur d'une Partie contractante dans le territoire de l'autre Partie contractante à condition que l'investissement ait été réalisé en conformité avec les lois et les règlements de l'autre Partie contractante et il inclut notamment, mais non exclusivement :

a) Les biens meubles et immeubles ainsi que tous autres droits réels tels que les hypothèques, droits de gages, usufruits et droits similaires;

b) Les actions, obligations et autres formes de participation dans une entreprise;

c) Les créances financières ou droits à toute autre forme de prestation qui présente une valeur financière;

d) Les droits de propriété intellectuelle, en particulier les droits de propriété industrielle (à savoir brevets, dessins et modèles industriels, marques, noms commerciaux), ainsi que le savoir-faire;

e) Les fonds de commerce;

f) Tout droit à exercer des activités économiques accordé par la loi ou aux termes d'un contrat, y compris les concessions relatives à la prospection, l'extraction ou l'exploitation de ressources naturelles.

Aucun changement de la forme sous laquelle les actifs sont investis n'affecte le caractère intrinsèque de ces actifs si ce changement est effectué en conformité avec le droit du pays d'accueil.

2. Le terme « investisseur » désigne :

a) Toute personne physique considérée comme un citoyen en conformité avec les lois et les règlements de cette Partie contractante ou tout apatride résidant de façon permanente sur le territoire de l'une des Parties contractantes;

b) Toute personne juridique constituée en conformité avec les lois et les règlements de l'une des Parties contractantes.

3. Le terme « rendement » s'entend des montants rapportés par un investissement et inclut notamment, mais non exclusivement, les bénéfices, gains en capital, intérêts, dividendes, redevances et honoraires.

4. Le terme « territoire » s'entend du territoire de l'État de l'une ou l'autre des Parties contractantes (territoire, zone maritime, espace aérien) et de toute autre zone sur lesquelles l'État de la Partie contractante exerce des droits souverains ou une compétence conformément au droit international.

5. Le terme « lois et règlements » s'entend par rapport à l'une ou l'autre des Parties contractantes des lois et règlements en vigueur sur le territoire de cette Partie contractante.

Article 2. Promotion des investissements

Chaque Partie contractante incite les investisseurs de l'autre Partie contractante à effectuer des investissements dans son territoire et admet lesdits investissements au bénéfice des dispositions de ses lois et règlements.

Article 3. Traitement national et de la nation la plus favorisée

1. Chaque Partie contractante garantit en tout temps le traitement juste et équitable des investissements effectués par des investisseurs de l'autre Partie contractante, ainsi que leur sécurité et leur protection totales.

2. Nulle Partie contractante ne gêne, par des mesures injustifiées ou discriminatoires, la gestion, l'entretien, l'emploi, la jouissance ou la cession des investissements effectués par des investisseurs de l'autre Partie contractante.

3. Chaque Partie contractante accorde aux investissements effectués par des investisseurs de l'autre Partie contractante un traitement au moins égal au traitement accordé aux investissements effectués par ses propres investisseurs ou les investisseurs d'un quelconque pays tiers, selon le traitement le plus favorable.

4. Les dispositions du présent Accord ne sauraient être interprétées comme obligeant une Partie contractante à admettre les investisseurs de l'autre Partie contractante aux avantages de tout traitement, préférence ou privilège accordé aux investisseurs d'un quelconque pays tiers sur la base :

a) De toute forme existante ou future d'union douanière, marché commun, zone de libre-échange, autre forme de coopération économique régionale ou organisation internationale similaire à laquelle l'une ou l'autre Partie contractante appartient ou peut adhérer;

b) De tout accord existant ou futur destiné à éviter la double imposition ou tout autre accord ayant trait à la fiscalité.

Article 4. Expropriation

1. Nulle Partie contractante ne peut exproprier, nationaliser ou prendre des mesures ayant un effet équivalent (ci-après « expropriation ») à l'encontre d'investissements d'investisseurs de l'autre Partie contractante, excepté :

a) Si l'expropriation est justifiée par des motifs d'intérêt public et fait l'objet d'une procédure légale;

b) Si l'expropriation est pratiquée sans discrimination;

c) Si une indemnité adéquate est accordée au préalable.

2. L'indemnité mentionnée au point c) du paragraphe 1 du présent article doit être équivalente à la valeur marchande qu'avait l'investissement exproprié immédiatement avant la date à laquelle l'expropriation a eu lieu ou son imminence a été publiquement connue et doit inclure des intérêts calculés sur la base du taux LIBOR courus à partir de la date de l'expropriation jusqu'à la date du paiement intégral.

3. Les investisseurs dont des actifs sont expropriés ont droit, sans préjudice de leurs droits au titre de l'article 8 du présent Accord, à exiger que l'autorité judiciaire ou une autre autorité compétente et indépendante de la Partie contractante pratiquant l'expropriation examine promptement leur cas afin de déterminer si l'expropriation et toute indemnité connexe obéissent aux principes du présent article et aux lois et règlements de la Partie contractante pratiquant l'expropriation.

Article 5. Indemnisation des pertes

1. Les investisseurs d'une Partie contractante qui subissent des pertes sur leurs investissements dans le territoire de l'autre Partie contractante du fait d'une guerre, d'un état d'urgence nationale, d'une insurrection, d'une émeute ou d'autres événements similaires se voient accorder par la seconde Partie contractante le traitement le plus favorable qu'elle accorde à ses propres investisseurs ou aux investisseurs d'un quelconque pays tiers.

2. Nonobstant les dispositions du paragraphe 1 du présent article, les investisseurs d'une Partie contractante qui, dans l'un des événements mentionnés audit paragraphe, subissent des pertes dans le territoire de l'autre Partie contractante en conséquence de :

a) La réquisition de tout ou partie de leurs investissements par les forces ou les autorités de cette autre Partie contractante; ou

b) La destruction de tout ou partie de leurs investissements par les forces ou les autorités de cette autre Partie contractante sans que la situation ne l'exige;

doivent se voir accorder une restitution ou une indemnité qui doit en tout cas être rapide, adéquate et effective.

Article 6. Transferts

1. Chaque Partie contractante garantit aux investisseurs de l'autre Partie contractante le libre transfert à destination et au départ de son territoire des paiements relatifs à un investissement, notamment :

- a) Le capital de départ et tout capital additionnel aux fins de l'entretien ou de l'extension de l'investissement;
- b) Le rendement;
- c) Le produit de la liquidation de tout ou partie de l'investissement;
- d) Les sommes destinées à l'amortissement des prêts relatifs à l'investissement;
- e) Les indemnités prévues aux articles 4 et 5;
- f) Les paiements résultant d'une garantie ou d'un contrat d'assurance visé à l'article 7;
- g) Les gains du personnel engagé de l'étranger en rapport avec un investissement dans son territoire.

2. Sans préjudice des mesures adoptées par l'Union européenne, les transferts sont effectués dans la devise dans laquelle l'investissement initial a été effectué ou dans toute autre devise librement convertible si elle est acceptée par l'investisseur, au taux de change applicable en vigueur sur le marché à la date du transfert, et ils sont exécutés sans retard injustifié.

3. Les Parties contractantes accordent aux transferts prévus aux paragraphes 1 et 2 du présent article un traitement au moins égal au traitement accordé aux transferts se rapportant à des investissements effectués par des investisseurs d'un quelconque pays tiers.

4. Nonobstant les dispositions précédentes du présent article, chaque Partie contractante peut maintenir une application équitable, non discriminatoire et de bonne foi des mesures relatives à la fiscalité, à la protection des droits de créanciers ou au respect d'autres lois et règlements.

Article 7. Subrogation

Si une Partie contractante ou l'entité qu'elle a désignée (« la première Partie contractante ») effectue un paiement à titre de garantie ou en vertu d'une police d'assurance en rapport avec un investissement effectué dans le territoire de l'autre Partie contractante (ci-après dénommée la « seconde Partie contractante »), la seconde Partie contractante reconnaît :

- a) Le transfert à la première Partie contractante, en vertu de la législation ou d'une transaction juridique, de l'ensemble des droits ou titres de la partie indemnisée; et
- b) Le droit de la première Partie contractante à exercer lesdits droits et à appliquer lesdits titres par subrogation dans la même mesure que la partie indemnisée.

Article 8. Règlements des différends concernant les investissements

1. Tout différend entre une Partie contractante et un investisseur de l'autre Partie contractante concernant un investissement du second dans le territoire de la première est réglé autant que possible à l'amiable. En cas de différend, l'investisseur doit le notifier par écrit, accompagné de renseignements détaillés, à la Partie contractante dans le territoire de laquelle l'investissement a été effectué.

2. Si le différend ne peut être réglé à l'amiable dans les six mois qui suivent la date de la notification écrite prévue au paragraphe 1, et que tous les recours juridiques et administratifs nationaux ont été épuisés, la Partie contractante ou l'investisseur seront autorisés à soumettre le différend soit :

- Au Centre international pour le règlement des différends relatifs aux investissements (CIRDI) créé en vertu de la Convention pour le règlement des différends relatifs aux investissements entre États et ressortissants d'autres États aux fins de conciliation ou d'arbitrage conformément au Règlement de procédure relatif aux instances d'arbitrage du CIRDI si les deux Parties contractantes ont adhéré à la Convention; ou

- À un tribunal arbitral ad hoc constitué conformément aux termes du Règlement d'arbitrage de la Commission des Nations Unies pour le droit commercial international (CNUDCI). Les parties au différend peuvent convenir par écrit d'une modification du Règlement.

3. La sentence arbitrale est sans appel et oblige les deux parties au différend. Chaque Partie contractante applique toute sentence (reconnue conformément aux lois et les règlements de la Partie contractante respective) sans délai et assure l'application effective de toute sentence dans son territoire.

4. Nulle Partie contractante ne peut invoquer comme exception le fait que l'investisseur a reçu ou va recevoir, en application d'une garantie ou d'une police d'assurance, une indemnité ou autre compensation pour tout ou partie des dommages en jeu.

Article 9. Règlement des différends entre les Parties contractantes

1. Tout différend entre les Parties contractantes en rapport avec l'interprétation ou l'application du présent Accord est résolu autant que possible par la voie diplomatique.

2. Si les Parties contractantes ne peuvent parvenir à un accord dans les six mois qui suivent l'apparition du différend entre elles, le différend est soumis à un tribunal arbitral à la demande de l'une ou l'autre Partie contractante.

3. Ledit tribunal arbitral est constitué pour chaque cas de la façon suivante : dans les deux mois qui suivent la date à laquelle une Partie contractante reçoit une demande d'arbitrage de l'autre Partie contractante, chaque Partie contractante désigne un arbitre. Dans un délai supplémentaire de deux mois, les deux arbitres sélectionnent conjointement un troisième arbitre qui est un ressortissant d'un pays tiers. Le troisième arbitre, après approbation par les deux Parties contractantes, est désigné en tant que Président du tribunal arbitral.

4. Si le tribunal arbitral n'est pas constitué dans les délais prévus au paragraphe 3 du présent article, l'une ou l'autre Partie contractante peut, en l'absence de tout autre accord, inviter le Président de la Cour internationale de Justice à procéder aux nominations nécessaires. Si le Président est un ressortissant de l'une ou l'autre Partie contractante, ou s'il est autrement empêché, le Vice-Président est invité à procéder aux désignations nécessaires. Si le Vice-Président est un ressortissant de l'une ou l'autre Partie contractante, ou s'il est également empêché, le doyen des juges de la Cour internationale de justice qui n'est un ressortissant d'aucune Partie contractante est invité à procéder aux nominations voulues.

5. Le tribunal arbitral arrête son propre règlement. Le tribunal arbitral se prononce à la majorité simple des voix. Sa décision est sans appel et oblige chaque Partie contractante.

6. Chaque Partie contractante prend en charge les frais de l'arbitre qu'elle a nommé et les coûts de sa représentation à l'arbitrage. Les frais du Président et les autres coûts sont pris en charge à parts égales par les Parties contractantes. Le tribunal arbitral peut toutefois décider que l'une des deux Parties contractantes doit prendre en charge une plus grande proportion des frais et cette répartition oblige les deux Parties contractantes.

Article 10. Dispositions plus favorables

Si la législation nationale de l'État de l'une ou l'autre Partie contractante ou les obligations de droit international, qui existent actuellement ou qui pourront être établies par la suite, octroient aux investissements des investisseurs de l'autre Partie contractante un traitement plus favorable que celui prévu par le présent Accord, ledit traitement l'emporte.

Article 11. Consultations

À la demande de l'une ou l'autre Partie contractante, l'autre Partie contractante consent promptement à la tenue de consultations sur l'interprétation ou l'application du présent Accord.

Article 12. Application de l'Accord

1. Le présent Accord s'applique aux investissements effectués dans le territoire de l'une des Parties contractantes conformément à ses lois et règlements par des investisseurs de l'autre Partie contractante aussi bien avant qu'après l'entrée en vigueur du présent Accord, mais il ne s'applique pas à un quelconque différend concernant un investissement qui s'est élevé ou aurait pu s'élever ou à un quelconque titre qui a été réglé avant son entrée en vigueur.

2. Le présent Accord ne s'applique pas non plus aux questions concernant l'acquisition, l'utilisation, l'exploitation ou la cession de terrains, lesquelles sont régies par les lois et règlements en vigueur dans chaque Partie contractante.

Article 13. Amendements et modifications

Les Parties contractantes peuvent apporter des amendements et modifier le présent Accord d'un commun accord. Ces amendements et modifications sont formulés par écrit et, lorsqu'ils entrent en vigueur selon la méthode précisée au paragraphe 1 de l'article 14, ils constituent une partie intégrante et inséparable du présent Accord.

Article 14. Entrée en vigueur, durée et dénonciation

1. Le présent Accord entrera en vigueur à la date de réception par voie diplomatique de la dernière notification de l'accomplissement des procédures juridiques internes respectives des Parties contractantes relatives à son entrée en vigueur.

2. Le présent Accord restera en vigueur pendant une période de dix (10) ans. Il demeurera en vigueur pendant une période indéfinie par la suite jusqu'à l'expiration de douze (12) mois après la date à laquelle l'une ou l'autre Partie contractante l'a dénoncé par une notification écrite adressée à l'autre Partie contractante.

3. S'agissant des investissements effectués avant la date de l'expiration effective du présent Accord, les dispositions des articles 1 à 12 continueront de déployer leurs effets pendant une période supplémentaire de dix (10) ans à compter de cette date.

FAIT à Ereván, le 25 avril 2006 en deux exemplaires originaux établis chacun en langue lituanienne, arménienne et anglaise, chaque texte étant également authentique. En cas de divergence d'interprétation, le texte anglais prévaudra.

Pour le Gouvernement de la République de Lituanie :

Pour le Gouvernement de la République d'Arménie :

No. 46373

**Lithuania
and
Sweden**

General Security Agreement between the Government of the Republic of Lithuania and the Government of the Kingdom of Sweden concerning the protection of classified information. Vilnius, 21 March 2002

Entry into force: *1 October 2002 by notification, in accordance with article 13*

Authentic texts: *English, Lithuanian and Swedish*

Registration with the Secretariat of the United Nations: *Lithuania, 3 August 2009*

**Lituanie
et
Suède**

Accord général de sécurité entre le Gouvernement de la République de Lituanie et le Gouvernement du Royaume de Suède relatif à la protection des renseignements classifiés. Vilnius, 21 mars 2002

Entrée en vigueur : *1er octobre 2002 par notification, conformément à l'article 13*

Textes authentiques : *anglais, lituanien et suédois*

Enregistrement auprès du Secrétariat des Nations Unies : *Lituanie, 3 août 2009*

[ENGLISH TEXT – TEXTE ANGLAIS]

**GENERAL SECURITY
AGREEMENT BETWEEN

THE GOVERNMENT OF
THE REPUBLIC OF LITHUANIA

AND

THE GOVERNMENT OF
THE KINGDOM OF SWEDEN

CONCERNING

THE PROTECTION OF
CLASSIFIED INFORMATION**

PREAMBLE

The Government of the Republic of Lithuania and the Government of the Kingdom of Sweden, hereinafter referred to as the Parties;

- wishing to enhance the defence co-operation;
- realising that resulting co-operation may require exchange of classified information between competent authorities;
- willing to ensure such protection of all classified information;

have established the following General Security Agreement.

ARTICLE I

DEFINITIONS

The following terms are defined in the interests of clarity:

"Classified Information" means any information classified as such regardless of its form by one of the Parties and which must for the sake of national security be exempted from disclosure and must enjoy protection against compromise.

"Document" means any medium containing classified information.

"Material" includes any item of machinery or equipment or weapons either manufactured or in the process of manufacture or document.

"Contractor" means an individual or legal entity possessing the legal capacity to undertake contracts.

"Classified Contract" means a contract which contains or involves classified information.

"Originating Party" means the Party initiating the classified information as represented by the Competent Security Authority (CSA).

"Recipient Party " means the Party to which the classified information is transmitted as represented by CSA.

ARTICLE 2

GENERAL PROVISIONS

- (1) This Agreement will be implemented in accordance with the national law of the Parties. If conflicts arise the other Party shall be informed.
- (2) Competent Security Authorities (CSA's), responsible for the implementation of this agreement, will be indicated by the Parties through diplomatic channels.
- (3) The Security Classifications (protective markings) in the two countries are:

In Lithuania	In Sweden	
VISIŠKAI SLAPTAI	KVALIFICERAT HEMLIG	(TOP SECRET)
SLAPTAI	HEMLIG	(SECRET)
KONFIDENCIALIAI	HEMLIG	(CONFIDENTIAL)

Classified information to be transmitted shall, where possible, be marked with the Originating Party security classification and for information purpose, the corresponding Recipient Party classification.

ARTICLE 3

RESTRICTIONS ON USE AND DISCLOSURE

- (1) Without prior written consultation, recipients shall not disclose or use, or permit the disclosure or use of, any classified information except for purposes and within any limitations stated by or on behalf of the originating Party.
- (2) The recipient Party shall not pass or disclose to a government official, contractor, contractor's employee or to any other person holding the nationality of any third country, or to any international organisation, any classified information, supplied under the provisions of this Agreement, nor shall it publicly disclose any classified information without the prior written consultation of the originating Party.
- (3) Nothing in this Agreement shall be taken as an authority for, or govern the release, use, exchange or disclosure of intellectual property rights until the specific written authorisation of the owner of these rights has first been obtained, whether the owner is one of the Parties or a third party.

ARTICLE 4

PROTECTION OF CLASSIFIED INFORMATION

- (1) The originating Party shall ensure that the recipient Party is informed of:
  - (a) the security classification of the information and of any conditions of release or limitations on its use, and are so marked where appropriate; and
  - (b) any subsequent change in security classification.
- (2) The recipient Party shall:
  - (a) take all lawful steps available to ensure the protection of classified information which is to be transferred pursuant to this Agreement.
  - (b) maintain accountability and control procedures to manage the dissemination of, and access to, transmitted information.
  - (c) ensure that classifications are not altered, except as authorised in writing by or on behalf of the originating Party .
- (3) In order to achieve and maintain comparable standards of security, each CSA shall, on request, provide to the other information about its security standards, procedures and practices for safeguarding classified information, and shall for this purpose facilitate visits by representatives of the other Party.

ARTICLE 5

ACCESS TO CLASSIFIED INFORMATION

Access to classified information shall be limited to those persons who have a "need to know" and who have been security cleared by the recipient CSA, in accordance with their national standards, to the level appropriate to the classification of the information to be accessed.

ARTICLE 6

TRANSMISSION OF CLASSIFIED INFORMATION

Classified information shall be transmitted between the Parties in accordance with the national security regulations of the originating Party through diplomatic channels, but other arrangements may be established, if mutually acceptable by the Parties. The Party receiving transmitted information shall acknowledge its receipt in writing.

ARTICLE 7

TRANSLATION, REPRODUCTION AND DESTRUCTION

- (1) Documents containing top secret information shall be allowed for translation and copying only on the written permission of the originating Party.
- (2) All translation of classified information shall be made by individuals with security clearance pursuant to Article 5 of this Agreement. Such translation should bear appropriate security classification markings and a suitable notation in the language into which it is translated, indicating that the documents contain classified information of the originating Party.
- (3) When classified documents are reproduced, all original security markings shall be placed under the same control as the original document. The number of copies shall be limited to that required for official purposes.
- (4) Classified documents containing classified information shall be destroyed by burning, shredding or pulping so as to prevent reconstruction of classified information therein. The originating Party shall be notified of which documents that has been destroyed.
- (5) Classified equipment shall be destroyed beyond recognition or modified so as to prevent reconstruction of classified information in whole or in part.
- (6) The top secret documents and equipment shall not be destroyed instead it shall be returned to the originating Party after they are recognised as no longer necessary or upon the expiry of their validity.

ARTICLE 8

VISITS

- (1) The prior approval of the host country shall be required in respect of visitors, including those on detached duty from the other country, where access to classified information is necessary. Requests for such visits shall normally be submitted through the respective Embassies. Short notice visits can be arranged in urgent cases by special, mutually determined, arrangements.
- (2) Requests shall include the following information:
  - (a) name of proposed visitor, date and place of birth, nationality and passport number;
  - (b) official status of the visitor together with the name of the establishment, company or organisation;
  - (c) the level of security clearance of the visitor;

- (d) name of the establishment, company or organisation to be visited;
  - (e) name and status of the person(s) to be visited, if known;
  - (f) purpose of the visit; and
  - (g) date of the visit. In cases of recurring visits the total period covered by the visits should be stated.
- (3) All visitors shall comply with the security regulations of the host country.
- (4) In cases involving a specific project or a particular contract it may, subject to the approval of both Parties, be possible to establish Recurring Visitors Lists. These Lists shall be valid for an initial period not exceeding twelve (12) months and may be extended for a further period of time (not to exceed twelve (12) months) subject to prior approval. Once a list has been approved, visit arrangements may be made direct between the establishments or companies involved in respect of listed individuals.

ARTICLE 9

BREACH, LOSS OR COMPROMISE

- (1) In the event of a security breach involving loss of classified information or suspicion that classified information has been disclosed to unauthorised persons, the CSA of the recipient Party shall immediately inform the CSA of the originating Party in writing.
- (2) An immediate investigation shall be carried out by the recipient Party, with assistance from the originating Party if required, in accordance with the laws and regulations in force in that country for the protection of classified information. The recipient Party shall inform the originating Party about the circumstances, measures adopted and outcome of the investigations as soon as practicable.

ARTICLE 10

CONTRACTS

- (1) When proposing to place, or authorising a contractor in its country to place a classified contract with a contractor in the other country, the originating Party shall obtain prior assurance from the recipient Party that the proposed contractor is security cleared to the appropriate level and also has appropriate security safeguards to provide adequate protection for classified information. The recipient Party shall carry a responsibility that the security conduct by the cleared contractor shall be in accordance with national security rules and regulations and monitored by its CSA.

- (2) The Party shall ensure that contractors receiving classified contracts placed as a consequence of pre-contract enquiries are aware of the following provisions:
  - (a) the definition of the term "classified information" and of the equivalent levels of security classification of the two Parties in accordance with the provisions of this Agreement;
  - (b) the names of the government authority of each of the two countries empowered to authorise the release and to co-ordinate the safeguarding of classified information related to the classified contract;
  - (c) the channels to be used for the transfer of the classified information between the government authorities and / or contractors involved;
  - (d) the procedures and mechanisms for communicating the changes that may arise in respect of classified information either because of changes in its security classification or because protection is no longer necessary;
  - (e) the procedures for approval of visits, access or inspection by personnel of one country to companies of the other country are covered by the classified contract;
  - (f) an obligation that the contractor shall disclose the classified information only to a person who has been cleared for access, who "needs to know" and is employed on or engaged in, the carrying out of the classified contract;
  - (g) an obligation that the contractor shall not disclose the classified information or permit it to be disclosed to any person not expressly cleared in writing by his CSA to have such access; and
  - (h) an obligation that the contractor shall immediately notify his CSA on any actual or suspected loss, leak or compromise of the classified information of this classified contract.
- (3) The CSA of the originating Party shall pass a copy of the classified contract to the CSA of the recipient country, to allow adequate security monitoring.
- (4) Each classified contract shall contain guidance on the security requirements and on the classification of each aspect / element of the contract.

ARTICLE 11

COSTS

No compensation shall be paid between the two Parties for expenses incurred in connection with obligations and implementation of this Agreement.

ARTICLE 12

DISPUTES

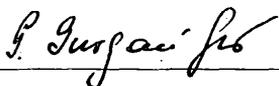
Any dispute regarding the interpretation or application of this Agreement shall be resolved by consultation between the Parties and shall not be referred to any national or international tribunal or third party for settlement.

ARTICLE 13

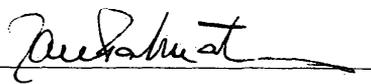
FINAL PROVISIONS

- (1) This Agreement shall enter into force on the date on which the notes were exchanged notifying about the completion of the procedure, required by national law, necessary for the Agreement to enter into force.
- (2) This Agreement shall remain in force, until terminated by either Party giving the other Party six (6) months written notice of termination. Both Parties shall remain responsible after termination for the safeguarding of all classified information exchanged under the provisions of this Agreement.
- (3) Classified information which is exchanged under the cover of this Agreement shall be safeguarded, even though its transfer may occur following notice by either of the Parties to terminate.
- (4) This Agreement may be amended after consent, in writing, from the Parties.
- (5) Competent authorities of the Parties may conclude supplemental agreements or arrangements under this Agreement.
- (6) This Agreement shall be reviewed jointly on request of one of the Parties.

This Agreement is signed in two originals in the Lithuanian, Swedish and English language, all three texts equally authentic. In case of different interpretation of this Agreement the English text shall prevail.

**FOR THE GOVERNMENT OF
THE REPUBLIC OF LITHUANIA**

**FOR THE GOVERNMENT OF
THE KINGDOM OF SWEDEN**

[LITHUANIAN TEXT – TEXTE LITUANIEN]

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS
IR
ŠVEDIJOS KARALYSTĖS VYRIAUSYBĖS
BENDROJI SAUGUMO SUTARTIS
DĖL
[SLAPTINTOS INFORMACIJOS ABIPUSĖS APSAUGOS**

PREAMBULĖ

Lietuvos Respublikos Vyriausybė ir Švedijos Karalystės Vyriausybė, toliau vadinamos Šalimis,

siekdamos skatinti bendradarbiavimą gynybos srityje;

suvokdamos, kad toks bendradarbiavimas gali pareikalauti įslaptintos informacijos mainų tarp kompetentingų institucijų;

norėdamos užtikrinti visos įslaptintos informacijos apsaugą,

s u d a r ė šią Bendrąją saugumo sutartį.

I STRAIPSNIS SĄVOKOS

Siekiant aiškumo, čia apibrėžiamos šios sąvokos:

„**Įslaptinta informacija**“ – visa, nesvarbu, kokios formos, vienos iš Šalių įslaptinta informacija, kuri nacionalinio saugumo interesais negali būti atskleista ir turi būti apsaugota nuo atskleidimo.

„**Dokumentas**“ – bet kokia laikmena, kurioje yra įslaptintos informacijos.

„**Medžiaga**“ – visi pagaminti arba gaminami įrengimai, įranga ar ginkluotė, taip pat dokumentai.

„**Sandorio šalis**“ – fizinis arba juridinis asmuo, turintis teisę sudaryti sandorius.

„**Įslaptintas sandoris**“ – sandoris, kuriame yra įslaptintos informacijos arba kuris yra su ja susijęs.

„**Perduodančioji Šalis**“ – Šalis, kuri perduoda įslaptintą informaciją, atstovaujama savo kompetentingos saugumo institucijos (toliau – KSI).

„**Gaunančioji Šalis**“ – Šalis, kuriai perduodama įslaptinta informacija, atstovaujama savo KSI.

2 STRAIPSNIS BENDROSIOS NUOSTATOS

- 1) Ši Sutartis įgyvendinama vadovaujantis Šalių nacionaline teise. Jei iškyla prieštaravimų, apie juos turi būti pranešta kitai Šaliai.
- 2) Šalys savo kompetentingas saugumo institucijas (KSI), atsakingas už šios Sutarties įgyvendinimą, nurodys diplomatiniais kanalais.
- 3) Informacijos slaptumo žymos abiejose valstybėse yra tokios:

Lietuvoje

VISIŠKAI SLAPTAI
SLAPTAI
KONFIDENCIALIAI

Švedijoje

KVALIFICERAT HEMLIG
HEMLIG
HEMLIG

(TOP SECRET)
(SECRET)
(CONFIDENTIAL)

Perduodama įslaptinta informacija turi būti, kai tai įmanoma, pažymėta Perduodančiosios Šalies slaptumo žyma, o informavimo tikslais – atitinkama Gaunančiosios Šalies slaptumo žyma.

**3 STRAIPSNIS
APRIBOJIMAI, SUSIJĘ SU ĮSLAPTINTOS INFORMACIJOS NAUDOJIMU IR
ATSKLEIDIMU**

- 1) Įslaptintos informacijos gavėjai, be išankstinių konsultacijų raštu, neatskleidžia ir nenaudoja, taip pat neleidžia atskleisti ir naudoti gautos įslaptintos informacijos, išskyrus tiems tikslams ir su tokiais apribojimais, kuriuos nustatė Perduodančioji Šalis arba kurie buvo nustatyti Perduodančiosios Šalies vardu.
- 2) Be išankstinių konsultacijų raštu su Perduodančiąja Šalimi, Gaunančioji Šalis neperduoda ir neatskleidžia pagal šią Sutartį gautos įslaptintos informacijos valstybės pareigūnams, sandorio šalims, sandorio šalių darbuotojams ar kitiems asmenims, kurie yra bet kokios trečiosios šalies piliečiai, bei bet kokioms tarptautinėms organizacijoms, taip pat viešai neskelbia šios informacijos.
- 3) Jokia šios Sutarties nuostata nesuteikia įgaliojimų perduoti intelektinės nuosavybės teises, jomis naudotis ir keistis ar jas atskleisti, taip pat nereglamentuoja šių veiksmų tol, kol nėra iš anksto gautas tų teisių savininko konkretus raštiškas leidimas, nesvarbu, ar tas savininkas būtų viena iš Šalių, ar trečioji šalis.

**4 STRAIPSNIS
ĮSLAPTINTOS INFORMACIJOS APSAUGA**

- 1) Perduodančioji Šalis turi užtikrinti, kad Gaunančiajai Šaliai būtų pranešta apie:
  - a) perduodamos informacijos slaptumo žymas, visas jos skelbimo sąlygas ir naudojimo apribojimus, taip pat ji turi užtikrinti, kad visa tai būtų reikiamai pažymėta; ir
  - b) visus vėlesnius slaptumo žymų pakeitimus.
- 2) Gaunančioji Šalis:
  - a) turi imtis visų teisėtų veiksmų, kad užtikrintų pagal šią Sutartį perduodamos įslaptintos informacijos apsaugą;
  - b) turi laikytis atskaitomybės ir kontrolės procedūrų, kad galėtų valdyti perduotos įslaptintos informacijos platinimą ir naudojimą;

- c) turi garantuoti, kad slaptumo žyma nebūtų keičiama, išskyrus tuos atvejus, kai tam yra Perduodančiosios Šalies arba jos vardu išduotas raštiškas leidimas.
- 3) Siekdamos nustatyti ir išlaikyti panašius informacijos apsaugos standartus, Šalių KSI, gavusios prašymą, suteikia viena kitai informaciją apie savo informacijos apsaugos standartus, procedūras bei nusistovėjusią įslaptintos informacijos apsaugos praktiką ir tuo tikslu padeda organizuoti kitos Šalies atstovų vizitus.

5 STRAIPSNIS TEISĖ NAUDOTIS ĮSLAPTINTA INFORMACIJA

Teisė naudotis įslaptinta informacija suteikiama pagal principą „būtina žinoti“ tik tiems asmenims, kuriems Gaunančiosios Šalies KSI pagal savo valstybės informacijos apsaugos standartus yra išdavusi tokio lygmens patikimumo pažymėjimą, kuris atitinka informacijos, kuria bus naudojamas, slaptumo žymą.

6 STRAIPSNIS ĮSLAPTINTOS INFORMACIJOS PERDAVIMAS

Šalys įslaptintą informaciją viena kitai perduoda pagal Perduodančiosios Šalies nacionalinius informacijos apsaugos standartus pasinaudodamos diplomatiniais kanalais, tačiau gali būti nustatyta ir kita abiem Šalims priimtina tvarka. Šalis, gaunanti perduodamą informaciją, raštu patvirtina, kad ją gavo.

7 STRAIPSNIS VERTIMAS, DAUGINIMAS IR SUNAIKINIMAS

- 1) Dokumentus su visiškai slapta informacija leidžiama versti arba dauginti tik jei tam yra gautas raštiškas Perduodančiosios Šalies leidimas.
- 2) Įslaptintą informaciją gali versti tik asmenys, kurių patikimumo pažymėjimas atitinka šios Sutarties 5 straipsnio reikalavimus. Vertimas turi būti pažymėtas atitinkama slaptumo žyma bei turėti atitinkamą įrašą vertimo kalba, kad dokumentuose yra Perduodančiosios Šalies įslaptintos informacijos.
- 3) Dauginant įslaptintus dokumentus, dokumento kopijoms taikomos tokios pat slaptumo žymos ir tokia pat apsauga kaip ir dokumento originalui. Kopijų daroma tik tiek, kiek jų reikia tarnybiniais tikslams.
- 4) Įslaptinti dokumentai, kuriuose yra įslaptintos informacijos, sunaikinami juos sudeginant, supjaustant arba susmulkinant taip, kad nebūtų įmanoma atkurti juose esančios įslaptintos informacijos. Perduodančiajai Šaliai pranešama, kokie dokumentai buvo sunaikinti.
- 5) Įslaptinta įranga sunaikinama neatpažįstamai arba pakeičiama taip, kad negalima būtų rekonstruoti nei visos įslaptintos informacijos, nei atskirų jos dalių.

- 6) Visiškai slapti dokumentai ir įranga nenaikinami, bet grąžinami Perduodančiajai Šaliai po to, kai jie pripažįstami neberekalingais arba kai pasibaigia jų galiojimo terminas.

8 STRAIPSNIS VIZITAI

- 1) Vizitams, kurių metu yra būtina naudoti įslaptinta informacija, reikalingas išankstinis lankytojus priimančios valstybės sutikimas priimti atvykstančius asmenis, įskaitant ir iš kitos valstybės komandiruotus asmenis. Prašymai dėl šių vizitų paprastai pateikiami per valstybių diplomatinės atstovybes. Ypatingais atvejais vizitai, dėl kurių nebuvo tartasi iš anksto, gali būti organizuojami pagal specialią abipusiu sutarimu nustatytą tvarką.
- 2) Prašymuose turi būti nurodyta ši informacija:
  - a) lankytojo vardas ir pavardė, gimimo data ir vieta, pilietybė ir paso numeris;
  - b) oficialus lankytojo statusas ir įstaigos, įmonės ar organizacijos pavadinimas;
  - c) lankytojo patikimumo pažymėjimo lygmuo;
  - d) įstaigos, įmonės ar organizacijos, kurioje ketinama apsilankyti, pavadinimas;
  - e) asmens (-ų), pas kurį (-iuos) bus lankomasi, pavardė (-ės) ir statusas, jei žinomi;
  - f) vizito tikslas ir
  - g) vizito data. Pasikartojančių vizitų atveju turėtų būti nurodytas visas laikotarpis, apimantis visus vizitus.
- 3) Visi lankytojai turi laikytis priimančios valstybės saugumo reikalavimų.
- 4) Konkrečių projektų ar sandorių atveju, kai yra abiejų Šalių sutikimas, galima sudaryti nuolatinių lankytojų sąrašus. Šie sąrašai galioja pradinį laikotarpį, neviršijantį dvylikos (12) mėnesių, ir gali būti pratęsti dar vienam laikotarpiui (bet ne ilgiau kaip dvylikai (12) mėnesių), jei yra išankstinis Šalių sutikimas. Kai sąrašas patvirtinamas, vizitai gali būti derinami tiesiogiai su įstaigomis ar įmonėmis, kuriose dirba sąrašė nurodyti asmenys.

9 STRAIPSNIS SAUGUMO PAŽEIDIMAI, INFORMACIJOS PRARADIMAS ARBA ATSKLEIDIMAS NEĮGALIOTIEMS ASMENIMS

- 1) Saugumo pažeidimo atveju, kai dėl to prarandama įslaptinta informacija arba kai įtariama, kad įslaptinta informacija buvo atskleista neįgalioiems asmenims, Gaunančiosios Šalies KSI apie tai nedelsdama raštu praneša Perduodančiosios Šalies KSI.
- 2) Gaunančioji Šalis, vadovaudamasi savo valstybės galiojančiais įstatymais ir kitais teisės aktais dėl įslaptintos informacijos apsaugos ir prireikus padedant Perduodančiajai

Šaliai, atlieka skubų tyrimą. Kai tik gali, Gaunančioji Šalis informuoja Perduodančiąją Šalį apie įvykio aplinkybes, pritaikytas priemones ir tyrimo rezultatus.

10 STRAIPSNIS SANDORIAI

- 1) Perduodančioji Šalis, siūlydama sudaryti arba duodama leidimą sandorio šaliai savo valstybėje sudaryti įslaptintą sandorį su kitos valstybės sandorio šalimi, turi iš anksto gauti Gaunančiosios Šalies patvirtinimą, kad siūloma sandorio šalis turi reikiamo lygmens patikimumo pažymėjimą ir tinkamas įslaptintos informacijos apsaugos priemones. Gaunančioji Šalis atsako už tai, kad patikimumo pažymėjimą turinčios sandorio šalies elgesys atitiktų nacionalines saugumo taisykles bei nuostatas ir kad ją kontroliuotų tos valstybės KSI.
- 2) Abi Šalys turi garantuoti, kad sandorio šalys, su kuriomis po išankstinio tyrimo sudaromi įslaptinti sandoriai, vykdytų šias sąlygas:
  - a) būtų susipažinusios su sąvokos „įslaptinta informacija“ apibrėžimu ir su abiejų Šalių slaptumo žymų atitikmenimis pagal šios Sutarties nuostatas;
  - b) žinotų abiejų valstybių valstybinių institucijų, turinčių teisę duoti leidimą perduoti su įslaptintu sandoriu susijusią įslaptintą informaciją ir koordinuoti jos apsaugą, pavadinimus;
  - c) žinotų kanalus, per kuriuos turi būti perduodama įslaptinta informacija tarp valstybinių institucijų ir (arba) sandorio šalių;
  - d) žinotų tvarką ir priemones, kaip pranešti apie galimus su įslaptinta informacija susijusius pasikeitimus, kai keičiasi jos slaptumo žyma arba kai jos daugiau nebereikia saugoti;
  - e) žinotų įslaptintu sandoriu nustatomą tvarką, kaip patvirtinami vienos valstybės atstovų vizitai į kitos valstybės įmones, tų įmonių tikrinimas ir informacijos gavimas;
  - f) žinotų apie įsipareigojimą, kad sandorio šalis įslaptintą informaciją atskleidžia tik asmeniui, kuris buvo atitinkamai patikrintas ir turi teisę naudotis ta informacija, ir kuris atitinka principą „būtina žinoti“ bei dirba pagal įslaptintą sandorį arba yra susijęs su jo vykdymu;
  - g) žinotų apie įsipareigojimą, kad sandorio šalis neatskleidžia įslaptintos informacijos ir neleidžia, kad ji būtų atskleista nė vienam asmeniui, kuriam jos valstybės KSI nėra aiškiai raštu suteikusi leidimo naudotis tokia informacija, ir
  - h) žinotų apie įsipareigojimą, kad sandorio šalis nedelsdama praneša savo valstybės KSI apie faktinį arba įtariamą įslaptintos informacijos, susijusios su įslaptintu sandoriu, praradimą, paviešinimą ar atskleidimą neįgaliotam asmeniui.

3) Perduodančiosios Šalies KSI įslaptinto sandorio teksto kopiją perduoda Gaunančiosios Šalies KSI, kad būtų galima vykdyti reikiamą saugumo kontrolę.

4) Kiekviename įslaptintame sandoryje privalo būti nurodymai dėl įslaptintos informacijos apsaugos reikalavimų ir dėl sandorio kiekvienos dalies (elemento) slaptumo žymos.

11 STRAIPSNIS IŠLAIDOS

Šalys nekompensuoja viena kitai išlaidų, patirtų vykdant įsipareigojimus pagal šią Sutartį.

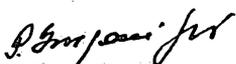
12 STRAIPSNIS GINČŲ SPRENDIMAS

Šalys visus ginčus dėl šios Sutarties taikymo ar aiškinimo sprendžia konsultacijomis ir neperduoda spręsti jokiam nacionaliniam ar tarptautiniam teismui arba trečiajam šaliai.

13 STRAIPSNIS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

- 1) Ši Sutartis įsigalioja tą dieną, kai pasikeičiama notomis apie tai, kad įvykdytos vidaus teisės procedūros, būtinos šiai Sutarčiai įsigaliooti.
- 2) Ši Sutartis galioja tol, kol jos nenutraukia viena iš Šalių, prieš 6 mėnesius raštu pranešusi kitai Šaliai apie ketinimą šią Sutartį nutraukti. Po šios Sutarties nutraukimo abi Šalys ir toliau atsako už visos pagal šios Sutarties nuostatas pasikeistos įslaptintos informacijos apsaugą.
- 3) Visa įslaptinta informacija, kuria buvo pasikeista pagal šią Sutartį, turi būti saugoma, net jei ji buvo perduota po vienos iš Šalių pranešimo apie ketinimą šią Sutartį nutraukti.
- 4) Ši Sutartis gali būti pakeista, esant abiejų Šalių raštiškam sutikimui.
- 5) Šalių kompetentingos institucijos, remdamosi šia Sutartimi, gali sudaryti papildomas sutartis ar susitarimus.
- 6) Šalys gali kartu apsvarstyti šią Sutartį iš naujo, jei to paprašytų viena iš Šalių.

Ši Sutartis pasirašoma dviem originalo egzemplioriais lietuvių, švedų ir anglų kalbomis. Visi trys tekstai yra autentiški. Kilus nesutarimų dėl šios Sutarties aiškinimo, vadovaujamosi tekstu anglų kalba.

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS
VARDU

ŠVEDIJOS KARALYSTĖS VYRIAUSYBĖS
VARDU

[SWEDISH TEXT – TEXTE SUÉDOIS]

**AVTAL MELLAN
REPUBLIKEN LITAUENS REGERING
OCH
KONUNGARIKET SVERIGES REGERING
OM
SKYDD AV SEKRETESSBELAGD INFORMATION**

Ingress

Republiken Litauens regering och Konungariket Sveriges regering, nedan kallade *parterna*,

som önskar utvidga samarbetet i försvarsfrågor,

som inser att det därav följande samarbetet kan fordra utbyte av sekretessbelagd information mellan de behöriga myndigheterna,

som önskar tillgodose sådant skydd för all sekretessbelagd information,

har ingått följande säkerhetsskyddsavtal.

Artikel 1 Definitioner

Följande definitioner införs härmed för tydlighetens skull:

- *sekretessbelagd information*: all information, oavsett dess form, som betecknats som sådan av någon av parterna och som i den nationella säkerhetens intresse måste vara undantagen från röjande och skyddas mot att sättas i fara.

- *handling*: varje informationsbärare som innehåller sekretessbelagd information.

- *material*: omfattar alla enheter av maskineri, utrustning eller vapen, såväl redan tillverkade som under tillverkning eller i form av handling.

- *leverantör*: en fysisk eller juridisk person som är behörig att ingå avtal med rättsligt bindande verkan.

- *sekretessbelagt kontrakt*: ett kontrakt som innehåller eller föranleder sekretessbelagd information.

- *ursprungspart*: den part som är upphovsman till den sekretessbelagda information för vilken den behöriga säkerhetsskyddsmyndigheten (BSM) är ansvarig.

- *mottagarpart*: den part till vilken den sekretessbelagda information förmedlas för vilken BSM är ansvarig.

Artikel 2 Allmänna bestämmelser

1. Detta avtal skall tillämpas i enlighet med parternas nationella lagstiftning. Om motsättning uppstår, skall den andra parten underrättas.
2. Parterna skall på diplomatisk väg meddela varandra namnen på de BSM som skall vara ansvariga för tillämpningen av detta avtal.
3. De båda ländernas sekretessbeteckningar är följande:

Litauen	Sverige	
VISIŠKAI SLAPTAI	KVALIFICERAT	(TOP SECRET)
	HEMLIG	
SLAPTAI	HEMLIG	(SECRET)
KONFIDENCIALIAI	HEMLIG	(CONFIDENTIAL)

Sådan sekretessbelagd information som skall förmedlas skall, om möjligt, märkas med ursprungspartens sekretessbeteckningar och, för information, med mottagarpartens motsvarande sekretessbeteckning.

Artikel 3 Inskränkningar i fråga om utnyttjande och röjande

1. Mottagarna får inte utan föregående samråd röja eller utnyttja eller tillåta röjande eller utnyttjande av sekretessbelagd information utom för de ändamål och med de begränsningar som angivits av ursprungsparten eller på dennas vägnar.
2. Mottagarparten får inte till en offentlig tjänsteman, en leverantör, dennas anställda eller någon annan person som är medborgare i tredje land, eller till internationell organisation förmedla eller röja sekretessbelagd information som den mottagit i enlighet med bestämmelserna i detta avtal eller offentligen röja sekretessbelagd information utan föregående skriftligt tillstånd av ursprungsparten.
3. Ingen bestämmelse i detta avtal skall tolkas som ett bemyndigande att tillkännage, utnyttja, utväxla eller röja immateriell äganderätt förrän särskilt skriftligt tillstånd har erhållits av rättsinnehavaren, oberoende av om denna är en av parterna eller tredje man.

Artikel 4 Skydd av sekretessbelagd information

1. Ursprungsparten skall tillse att mottagarparten underrättas om
  - a) informationens sekretessgrad och eventuella förbehåll för dess tillkännagivande eller begränsningar i fråga om dess utnyttjande och att informationen är märkt på detta sätt i förekommande fall, samt
  - b) eventuella senare ändringar av sekretessgrad.

2. Mottagarparten skall,

a) i enlighet med sin nationella lag, vidta alla åtgärder som erfordras för att trygga skyddet av sekretessbelagd information som skall förmedlas i enlighet med detta avtal,

b) upprätthålla förfaranden för registrering och kontroll för delgivning av och tillträde till förmedlad information, och

c) tillse att sekretessbeteckningar inte ändras utan ursprungspartens skriftliga tillstånd.

3. För att uppnå och bibehålla likvärdigt säkerhetsskydd, skall vardera partens BSM på begäran lämna varandra upplysningar om sina normer och förfaranden och sin praxis avseende skydd av sekretessbelagd information och skall i detta syfte underlätta besök från den andra parten.

Artikel 5 Rätt att ta del av sekretessbelagd information

Rätt att ta del av sekretessbelagd information skall vara förbehållen personer som har behov av den i tjänsten och som har genomgått säkerhetsklarering av BSM i mottagarparten i enlighet med dennas nationella normer för den sekretessgrad som motsvarar sekretessgraden för den information varav del skall tagas.

Artikel 6 Förmedling av sekretessbelagd information

Sekretessbelagd information skall förmedlas mellan parterna i enlighet med ursprungspartens nationella säkerhetsskyddsföreskrifter på diplomatisk väg, men andra arrangemang får upprättas, om de är godtagbara för båda parter. Mottagarparten skall skriftligen bekräfta mottagandet.

Artikel 7 Översättning, kopiering och förstöring

1. För översättning och kopiering av handlingar som innehåller kvalificerat hemlig information fordras ursprungspartens skriftliga tillstånd.

2. Sekretessbelagd information får endast översättas av personer som har genomgått säkerhetsklarering enligt artikel 5 i detta avtal. Översatta handlingar skall förses med vederbörlig sekretessbeteckning och notering på det språk till vilket de har översatts om att handlingen innehåller sekretessbelagd information från ursprungsparten.

3. När sekretessbelagda handlingar kopieras, skall alla ursprungliga sekretessbeteckningar underkastas samma kontroll som originalhandling. Kopior skall begränsas till det antal som krävs för officiella ändamål.

4. Sekretessbelagda handlingar som innehåller sekretessbelagd information skall förstöras genom bränning eller andra säkra metoder för att förhindra rekonstruktion av däri ingående sekretessbelagd information. Ursprungsparten skall underrättas om vilka handlingar som har förstörts.

5. Sekretessbelagd utrustning skall förstöras så att den inte kan kännas igen eller förvanskas så att rekonstruktion av sekretessbelagd information förhindras helt eller delvis.

6. Kvalificerat hemliga handlingar och utrustning skall inte förstöras utan återlämnas till ursprungsparten efter erkännande av att de inte längre är nödvändiga eller efter det att deras giltighetstid har löpt ut.

Artikel 8 Besök

1. Mottagarlandets förhandstillstånd fordras för besökare - även för besökare som är avdelade från det andra landet - när tillgång till sekretessbelagd information är nödvändig. Framställning om besökstillstånd skall normalt göras genom respektive ambassader. Besök med kort varsel kan i brådskande fall anordnas genom särskilda avtalade arrangemang mellan parterna.

2. En framställning skall innehålla följande upplysningar:

a) Besökarens namn, födelsetid, födelseort, medborgarskap och passnummer.

b) Besökarens officiella ställning och namnet på anläggningen, företaget eller organisationen.

c) Besökarens säkerhetsklarering.

d) Namn på den anläggning, det företag eller den organisation som skall besökas.

e) Namn på den eller de personer som skall besökas och deras ställning, om dessa uppgifter är kända.

f) Besökets ändamål.

g) Datum för besöket. Vid återkommande besök skall hela besöksperioden uppges.

3. Besökare är skyldiga att följa värdlandets säkerhetsskyddsbestämmelser.

4. I fråga om ett visst projekt eller kontrakt får det vara möjligt att, med båda parter godkännande, göra upp förteckningar över personer som skall göra återkommande besök. Sådana förteckningar skall gälla för en första period om högst tolv månader, som efter förhandsgodkännande får förlängas, dock ej längre än tolv månader. När en förteckning

har godkänts, får besöksarrangemangen för förtecknade personer avtalas direkt mellan de berörda anläggningarna eller företagen.

Artikel 9 Läckage, förlust eller fara

1. Om det uppstår en läcka som innebär förlust av sekretessbelagd information eller vid misstanke om att sådan information har rojts till obehöriga, skall mottagarpartens BSM omedelbart skriftligen underrätta ursprungspartens BSM.

2. Mottagarparten skall omedelbart genomföra en undersökning, om så erfordras med biträde av ursprungsparten, i enlighet med sina gällande lagar och bestämmelser om skydd av sekretessbelagd information. Mottagarparten skall, så snart det är praktiskt möjligt, underrätta ursprungsparten om omständigheterna, om vilka åtgärder som vidtagits och om resultatet av undersökningen.

Artikel 10 Kontrakt

1. När ursprungsparten avser att göra en sekretessbelagd beställning, eller bemyndigar en leverantör i sitt land att göra en sådan beställning av en leverantör i det andra landet, skall den i förväg begära en försäkran från mottagarparten att den avsedda leverantören är säkerhetsklarerad ända till den erforderliga sekretessgraden och har tillräckliga säkerhetsanordningar för att ge sekretessbelagd information erforderligt skydd. Mottagarparten skall ansvara för att den säkerhetsklarerade leverantörens sekretessbeteende står i överensstämmelse med nationella säkerhetsskyddsregler och -bestämmelser och övervakas av dess BSM.

2. Parten skall tillse att leverantörer som får beställningar till följd av förkontraktuella undersökningar är vederbörligen informerade om följande:

a) Definitionen av termen *sekretessbelagd information* och likvärdiga nivåer för sekretessbeteckningar i de båda parterna enligt detta avtal.

b) Namnet på de båda ländernas myndigheter som är behöriga att ge tillstånd till röjande av och samordning av skyddet av sekretessbelagd information som rör ett sekretessbelagt kontrakt.

c) Kanaler som skall användas för förmedling av sekretessbelagd information mellan de berörda myndigheterna och/eller leverantörerna.

d) Förfaranden och mekanismer för att meddela eventuella förändringar gällande sekretessbelagd information, antingen när det gäller sekretessbeteckning eller att skydd inte längre behövs.

e) Formaliteter för beviljande av besökstillstånd, tillträde eller inspektion för personer från det ena landet avseende företag i det andra landet som omfattas av ett sekretessbelagt kontrakt.

f) Att leverantören förbinder sig att inte röja sekretessbelagd information till annat än personer som har säkerhetsklarerats med avseende på rätt att ta del av informationen, som har behov av informationen i tjänsten och som är anställda eller anlitate för att genomföra ett sekretessbelagt kontrakt.

g) Att leverantören förbinder sig att inte röja sekretessbelagd information eller tillåta att den röjs för personer som saknar skriftligt tillstånd att ta del av den, utfärdad av personens BSM.

h) Att leverantören är skyldig att omedelbart meddela sin BSM om verklig eller befarad förlust eller läcka av sekretessbelagd information som hör till ett sekretessbelagt kontrakt eller om informationen har utsatts för fara.

3. Ursprungspartens BSM skall överlämna en kopia av det sekretessbelagda kontraktet till mottagarlandets BSM för att möjliggöra erforderlig säkerhetsövervakning.

4. Varje sekretessbelagt kontrakt skall innehålla anvisningar om sekretessbestämmelserna och sekretessbeteckningarna för varje aspekt eller del av ett kontrakt.

Artikel 11 Kostnader

Ersättning skall inte betalas mellan de båda parterna för kostnader som uppstått i samband med åtagandena och tillämpningen av detta avtal.

Artikel 12 Tvister

Tvister om tolkningen eller tillämpningen av detta avtal skall lösas genom samråd mellan parterna och inte hänskjutas till nationell eller internationell domstol eller tredje man för lösning.

Artikel 13 Slutbestämmelser

1. Detta avtal träder i kraft dagen för utväxling av meddelanden om att formaliteterna i den nationella lagstiftningen för avtalets ikraftträdande har uppfyllts.

2. Detta avtal skall förbli i kraft tills det skriftligen sägs upp av någon av parterna med sex månaders varsel. När avtalet har upphört att gälla, skall båda parter vara ansvariga för skyddet av all sekretessbelagd information som har utväxlats i enlighet med dess bestämmelser.

3. Sekretessbelagd information som utväxlats med stöd av avtalet skall skyddas, även om förmedlingen har skett efter det att någon av parterna har sagt upp detsamma.

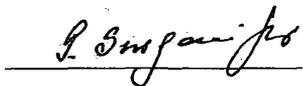
4. Avtalet kan ändras med parternas skriftliga samtycke.

5. Parternas behöriga myndigheter får ingå tilläggsavtal eller tilläggsarrangemang med stöd av avtalet.

6. Avtalet skall underkastas gemensam översyn på begäran av någon av parterna.

Detta avtal är undertecknat i två original på svenska, litauiska och engelska språken, vilka alla tre texter är lika giltiga. I fall av skiljaktighet i fråga om tolkningen av detta avtal, skall den engelska texten ha företräde.

För Republiken Litauens regering:

För Konungariket Sveriges regering:

[TRANSLATION – TRADUCTION]

ACCORD GÉNÉRAL DE SÉCURITÉ ENTRE LE GOUVERNEMENT DE LA RÉPUBLIQUE DE LITUANIE ET LE GOUVERNEMENT DU ROYAUME DE SUÈDE RELATIF À LA PROTECTION DES RENSEIGNEMENTS CLASSIFIÉS

PRÉAMBULE

Le Gouvernement de la République de Lituanie et le Gouvernement du Royaume de Suède, ci-après dénommés les « Parties »;

Désireux d'accroître la coopération en matière de défense;

Réalisant que la coopération peut exiger l'échange de renseignements classifiés entre les autorités compétentes;

Souhaitant assurer la protection de tous les renseignements classifiés;

Ont conclu l'Accord général de sécurité qui suit :

Article premier. Définitions

Aux fins du présent Accord et par souci de précision :

L'expression « Renseignement classifié » signifie toute pièce classifiée par une des Parties, indépendamment de sa forme, qui ne peut être divulguée dans l'intérêt de la sécurité nationale et qui bénéficie d'une protection contre compromis.

Le terme « Document » s'entend de tout support dans lequel figurent des renseignements classifiés.

Le terme « Matière » s'entend de tout élément de machinerie ou d'équipement ou des armes, manufacturés ou en cours de fabrication, ou document.

Le terme « Entrepreneur » s'entend d'une personne physique ou morale possédant la capacité juridique de conclure des contrats.

L'expression « Contrat classifié » désigne tout contrat qui prévoit des dispositions pour l'utilisation de renseignements classifiés.

L'expression « Partie d'origine » s'entend de la Partie qui communique les renseignements classifiés, telle que représentée par l'autorité chargée de la sécurité (CA).

L'expression « Partie destinataire » s'entend de la Partie chargée de la sécurité à laquelle les renseignements classifiés sont transmis ou transférés, telle que représentée par l'autorité chargée de la sécurité (CA).

Article 2. Dispositions générales

1. Le présent Accord est mis en œuvre conformément au droit national des Parties. En cas de conflit, l'autre Partie sera tenue informée.

2. Les autorités compétentes chargées de la sécurité (CA), chargées de l'application du présent Accord, sont notifiées aux Parties par la voie diplomatique.

3. Les classifications de sécurité (marques de protection) pour les deux pays sont les suivantes :

En Lituanie	En Suède	
VISIŠKAI SLAPTAI	KVALIFICERAT HEMLIG	ULTRA CONFIDENTIEL
SLAPTAI	HEMLIG	SECRET
KONFIDENCIALIAI	HEMLIG	CONFIDENTIEL

Le renseignement classifié à transmettre doit, dans la mesure du possible, porter la marque de la classification de sécurité de la Partie d'origine et, à titre d'information, la classification correspondante de la Partie destinataire.

Article 3. Restrictions à l'exploitation et à la divulgation

1. Sans consultation écrite préalable, la Partie destinataire ne divulgue ni n'exploite ni ne permet la divulgation ou l'exploitation des renseignements classifiés à des fins autres que celles indiquées par la Partie d'origine ou en son nom et dans le cadre des limites posées par elle.

2. La Partie destinataire ne communique ni ne divulgue à un agent du Gouvernement, à un entrepreneur, aux employés d'un entrepreneur ou à toute autre personne possédant la nationalité d'un pays tiers ou à une organisation internationale, les renseignements classifiés fournis conformément aux dispositions du présent Accord, et ne divulgue aucun renseignement classifié sans avoir au préalable consulté la Partie d'origine.

3. Aucune des dispositions du présent Accord n'est considérée comme autorisant la diffusion, l'exploitation, l'échange ou la divulgation des droits de propriété intellectuelle ou comme régissant de telles activités sans l'autorisation préalable et spécifique, donnée par écrit, du propriétaire de ces droits, que ledit propriétaire soit l'une des Parties au présent Accord ou une tierce partie.

Article 4. Protection des renseignements classifiés

1. La Partie d'origine veille à ce que la Partie destinataire soit informée :

a) De la classification de sécurité des renseignements, de toutes conditions de leur divulgation ou des limites imposées à leur exploitation, les documents étant marqués en conséquence, le cas échéant; et

b) De toute modification ultérieure de leur classification de sécurité.

2. La Partie destinataire doit :

a) Prendre toutes les mesures légales à sa disposition pour assurer la protection des renseignements classifiés qui doivent être transférés au titre du présent Accord;

b) Maintenir des mesures de comptabilité et de contrôle destinées à gérer la diffusion et l'accès aux renseignements transmis;

c) S'assurer que les classifications ne sont pas modifiées, sauf avec l'autorisation écrite de la Partie d'origine ou en son nom.

3. Afin que les Parties puissent maintenir des normes de sécurité comparables, chaque autorité compétente fournit sur demande à l'autre autorité compétente des renseignements touchant les normes de sécurité, procédures et pratiques qu'elle applique aux fins de la sauvegarde de renseignements classifiés et facilite à cette fin les visites des représentants de l'autre Partie.

Article 5. Accès aux renseignements classifiés

L'accès aux renseignements classifiés est limité aux personnes dont les fonctions exigent ledit accès et auxquelles une habilitation de sécurité du niveau correspondant à la classification des renseignements a été octroyée par l'autorité destinataire chargée de la sécurité, conformément à ses normes nationales.

Article 6. Transmission des renseignements classifiés.

Les renseignements classifiés sont transmis entre les Parties, conformément aux règlements de sécurité nationaux de la Partie d'origine. Normalement, la transmission s'effectue par la voie diplomatique mais d'autres dispositions peuvent être prises si elles sont mutuellement acceptables pour les Parties. La Partie destinataire qui reçoit le renseignement transmis en accuse réception par écrit.

Article 7. Traduction, reproduction et destruction

1. Les documents contenant des renseignements classifiés ultra confidentiel ne peuvent être traduits ou copiés qu'avec la permission écrite de la Partie d'origine.

2. Toutes les traductions des renseignements classifiés ne peuvent être effectuées que par les personnes qui ont obtenu des garanties de sécurité conformément à l'article 5 du présent Accord. Lesdites traductions doivent être revêtues des marques de classification de sécurité appropriées ainsi que d'une annotation adéquate dans la langue de la traduction stipulant que les documents contiennent des renseignements classifiés de la Partie d'origine.

3. Lors de la reproduction de documents classifiés, toutes les marques de sécurité d'origine doivent être soumises au même contrôle que le document d'origine. Le nombre de copies doit être limité au nombre officiel requis.

4. Les documents classifiés qui contiennent des renseignements classifiés doivent être détruits par incinération, broyage ou mis au pilon afin de prévenir la reconstitution des renseignements classifiés qui y figurent. La Partie d'origine est avisée des documents qui ont été détruits.

5. Le matériel classifié doit être détruit de manière à le rendre méconnaissable ou modifié afin de prévenir la reconstitution en totalité ou en partie des renseignements classifiés.

6. Les documents et les équipements marqués ultra confidentiel ne doivent pas être détruits mais être retournés à la Partie d'origine s'ils ne sont plus nécessaires ou à l'expiration de leur validité.

Article 8. Visites

1. Les visites devant être effectuées, y compris les visites des personnes détachées de l'autre pays, sont subordonnées à l'approbation préalable du pays d'accueil, lorsque l'accès est demandé aux renseignements classifiés. Les demandes d'autorisation pour ces visites seront normalement présentées par l'intermédiaire des ambassades respectives mais, en cas d'urgence, des visites peuvent être organisées à court terme, en vertu d'arrangements spéciaux convenus d'un commun accord.

2. Les demandes d'autorisation doivent comporter les informations suivantes :

a) Nom du visiteur proposé, date et lieu de naissance, nationalité et numéro de passeport;

b) Statut officiel du visiteur ainsi que le nom de l'établissement, de la société ou de l'organisme qu'il représente;

c) Niveau d'habilitation de sécurité du visiteur;

d) Nom de l'établissement, de la société ou de l'organisme qui recevra sa visite;

e) Nom et statut de la ou des personnes auxquelles il sera rendu visite, s'ils sont connus;

f) Objet de la visite; et

g) Date de la visite. Dans le cas de visites répétées, la période totale durant laquelle les visites seront effectuées doit être indiquée.

3. Dans tous les cas, les visiteurs doivent respecter les règles de sécurité du pays d'accueil.

4. Lorsqu'il s'agit d'un projet spécifique ou d'un contrat particulier, il est possible, sous réserve de l'approbation des deux Parties, d'établir la liste des visiteurs périodiques. Cette liste est valide pour une période initiale ne dépassant pas douze mois (12) et peut être prorogée pour une autre période (ne dépassant pas douze (12) mois), sous réserve d'autorisation préalable. Une fois la liste approuvée, les visites peuvent être organisées directement entre établissements ou entreprises pertinents pour ce qui est des personnes figurant sur la liste.

Article 9. Atteinte à la sécurité, perte ou compromission

1. En cas d'atteinte à la sécurité ayant entraîné la perte de renseignements classifiés ou permettant de soupçonner que des renseignements classifiés auraient été communiqués à des personnes non autorisées, l'autorité chargée de la sécurité de la Partie destinataire devra immédiatement avertir par écrit son homologue de la Partie d'origine.

2. La Partie destinataire doit immédiatement ouvrir une enquête, le cas échéant avec l'assistance de la Partie d'origine, conformément à ses lois et règlements applicables à la protection des renseignements classifiés. La Partie destinataire informe dès que possible la Partie d'origine des circonstances de l'incident, des mesures prises et du résultat de l'enquête.

Article 10. Contrats

1. La Partie d'origine qui a l'intention de conclure un contrat portant sur des renseignements classifiés, avec un entrepreneur de l'autre pays, ou d'autoriser un entrepreneur de son pays à conclure un tel contrat, doit obtenir au préalable l'assurance de la Partie destinataire que l'entrepreneur proposé est titulaire d'une habilitation de sécurité du niveau approprié et que ses installations comportent les garanties de sécurité voulues pour protéger adéquatement les renseignements classifiés. La Partie destinataire a la responsabilité de veiller à ce que l'entrepreneur habilité applique des mesures de sécurité conformes au droit et aux règlements nationaux, sous la surveillance de son autorité chargée de la sécurité.

2. La Partie doit s'assurer que les entrepreneurs qui reçoivent des contrats classifiés passés suite à des enquêtes précontractuelles sont conscients des dispositions suivantes :

a) La définition de l'expression « renseignements classifiés » et les équivalences de niveaux de classification de sécurité des deux Parties conformément aux dispositions du présent Accord;

b) Les noms de l'autorité gouvernementale de chacune des deux Parties habilitée à autoriser la communication des renseignements classifiés ainsi qu'à coordonner la sauvegarde des renseignements classifiés faisant l'objet du contrat classifié;

c) Les voies de communication à utiliser pour le transfert des renseignements classifiés entre les autorités gouvernementales et/ou les entrepreneurs concernés;

d) Les procédures et mécanismes de communication des éventuelles modifications affectant les renseignements classifiés dues au fait que la classification de sécurité a changé ou que la protection n'est plus requise;

e) Les procédures que les agents d'un pays doivent suivre pour obtenir l'autorisation de se rendre en visite auprès d'une entreprise de l'autre pays, d'y avoir accès ou de l'inspecter comme prévu par le contrat classifié;

f) L'obligation de ne divulguer les renseignements classifiés qu'à une personne dûment autorisée à accéder à ces renseignements, parce qu'elle a besoin de les connaître ou qu'elle est employée à l'exécution du contrat classifié;

g) L'obligation faite à l'entrepreneur de ne pas divulguer les renseignements classifiés ou de ne pas autoriser leur divulgation à quiconque n'aurait pas expressément été à ce habilité par écrit par l'autorité chargée de la sécurité dont il relève; et

h) L'obligation de notifier immédiatement l'autorité chargée de la sécurité dont il relève de toute perte, fuite ou compromission constatée ou présumée des renseignements classifiés faisant l'objet du contrat classifié.

3. L'autorité chargée de la sécurité de la Partie d'origine transmet une copie du contrat classifié à l'autorité chargée de la sécurité du pays destinataire afin que celle-ci puisse exercer un contrôle approprié.

4. Chaque contrat classifié contient des instructions relatives aux exigences de sécurité et à la classification de chaque modalité/élément du contrat.

Article 11. Coûts

Aucune compensation n'est due entre les deux Parties pour des dépenses encourues dans le cadre des obligations et de la mise en œuvre du présent Accord.

Article 12. Différends

Tout différend relatif à l'interprétation ou la mise en œuvre du présent Accord est résolu par voie de consultation entre les Parties et n'est pas renvoyé à une instance nationale ou internationale ou à une tierce partie aux fins de son règlement.

Article 13. Dispositions finales

1. Le présent Accord entre en vigueur à la date de l'échange de notes indiquant l'achèvement de la procédure requise par la législation nationale pour son entrée en vigueur.

2. Le présent Accord demeure en vigueur jusqu'à ce qu'il soit dénoncé par l'une ou l'autre Partie moyennant un préavis écrit de six (6) mois adressé à l'autre Partie. Après l'expiration de l'Accord, les deux Parties demeurent responsables de la sauvegarde de tous les renseignements classifiés échangés en vertu des dispositions du présent Accord.

3. La sauvegarde des renseignements classifiés échangés en vertu du présent Accord est également assurée alors même que le transfert des renseignements s'est produit après que l'une des Parties a informé l'autre de son intention d'y mettre fin.

4. Le présent Accord peut être modifié après consentement des Parties donné par écrit.

5. Les autorités compétentes des Parties peuvent conclure des accords ou des arrangements supplémentaires au titre du présent Accord.

6. Le présent Accord fera l'objet d'une révision commune à la demande d'une des Parties.

Le présent Accord est signé en deux exemplaires originaux, en langues lituanienne, suédoise et anglaise, tous les textes faisant également foi. En cas de différence d'interprétation, le texte anglais prévaudra.

Pour le Gouvernement de la République de Lituanie :

Pour le Gouvernement du Royaume de Suède :

No. 46374

**Lithuania
and
Turkey**

Agreement between the Government of the Republic of Lithuania and the Government of the Republic of Turkey on defence industrial cooperation. Munich, 7 February 2004

Entry into force: *4 March 2009 by notification, in accordance with article 11*

Authentic texts: *English, Lithuanian and Turkish*

Registration with the Secretariat of the United Nations: *Lithuania, 3 August 2009*

**Lituanie
et
Turquie**

Accord entre le Gouvernement de la République de Lituanie et le Gouvernement de la République turque relatif à la coopération industrielle en matière de défense. Munich, 7 février 2004

Entrée en vigueur : *4 mars 2009 par notification, conformément à l'article 11*

Textes authentiques : *anglais, lituanien et turc*

Enregistrement auprès du Secrétariat des Nations Unies : *Lituanie, 3 août 2009*

[ENGLISH TEXT – TEXTE ANGLAIS]

**AGREEMENT
BETWEEN
THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF LITHUANIA
AND
THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF TURKEY
ON DEFENCE INDUSTRIAL COOPERATION**

The Government of the Republic of Lithuania and the Government of the Republic of Turkey (hereinafter referred to as the Parties),

Noting the provisions of the Agreement between the Government of the Republic of Lithuania and the Government of the Republic of Turkey on the Cooperation in the Area of Military Training, Technics and Science, dated September 1995,

Emphasizing that the friendship and cooperation relations, which will be further developed and strengthened on the basis of the principles of mutual interest and equity of rights, will contribute to mutual interests of both countries,

Desiring to develop the defence industrial cooperation,

have agreed as follows :

**ARTICLE 1
PURPOSE**

The purpose of this Agreement is to establish a more effective cooperation between the Parties in the fields of research, development and production of the defence items, material and equipment, procurement and the related logistic support and in technical field as well as the defence industrial cooperation by strengthening the defence industrial capabilities of both countries.

**ARTICLE 2
DEFINITIONS**

1. "Sending Party" means the Party that sends its personnel, defence items, material and equipment to the territory of the State of the Receiving Party for implementation of this Agreement.
2. "Receiving Party" means the Party that receives personnel, defence items, material and equipment from the Sending Party on the territory of its State for the purpose of this Agreement.
3. "Defence items, material and equipment" means arms, ammunition, explosives, fight equipment, special devices, military equipment and the necessary items, equipment and materials for their production.
4. "Technical activity" means research, production and technology of the defense items, material and equipment and technical services.

5. "Technical services" means services related to the production, maintenance and modification of the defence items, equipment and material.

6. "Competent Institution" means in the Republic of Lithuania the Ministry of National Defence, in the Republic of Turkey the Ministry of National Defence.

7. "Quality Assurance" means functions and activities that must be guaranteed so as to provide the quality of defence items, equipment, material and technical services.

8. "Classified information" means documents, materials, works, products and other objects, contents whereof and information where about is considered a state or official secret and that shall be protected against loss and illegal disclosure and that have the security classification level prescribed by their respective national laws and regulations of the Parties.

9. "Joint Committee" means the committee established according to the provisions of this Agreement.

10. "Personel of the Party" means military personnel of the armed forces and civil servants assisted to those forces.

ARTICLE 3 FIELD OF COOPERATION

The Parties will cooperate in the following fields :

1. Design, production, maintenance, services for defence items, material and equipment,
2. Technical activities,
3. Research and other scientific activities related to the defence items, equipment, material and technical services,
4. Joint acquisition and sale of defence items, equipment, material and technical activities,
5. Initiation of the joint programs on the production, modernisation, maintenance of defence items, equipment, material and technical services, also on the research,
6. Mutual assistance in the fields of production, repair, maintenance of defence items, equipment, material and modernisation of the production,
7. Exchange of technical and scientific information,
8. Sale of the end items jointly manufactured in common projects to the third countries by mutual agreement.
9. Participation in the activities (fairs, exhibitions, conferences, seminars, etc.) organised on the territories of both Parties,

10. Information exchange on the defence industrial standards and quality assurance systems used by the Parties and exchange of the related documents without prejudice to the provisions of the bilateral or multilateral agreement and/or agreements that the Parties signed before.

ARTICLE 4 IMPLEMENTATION PRINCIPLES

1. The concrete cooperation forms and other cooperation implementation details defined in this Agreement shall be established in the concluded agreements by the competent institutions of the Parties.

2. The cooperation shall be built on the principles of mutual and equality of rights, taking into account the interests and requirements of the Parties.

3. The Parties shall cooperate only in the matters concerning their own defence industries. The inclusion of third party to this cooperation is possible in case of mutual agreement of the Parties.

4. The competent institutions of the Parties, according to the Parties requirements may conclude annual cooperation plans on the basis of principles of this Agreement.

5. The Parties shall assess and take the decisions concerning the invitation of the third countries to participate in joint production projects between the Republic of Lithuania and the Republic of Turkey by mutual agreement.

ARTICLE 5 QUALITY ASSURANCE

The standards of defence items, equipment, material and technical services shall be determined by way of negotiations between the relevant organisations of the Parties according to their national legislation until the Parties will conclude an Agreement in the field of "Quality Assurance".

ARTICLE 6 JOINT COMMITTEE

1. The Joint Committee may be formed in order to implement the provisions of this Agreement, and its members will represent both Parties.

2. The Joint Committee is responsible for organization and coordination of cooperation between the Parties in the areas, which are foreseen in this Agreement.

3. Each of the Parties can be represented in the Joint Committee by no more than seven members. The experts can be invited to the Joint Committee. The Joint Committee will meet under the Co-Chairmanship of the Parties. The Parties will host the Joint Committee meetings in rotation.

4. The Joint Committee will meet on mutual agreement of the Parties.
5. All themes and topics on the Joint Committee agenda must be specified at least 30 days prior to its agreed meeting.

ARTICLE 7 FINANCIAL PROVISION

1. The cooperation activities in accordance with this Agreement will be covered on a reciprocal principle with following regulations :

- a) The Receiving Party will cover the following expenditures :
  - food and accommodation costs;
  - transportation costs within the program of the visit;
  - emergency medical and dental care costs on the territory of the Receiving Party;
- b) The Sending Party shall cover the following expenditures :
  - travel costs to and from the territory of the Receiving Party;
  - personnel insurance costs including health insurance;
  - any other expenses, except those mentioned in the paragraph a) of this Article.

2. Principles mentioned in paragraph 1, subparagraph a) and b) shall not be applicable to groups consisting of more than ten people, including support personnel (drivers, interpreters, etc.). The financing principles applicable to such groups shall be established on a case-by-case basis by a separate agreement concluded between the competent institutions of both Parties.

ARTICLE 8 THE PROTECTION OF THE CLASSIFIED INFORMATION

1. The Party getting classified information according to the provisions of Article 8, paragraph 2, will grant analogous security classification level for the classified information as it was granted by the Party that arranged the information.

2. The Parties assume that the following classification levels correspond fully with each other:

The Republic of Turkey	The Republic of Lithuania	English equivalent
HİZMETE ÖZEL	RIBOTO NAUDOJIMO	RESTRICTED
ÖZEL	KONFIDENCIALIAI	CONFIDENTIAL
GİZLİ	SLAPTAI	SECRET
ÇOK GİZLİ	VISISKAI SLAPTAI	TOP SECRET

3. On the basis of their own regulations the Parties shall implement any measures aimed at protection of classified information received under the terms of this Agreement from the other Party. They ensure for this information at least the same protection as it is required for their own classified information denoted with adequate security classification level.

4. Classified information exchanged under the terms of this Agreement shall exclusively be used in accordance with the aim it has been transferred.

5. Classified information shall not be made accessible by the Parties to the third persons without prior consent of the appropriate organ or an authorised person of the Party which classified the information.

6. Classified information exchanged under the terms of this Agreement can be made accessible only to those persons whose duties require to know it and who have been authorised for access to it after requisite security clearance. Security clearance has to be equally stringent as the security clearance carried out in order to grant access to the national classified information denoted with adequate classification level.

7. Classified information shall be carried by diplomatic or military couriers. An adequate organ shall confirm the receipt of classified information and transfer it in accordance with national regulations pertaining to protection of classified information.

8. If one of the Parties finds out the unauthorised disclosure of classified information of the other Party it shall immediately notify this Party of this fact. Breaches of legal requirements concerning protection of classified information are determined and investigated by the competent institutions and according to the national laws and regulations of the Party on which territory the breach took place. This Party shall notify the other as soon as possible on the results of undertaken investigation.

9. Any classified information exchanged between the Parties under the terms of this Agreement shall also be protected by the Parties according to their national regulations after termination of this Agreement.

ARTICLE 9
COMMITMENTS OF THE PARTIES IN ACCORDANCE WITH OTHER
INTERNATIONAL AGREEMENTS

This Agreement will not affect the commitments of the Parties which stem from the other international agreements to which both are parties.

ARTICLE 10
STATUS OF FORCES AND MILITARY AND CIVILIAN PERSONNEL

The provisions of the Agreement among the States Parties to the North Atlantic Treaty and the other States Participating in the Partnership for Peace regarding the Status of their Forces, signed in Brussels on 19 June 1995, will prevail.

**ARTICLE 11
ENTRY INTO FORCE, AMENDMENTS AND
SETTLEMENT OF DISPUTES**

1. This Agreement will enter into force on the date of which the Parties shall notify each other that the legal requirements of entry into force of the present Agreement have been completed.

2. This Agreement is concluded for a five-year period. It may be extended for another two years unless one of the Parties, not later than 6 months before the expiry of the present Agreement, notifies the other Party about its intention to terminate the present Agreement.

3. This Agreement may be revised and amended by a mutual arrangement of the Parties. In such a case the Parties shall start negotiation on the above mentioned revision or amendment within 30 days. The revision or amendment of this Agreement, which was agreed upon, will come into force in accordance with the provision of paragraph 1 of this Article. All revisions and amendments shall be done in writing.

4. Disputes between the Parties regarding the interpretation or application of this Agreement shall be resolved exclusively by the Parties by consultations.

Done in Munich on *7 February*..... 2004 in two original copies in the Lithuanian, Turkish and English languages. All texts are equally authentic. In case of different interpretation, the English text shall prevail.

FOR THE GOVERNMENT OF THE
REPUBLIC OF LITHUANIA

FOR THE GOVERNMENT OF THE
REPUBLIC OF TURKEY

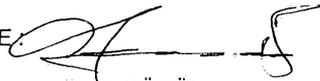
SIGNATURE :

NAME : Linas LINKEVICIUS

TITLE : Minister of National Defence

SIGNATURE

NAME : M.Vecdi GÖNÜL

TITLE : Minister of National Defence

[LITHUANIAN TEXT – TEXTE LITUANIEN]

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS
IR
TURKIJOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS
SUSITARIMAS
DĖL BENDRADARBIAVIMO GYNYBOS PRAMONĖS SRITYJE**

Lietuvos Respublikos Vyriausybė ir Turkijos Respublikos Vyriausybė (toliau – Šalys),
atsižvelgdamos į Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Turkijos Respublikos
Vyriausybės susitarimo dėl kontaktų ir bendradarbiavimo karinėse mokymo, technikos ir
mokslo srityse, pasirašyto 1995 m. rugsėjį, nuostatas;

pabrėždamos, kad draugystė ir bendradarbiavimas, kurie ir toliau bus plėtojami ir
stiprinami vadovaujantis abipusio bendradarbiavimo ir teisių lygybės principais, bus
naudingi abiem šalims;

siekdamos plėtoti bendradarbiavimą gynybos pramonės srityje,

s u s i t a r ė :

**1 STRAIPSNIS
TIKSLAS**

Šio Susitarimo tikslas – sutvirtinti Šalių efektyvesnį bendradarbiavimą gynybos
priemonių, medžiagų ir įrangos tyrimo, plėtros ir gamybos srityse, viešųjų pirkimų ir su tuo
susijusios logistinės paramos bei technikos srityse, taip pat bendradarbiavimą gynybos
pramonės srityje stiprinant abiejų valstybių gynybos pramonės pajėgumus.

**2 STRAIPSNIS
SĄVOKOS**

1. „Siunčiančioji Šalis“ – Šalis, kuri, vadovaudamasi šio Susitarimo nuostatomis, siunčia
savo personalą, gynybos priemones, medžiagas ir įrangą į Priimančiosios Šalies
valstybės teritoriją.

2. „Priimančioji Šalis“ – Šalis, kuri, vadovaudamasi šio Susitarimo nuostatomis, priima
savo valstybės teritorijoje Siunčiančiosios Šalies personalą, gynybos priemones,
medžiagas ir įrangą.

3. „Gynybos priemonės, medžiagos ir įranga“ – ginklai, šaudmenys, sprogmenys, kovinė
technika, specialiosios priemonės, karinė įranga bei jų gamybai reikalingos priemonės,
įranga ir medžiagos.

4. „Techninė veikla“ – gynybos priemonių, medžiagų ir įrangos tyrimas, gamyba ir
technologijos bei techninės paslaugos.

5. „Techninės paslaugos“ – paslaugos, susijusios su gynybos priemonių, medžiagų, įrangos gamyba, technine priežiūra bei pakeitimais.
6. „Kompetentinga institucija“ – Lietuvos Respublikoje – Krašto apsaugos ministerija; Turkijos Respublikoje – Krašto apsaugos ministerija.
7. „Kokybės užtikrinimas“ – funkcijos ir veiksmai, kurie turi būti garantuoti siekiant gynybos priemonių, medžiagų, įrangos ir techninių paslaugų kokybės.
8. „Slaptinta informacija“ – dokumentai, medžiagos, darbai, gaminiai ir kiti objektai, kurių turinys ar duomenys apie juos sudaro valstybės ar tarnybos paslaptį ir kurie turi būti apsaugoti nuo praradimo ar neteisėto atskleidimo bei kuriems suteikta slaptumo žyma, nustatyta atitinkamuose Šalių nacionaliniuose įstatymuose ir kituose teisės aktuose.
9. „Jungtinis komitetas“ – komitetas, įsteigtas pagal šio Susitarimo nuostatas.
10. „Šalies personalas“ – ginkluotųjų pajėgų karinis personalas ir toms pajėgoms padedantys valstybės tarnautojai.

3 STRAIPSNIS BENDRADARBIAVIMO SRITIS

Šalys bendradarbiaus šiose srityse:

- 1) gynybos priemonių, medžiagų ir įrangos projektavimo, gamybos, techninės priežiūros ir aptarnavimo;
- 2) techninės veiklos;
- 3) mokslinių tyrimų ir kitos mokslo veiklos, susijusios su gynybos priemonėmis, įranga, medžiagomis ir techninėmis paslaugomis;
- 4) gynybos priemonių, įrangos, medžiagų ir techninių paslaugų bendrų įsigijimų ir pardavimų;
- 5) gynybos priemonių, įrangos, medžiagų, techninių paslaugų gamybos, modernizavimo, techninės priežiūros bei mokslinio tyrimo bendrų programų inicijavimo;
- 6) abipusės pagalbos gaminant, remontuojant gynybos priemones, įrangą, medžiagas bei vykdant jų techninę priežiūrą ir modernizuojant gamybos procesus;
- 7) pasikeitimo technine ir moksline informacija;
- 8) abipusiu susitarimu pagal bendrus projektus kartu pagamintų galutinių produktų pardavimo trečiosioms šalims;

9) dalyvavimo abiejų Šalių valstybių teritorijose organizuojamuose renginiuose (mugėse, parodose, konferencijose, seminaruose ir pan.);

10) pasikeitimo informacija apie Šalių naudojamus gynybos pramonės standartus ir kokybės užtikrinimo sistemas ir pasikeitimo su tuo susijusiais dokumentais nepažeidžiant dvišalio ar daugiašalio susitarimo nuostatų ir (arba) Šalių anksčiau pasirašytų susitarimų nuostatų.

4 STRAIPSNIS ĮGYVENDINIMO PRINCIPAI

1. Šalių kompetentingų institucijų sudarytuose susitarimuose nustatomos konkrečios bendradarbiavimo formos ir kitos šiame Susitarime apibrėžtos bendradarbiavimo priemonės.

2. Bendradarbiaujama remiantis abipusiškumo ir teisių lygybės principais atsižvelgiant į Šalių interesus bei poreikius.

3. Šalys bendradarbiauja tik su jų gynybos pramone susijusiais klausimais. Trečiosios šalies įtraukimas į šį bendradarbiavimą yra galimas abiejų Šalių susitarimu.

4. Atsižvelgdamos į Šalių poreikius, Šalių kompetentingos institucijos, vadovaudamosi šio Susitarimo principais, gali sudaryti metinius bendradarbiavimo planus.

5. Abipusiu susitarimu Šalys įvertina galimybę ir priima sprendimą pakviesti trečiąsias šalis dalyvauti Lietuvos Respublikos ir Turkijos Respublikos bendruose gamybos projektuose.

5 STRAIPSNIS KOKYBĖS UŽTIKRINIMAS

Kol Šalys nesudarė Susitarimo kokybės užtikrinimo srityje, gynybos priemonių, įrangos, medžiagų ir techninių paslaugų standartai nustatomi derybomis tarp Šalių atitinkamų organizacijų pagal Šalių nacionalinius teisės aktus.

6 STRAIPSNIS JUNGTINIS KOMITETAS

1. Siekiant įgyvendinti šio Susitarimo nuostatas, gali būti sudarytas Jungtinis komitetas. Jo nariai atstovaus abiem Šalims.

2. Jungtinis komitetas atsako už bendradarbiavimo tarp Šalių šiame Susitarime numatytose srityse organizavimą ir koordinavimą.

3. Abiem Šalims Jungtiniame komitete gali atstovauti ne daugiau kaip po 7 narius. Į Jungtinį komitetą gali būti kviečiami ekspertai. Jungtinio komiteto posėdžiams bendrai pirmininkauja abi Šalys. Jungtinio komiteto posėdžiai rengiami Šalių valstybėse rotacijos pagrindu.

4. Jungtinis komitetas renkasi Šalių tarpusavio susitarimu.

5. Visi Jungtinio komiteto posėdžio darbotvarkės klausimai turi būti apibrėžti ne vėliau kaip prieš 30 dienų iki posėdžio, dėl kurio susitarta.

7 STRAIPSNIS FINANSINĖS NUOSTATOS

1. Bendradarbiavimo pagal šį Susitarimą veikla finansuojama pagal abipusiškumo principą taikant tokias nuostatas:

- a) Priimančioji Šalis apmoka:
  - apgyvendinimo ir maitinimo išlaidas;
  - transporto išlaidas pagal vizito programą;
  - skubios medicininės ir stomatologinės pagalbos išlaidas Priimančiosios Šalies teritorijoje;
- b) Siunčiančioji Šalis apmoka:
  - kelionės išlaidas į Priimančiosios Šalies teritoriją ir iš jos;
  - personalo draudimo išlaidas, įskaitant sveikatos draudimą;
  - visas kitas išlaidas, išskyrus šio straipsnio a punkte nurodytąsias.

2. Šio straipsnio 1 dalies a ir b punktuose nurodytos nuostatos netaikomos grupėms, kurias sudaro daugiau kaip 10 asmenų, įskaitant pagalbinį personalą (vairuotojus, vertėjus ir pan.). Tokių grupių vizitų finansavimo sąlygos kiekvienu atveju nustatomos atskiru Šalių kompetentingų institucijų susitarimu.

8 STRAIPSNIS ĮSLAPTINTOS INFORMACIJOS APSAUGA

1. Įslaptintą informaciją gaunanti Šalis, vadovaudamasi šio Susitarimo 8 straipsnio 2 dalies nuostatomis, įslaptintai informacijai suteiks slaptumo žymą, analogišką tai, kuri suteikta informaciją parengusioje Šalyje.

2. Šalys susitaria, kad šios įslaptintos informacijos žymos yra visiškai ekvivalentiškos:

Lietuvos Respublika	Turkijos Respublika	Anglų kalbos ekvivalentas
RIBOTO NAUDOJIMO	HIZMETE OZEL	RESTRICTED
KONFIDENCIALIAI	OZEL	CONFIDENTIAL
SLAPTAI	GIZLI	SECRET
VISIŠKAI SLAPTAI	ĖOK GIZLI	TOP SECRET

3. Vadovaudamosi savo teisės aktais, Šalys įgyvendina visas priemones, skirtas apsaugoti įslaptintą informaciją, gautą pagal šį Susitarimą iš kitos Šalies. Tokiai informacijai Šalys užtikrina ne mažesnę apsaugą negu ta, kurią reikalaujama taikyti jų pačių įslaptintai informacijai, pažymėtai atitinkama slaptumo žyma.

4. Įslaptintą informaciją, kuria keičiamasi pagal šį Susitarimą, Šalys naudoja tik tam tikslui, kuriam ji buvo perduota.

5. Šalys neleidžia tretiesiems asmenims naudotis įslaptinta informacija be Šalies, kuri įslaptino tą informaciją, atitinkamos institucijos ar įgalioto asmens išankstinio sutikimo.

6. Naudotis įslaptinta informacija, kuria pasikeičiama pagal šį Susitarimą, leidžiama tik asmenims, kuriems būtina su ja susipažinti dėl einamų pareigų ir kurie yra įgaliojami ja naudotis atlikus reikalaujamą patikimumo patikrinimą. Patikimumo patikrinimo tvarka turi būti tokia pat griežta kaip ir patikimumo tikrinimas, taikomas prieš suteikiant leidimą naudotis atitinkama žyma pažymėta valstybės įslaptinta informacija.

7. Įslaptintą informaciją gabena diplomatiniai arba kariniai kurjeriai. Atitinkama institucija patvirtina, kad gavo įslaptintą informaciją ir perduoda ją pagal nacionalinius teisės aktus, taikomus įslaptintos informacijos apsaugai.

8. Jei viena Šalis sužino, kad buvo be leidimo atskleista kitos Šalies įslaptinta informacija, ji nedelsdama apie tai praneša tai Šaliai. Įslaptintos informacijos apsaugos teisinių reikalavimų pažeidimus nustato ir tyrimą atlieka tos Šalies, kurios valstybės teritorijoje padarytas pažeidimas, kompetentingos institucijos vadovaudamosi savo nacionaliniais įstatymais ir kitais teisės aktais. Ta Šalis, kiek įmanoma greičiau, praneša kitai Šaliai apie atlikto tyrimo rezultatus.

9. Nutraukus šį Susitarimą Šalys pagal savo nacionalinius teisės aktus ir toliau saugo visą įslaptintą informaciją, kuria Šalys pasikeitė pagal šį Susitarimą.

9 STRAIPSNIS

ŠALIŲ ĮSIPAREIGOJIMAI PAGAL KITUS TARPTAUTINIUS SUSITARIMUS

Šis Susitarimas neturi įtakos abiejų Šalių įsipareigojimams, prisiimtiems pagal kitus tarptautinius susitarimus, kurių šalimis jos yra.

10 STRAIPSNIS

ŠALIŲ GINKLUOTŲJŲ PAJĖGŲ KARINIO IR CIVILINIO PERSONALO STATUSAS

Dėl ginkluotųjų pajėgų karinio ir civilinio personalo statuso bus vadovaujamas Valstybių Šiaurės Atlanto Sutarties Dalyvių ir kitų valstybių, dalyvaujančių programoje „Partnerystė taikos labui“, susitarimo dėl jų karinių pajėgų statuso, pasirašyto 1995 m. birželio 19 d. Briuselyje, nuostatomis.

11 STRAIPSNIS
ĮSIGALIOJIMAS, PAKEITIMAI IR GINČŲ SPRENDIMAS

1. Šis Susitarimas įsigalioja nuo tos dienos, kai Šalys praneša viena kitai, jog atliktos Šalių teisinės procedūros, reikalingos šiam Susitarimui įsigalioti.

2. Šis Susitarimas sudaromas penkerių metų laikotarpiui. Jo galiojimas gali būti pratęstas kitam dvejų metų laikotarpiui, jei nė viena Šalis prieš 6 mėnesius iki šio Susitarimo galiojimo termino pabaigos raštu nepraneša kitai Šaliai apie savo ketinimą šį Susitarimą nutraukti.

3. Šį Susitarimą galima pakeisti ir papildyti abiejų Šalių susitarimų. Tokiu atveju Šalys per 30 dienų pradeda derybas dėl minėtų pakeitimų ar papildymų. Šio Susitarimo pakeitimai ar papildymai, dėl kurių abi Šalys yra sutarusios, įsigalioja pagal šio straipsnio 1 dalies nuostatas. Visi pakeitimai ir papildymai turi būti pateikiami raštu.

4. Šalių ginčai dėl šio Susitarimo aiškinimo arba taikymo sprendžiami tik Šalių konsultacijomis.

PASIRAŠYTAS 2004 m. *vasario mėn. 7* d. Miunchene dviem egzemplioriais lietuvių, turkų ir anglų kalbomis. Visi tekstai yra autentiški. Kilus nesutarimų dėl skirtingo šio Susitarimo aiškinimo, vadovaujamosi tekstu anglų kalba.

LIETUVOS RESPUBLIKOS
VYRIAUSYBĖS VARDU

TURKIJOS RESPUBLIKOS
VYRIAUSYBĖS VARDU

PARAŠAS

PAVARDĖ Linas LINKEVIČIUS

PARAŠAS

PAVARDĖ M. Vecdi GÖNÜL

PAREIGOS Krašto apsaugos ministras

PAREIGOS Krašto apsaugos ministras

[TURKISH TEXT – TEXTE TURC]

**LİTVANYA CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
İLE
TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ARASINDA
SAVUNMA SANAYİİ İŞBİRLİĞİ ANLAŞMASI**

Litvanya Cumhuriyeti Hükûmeti ve Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti (bundan böyle "Taraflar" olarak anılacaktır);

Litvanya Cumhuriyeti Hükûmeti ile Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti arasındaki 1995 Eylül ayında imzalanan Askerî Eğitim, Teknik ve Bilimsel Alanlarda İşbirliği Anlaşmasının hükümlerini dikkate alarak,

Karşılıklı yarar ve hak eşitliği ilkelerine dayalı daha da geliştirilecek ve güçlendirilecek dostluk ve işbirliği ilişkilerinin, iki ülkenin ortak çıkarlarına katkıda bulunacağını vurgulayarak,

Savunma sanayii işbirliğini geliştirmeyi arzu ederek,

aşağıdaki hususlarda anlaşmaya varmışlardır :

**MADDE 1
AMAÇ**

Bu Anlaşmanın amacı; taraflar arasında, her iki ülkenin savunma sanayii kabiliyetlerini güçlendirerek "Savunma Sanayii İşbirliği"nde olduğu kadar, savunma malzeme ve teçhizatının araştırma, geliştirme ve üretimi, tedarik ve ilgili lojistik destek alanlarında ve teknik sahada daha etkili bir işbirliğini tesis etmektir.

**MADDE 2
TANIMLAR**

1. "Gönderen Taraf"; bu Anlaşmanın yerine getirilmesi için Kabul Eden Taraf ülkesine personel, savunma malzeme ve teçhizat gönderen tarafı ifade eder.
2. "Kabul Eden Taraf"; bu anlaşmanın amaçları doğrultusunda Gönderen Tarafın personel, savunma malzeme ve teçhizatını kendi ülkesine alan tarafı ifade eder.
3. "Savunma malzeme ve teçhizatı"; silahlar, mühimmat, patlayıcılar, savaş teçhizatı, özel araçlar, askerî teçhizat ve bunların üretimi için gerekli malzeme ve teçhizatı ifade eder.
4. "Teknik Faaliyet"; savunma malzeme, teçhizat ve teknik hizmetlerin araştırma, üretim ve teknolojisini ifade eder.
5. "Teknik Hizmetler"; savunma malzeme ve teçhizatın üretimi, bakımı ve tadilatı ile ilgili hizmetleri ifade eder.

6. "Yetkili Makam"; Litvan tarafında, Litvanya Cumhuriyeti Millî Savunma Bakanlığı, Türk tarafında, Türkiye Cumhuriyeti Millî Savunma Bakanlıđıdır.

7. "Kalite Güvence"; savunma malzeme, teçhizat ve teknik hizmetlerin kalitesini sağlamak için garanti edilmesi gereken görev ve faaliyetleri ifade eder.

8. "Gizlilik Dereceli Bilgi"; kaybolması ve yasadışı ifşasına karşı korunacak ve Tarafların ilgili ulusal kanun ve düzenlemeleri uyarınca güvenlik tasnif dereceli durumlarda resmi sır olan belge, malzeme, çalışma, ürün, diđer birtakım objeler, içerik ve bilgilerdir.

9. "Karma Komisyon"; Anlaşmanın hükümlerine göre kurulan Komisyonu ifade eder.

10. "Tarafların Personeli"; Silâhlı Kuvvetlerdeki askerî personel ve bu Kuvvetlere yardımcı olan sivil memurları ifade eder.

MADDE 3 İŞBİRLİĐİ ALANLARI

Taraflar aşağıda belirtilen alanlarda işbirliği yapacaklardır :

1. Savunma malzeme ve teçhizatının tasarım, üretim ve bakım hizmetleri,
2. Teknik faaliyetler,
3. Savunma malzeme, teçhizat ve teknik hizmetlerle ilgili araştırma ve diđer bilimsel faaliyetler,
4. Savunma malzeme, teçhizat ve teknik hizmetlerin ortak iktisabı ve satışı,
5. Savunma malzeme, teçhizat ve teknik hizmetlerin üretim, modernizasyon ve bakımını aynı zamanda araştırmayı da içeren ortak programların başlatılması,
6. Savunma malzeme ve teçhizatın üretim, tamir ve bakımı alanlarında karşılıklı yardımlaşma ve üretim modernizasyonu,
7. Teknik ve bilimsel bilgilerin mübadelesi,
8. Müşterek projelerde ortak olarak üretilen ve sunulan savunma malzeme ve teçhizatının karşılıklı mutabakatla üçüncü ülkelere satışı,
9. Her iki tarafın topraklarında düzenlenen faaliyetlere (fuar, sergi, konferans, seminer vb.) katılım,
10. Taraflarca kullanılan savunma sanayii standartları ve kalite güvence sistemleri hakkında karşılıklı bilgi değişimi ve tarafların daha önce imzalamış oldukları ikili veya çok taraflı anlaşma ve/veya anlaşmaların hükümlerine hâlel getirmeksizin ilgili dokümanların mübadelesi.

MADDE 4
UYGULAMA ESASLARI

1. Somut işbirliği yöntemleri ve bu anlaşmada tanımlanan diğer işbirliği uygulama detayları, tarafların yetkili kurumlarınca yapılacak anlaşmalar ile belirlenecektir.
2. İşbirliği tarafların çıkar ve ihtiyaçları göz önünde bulundurularak, karşılıklılık ve hak eşitliği ilkelerine bağlı olarak tesis edilecektir.
3. Taraflar sadece kendi savunma sanayileri ile ilgili konularda işbirliği yapacaklardır. Tarafların karşılıklı anlaşmaları durumunda bu işbirliğine üçüncü bir ülkenin katılımı mümkün olabilir.
4. Tarafların yetkili kurumları tarafların ihtiyaçları doğrultusunda, anlaşma ilkelerine bağlı olarak yıllık işbirliği plânları hazırlayabilirler.
5. Taraflar, üçüncü ülkelerin, Litvanya Cumhuriyeti-Türkiye Cumhuriyeti Ortak üretim projelerine katılmaya davet edilmeleriyle ilgili kararları, karşılıklı olarak mutabık kalmak suretiyle değerlendirecek ve karar alacaklardır.

MADDE 5
KALİTE GÜVENCE

Taraflar, "Kalite Güvence" alanında bir Anlaşmaya varılana kadar; savunma malzemesi, teçhizat ve teknik hizmetlerin standartlarını milli mevzuatlarına uygun olarak yetkili kurumları arasında yapılacak görüşmelerle belirleyecektir.

MADDE 6
KARMA KOMİSYON

1. İşbu Anlaşma hükümlerinin uygulanması amacıyla her iki tarafı temsil edecek üyelerden Karma Komisyon oluşturulacaktır.
2. Karma Komisyon, işbu Anlaşmada öngörülen alanlarda Taraflar arasındaki işbirliğinin organizasyon ve koordinasyonundan sorumludur.
3. Karma Komisyonunda her bir tarafın üye sayısı yediyi aşmayacaktır. Karma Komisyona uzmanlar davet edilebilecektir. Karma Komisyon tarafların eş başkanlığında toplanacaktır. Taraflar, Karma Komisyon toplantılarına dönüşümlü olarak ev sahipliği yapacaktır.
4. Karma Komisyon tarafların karşılıklı anlaşmasına bağlı olarak toplanacaktır.
5. Karma Komisyon gündemindeki tüm başlık ve konular, gerçekleştirilecek toplantı tarihinden en az 30 gün öncesinden bildirilecektir.

**MADDE 7
MALİ HÜKÜMLER**

1. İşbu Anlaşmaya uyarınca işbirliği faaliyetleri, karşılıklı ilkesine bağlı olarak aşağıda belirtilen düzenlemeleri içerecektir.

a. Kabul Eden Tarafın karşılayacağı masraflar :

- laşe ve ibate ücretleri;
- Ziyaret programı dâhilinde ulaşım ücretleri;
- Kabul Eden Tarafın topraklarındaki acil tıbbi ve dış tedavi ücretleri.

b. Gönderen Tarafın karşılayacağı masraflar :

- Kabul Eden Tarafın topraklarına gidiş ve dönüş seyahat harcamaları;
- Sağlık sigortasını da kapsayan personel sigorta masrafları;
- Bu maddenin a. fıkrası dışında kalan tüm diğer masraflar.

2. Birinci paragraf a. ve b. fıkralarında belirtilen ilkeler, destek personel (şoför, tercüman vb.) dâhil 10 kişiden fazla gruplar için uygulanmayacaktır. Bu tür gruplara uygun mali prensipler, her duruma göre ayrı ayrı değerlendirilecek şekilde, tarafların yetkili makamları arasında akdedilecek ayrı bir anlaşma ile kurulacaktır.

**MADDE 8
TASNİF EDİLMİŞ BİLGİLERİN KORUNMASI**

1. Madde 8 paragraf 2 hükümlerine göre gizli bilgiyi alan Taraf, bilgiyi hazırlayan tarafca temin edildiği üzere, gizlilik dereceli bilgiler için eşdeğer bir güvenlik tasnifi sağlayacaktır.

2. Taraflar, aşağıda belirtilen tasnif seviyeleri konusunda birbirlerini tam olarak bilgilendirecektir.

Türkiye Cumhuriyeti	Litvanya Cumhuriyeti	İngilizce muadili
HİZMETE ÖZEL	RIBOTO NAUDOJIMO	RESTRICTED
ÖZEL	KONFIDENCIALIAI	CONFIDENTIAL
GİZLİ	SLAPTAI	SECRET
ÇOK GİZLİ	VISISKAI SLAPTAI	TOP SECRET

3. Taraflar, kendi düzenlemeleri doğrultusunda bu Anlaşma şartlarına bağlı olarak diğer taraftan aldıkları gizlilik dereceli bilgileri korumak amacıyla her türlü önlemi uygulayacaklardır. Taraflar işbu Anlaşma uyarınca karşı taraftan aldıkları gizlilik dereceli bilgilere en azından kendi gizlilik dereceli bilgilerine yeterli koruma sağlayan eşdeğerde gizlilik derecesinin verilmesini temin ederler.

4. İşbu Anlaşma şartlarına bağlı olarak mübadele edilen gizlilik dereceli bilgiler, sadece gönderildikleri amaç doğrultusunda kullanılacaktır.

5. Gizlilik dereceli bilgiler, bilgiyi tasnif eden Tarafın uygun bir organı veya yetkili bir personelinin önceden izni alınmadan taraflarca üçüncü kişilere ulaştırılmaz.

6. İşbu Anlaşma şartlarına bağlı olarak mübadele edilen gizlilik dereceli bilgilere, görevleri nedeniyle bu bilgileri bilmesi gereken ve zorunlu güvenlik kleransını aldıktan sonra bu bilgileri elde etmek için yetkili kılınan personel ulaşabilir. Mübadele edilen gizlilik dereceli bilgilere ulaşılması için bu personele güvenlik kleransı verilmesi sürecinde, ulusal gizlilik dereceli bilgilere ulaşılmasını sağlayan güvenlik kleransının verilmesiyle eşdeğerde titizlik gösterilecektir.

7. Gizlilik dereceli bilgiler diplomatik veya askerî kuryeler tarafından taşınacaktır. Uygun bir organ gizlilik dereceli bilginin tebliğini onaylayacak ve bu bilgileri, gizlilik dereceli bilgilerin korunmasına ilişkin ulusal düzenlemelere uygun olarak transfer edecektir.

8. Eğer taraflardan biri, yetkili olmadan diğer tarafın gizlilik dereceli bilgilerini açıkladığını tespit ederse, ivedi olarak bu durumu diğer tarafa bildirecektir. Tasnif edilmiş bilgilerin korunmasına ilişkin hukukî şartların ihlali, yetkili kurumlar tarafından ve ihlalin yapıldığı ülke Tarafının ulusal kanun ve düzenlemelerine uygun olarak tespit edilip, soruşturulur. Bu Taraf, yürütülen araştırma sonuçlarını en kısa zamanda diğer tarafa bildirecektir.

9. İşbu Anlaşma şartlarına bağlı olarak taraflar arasında mübadele edilen gizlilik dereceli herhangi bir bilginin, Anlaşma sona erse dâhi ulusal düzenlemelere uygun olarak taraflarca korunmaya devam edecektir.

MADDE 9

TARAFLARIN DİĞER ULUSLAR ARASI ANLAŞMALARLA GÖRE TAAHHÜTLERİ

Bu Anlaşma, her iki Tarafın imzalamış olduğu diğer uluslar arası anlaşmalardan doğan taahhütlerini etkilemeyecektir.

MADDE 10

KUVVETLER İLE ASKERİ VE SİVİL PERSONELİN DURUMU

Kuzey Atlantik Anlaşması'na taraf ülkeler ile Barış İçin Ortaklık katılımcısı diğer Devletler arasında, 19 Haziran 1995 tarihinde Brüksel'de imzalanan Kuvvetlerinin statüsüne ilişkin Anlaşma hükümleri geçerli olacaktır.

MADDE 11

YÜRÜRLÜĞE GİRME, GÖZDEN GEÇİRME VE UYUŞMAZLIKLARIN ÇÖZÜMÜ

1. Bu Anlaşma, tarafların Anlaşmanın yürürlüğe girmesi için yasal gerekliliklerin tamamlandığını birbirlerine bildiren notaların teati edildiği tarihte yürürlüğe girecektir.

2. İşbu Anlaşma beş yıllık bir dönem için akdedilmiştir. Taraflardan birinin mevcut Anlaşmanın sona erme tarihinden altı ayı geçirmemek şartıyla diğer tarafa mevcut Anlaşmayı sona erdirmeye niyetini bildirmemesi durumunda, Anlaşma iki yıl daha uzatılabilir.

3. Anlaşma tarafların karşılıklı düzenlemeleri ile tadil edilebilir ve gözden geçirilebilir. Böyle bir durumda, Taraflar söz konusu tadil ve gözden geçirme için 30 gün içinde görüşmelere başlayacaklardır. Üzerinde mutabık kalınan tadil veya değişiklik, bu maddenin 1 nci paragrafındaki hüküm uyarınca yürürlüğe girecektir. Tüm düzenleme ve değişiklikler yazılı olarak yapılacaktır.

4. Anlaşmanın yorum veya uygulanmasından doğabilecek uyuşmazlıklar, yalnızca Taraflar arasında yapılacak istişarelerle çözümlenecektir.

Bu Anlaşma *7. February* 2004 tarihinde Münih' te Litvanca, Türkçe ve İngilizce olmak üzere iki nüsha olarak hazırlanmıştır. Bütün metinler eşit olarak geçerlidir. Farklı yorumlama durumunda, İngilizce metin geçerli olacaktır.

LİTVANYA CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ

ADINA

İMZA :

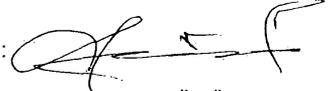
İSİM : Linas LINKEVICIUS

UNVAN : Millî Savunma Bakanı

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ

ADINA

İMZA :

İSİM : M. Vecdi GÖNÜL

UNVAN : Millî Savunma Bakanı

[TRANSLATION – TRADUCTION]

ACCORD ENTRE LE GOUVERNEMENT DE LA RÉPUBLIQUE DE LITUANIE ET LE GOUVERNEMENT DE LA RÉPUBLIQUE TURQUE RELATIF À LA COOPÉRATION INDUSTRIELLE EN MATIÈRE DE DÉFENSE

Le Gouvernement de la République de Lituanie et le Gouvernement de la République turque (ci-après dénommés les Parties),

Tenant compte des dispositions de l'Accord entre le Gouvernement de la République de Lituanie et le Gouvernement de la République turque relatif à la coopération en matière de formation, techniques et sciences militaires de septembre 1995,

Soulignant que les liens d'amitié et de coopération qui seront élargis et renforcés sur la base des principes d'intérêt mutuel, contribueront à promouvoir les intérêts mutuels des deux pays,

Souhaitant développer la coopération industrielle en matière de défense,

Sont convenus de ce qui suit :

Article premier. Objectif

L'objectif du présent Accord est d'établir une coopération plus efficace entre les Parties dans les domaines de la recherche, du développement et de la production d'articles, de matériels et d'équipement ayant trait à la défense, de l'acquisition et du soutien logistique connexe ainsi que dans les domaines techniques et de promouvoir la coopération industrielle dans le domaine de la défense grâce au renforcement des aptitudes de l'industrie de la défense des deux pays.

Article 2. Définitions

1. L'expression « Partie d'envoi » désigne la Partie qui envoie son personnel, articles, matériel et équipement ayant trait à la défense sur le territoire de l'État de la Partie d'accueil aux fins d'application du présent Accord.

2. L'expression « Partie d'accueil » désigne la Partie qui reçoit le personnel, les articles, le matériel et l'équipement ayant trait à la défense en provenance de la Partie d'envoi sur le territoire de son État aux fins du présent Accord.

3. L'expression « Articles, matériel et équipement ayant trait à la défense » désigne les armes, munitions, explosifs, équipement de combat, dispositifs spéciaux, équipement militaire ainsi que les articles, équipements et matériaux nécessaires à leur production.

4. L'expression « Activité technique » désigne la recherche, la production et la technologie des articles, du matériel, de l'équipement ainsi que des services techniques ayant trait à la défense.

5. L'expression « Services techniques » désigne les services ayant trait à la production, à la maintenance et à la modification des articles, équipement et matériels de défense.

6. L'expression « Institution compétente » désigne, pour la République de Lituanie, le Ministère de la défense nationale et, pour la République turque, le Ministère de la défense nationale.

7. L'expression « Assurance de qualité » désigne les fonctions et activités nécessaires pour assurer la qualité des articles, équipement, matériels et services techniques ayant trait à la défense.

8. L'expression « Information classifiée » désigne les documents, matériels, travaux, produits et autres objets, dont les contenus et les informations sont considérés comme un secret d'État ou un secret officiel qui doivent être protégés contre la perte et la divulgation illégale et qui présentent le niveau de classification de sécurité prescrit par les lois et règlements nationaux respectifs des Parties.

9. L'expression « Commission mixte » désigne la commission qui est établie selon les dispositions du présent Accord.

10. L'expression « Personnel de la Partie » désigne le personnel militaire des forces armées et les fonctionnaires apportant une aide à ces forces.

Article 3. Domaines de coopération

Les Parties coopéreront dans les domaines ci-après :

1. Conception, production, maintenance, services liés aux articles, matériel et équipement ayant trait à la défense,

2. Activités techniques,

3. Recherche et autres activités scientifiques ayant trait aux articles, à l'équipement, aux matériels et aux services techniques de défense,

4. Acquisition et vente communes d'articles, d'équipement, de matériels et de services techniques de défense,

5. Mise en place de programmes communs sur la production, la modernisation, la maintenance des articles, équipement, matériels et services techniques de défense, ainsi que sur la recherche,

6. Assistance mutuelle dans les domaines de la production, de la réparation, de la maintenance des articles, équipement, matériels de défense, et de la modernisation de la production,

7. Échange d'informations techniques et scientifiques,

8. Vente des produits finis fabriqués en collaboration dans le cadre de projets communs à des pays tiers par accord mutuel,

9. Participation aux activités (foires, expositions, conférences, séminaires, etc.) organisées sur les territoires des deux Parties,

10. Échange d'information portant sur les normes industrielles et les systèmes d'assurance de la qualité dans le domaine de la défense utilisés par les Parties et échange

de documents connexes sans préjudice aux dispositions des accords bilatéraux ou multilatéraux antérieurs signés par les Parties.

Article 4. Principes de mise en œuvre

1. Les formes de coopération concrètes et autres détails de la mise en œuvre de la coopération définis dans le présent Accord seront établis dans les accords conclus par les institutions compétentes des Parties.

2. La coopération sera fondée sur les principes de réciprocité et d'égalité des droits en tenant compte des intérêts et des exigences des Parties.

3. Les Parties coopéreront exclusivement dans les domaines ayant trait à leurs industries respectives de défense. Un pays tiers pourra être inclus dans cette coopération par accord mutuel des Parties.

4. Les institutions compétentes des Parties peuvent conclure, selon les besoins des Parties, des plans annuels de coopération sur la base des principes du présent Accord.

5. Les Parties évalueront la possibilité d'inviter des pays tiers à participer à des projets communs de production entre la République de Lituanie et la République turque et prendront des décisions à cet effet par accord mutuel.

Article 5. Assurance de qualité

Les normes concernant les articles, l'équipement, les matériels et services techniques ayant trait à la défense seront déterminées par négociation entre les organisations pertinentes des Parties conformément à leur législation nationale jusqu'à ce que les Parties concluent un Accord dans le domaine de l'« Assurance de qualité ».

Article 6. Comité mixte

1. Le Comité mixte pourra être constitué en vue de mettre en œuvre les dispositions du présent Accord, et ses membres représenteront les deux Parties.

2. Le Comité mixte est chargé d'organiser et de coordonner la coopération entre les Parties dans les domaines prévus dans le présent Accord.

3. Chacune des Parties peut être représentée dans le Comité mixte par au moins sept membres. Les experts peuvent être y invités. Le Comité mixte se réunira sous la présidence conjointe des Parties. Les Parties accueilleront alternativement les réunions de ce Comité.

4. Le Comité mixte se réunira par accord mutuel des Parties.

5. Tous les thèmes et sujets inscrits à l'ordre du jour du Comité mixte doivent être notifiés au moins 30 jours avant la réunion convenue.

Article 7. Financement

1. Les activités de coopération au titre du présent Accord seront prises en charge sur la base d'un principe de réciprocité selon les règles suivantes :

a) La Partie d'accueil prend en charge les dépenses suivantes :

- les frais de nourriture et de logement;
- les frais de transport inhérents au programme de la visite;
- les frais médicaux et dentaires d'urgence sur le territoire de la Partie d'accueil;

b) La Partie d'envoi prend en charge les dépenses suivantes :

- les frais de transport à destination et en provenance de la Partie d'accueil;
- les frais d'assurance du personnel, y compris d'assurance maladie;
- tous les autres frais, sauf ceux mentionnés au paragraphe a) du présent article.

2. Les principes mentionnés aux alinéas a) et b) du paragraphe 1 ne seront pas applicables aux groupes de plus de dix personnes, y compris au personnel d'appui (conducteurs, interprètes, etc.). Les principes de financement applicables à ces groupes seront établis au cas par cas par un accord séparé conclu entre les institutions des deux Parties.

Article 8. La protection des informations classifiées

1. Conformément aux dispositions du paragraphe 2 de l'article 8, la Partie recevant des informations classifiées, accordera à ces informations un niveau de classification de sécurité analogue à celui qui a été accordé par la Partie qui a envoyé les informations.

2. Les Parties considèrent que les niveaux de classification suivants coïncident parfaitement et réciproquement :

République turque	République de Lituanie	Équivalent français
Hizmete Özel	Riboto Naudojimo	Restreint
Özel	Konfidencialiai	Confidentiel
Gizli	Slaptai	Secret
Çok Gizli	Visiskai Slaptai	Ultra secret

3. Dans le respect de leurs propres règles, les Parties mettront en œuvre toutes les mesures de nature à protéger les informations classifiées reçues, qui ont été envoyées par l'autre Partie dans le cadre des dispositions du présent Accord. Elles assurent, pour ces informations, la même protection au moins que celle qui est requise pour leurs propres informations classifiées, auxquelles on a attribué à des fins de sécurité un niveau de classification approprié.

4. Les informations classifiées échangées en vertu du présent Accord sont exclusivement utilisées aux fins prévues par l'échange.

5. Les Parties ne peuvent rendre accessibles à des tierces parties les informations classifiées sans le consentement préalable de l'organe approprié ou d'une personne habilitée de la Partie ayant classifié les informations.

6. Les informations classifiées échangées en vertu du présent Accord ne peuvent être accessibles qu'aux personnes dont les tâches requièrent d'en prendre connaissance et qui ont obtenu l'autorisation d'y accéder, après une enquête de sécurité préalable. Cette enquête de sécurité doit être tout aussi stricte que celle réalisée afin d'octroyer l'accès aux informations classifiées nationales marquées du niveau de confidentialité correspondant.

7. Les informations classifiées sont transmises par courrier diplomatique ou militaire. Un organe approprié en confirme la réception et les transmet conformément aux réglementations nationales relatives à la protection des informations classifiées.

8. Si une des Parties apprend que des informations classifiées de l'autre Partie ont été indûment divulguées, elle en informe immédiatement l'autre Partie. Toute violation des prescriptions légales relatives à la protection des informations classifiées fait l'objet d'une enquête par les institutions compétentes et conformément aux lois et réglementations nationales de la Partie sur le territoire de laquelle a eu lieu ladite violation. Cette Partie informe l'autre sans délai des résultats de l'enquête menée.

9. Toutes les informations classifiées échangées entre les Parties en vertu du présent Accord sont également protégées par les Parties conformément à leurs réglementations nationales, après l'expiration du présent Accord.

Article 9. Engagements des Parties en vertu d'autres accords internationaux

Le présent Accord n'affecte pas les engagements des Parties découlant d'autres accords internationaux auxquels elles sont parties.

Article 10. Statut des forces et du personnel militaire et civil

Les dispositions de la Convention entre les États parties au Traité de l'Atlantique Nord et les autres États participant au Partenariat pour la paix sur le Statut de leurs forces, signée à Bruxelles le 19 juin 1995, prévalent.

Article 11. Entrée en vigueur, amendements et règlement des litiges

1. Le présent Accord entre en vigueur à la date à laquelle les Parties s'informent mutuellement que les procédures légales de l'entrée en vigueur du présent Accord ont été accomplies.

2. Le présent Accord est conclu pour une période de cinq ans. Il peut être prorogé pour une nouvelle période de deux ans à moins que l'une des Parties ne notifie à l'autre Partie au moins 6 mois avant l'expiration du présent Accord son intention d'y mettre fin.

3. Le présent Accord peut être révisé et amendé par consentement mutuel des Parties. Le cas échéant, les Parties entameront les négociations sur la révision ou l'amendement mentionné ci-dessus dans les 30 jours. La révision ou l'amendement du présent Accord, qui a été convenu, entre en vigueur conformément aux dispositions du paragraphe 1 du présent article. Toutes les révisions et tous les amendements seront présentés par écrit.

4. Les litiges opposant les Parties concernant l'interprétation ou l'application du présent Accord sont résolus exclusivement par la voie de la consultation entre les Parties.

FAIT à Munich, le 7 février 2004, en deux originaux, chacun en langues lituanienne, turque et anglaise. Tous les textes font également foi. En cas de désaccord sur l'interprétation, le texte anglais prévaudra.

Pour le Gouvernement de la République de Lituanie :

LINAS LINKEVICIUS
Ministre de la défense nationale

Pour le Gouvernement de la République turque :

M. VECDI GÖNÜL
Ministre de la défense nationale

No. 46375

—
**Lithuania
and
Croatia**

Agreement between the Government of the Republic of Lithuania and the Government of the Republic of Croatia on the promotion and reciprocal protection of investments. Zagreb, 15 April 2008

Entry into force: *30 January 2009 by notification, in accordance with article 14*

Authentic texts: *Croatian, English and Lithuanian*

Registration with the Secretariat of the United Nations: *Lithuania, 3 August 2009*

—
**Lituanie
et
Croatie**

Accord entre le Gouvernement de la République de Lituanie et le Gouvernement de la République de Croatie relatif à la promotion et à la protection réciproque des investissements. Zagreb, 15 avril 2008

Entrée en vigueur : *30 janvier 2009 par notification, conformément à l'article 14*

Textes authentiques : *croate, anglais et lituanien*

Enregistrement auprès du Secrétariat des Nations Unies : *Lituanie, 3 août 2009*

[CROATIAN TEXT – TEXTE CROATE]

U G O V O R
IZMEĐU
VLADE REPUBLIKE LITVE
I
VLADE REPUBLIKE HRVATSKE
O POTICANJU I UZAJAMNOJ ZAŠTITI ULAGANJA

Vlada Republike Litve i Vlada Republike Hrvatske, u daljnjem tekstu »ugovorne stranke«,

- želeći intenzivirati gospodarsku suradnju između ugovornih stranaka,
- odlučivši stvarati obostrano povoljne uvjete za ulaganja ulagatelja jedne ugovorne stranke na državnom području druge ugovorne stranke,
- priznajući da poticanje i zaštita takvih ulaganja pogoduju privatnoj poslovnoj inicijativi i povećavaju napredak obiju zemalja,

sporazumjele su se kako slijedi:

Članak 1.
Definicije

Za potrebe ovog Ugovora:

1. Izraz »ulaganje« znači svaki oblik imovine, koju ulagatelj jedne ugovorne stranke ulaže na državnom području druge ugovorne stranke, pod uvjetom da je ulaganje učinjeno u skladu sa zakonima i propisima druge ugovorne stranke, i uključuje poglavito, iako ne isključivo:
  - a) pokretnu i nepokretnu imovinu, kao i sva ostala prava *in rem*, kao što su hipoteke, prava zadržaja, založna prava, plodouživanje i slična prava,
  - b) dionice, udjele, obveznice, zadužnice i ostale oblike sudjelovanja u društvima,
  - c) tražbine u novcu ili u bilo kojoj činidbi koja ima gospodarsku vrijednost,
  - d) prava intelektualnog vlasništva, posebno uključujući ali se ne ograničavajući na autorska prava i srodna prava, prava industrijskog vlasništva (kao što su patenti, žigovi, industrijski dizajn i modeli, trgovačka imena, tehnički postupci, poslovne tajne, prava biljnih vrsta) i know-how,
  - e) ugled tvrtke,
  - f) bilo koje pravo na sudjelovanje u gospodarskim i poslovnim aktivnostima dodijeljeno prema zakonu ili ugovoru, uključujući koncesije za istraživanje, vađenje i eksploataciju prirodnih dobara.

Svaka promjena oblika u kojem je imovina uložena neće utjecati na njenu narav kao ulaganja, pod uvjetom da je ta promjena učinjena sukladno zakonima i propisima ugovorne stranke domaćina.

2. Izraz »ulagatelj« u odnosu na ugovornu stranku znači:
  - a) fizičke osobe koje su državljani te ugovorne stranke sukladno njezinim zakonima i propisima kao i osobe bez državljanstva sa stalnim prebivalištem u toj ugovornoj stranci,
  - b) svaku pravnu osobu koja je osnovana prema zakonima i propisima te ugovorne stranke.
3. Izraz »povrati« znači sve prihode ostvarene ulaganjem, a uključuje poglavito, iako ne isključivo, dobit, dobitke od kapitala, kamate, dividende, tantijeme i naknade.
4. Izraz »državno područje« znači državno područje ugovorne stranke, kao i ona područja mora koja se nastavljaju na vanjsku granicu teritorijalnog mora, uključujući morsko dno i podzemlje, nad kojima država ugovorne stranke vrši, u skladu s međunarodnim pravom, suverena prava i jurisdikciju.
5. Izraz «zakoni i propisi» znači u odnosu na bilo koju ugovornu stranku zakone i propise koji su na snazi na državnom području te ugovorne stranke.

Članak 2.

Poticanje i dopuštanje ulaganja

1. Svaka će ugovorna stranka poticati i stvarati povoljne uvjete za ulaganja ulagatelja druge ugovorne stranke na svojem državnom području te će takva ulaganja dopuštati sukladno svojim zakonima i propisima.
2. Na zahtjev bilo koje od ugovornih stranaka druga ugovorna stranka pružiti će informacije o zakonima, propisima, odlukama, administrativnoj praksi ili postupcima ili politikama koje mogu imati ujecaja na ulaganja iz ovog Ugovora.
3. Svaka od ugovornih stranaka će, kad god je to potrebno, sukladno svojim zakonima i propisima, bez odgode izdati potrebne dozvole za aktivnosti konzultanata ili stručnjaka koje angažiraju ulagatelji svake od ugovornih stranaka.
4. Svaka od ugovornih stranaka će sukladno svojim zakonima i propisima koji se odnose na ulazak, boravak i rad fizičkih osoba, u dobroj vjeri ispitati i propisno razmotriti, bez obzira na državljanstvo, zahtjeve ključnoga osoblja uključujući rukovodeće i tehničke kadrove, koji su zaposleni za potrebe ulaganja na državnom području te ugovorne stranke, za ulazak, privremeni boravak i rad na njezinom državnom području.

Članak 3.

Zaštita i tretman ulaganja

1. Ulaganjima i povratima ulagatelja svake od ugovornih stranaka u svako doba pružit će se pošten i pravičan tretman i uživati će punu zaštitu i sigurnost na državnom području druge ugovorne stranke. Niti jedna ugovorna stranka neće proizvoljnim, neosnovanim ili diskriminacijskim mjerama umanjiti upravljanje, održavanje, korištenje, uživanje, produljenje ili raspolaganje tim ulaganjima.
2. Svaka ugovorna stranka će na svome državnom području odobriti ulaganjima ili povratima ulagatelja druge ugovorne stranke tretman koji nije manje povoljan od onoga koji odobrava ulaganjima i povratima svojih vlastitih ulagatelja ili ulaganjima

- ili povratima ulagatelja neke treće države što god je povoljnije za tog ulagatelja.
3. Svaka ugovorna stranka će na svome državnom području odobriti ulagateljima druge ugovorne stranke, u pogledu upravljanja, održavanja, korištenja, uživanja, produljenja ili raspolaganja njihovim ulaganjima, tretman koji nije manje povoljan od onog kojeg odobrava svojim ulagateljima ili ulagateljima bilo koje treće države što god je povoljnije za tog ulagatelja.
  4. Odredbe o nacionalnom tretmanu ili o tretmanu najpovlaštenije države iz ovoga članka ne primjenjuju se na pogodnosti koje ugovorna stranka odobrava slijedom svojih obveza kao članica neke carinske, ekonomske ili monetarne unije, zajedničkog tržišta ili područja slobodne trgovine.
  5. Odredbe ovog Ugovora neće se tumačiti tako da obvezuju jednu ugovornu stranku da na ulagatelje druge ugovorne stranke proširi pogodnosti bilo kojeg tretmana, prednosti ili povlastice koje je odobrila ulagateljima bilo koje treće države slijedom obveza te ugovorne stranke kao članice neke carinske, ekonomske ili monetarne unije, zajedničkog tržišta ili područja slobodne trgovine, koje proizlaze temeljem nekog međunarodnog ugovora ili utanačenja o uzajamnosti te carinske, ekonomske ili monetarne unije, zajedničkog tržišta ili područja slobodne trgovine.
  6. Tretman najpovlaštenije države neće se primjenjivati na povlastice koje bilo koja ugovorna stranka odobrava ulagateljima treće države, a koje proizlaze iz nekog postojećeg ili budućeg ugovora o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja ili nekog drugog dogovora koji se u cijelosti ili poglavito odnosi na oporezivanje.

Članak 4. Izvlaštenje

1. Nijedna ugovorna stranka neće izvestiti, nacionalizirati ili poduzeti mjere koje imaju jednaki učinak (u daljnjem tekstu »izvlaštenje«) na ulaganja ulagatelja druge ugovorne stranke, osim:
  - a) na izvlaštenja koja su u javnom interesu i u skladu sa zakonski propisanim postupkom,
  - b) na izvlaštenja na nediskriminirajućoj osnovi, i
  - c) uz davanje pravovremene, odgovarajuće i učinkovite naknade.
2. Naknada iz točke (c) stavka (1) ovoga članka biti će jednaka tržišnoj vrijednosti izvlaštenog ulaganja neposredno prije nego što je izvlaštenje poduzeto ili je postalo javno poznato, što god je od toga ranije, i biti će isplaćena bez neopravdane odgode. Naknada će uključivati kamatu obračunatu na osnovi LIBOR-a od dana izvlaštenja do dana cjelovite isplate.
3. Ulagatelji čija se sredstva izvlašćuju imat će pravo na pravovremeno ispitivanje slučaja od strane sudskog ili nekog drugog ovlaštenog i neovisnog tijela te ugovorne stranke, ne dirajući u njihova prava iz članka 8. ovoga Ugovora, radi utvrđivanja je li to izvlaštenje i s njime povezano plaćanje naknade u skladu s načelima iznjetima u ovom članku te zakonima i propisima ugovorne stranke koja poduzima izvlaštenje.

Članak 5.
Naknada štete za gubitke

1. Ulagateljima jedne od ugovornih stranaka čija ulaganja na državnom području druge ugovorne stranke pretrpe gubitke uslijed rata, izvanrednog stanja, pobune, nereda ili drugih sličnih događaja, potonja ugovorna stranka odobrit će tretman koji nije manje povoljan od onoga koji pruža svojim vlastitim ulagateljima ili ulagateljima neke treće države, što god je od toga povoljnije za ulagatelja.
2. Ne dirajući u stavak 1. ovog članka, ulagatelji jedne ugovorne stranke koji pretrpe gubitke na državnom području druge ugovorne stranke koji su posljedica:
  - a) rekviriranja njihova ulaganja ili dijela ulaganja od strane snaga ili tijela vlasti potonje ugovorne stranke, ili
  - b) uništenja njihova ulaganja ili dijela ulaganja od strane snaga ili tijela vlasti potonje ugovorne stranke koje nije bilo neophodno u danoj situaciji,bit će odobrena restitucija ili naknada koja će u svakom slučaju biti pravodobna, odgovarajuća i učinkovita.

Članak 6.
Prijenosi

1. Svaka će ugovorna stranka osigurati ulagateljima druge ugovorne stranke slobodan prijenos u i iz svog državnog područja plaćanja koja se odnose na ulaganje, osobito:
  - a) početnog kapitala i dodatnih iznosa za održavanje i proširenje ili povećanje ulaganja,
  - b) povrate,
  - c) prihode od prodaje ili likvidacije cjelokupnog ili bilo kojega dijela ulaganja,
  - d) sredstva za otplatu zajmova koji se izravno odnose na ulaganje,
  - e) naknada iz članka 4. i 5.,
  - f) plaćanja temeljem jamstva ili ugovora o osiguranju iz članka 7.,
  - g) zarade osoblja angažiranog iz inozemstva u svezi s ulaganjem na njezinom državnom području,
  - h) plaćanja koja su proizišla iz rješenja ulagačkog spora iz članka 8. ovoga Ugovora.
2. Ne dirajući u mjere koje je usvojila Europska unija, prijenosi će se obavljati u valuti u kojoj je bilo učinjeno početno ulaganje ili u slobodno konvertibilnoj valuti ako se s time suglasi ulagatelj, po trenutnom tržišnom deviznom tečaju koji se primjenjuje na dan prijenosu, i to bez neopravdane odgode.
3. Ugovorne stranke će prijenosima iz stavka 1. i 2. ovoga članka odobriti tretman koji nije manje povoljan od onoga koji odobrava prijenosima u svezi s ulaganjima ulagatelja trećih država.

Članak 7. Subrogacija

Ako jedna ugovorna stranka ili od nje ovlaštena agencija ("prva ugovorna stranka") izvrši plaćanje temeljem jamstva ili ugovora o osiguranju u svezi ulaganja na državnom području druge ugovorne stranke ("druga ugovorna stranka"), druga ugovorna stranka će priznati:

- a) prijenos prvoj ugovornoj stranci temeljem zakona ili zakonske transakcije svih prava i zahtjeva ugovorne stranke kojoj se treba nadoknaditi šteta, i
- b) da prva ugovorna stranka ima pravo na korištenje tih prava i preuzimanje obveza temeljem subrogacije, u istom obimu kao i stranka kojoj se nadoknađuje šteta.

Članak 8. Rješavanje ulagačkih sporova

1. Sporovi između jedne ugovorne stranke i ulagatelja druge ugovorne stranke u svezi s ulaganjem potonjega na državnom području prve ugovorne stranke, riješiti će se, ukoliko je moguće, prijateljski. U slučaju spora ugovornu stranku na čijemu je državnom području učinjeno ulaganje ulagatelj će obavijestiti u pisanome obliku s detaljnim informacijama.
2. Ako se takav spor ne može riješiti prijateljski u roku od šest mjeseci od datuma pisane obavijesti navedene u stavku 1. ulagatelj ima pravo spor uputiti bilo:
  - nadležnom sudu ugovorne stranke na čijem državnom području je učinjeno ulaganje,
  - arbitraži od strane nacionalne institucije za trgovačku arbitražu ugovorne stranke prema primjenjivim arbitražnim pravilima,
  - Međunarodnom centru za rješavanje ulagačkih sporova (ICSID) osnovanom prema Konvenciji o rješavanju ulagačkih sporova između država i državljana drugih država, radi mirenja ili arbitraže prema Pravilima arbitražnog postupka ICSID-a, ili
  - *ad hoc* arbitražnom sudu osnovanom u skladu s arbitražnim pravilima Komisije Ujedinjenih naroda za međunarodno trgovačko pravo (UNCITRAL). Stanke u sporu mogu se u pisanome obliku sporazumjeti da izmijene ta pravila.
3. Arbitražne odluke bit će konačne i obvezujuće za stranke u sporu. Svaka ugovorna stranka izvršit će bez odgode takve odluke, i kada ih priznaju u skladu sa zakonima i propisima odnosne ugovorne stranke, osigurati će njihovu učinkovitu provedbu na svome državnom području.
4. Ugovorna stranka koja je stranka u sporu neće niti u jednoj fazi postupka mirenja ili arbitražnog postupka ili provedbe odluke tvrditi u svoju obranu da je ulagatelj koji je druga stranka u sporu primio obeštećenje u odnosu na sve svoje gubitke ili dio njih temeljem osiguranja.

Članak 9

Rješavanje sporova između ugovornih stranaka

1. Sporovi između ugovornih stranaka u svezi s tumačenjem ili primjenom ovog Ugovora, riješit će se, u mjeri u kojoj je to moguće, pregovorima diplomatskim putem.
2. Ako ugovorne stranke ne mogu postići dogovor u roku od šest mjeseci nakon pokretanja spora, na zahtjev jedne od ugovornih stranaka uputit će se dopis arbitražnom sudu.
3. Takav će se arbitražni sud osnovati za svaki predmet na sljedeći način. U roku od dva mjeseca od dana na koji bilo koja od ugovornih stranaka od druge ugovorne stranke primi zahtjev za arbitražu, svaka će ugovorna stranka imenovati jednog arbitra. Ta dva arbitra zajedno će u roku od naredna dva mjeseca izabrati trećeg arbitra koji je državljanin treće države. Taj treći arbitar, kad ga dvije ugovorne stranke potvrde, biti će imenovan predsjedateljem arbitražnog suda.
4. Ako se arbitražni sud ne osnuje u rokovima navedenima u stavku 3. ovoga članka, bilo koja od ugovornih stranaka može, u nedostatku drugog dogovora, pozvati predsjednika Međunarodnog suda da izvrši potrebna imenovanja. Ako je predsjednik državljanin jedne od ugovornih stranaka ili je na drugi način spriječen u obavljanju spomenute dužnosti, potpredsjednik će biti pozvan da obavi neophodna imenovanja. Ako je potpredsjednik državljanin jedne od ugovornih stranaka ili je i on spriječen u obavljanju spomenute dužnosti, sljedeći po rang u član Međunarodnog suda koji nije državljanin jedne od ugovornih stranaka biti će pozvan da obavi neophodna imenovanja.
5. Arbitražni će sud utvrditi vlastita pravila postupka. Arbitražni će sud donijeti svoje odluke većinom glasova. Odluke su konačne i obvezujuće za svaku od ugovornih stranaka.
6. Svaka će ugovorna stranka snositi troškove svoga člana arbitražnog suda i svog zastupanja u arbitražnom postupku; troškove predsjedatelja suda i preostale troškove obje će ugovorne stranke snositi u jednakim dijelovima. Arbitražni sud može, međutim, odlučiti da veći dio troškova snosi jedna od dvije ugovorne stranke i takva odluka biti će obvezujuća za obje ugovorne stranke.

Članak 10.

Povoljnije odredbe

Ako odredbe zakona i propisa bilo koje od ugovornih stranaka ili međunarodnog prava daju pravo ulagateljima druge ugovorne stranke ili njihovim ulaganjima tretman povoljniji od onoga koji im pruža ovaj Ugovor, takve odredbe će do mjere u kojoj su povoljnije prevladati nad ovim Ugovorom.

Članak 11.

Konzultacije

Na zahtjev bilo koje od ugovornih stranaka, druga ugovorna stranka suglasna je da se bez odgode održe konzultacije o tumačenju ili primjeni ovoga Ugovora.

Članak 12.
Primjena ugovora

Ovaj Ugovor primjenjivat će se na ulaganja učinjena na državnom području jedne od ugovornih stranaka u skladu s njezinim zakonima i propisima od strane ulagatelja druge ugovorne stranke prije ili nakon stupanja na snagu ovog Ugovora, ali se neće primjenjivati na bilo koji spor u svezi s ulaganjem koji je proizašao ili koji može proizići, ili na bilo koje potraživanje riješeno prije njegova stupanja na snagu.

Članak 13.
Izmjene i dopune

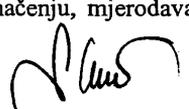
U vrijeme stupanja na snagu ovoga Ugovora ili u bilo koje vrijeme nakon toga odredbe ovoga Ugovora mogu se izmijeniti i dopuniti na način koji u pisanom obliku međusobno dogovore ugovorne stranke. Te izmjene i dopune stupaju na snagu u skladu sa stavkom 1. članka 14.

Članak 14.
Stupanje na snagu, trajanje i otkaz

1. Ovaj Ugovor stupa na snagu datumom primitka posljednje pisane obavijesti diplomatskim putem kojom jedna ugovorna stranka izvješćuje drugu ugovornu stranku da su ispunjeni njezini unutarnji pravni uvjeti za stupanje ovoga Ugovora na snagu.
2. Ovaj Ugovor ostaje na snazi tijekom razdoblja od deset (10) godina. Nakon toga ostaje i dalje na snazi do isteka dvanaest (12) mjeseci od datuma na koji ugovorne stranke jedna drugoj dostave pisanu obavijest o njegovu otkazivanju.
3. U odnosu na ulaganja učinjena prije datuma otkaza ovoga Ugovora, odredbe ovoga Ugovora ostaju na snazi za naredno razdoblje od deset (10) godina od tog datuma.

Sastavljeno u ..... ZAGREB ..... dana 15-04-2008 ..... u dva izvornika, svaki na litvanskom, hrvatskom i engleskom jeziku, pri čemu su svi tekstovi jednako vjerodostojni. U slučaju razlika u tumačenju, mjerodavan je tekst na engleskom jeziku.

Za Vladu Republike Litve

Za Vladu Republike Hrvatske

[ENGLISH TEXT – TEXTE ANGLAIS]

A G R E E M E N T
B E T W E E N
T H E G O V E R N M E N T O F T H E R E P U B L I C O F L I T H U A N I A
A N D
T H E G O V E R N M E N T O F T H E R E P U B L I C O F C R O A T I A
O N T H E P R O M O T I O N A N D R E C I P R O C A L P R O T E C T I O N O F
I N V E S T M E N T S

The Government of the Republic of Lithuania and the Government of the Republic of Croatia, hereinafter referred to as “the Contracting Parties”,

- desiring to intensify economic cooperation between the Contracting Parties,
- determined to create mutually favourable conditions for investments by investors of one Contracting Party in the territory of the other Contracting Party,
- recognising that the promotion and protection of such investments will stimulate private business initiative and increase the prosperity of both countries,

have agreed as follows:

Article 1
Definitions

For the purpose of this Agreement:

1. The term “investment” shall mean every kind of asset, invested by an investor of one Contracting Party in the territory of the other Contracting Party, provided that the investment has been made in accordance with the laws and regulations of the other Contracting Party, and shall include in particular, though not exclusively:
  - a) movable and immovable property as well as any other rights *in rem*, such as mortgages, liens and pledges, usufructs and similar rights,
  - b) stocks, shares, bonds, debentures and other forms of participation in companies,
  - c) claims to money or to any performance having an economic value,
  - d) intellectual property rights, in particular including but not limited to copyrights and neighbouring rights, industrial property rights (such as patents, trade marks, industrial designs and models, trade names, technical processes, trade secrets, rights in plants varieties) and know-how,
  - e) goodwill,
  - f) any right to conduct economic and commercial activities conferred by law or under contract, including concessions to search for, extract and exploit natural resources.

Any alteration of the form in which assets are invested shall not affect their character as investment, provided such an alteration is made in accordance with the laws and regulations of the host Contracting Party.

2. The term “investor” shall mean in respect of either Contracting Party:
  - a) natural persons who are nationals of that Contracting Party according to its laws and regulations and persons without nationality permanently residing in that Contracting Party,
  - b) any entity constituted under the laws and regulations of that Contracting Party.
3. The term “returns” shall mean all amounts yielded by an investment and in particular, though not exclusively, includes profits, capital gains, interest, dividends, royalties and fees.
4. The term “territory” shall mean the territory of the State of the Contracting Party, as well as those maritime areas adjacent to the outer limit of the territorial sea including the seabed and subsoil over which the respective State of the Contracting Party exercises, in accordance with international law, its sovereign rights and jurisdiction.
5. The term “laws and regulations” shall mean in respect of either Contracting Party the laws and regulations in force in the territory of that Contracting Party.

Article 2

Promotion and Admission of Investments

1. Each Contracting Party shall encourage and create favourable conditions for investors of the other Contracting Party to make investments in its territory and shall admit such investments in accordance with its laws and regulations.
2. Upon the request by either Contracting Party, information shall be provided regarding the laws, regulations, decisions, administrative practices or procedures or policies of the other Contracting Party which may have impact on investment covered by this Agreement.
3. Each Contracting Party shall grant, whenever necessary, in accordance with its laws and regulations, without delay, the permits required in connection with the activities of consultants or experts engaged by investors of each Contracting Party.
4. Each Contracting Party shall, subject to its laws and regulations relating to the entry, stay and work of natural persons, examine in good faith and give due consideration, regardless of nationality, to requests of key personnel including top managerial and technical persons who are employed for the purposes of investments in its territory, to enter, remain temporarily and work in its territory.

Article 3

Protection and Treatment of Investments

1. Investments and returns of investors of each Contracting Party shall at all times be accorded fair and equitable treatment and shall enjoy full protection and security in the territory of the other Contracting Party. Neither Contracting Party shall in any way impair by arbitrary, unreasonable or discriminatory measures the management, maintenance, use, enjoyment, extension or disposal of such investments.
2. Each Contracting Party shall in its territory accord investments or returns of investors of the other Contracting Party treatment no less favourable than that which it accords

to investments or returns of its own investors or to investments or returns of investors of any third State, whichever is more favourable to the investor concerned.

3. Each Contracting Party shall in its territory accord investors of the other Contracting Party, as regards the management, maintenance, use, enjoyment, or disposal of their investments, treatment not less favourable than that which it accords to its own investors or to investors of any third State, whichever is more favourable to the investor concerned.
4. The provisions of the national treatment and most favoured nation treatment of this Article shall not apply to advantages accorded by a Contracting Party pursuant to its obligations as a member of a customs, economic or monetary union, a common market or a free trade area.
5. The provisions of this Agreement shall not be construed so as to oblige one Contracting Party to extend to the investors of the other Contracting Party the benefit of any treatment, preference or privilege accorded to the investors of any third State by virtue of that Contracting Party's obligations as a member of a customs, economic or monetary union, a common market or a free trade area, arising out of an international agreement or reciprocity arrangement of that customs, economic or monetary union, common market or free trade area.
6. The treatment of the most favoured nation shall not apply to privileges which either Contracting Party accords to investors of a third State by virtue of any existing or future agreement on avoidance of double taxation or any other arrangement relating wholly or mainly to taxation.

Article 4 **Expropriation**

1. Neither Contracting Party shall expropriate, nationalise or take measures having equivalent effect (hereinafter referred to as "expropriation") against investments of investors of the other Contracting Party, unless:
  - a) such expropriation is in the public interest and under due process of law,
  - b) such expropriation is carried out on a non-discriminatory basis, and
  - c) prompt, adequate and effective compensation is given.
2. The compensation mentioned in point (c) of the paragraph (1) of this Article shall be equivalent to the market value of the expropriated investment immediately before the expropriation occurred or the impending expropriation became public knowledge, whichever is the earlier, and shall be paid without undue delay. The compensation shall include interest calculated on the LIBOR basis from the date of expropriation until the date of full payment.
3. Investors, whose assets are being expropriated shall, without prejudice to their rights under Article 8 of this Agreement, have a right to prompt review by the appropriate judicial or other competent and independent authorities of the expropriating Contracting Party to determine whether such expropriation, and any related compensation conforms to the principles of this Article and the laws and regulations of the expropriating Contracting Party.

Article 5
Compensation for Losses

1. Investors of one Contracting Party who suffer losses relating to their investments in the territory of the other Contracting Party due to war, a state of national emergency, insurrection, riot or other similar events, shall be accorded by the latter Contracting Party, treatment no less favourable than that which it accords to its own investors or to investors of any third State, whichever is more favourable.
2. Notwithstanding paragraph 1 of this Article, investors of one Contracting Party who suffer losses in the territory of the other Contracting Party resulting from:
  - a) requisitioning of their investments or part thereof by the latter's forces or authorities, or
  - b) destruction of their investment or part thereof by the latter's forces or authorities, which was not required by the necessity of the situation,shall be accorded restitution or compensation which in either case shall be prompt, adequate and effective.

Article 6
Transfers

1. Each Contracting Party shall guarantee to investors of the other Contracting Party free transfer into and out of its territory of payments related to an investment, in particular:
  - a) initial capital and additional amounts for the maintenance and extension or expansion of the investment,
  - b) returns,
  - c) proceeds from the sale or liquidation of all or any part of the investment,
  - d) funds in repayment of loans directly related to the investment,
  - e) compensation provided for in Articles 4 and 5,
  - f) payments under a guarantee or insurance contract referred to in Article 7,
  - g) earnings of personnel engaged from abroad in connection with an investment in its territory,
  - h) payments arising out of the settlement of an investment dispute under Article 8 of this Agreement.
2. Without prejudice to measure adopted by the European Union, transfers shall be made in the currency in which the original investment was made or in any freely convertible currency if agreed upon by the investor, at the agreed applicable market rate of exchange prevailing on the date of transfer, and effected without undue delay.
3. The Contracting Parties shall accord to the transfers referred to in paragraphs 1 and 2 of this Article treatment no less favourable than that accorded to transfers related to investments made by investors of any third State.

Article 7
Subrogation

If one Contracting Party or its designated agency (“the first Contracting Party”) makes a payment under a guarantee or contract of insurance given in respect of an investment in the territory of the other Contracting Party (“the second Contracting Party”), the second Contracting Party shall recognise:

- a) the assignment to the first Contracting Party by law or by legal transaction of all the rights and claims of the party indemnified, and
- b) that the first Contracting Party is entitled to exercise such rights and enforce such claims by virtue of subrogation, to the same extent as the party indemnified.

Article 8
Settlement of Investment Disputes

1. Disputes between a Contracting Party and an investor of the other Contracting Party relating to an investment of the latter in the territory of the former shall, if possible, be settled amicably. In the event of a dispute the Contracting Party in whose territory the investment was made shall be notified in writing, including detailed information, by the investor.
2. If such a dispute cannot be settled amicably within six months from the date of the written notification provided in paragraph 1, investor shall be entitled to submit the dispute either to:
  - a competent court of the Contracting Party in whose territory the investment is made,
  - arbitration by national commercial arbitration institutions of the Contracting Parties under the applicable arbitration rules,
  - the International Center for the Settlement of Investment Disputes (ICSID) established under the Convention on the Settlement of Investment Disputes Between States and Nationals of Other States for conciliation or arbitration under ICSID Rules of Procedure for Arbitration Proceedings, or
  - to an *ad hoc* arbitral tribunal, established in accordance with the Arbitration Rules of United Nations Commission on International Trade Law (UNCITRAL). The parties to the dispute may agree in writing to modify those Rules.
3. The awards of arbitration shall be final and binding on the parties to the dispute. Each Contracting Party shall carry out such award without delay and once recognised in accordance with the laws and regulations of the respective Contracting Party, shall provide for its effective enforcement in its territory.
4. A Contracting Party which is a party to a dispute shall not, at any stage of conciliation or arbitration proceedings or enforcement of an award, raise the objection that the investor who is the other party to the dispute has received an indemnity by virtue of a guarantee in respect of all or a part of its losses.

Article 9
Settlement of Disputes between the Contracting Parties

1. Any dispute between the Contracting Parties concerning the interpretation or application of this Agreement shall, as far as possible, be settled by negotiations through the diplomatic channels.
2. If the Contracting Parties cannot reach an agreement within six months after the beginning of the dispute, the latter shall, upon the request of either Contracting Party, be submitted to an arbitral tribunal.
3. Such an arbitral tribunal shall be constituted for each case in the following way. Within two months from the date on which either Contracting Party receives from the other Contracting Party a request for arbitration, each Contracting Party shall appoint one arbitrator. These two arbitrators shall together, within a further two months period, select a third arbitrator who is a national of a third State. The third arbitrator, once approved by the two Contracting Parties, shall be appointed as Chairman of the arbitral tribunal.
4. If the arbitral tribunal has not been constituted within the periods specified in paragraph 3 of this Article, either Contracting Party may, in the absence of any other agreement, invite the President of the International Court of Justice to make any necessary appointments. If the President is a national of State of either Contracting Party, or is otherwise prevented from discharging this function, the Vice-President shall be invited to make the necessary appointments. If the Vice-President is a national of State of either Contracting Party or if he also is prevented from discharging the said function, the member of the International Court of Justice next in seniority who is not a national of State of either Contracting Party shall be invited to make the necessary appointments.
5. The arbitral tribunal shall determine its own procedure. The arbitral tribunal shall reach its decisions by a majority of votes. The decisions shall be final and binding upon each Contracting Party.
6. Each Contracting Party shall bear the costs of its own member of the arbitral tribunal and of its representation in the arbitration proceedings; the costs of the Chairman and remaining costs shall be borne in equal parts by the Contracting Parties. The arbitral tribunal may, however, decide that a higher proportion of costs shall be borne by one of the two Contracting Parties and such award shall be binding on both Contracting Parties.

Article 10
More Favourable Provisions

If the provisions of laws and regulations of either Contracting Party or international law entitle investors of the other Contracting Party or their investments to treatment more favourable than is provided for by this Agreement, such provisions shall to the extent that they are more favourable prevail over this Agreement.

Article 11
Consultations

Upon request by either Contracting Party, the other Contracting Party shall agree promptly to hold consultation on the interpretation or application of this Agreement.

Article 12
Application of the Agreement

This Agreement shall apply to the investments made in the territory of one of the Contracting Parties in accordance with its laws and regulations by investors of the other Contracting Party prior to as well as after the entry into force of this Agreement, but shall not apply to any dispute concerning an investment which arose or could have arisen, or any claim which was settled before its entry into force.

Article 13
Amendments

At the time of entry into force of this Agreement or at any time thereafter the provisions of this Agreement may be amended in such a manner as may be agreed in writing between the Contracting Parties. Such amendments shall enter into force in accordance with the paragraph 1 of Article 14.

Article 14
Entry into Force, Duration and Denunciation

1. This Agreement shall enter into force on the date of receipt of the latter written notification through diplomatic channels by which one Contracting Party notifies the other Contracting Party that its internal legal requirements for the entry into force of this Agreement have been fulfilled.
2. This Agreement shall remain in force for a period of ten (10) years. It shall continue to be in force thereafter until the expiration of twelve (12) months from the date on which either Contracting Party shall have given written notice of denunciation to the other Contracting Party.
3. With respect to investments made prior to the effective date of denunciation of this Agreement, its provisions shall remain in force for a further period of ten (10) years from such date.

Done at ZAGREB on 15 APRIL 2008 in two originals, each in the Lithuanian, Croatian and English languages, all texts being equally authentic. In case of any divergence of interpretation, the English text shall prevail.

**For the Government of
the Republic of Lithuania**

**For the Government of
the Republic of Croatia**

[LITHUANIAN TEXT – TEXTE LITUANIEN]

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS
IR
KROATIJOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS
SUSITARIMAS
DĖL INVESTICIJŲ SKATINIMO IR ABIPUSĖS APSAUGOS**

Lietuvos Respublikos Vyriausybė ir Kroatijos Respublikos Vyriausybė, toliau – Susitariančiosios Šalys,

siekdamos stiprinti ekonominį bendradarbiavimą tarp Susitariančiųjų Šalių;

pasiryžusios sukurti palankias sąlygas investicijoms, kurias vienos Susitariančiosios Šalies investuotojai investuoja kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje;

pripažindamos, kad investicijų skatinimas ir apsauga skatins privataus verslo iniciatyvą šioje srityje ir kels abiejų šalių gerovę,

s u s i t a r ė:

**1 straipsnis
Apibrėžtys**

Šiame Susitarime:

1. Sąvoka „investicija“ reiškia bet kokios rūšies turtą, kurį vienos Susitariančiosios Šalies investuotojas investuoja kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje, su sąlyga, kad investuojama laikantis kitos Susitariančiosios Šalies įstatymų ir kitų teisės aktų, ir visų pirma, bet ne išimtinai, apima:

a) kilnojamąjį ir nekilnojamąjį turtą ir bet kurias kitas turtines teises, būtent: hipoteką, teisę į skolininko turtą, įkeitimus, uzufruktus bei panašias teises;

b) vertybinius popierius, akcijas, obligacijas ir kitas dalyvavimo įmonėse formas;

c) piniginius reikalavimus ar reikalavimus atlikti bet kokius ekonominę vertę turinčius veiksmus;

d) intelektinės nuosavybės teises, visų pirma, bet ne išimtinai, autorių teises ir gretutines teises, pramoninės nuosavybės teises (pavyzdžiui, patentai, prekių ženklai, pramoninis dizainas ir modeliai, firmų vardai, techniniai procesai, komercinės paslaptys, teisės į augalų veisles), ir praktinę patirtį,

e) dalykinę reputaciją,

f) įstatymų ar sutarčių suteiktas bet kokias teises verstis ekonomine ir komercine veikla, įskaitant koncesijas žvalgyti gamtos išteklius, juos išgauti ir eksploatuoti.

Bet koks vėlesnis investuoto turto formos pakeitimas nekeičia investicijos pobūdžio, jei tik tas pakeitimas atliktas pagal Susitariančiosios Šalies, kurios teritorijoje investuota, įstatymus ir kitus teisės aktus.

2. Sąvoka „investuotojas“ abiem Susitariančiosioms Šalims reiškia:

a) fizinius asmenis, kurie pagal tos Susitariančiosios Šalies įstatymus ir kitus teisės aktus yra jos piliečiai, ir asmenis be pilietybės, nuolat gyvenančius Susitariančiosios Šalies teritorijoje;

b) bet kuri ūkio subjektą, įsteigtą pagal tos Susitariančiosios Šalies įstatymus ir kitus teisės aktus.

3. Sąvoka „pajamos“ reiškia visas iš investicijos gautas lėšas, įskaitant visų pirma, bet ne išimtinai, pelną, kapitalo padidėjimo pajamas, palūkanas, dividendus, autoriaus honorarus ir atlyginimus.

4. Sąvoka „teritorija“ reiškia Susitariančiosios Šalies valstybės teritoriją, taip pat tas jūros dalis, kurios ribojasi su išorine teritorinės jūros riba, įskaitant jūros dugną ir žemės gelmes, ir kuriose atitinkamos Susitariančiosios Šalies valstybė pagal tarptautinę teisę įgyvendina suverenias teises ar vykdo jurisdikciją.

5. Sąvoka „įstatymai ir kiti teisės aktai“ abiem Susitariančiosioms Šalims reiškia įstatymus ir kitus teisės aktus, galiojančius jų valstybės teritorijoje.

2 straipsnis

Investicijų skatinimas ir priėmimas

1. Viena Susitariančioji Šalis skatina kitos Susitariančiosios Šalies investuotojus investuoti savo teritorijoje, sudaro kitos Susitariančiosios Šalies investuotojams palankias sąlygas investuoti ir pagal savo įstatymus ir kitus teisės aktus priima tokias investicijas.

2. Vienos Susitariančiosios Šalies prašymu keičiamasi informacija apie galimą kitos Susitariančiosios Šalies įstatymų, kitų teisės aktų, sprendimų, administracinės praktikos ar procedūrų ar politikos kryptių poveikį investicijoms, kurioms taikomas šis Susitarimas.

3. Susitariančiosios Šalys prireikus pagal savo įstatymus ir kitus teisės aktus neatidėliodamos suteikia leidimus, kurių reikia dėl Susitariančiųjų Šalių investuotojų samdomų konsultantų ar ekspertų veiklos.

4. Viena Susitariančioji Šalis, atsižvelgdama į savo įstatymus ir kitus teisės aktus, susijusius su fizinių asmenų atvykimu, buvimu ir darbu, sąžiningai nagrinėja ir palankiai svarsto, nepriklausomai nuo pilietybės, pagrindinio personalo, įskaitant aukščiausią vadovaujantį ir techninį personalą, kuris yra įdarbintas investicijų jos teritorijoje tikslais, prašymus atvykti, laikinai būti ir dirbti jos teritorijoje.

3 straipsnis

Investicijų apsauga ir režimas

1. Viena Susitariančioji Šalis savo teritorijoje visuomet užtikrina kitos Susitariančiosios Šalies investuotojų investicijoms teisingą ir lygiavertį režimą, taip pat visišką jų apsaugą ir saugumą. Nė viena Susitariančioji Šalis vienašalėmis, nepagrįstomis ar diskriminacinėmis priemonėmis netrukdo tokių investicijų valdymo, palaikymo, naudojimo, naudojimosi, plėtojimo ar disponavimo.

2. Viena Susitariančioji Šalis savo teritorijoje taiko kitos Susitariančiosios Šalies investuotojų investicijoms ir iš jų gautoms pajamoms ne mažiau palankų režimą negu tas, kurį ji taiko savo ar bet kurios trečiosios valstybės investuotojų investicijoms ir iš jų gautoms pajamoms, atsižvelgdama į tai, kuris režimas palankesnis atitinkamiems investuotojams.

3. Viena Susitariančioji Šalis savo teritorijoje taiko kitos Susitariančiosios Šalies investuotojams dėl investicijų valdymo, palaikymo, naudojimo, naudojimosi ar disponavimo ne mažiau palankų režimą negu tas, kurį ji taiko savo investuotojams ar bet kurios trečiosios valstybės investuotojams, atsižvelgdama į tai, kuris režimas palankesnis atitinkamiems investuotojams.

4. Šio straipsnio nuostatos dėl nacionalinio režimo ir didžiausio palankumo režimo netaikomos privilegijoms, kurias taiko Susitariančioji Šalis vykdydama savo įsipareigojimus, kylančius iš narystės muitų, ekonominėje ar pinigų sąjungoje, bendrojoje rinkoje ar laisvosios prekybos zonoje.

5. Šio Susitarimo nuostatos neturi būti aiškinamos taip, kad įpareigotų vieną Susitariančiąją Šalį taikyti kitos Susitariančiosios Šalies investuotojams palankesnę režimą, lengvatas ar privilegijas, kurias pirmoji Susitariančioji Šalis taiko trečiosios valstybės investuotojams dėl tos Susitariančiosios Šalies įsipareigojimų, kylančių iš narystės muitų, ekonominėje ar pinigų sąjungoje, bendrojoje rinkoje ar laisvosios prekybos zonoje.

6. Didžiausio palankumo režimas netaikomas privilegijoms, kurias bet kuri Susitariančioji Šalis suteikia trečiosios valstybės investuotojams dėl bet kokių esamų ar būsimų susitarimų dėl dvigubo apmokestinimo išvengimo ar bet kokių iš dalies ar visiškai su apmokestinimu susijusių susitarimų.

4 straipsnis

Ekspropriacija

1. Nė viena Susitariančioji Šalis neekspropriuoja, nenacionalizuoja kitos Susitariančiosios Šalies investuotojų investicijų ir netaiko joms priemonių, sukeliančių panašias pasekmes (toliau – ekspropriacija), išskyrus atvejus, kai:

a) tokia ekspropriacija atliekama įstatymų nustatyta tvarka visuomenės poreikiams;

b) tokia ekspropriacija atliekama nediskriminaciniu pagrindu ir

c) suteikiama neatidėliotina, adekvati ir veiksminga kompensacija.

2. Kompensacija, nurodyta šio straipsnio 1 dalies c punkte, atitinka eksproprijuotų investicijų rinkos vertę, buvusią prieš pat eksproprijaciją arba prieš tai, kai apie numatomą eksproprijaciją tapo viešai žinoma, atsižvelgiant į tai, kas įvyko anksčiau; tokia kompensacija išmokama nepagrįstai neatidėliojant. Į ją įskaičiuojamos palūkanos, skaičiuojamos nuo eksproprijacijos datos iki visiško išmokėjimo pagal Londono bankų biržos kursą (LIBOR).

3. Investuotojai, kurių turtas eksproprijuojamas, nepažeidžiant šio Susitarimo 8 straipsnyje nustatytų jų teisių, turi teisę, kad eksproprijuojančios Susitariančiosios Šalies valstybės teisminės ar kitos kompetentingos ir nepriklausomos institucijos nedelsdamos išnagrinėtų jų bylą ir nustatytų, ar tokia eksproprijacija ir su ja susijusi kompensacija atitinka šio straipsnio principus ir eksproprijuojančios Susitariančiosios Šalies įstatymus ir kitus teisės aktus.

5 straipsnis

Nuostolių kompensavimas

1. Vienos Susitariančiosios Šalies investuotojams, kurie patiria nuostolių, susijusių su jų investicijomis kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje dėl karo, nepaprastosios padėties įvedimo, sukilimo, maišto ar kitų panašių įvykių, pastaroji Susitariančioji Šalis taiko ne mažiau palankų režimą, negu tas, kurį ta Susitariančioji Šalis taiko savo arba bet kurios trečiosios valstybės investuotojams, atsižvelgdama į tai, kuris režimas palankesnis.

2. Nepaisant šio straipsnio 1 dalies, vienos Susitariančiosios Šalies investuotojams, kurie kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje patiria nuostolių dėl:

a) pastarosios karinių pajėgų ar valdžios institucijų įvykdytos jų investicijų visiškos ar dalinės rekvizicijos, arba

b) pastarosios karinėms pajėgoms ar valdžios institucijoms sunaikinus jų investicijas ar jų dalį nesant būtinumo,

taikoma restitucija arba neatidėliotinai išmokama adekvati ir veiksminga kompensacija.

6 straipsnis

Pervedimai

1. Viena Susitariančioji Šalis garantuoja kitos Susitariančiosios Šalies investuotojams, kad į jos teritoriją ir iš jos teritorijos bus be apribojimų pervedamos su investicijomis susijusios lėšos, visų pirma:

a) pradinis kapitalas ir papildomos sumos investicijoms palaikyti ar plėtoti;

b) pajamos;

c) įplaukos, gautos visiškai ar iš dalies pardavus ar likvidavus investicijas;

- d) lėšos, skirtos su investicija tiesiogiai susijusioms paskoloms apmokėti;
- e) kompensacijos pagal 4 ir 5 straipsnių nuostatas;
- f) mokėjimai, vykdomi vadovaujantis 7 straipsnyje nurodyta garantija ar draudimo sutartimi;
- g) darbo užmokestis iš užsienyje įdarbintų asmenų, kurių darbas jos teritorijoje susijęs su investicijomis;
- h) mokėjimai, kylantys iš investicinių ginčų sprendimo pagal šio Susitarimo 8 straipsnį.

2. Nepažeidžiant Europos Sąjungos nustatytų priemonių, pervedimai atliekami be pagrindo neatidėliojant valiuta, kuria buvo atliktos investicijos, ar, investuotojui sutikus, bet kuria konvertuojama valiuta pagal pervedimo dieną vyraujančią sutartą taikomą valiutos keitimo rinkos kursą.

3. Susitariančiosios Šalys taiko šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytiems pervedimams ne mažiau palankų režimą negu tas, kurį jos taiko pervedimams, susijusiems su bet kurios trečiosios valstybės investuotojų investicijomis.

7 straipsnis **Subrogacija**

Jeigu viena Susitariančioji Šalis ar jos paskirtoji agentūra (pirmoji Susitariančioji Šalis) sumoka pagal suteiktą garantiją ar draudimo sutartį, susijusią su kitos Susitariančiosios Šalies (antroji Susitariančioji Šalis) valstybės teritorijoje esančia investicija, antroji Susitariančioji Šalis pripažįsta:

- a) kompensaciją gavusios šalies visų teisių ir reikalavimų perdavimą pirmajai Susitariančiajai Šaliai pagal įstatymą arba pagal teisinį sandorį ir
- b) kad pirmoji Susitariančioji Šalis subrogacijos būdu įgytomis teisėmis ir reikalavimais naudojasi taip pat kaip ir šalis, kuriai buvo atlyginti nuostoliai.

8 straipsnis **Investicinių ginčų sprendimas**

1. Vienos Susitariančiosios Šalies ir kitos Susitariančiosios Šalies investuotojo ginčai, susiję su pastarojo investicijomis pirmosios Susitariančiosios Šalies teritorijoje, sprendžiami, jei įmanoma, taikiai. Investuotojas apie kilusį ginčą raštu praneša Susitariančiajai Šaliai, kurios teritorijoje atliktos investicijos, kartu pateikdamas išsamią informaciją.

2. Jei ginčas negali būti išspręstas taikiai per šešis mėnesius nuo 1 dalyje nustatyto raštiško pranešimo dienos, investuotojas turi teisę perduoti ginčą:

- kompetentingam Susitariančiosios Šalies, kurios teritorijoje investuojama, teismui; arba

- Susitariančiųjų Šalių nacionalinėms komercinio arbitražo institucijoms pagal galiojančias arbitražo taisykles; arba

- Tarptautiniam investicinių ginčų sprendimo centrui (ICSID), įsteigtam pagal Konvenciją dėl valstybių ir kitų valstybių fizinių bei juridinių asmenų investicinių ginčų sprendimo, dėl sutaikinimo ar arbitražo pagal ICSID arbitražo proceso taisykles; arba

- *ad hoc* arbitražui, sudarytam pagal Jungtinių Tautų Tarptautinės prekybos teisės komisijos (UNCITRAL) arbitražo taisykles. Šios taisyklės gali būti pakeistos ginčo šalių rašytiniu susitarimu.

3. Arbitražo sprendimai yra galutiniai ir privalomi ginčo šalims. Abi Susitariančiosios Šalys nedelsdamos vykdo šiuos sprendimus, pripažintus pagal atitinkamos Susitariančiosios Šalies įstatymus ir kitus teisės aktus, ir imasi priemonių juos veiksmingai įgyvendinti savo teritorijoje.

4. Susitariančioji Šalis, kuri yra ginčo šalis, nereikia prieštaravimo jokiam taikinamojo nagrinėjimo ar nagrinėjimo arbitraže ar sprendimo vykdymo etape dėl to, kad investuotojas, kuris yra kita ginčo šalis, gavo pagal garantinę sutartį žalos atlyginimą už visus ar dalį nuostolių.

9 straipsnis

Ginčų tarp Susitariančiųjų Šalių sprendimas

1. Bet koks ginčas tarp Susitariančiųjų Šalių dėl šio Susitarimo aiškinimo ar taikymo, kiek įmanoma, sprendžiamas derybomis diplomatiniais kanalais.

2. Jeigu Susitariančiosioms Šalims nepavyksta susitarti per šešis mėnesius nuo ginčo pradžios, ginčas bet kurios Susitariančiosios Šalies prašymu perduodamas nagrinėti arbitražui.

3. Arbitražas kiekvienu konkrečiu atveju sudaromas taip: per du mėnesius nuo dienos, kai viena Susitariančioji Šalis gauna pranešimą iš kitos Susitariančiosios Šalies apie prašymą ginčą spręsti arbitraže, abi Susitariančiosios Šalys paskiria po vieną arbitrą. Šie du arbitrai per du paskesnius mėnesius išrenka trečią arbitrą, kuris turi būti trečiosios valstybės pilietis. Abiem Susitariančiosioms Šalims pritarus, trečiasis arbitras skiriamas arbitražo pirmininku.

4. Jeigu per šio straipsnio 3 dalyje nurodytą laikotarpį arbitražo teismas nebuvo sudarytas ir jei nėra jokio kito susitarimo, bet kuri Susitariančioji Šalis gali prašyti Tarptautinio Teisingumo Teismo pirmininką atlikti būtinus paskyrimus. Jeigu pirmininkas yra vienos Susitariančiosios Šalies valstybės pilietis arba dėl kitų priežasčių negali atlikti nurodytos funkcijos, būtinus paskyrimus atlikti prašoma Tarptautinio Teisingumo Teismo pirmininko pavaduotojo. Jeigu pirmininko pavaduotojas yra vienos Susitariančiosios Šalies valstybės pilietis arba jis taip pat negali atlikti nurodytos funkcijos, būtinus paskyrimus atlikti prašoma kito pagal vyresnumą Tarptautinio Teisingumo Teismo nario, kuris nėra Susitariančiosios Šalies valstybės pilietis.

5. Arbitražo teismas nusistato savo darbo tvarką. Arbitražas sprendimus priima balsų dauguma. Sprendimai yra galutiniai ir privalomi abiem Susitariančiosioms Šalims.

6. Abi Susitariančiosios Šalys apmoka išlaidas, susijusias su jų paskirto arbitro veikla ir su joms atstovavimu nagrinėjant ginčą arbitraže; išlaidas, susijusias su arbitražo pirmininko veikla, ir kitas išlaidas abi Susitariančiosios Šalys dengia po lygiai. Tačiau arbitražas gali nuspręsti, kad didesnę išlaidų dalį padengia viena Susitariančioji Šalis, ir toks sprendimas privalomas abiem Susitariančiosioms Šalims.

10 straipsnis

Didesnio palankumo nuostatos

Jei pagal vienos Susitariančiosios Šalies įstatymus ir kitus teisės aktus ar tarptautinės teisės nuostatas kitos Susitariančiosios Šalies investuotojams ar jų investicijoms taikomas režimas yra palankesnis nei nustatytas šiame Susitarime, taikomos tokios nuostatos tiek, kiek jos yra palankesnės, o ne šio Susitarimo nuostatos.

11 straipsnis

Konsultacijos

Vienos Susitariančiosios Šalies prašymu kita Susitariančioji Šalis nedelsdama sutinka surengti konsultacijas dėl šio Susitarimo aiškinimo ar taikymo.

12 straipsnis

Susitarimo taikymas

Šis Susitarimas taikomas toms investicijoms, kurias vienos Susitariančiosios Šalies investuotojai atliko kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje pagal pastarosios įstatymus ir kitus teisės aktus ir iki šio Susitarimo įsigaliojimo, ir po jo įsigaliojimo, tačiau netaikomas su investicijomis susijusiems ginčams, kurie iškilo ar galėjo kilti iki šio Susitarimo įsigaliojimo, ar bet kuriems ginčams, kurie buvo išnagrinėti iki šio Susitarimo įsigaliojimo.

13 straipsnis

Pakeitimai

Įsigaliojant šiam Susitarimui ar bet kuriuo metu vėliau šio Susitarimo nuostatos gali būti keičiamos taip, kaip Susitariančiosios Šalys susitaria raštu. Tokie pakeitimai įsigalioja 14 straipsnio 1 dalyje nustatyta tvarka.

14 straipsnis

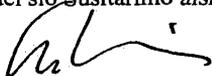
Susitarimo įsigaliojimas, galiojimo laikas ir nutraukimas

1. Šis Susitarimas įsigalioja vėlesniojo Susitariančiosios Šalies raštiško pranešimo diplomatiniais kanalais kitai Susitariančiajai Šaliai apie vidaus teisės procedūrų, būtinų šiam Susitarimui įsigaliojti, atlikimą gavimo dieną.

2. Šis Susitarimas galioja dešimt (10) metų. Pasibaigus šiam laikotarpiui, jis galioja ir toliau, kol pasibaigia dvylika (12) mėnesių nuo tos dienos, kurią viena Susitariančioji Šalis raštu praneša kitai Susitariančiajai Šaliai apie šio Susitarimo nutraukimą.

3. Investicijoms, atliktoms iki šio Susitarimo nutraukimo dienos, dar dešimt (10) metų nuo tos dienos galioja šio Susitarimo nuostatos.

SUDARYTA 2008 m. BALANDŽIO 15 d. ZAGREBE..... dviem egzemplioriais lietuvių, kroatų ir anglų kalbomis. Visi tekstai yra autentiški. Kilus nesutarimų dėl šio Susitarimo aiškinimo, vadovaujamosi tekstu anglų kalba.

Lietuvos Respublikos Vyriausybės
vardu

Kroatijos Respublikos Vyriausybės
vardu

[TRANSLATION – TRADUCTION]

ACCORD ENTRE LE GOUVERNEMENT DE LA RÉPUBLIQUE DE LITUANIE ET LE GOUVERNEMENT DE LA RÉPUBLIQUE DE CROATIE RELATIF À LA PROMOTION ET À LA PROTECTION RÉCIPROQUE DES INVESTISSEMENTS

Le Gouvernement de la République de Lituanie et le Gouvernement de la République de Croatie, ci-après dénommés « les Parties contractantes »,

- Désireux d'intensifier la coopération économique entre les deux Parties contractantes,
- Déterminés à créer les conditions mutuellement favorables aux investissements effectués par les investisseurs de l'une des Parties contractantes sur le territoire de l'autre Partie contractante,
- Reconnaissant que la promotion et la protection de ces investissements sont de nature à stimuler l'initiative commerciale privée dans ce domaine et à accroître la prospérité des deux pays,

Sont convenus de ce qui suit :

Article premier. Définitions

Aux fins du présent Accord :

1. Le terme « investissements » s'entend des avoirs de toute nature investis par un investisseur d'une des Parties contractantes sur le territoire de l'autre Partie contractante, à condition que ledit investissement ait été effectué conformément aux lois et règlements de cette autre Partie contractante et il comprend notamment mais non exclusivement :

a) Les biens meubles et immeubles ainsi que tous autres droits de propriété, tels qu'hypothèques, privilèges et droits similaires;

b) Les actions ordinaires, parts, obligations, titres de dette et autres formes de participation dans des sociétés;

c) Les créances financières ou droits à toute prestation ayant une valeur économique;

d) Les droits de propriété intellectuelle, y compris notamment mais non exclusivement les droits d'auteur et droits voisins, les droits de propriété industrielle (tels que brevets, marques de fabrique, plans et modèles industriels, dénominations commerciales, procédés techniques, secrets de fabrication et secrets d'affaires, droits sur les variétés végétales) et le savoir-faire;

e) Les fonds de commerce;

f) Le droit de mener à bien des activités économiques conféré en vertu de la loi ou d'un contrat, y compris les concessions de prospection, d'extraction et d'exploitation de ressources naturelles.

Aucune modification de la forme dans laquelle ces avoirs sont investis n'affectera leur qualité d'investissements, pour autant que cette modification soit conforme aux lois et règlements de la Partie contractante d'accueil.

2. Le terme « investisseur » s'entend pour chacune des Parties contractantes :

a) De toute personne physique possédant la nationalité de cette Partie contractante conformément à ses lois et règlements, et de toute personne apatride, qui réside en permanence sur le territoire de cette Partie contractante;

b) De toute personne morale constituée conformément aux lois et règlements de cette Partie contractante.

3. Le terme « revenu » s'entend de toutes les sommes produites par un investissement et notamment mais non exclusivement, les bénéfices, gains en capital, intérêts, dividendes, droits d'auteur et redevances.

4. Le terme « territoire » s'entend du territoire de l'État de la Partie contractante, ainsi que des zones maritimes adjacentes à la limite extérieure de la mer territoriale y compris les fonds marins et le sous-sol sur lesquels l'État respectif de la Partie contractante exerce, conformément au droit international, ses droits souverains et sa juridiction.

5. L'expression « lois et règlements » s'entend, pour chacune des Parties contractantes, des lois et règlements en vigueur sur le territoire de cette Partie contractante.

Article 2. Promotion et admission des investissements

1. Chaque Partie contractante encourage les investisseurs de l'autre Partie contractante à effectuer des investissements sur son territoire, crée les conditions favorables à cet effet et admettra ces investissements conformément à ses lois et règlements.

2. Sur demande faite par l'une des Parties contractantes, des informations sont fournies en matière de lois, règlements, décisions, pratiques ou procédures politiques ou administratives de l'autre Partie contractante susceptibles d'avoir une incidence sur les investissements couverts par le présent Accord.

3. Chaque fois que cela s'avère nécessaire et conformément à ses lois et règlements, chaque Partie contractante accorde sans délai les permis requis en rapport avec les activités des consultants ou experts engagés par les investisseurs de chaque Partie contractante.

4. Sous réserve des dispositions de ses lois et règlements en matière d'entrée, de séjour et de travail des personnes physiques, chaque Partie contractante examine de bonne foi et accorde toute l'attention voulue, indépendamment de la nationalité du demandeur, aux demandes d'entrée, de séjour temporaire et de travail sur son territoire faites par le personnel clef, en ce compris les membres de la direction et le personnel technique, employé aux fins d'investir sur son territoire.

Article 3. Protection et traitement des investissements

1. Les investissements et les revenus des investisseurs de chaque Partie contractante se voient accorder à tout moment un traitement juste et équitable et bénéficient d'une protection totale et d'une sécurité absolue sur le territoire de l'autre Partie contractante. Aucune des Parties contractantes n'entrave en aucun cas, par des mesures arbitraires, dé-

raisonnables ou discriminatoires, la gestion, l'entretien, l'utilisation, la jouissance, l'extension ou la cession de ces investissements.

2. Chacune des Parties contractantes accorde sur son territoire aux investissements ou aux revenus des investisseurs de l'autre Partie contractante un traitement non moins favorable que celui qu'elle accorde à ses propres investissements ou revenus de ses propres investisseurs ou aux investissements ou revenus d'investisseurs d'un État tiers, le traitement le plus favorable à l'investisseur étant ici retenu.

3. Chaque Partie contractante accorde sur son territoire aux investisseurs de l'autre Partie contractante, en matière de gestion, d'entretien, d'utilisation, de jouissance ou de cession de leurs investissements, un traitement non moins favorable que celui qu'elle accorde à ses propres investisseurs ou aux investisseurs d'un État tiers, le traitement le plus favorable à l'investisseur étant ici retenu.

4. Les dispositions touchant dans le présent article aux principes applicables en matière de traitement national et de traitement de la nation la plus favorisée ne s'appliquent pas aux avantages accordés par une Partie contractante dans le cadre de ses obligations en tant que membre d'une union douanière, économique ou monétaire, d'un marché commun ou d'une zone de libre-échange.

5. Les dispositions du présent Accord ne seront pas interprétées comme obligeant une Partie contractante à étendre aux investisseurs de l'autre Partie contractante le bénéfice de tout traitement, droit de préférence ou privilège accordé aux investisseurs de tout État tiers en vertu des obligations de cette Partie contractante en tant que membre d'une union douanière, économique ou monétaire, d'un marché commun ou d'une zone de libre-échange, découlant d'un accord international ou d'un accord de réciprocité de cette union douanière, économique ou monétaire, d'un marché commun ou d'une zone de libre-échange.

6. Le traitement de la nation la plus favorisée ne s'applique pas aux privilèges qu'une Partie contractante quelle qu'elle soit accorde aux investisseurs d'un État tiers en vertu d'un accord existant ou futur tendant à éviter la double imposition ou de tout autre accord touchant en tout ou en partie à la fiscalité.

Article 4. Expropriation

1. Aucune des Parties contractantes ne prend de mesure d'expropriation, de nationalisation ou autres ayant une portée équivalente (ci-après dénommées « l'expropriation ») à l'encontre des investissements des investisseurs de l'autre Partie contractante, à moins que les conditions suivantes ne soient réunies :

- a) L'expropriation est réalisée dans l'intérêt public et par voies de droit normales,
- b) L'expropriation s'effectue d'une manière non discriminatoire, et
- c) Elle est assortie du versement rapide, suffisant et effectif d'une indemnisation.

2. L'indemnisation pour les cas visés à l'alinéa c) du paragraphe 1 du présent article correspond à la valeur marchande qu'avaient les investissements expropriés immédiatement avant que l'expropriation ne soit exécutée ou annoncée publiquement, selon ce qui survient en premier, et elle doit être versée sans retards inutiles. Elle comprend des inté-

rêts à un taux commercial calculé en fonction du marché entre la date de l'expropriation et celle de son paiement intégral.

3. Les investisseurs dont les avoirs sont expropriés ont le droit, sans préjudice de leurs droits qui découlent de l'article 8 du présent Accord, de faire appel à l'autorité judiciaire compétente ou à d'autres autorités compétentes et indépendantes de la Partie contractante procédant à l'expropriation, pour faire réexaminer rapidement ladite expropriation et toute indemnisation liée et vérifier qu'elle sont conformes aux principes du présent article ainsi qu'aux lois et règlements de la Partie contractante procédant à l'expropriation.

Article 5. Indemnisation des pertes

1. Les investisseurs de l'une des Parties contractantes dont les investissements sur le territoire de l'autre Partie contractante auraient subi des dommages dus à des faits de guerre, état d'urgence national, insurrection, émeute ou toute situation analogue bénéficieront, de la part de cette autre Partie contractante, d'un traitement non moins favorable que celui qu'elle accorde à ses propres investisseurs ou aux investisseurs de tout autre État tiers, selon celui qui s'avère le plus favorable.

2. Nonobstant les dispositions du paragraphe 1 du présent article, les investisseurs de l'une des Parties contractantes dont les investissements subissent des dommages sur le territoire de l'autre Partie contractante suite à :

a) La réquisition de leurs investissements ou d'une partie de ceux-ci par les forces armées ou les autorités de cette dernière; ou

b) La destruction de leurs investissements ou d'une partie de ceux-ci par les forces armées ou les autorités de cette dernière, alors que la situation ne le demandait pas; ont droit à la restitution de leur bien ou à une indemnisation qui, dans chacun des cas, sera versée rapidement et sera adéquate et effective.

Article 6. Transferts

1. Chacune des Parties contractantes garantit aux investisseurs de l'autre Partie contractante le libre transfert de son territoire et vers son territoire des paiements liés aux investissements, et notamment :

a) Du capital initial et des montants supplémentaires destinés à maintenir ou à développer l'investissement;

b) Des revenus;

c) Du produit de la vente ou de la liquidation de tout ou partie des investissements;

d) Des fonds issus du remboursement d'emprunts directement liés aux investissements;

e) De l'indemnisation prévue aux articles 4 et 5;

f) Des paiements issus des garanties ou des contrats d'assurance visés à l'article 7;

g) Des gains du personnel engagé à l'étranger au titre d'un investissement sur son territoire;

h) Des paiements résultant du règlement d'un différend en matière d'investissement en vertu de l'article 8 du présent Accord.

2. Sans porter atteinte aux mesures adoptées par l'Union européenne, les transferts effectués au titre du présent Accord le sont dans la devise des investissements d'origine ou dans toute devise librement convertible, d'un commun accord avec l'investisseur, sans retard injustifié, au taux de change officiel en vigueur à la date du transfert.

3. Les Parties contractantes accordent aux transferts visés aux paragraphes 1 et 2 du présent article un traitement non moins favorable que celui qu'elles accordent aux transferts liés aux investissements des investisseurs de tout État tiers.

Article 7. Subrogation

Si une Partie contractante ou l'organisme désigné par elle (« la première Partie contractante ») fait un paiement au titre d'une garantie ou d'un contrat d'assurance afférent à un investissement effectué sur le territoire de l'autre Partie contractante (« la seconde Partie contractante »), cette dernière reconnaît :

a) La cession à la première Partie contractante par voie de disposition légale ou d'acte juridique de tous les droits et prétentions de la partie indemnisée; et

b) Que la première Partie contractante est autorisée à exercer ces droits et à faire valoir lesdites réclamations par voie de subrogation, dans la même mesure que la partie indemnisée.

Article 8. Règlement des différends liés aux investissements

1. Tout différend entre une Partie contractante et un investisseur de l'autre Partie contractante concernant un investissement de ce dernier sur le territoire de la première, est dans la mesure du possible réglé à l'amiable. En cas de litige, l'investisseur avise par écrit et de manière circonstanciée la Partie contractante sur le territoire de laquelle l'investissement a été réalisé.

2. Si les Parties contractantes ne parviennent pas à trouver un accord dans un délai de six (6) mois à compter de la notification écrite visée au paragraphe 1, l'investisseur aura le droit de soumettre le différend :

- À un tribunal compétent de la Partie contractante sur le territoire de laquelle l'investissement est effectué;
- À l'arbitrage par les institutions nationales d'arbitrage commercial des Parties contractantes, conformément aux règles d'arbitrage applicables;
- Au Centre international pour le règlement des différends relatifs aux investissements (CIRDI), compte tenu des dispositions applicables de la Convention pour le règlement des différends relatifs aux investissements entre États et ressortissants d'autres États, aux fins de conciliation ou d'arbitrage en vertu des règles de procédure d'arbitrage du CIRDI; ou
- À un tribunal d'arbitrage ad hoc constitué pour la circonstance en vertu des Règles d'arbitrage de la Commission des Nations Unies pour le droit commercial

international (CNUDCI). Les parties au différend peuvent convenir par écrit de modifier ce règlement.

3. La sentence arbitrale sera sans appel et aura force exécutoire pour les deux parties au différend. Chacune des Parties contractantes s'engage à exécuter sans délai la sentence reconnue conforme aux lois et règlements de la Partie contractante concernée et veille à son application effective sur son territoire.

4. Une Partie contractante qui est partie à un différend n'excipera, à aucun stade de la procédure de conciliation ou d'arbitrage ou de l'application d'une sentence, du fait que l'investisseur, qui constitue la partie adverse au différend, a reçu une prestation au titre d'une garantie en réparation d'une partie ou de la totalité du dommage qu'il a subi.

Article 9. Règlement des différends entre les Parties contractantes

1. Dans la mesure du possible, les différends entre les Parties contractantes concernant l'interprétation ou l'application du présent Accord doivent être réglés par la voie diplomatique.

2. Si les Parties contractantes ne parviennent pas à trouver un accord dans un délai de six (6) mois après le début du litige, il sera porté, à la demande de l'une ou l'autre des Parties contractantes, devant un tribunal arbitral.

3. Le tribunal arbitral sera constitué pour chaque cas de la manière indiquée ci-après. Dans les deux (2) mois qui suivent la réception de la demande d'arbitrage, chaque Partie contractante nomme un arbitre. Les deux arbitres ainsi nommés choisissent, dans la période de deux mois qui suit, un troisième arbitre ressortissant d'un État tiers. Une fois approuvé par les deux Parties contractantes, ce troisième arbitre est nommé président du tribunal.

4. Si, dans les délais spécifiés au paragraphe 3 du présent article, le tribunal arbitral n'est pas constitué, l'une ou l'autre Partie contractante peut, faute d'un autre arrangement, inviter le Président de la Cour internationale de Justice à procéder aux nominations nécessaires. Au cas où le Président de la Cour serait un ressortissant d'une Partie contractante ou s'il était empêché pour une autre raison de s'acquitter de cette fonction, le Vice-Président serait invité à procéder aux nominations. Si ce dernier est lui-même un ressortissant d'une Partie contractante ou s'il est empêché de s'acquitter de cette fonction, le membre de la Cour internationale de Justice le plus ancien après le Président et le Vice-Président, qui n'est pas un ressortissant de l'une ou l'autre Partie contractante, sera invité à procéder aux nominations requises.

5. Le tribunal arbitral arrête lui-même sa procédure. Il prend ses décisions à la majorité des voix. Celles-ci sont sans appel et ont force exécutoire pour chacune des Parties contractantes.

6. Chaque Partie contractante prend à sa charge les frais de son propre membre du tribunal et de sa représentation dans la procédure arbitrale. Les frais du Président ainsi que tous les autres frais sont pris en charge à parts égales par les Parties contractantes. Toutefois, dans des circonstances particulières, le tribunal peut ordonner dans sa décision qu'une proportion supérieure des frais soit prise en charge par l'une des deux Parties contractantes et sa décision aura force exécutoire pour les deux Parties contractantes.

Article 10. Dispositions plus favorables

Si les dispositions des lois et règlements d'une Partie contractante quelle qu'elle soit ou le droit international ouvrent aux investisseurs de l'autre Partie contractante ou à leur investissements un droit à l'obtention d'un traitement plus favorable que celui prévu dans le présent Accord, ces dispositions, dans la mesure où elles sont plus favorables, prévaudront sur le présent Accord.

Article 11. Consultations

Sur demande de l'une ou l'autre des Parties, l'autre Partie contractante conviendra de tenir rapidement des consultations quant à l'interprétation ou l'application du présent Accord.

Article 12. Application de l'Accord

Le présent Accord s'applique aux investissements réalisés sur le territoire de l'une des Parties contractantes, conformément à ses lois et règlements, par des investisseurs de l'autre Partie contractante, avant ou après son entrée en vigueur. Il ne s'applique toutefois pas à un litige réel ou éventuel relatif à un investissement ni à une réclamation réglée avant son entrée en vigueur.

Article 13. Amendements

Au moment de l'entrée en vigueur du présent Accord ou à tout moment ultérieurement, les dispositions du présent Accord pourront être amendées de la manière éventuellement convenue par écrit entre les Parties contractantes. Ces amendements entreront en vigueur conformément au paragraphe 1 de l'article 14.

Article 14. Entrée en vigueur, durée et dénonciation

1. Le présent Accord entrera en vigueur à la date de réception de la dernière notification écrite transmise par la voie diplomatique par laquelle une Partie contractante avise l'autre Partie contractante de ce que les formalités légales requises par son droit interne pour son entrée en vigueur ont été accomplies.

2. Le présent Accord restera en vigueur pendant une période initiale de dix (10) ans. Par la suite, il restera d'application jusqu'au terme d'une période de douze (12) mois à compter de la date à laquelle une Partie contractante quelle qu'elle soit a remis un avis écrit de dénonciation à l'autre Partie contractante.

3. En ce qui concerne les investissements effectués avant la date effective de dénonciation du présent Accord, les dispositions de ce dernier resteront en vigueur pendant une période supplémentaire d'une durée de dix (10) ans à compter de cette date.

FAIT en double exemplaire à Zagreb le 15 avril 2008, en langues lituanienne, croate et anglaise, tous les textes faisant également foi. En cas de divergence d'interprétation, le texte anglais prévaudra.

Pour le Gouvernement de la République de Lituanie :

Pour le Gouvernement de la République de Croatie :

No. 46376

**Lithuania
and
Bosnia and Herzegovina**

Agreement between the Republic of Lithuania and Bosnia and Herzegovina on the promotion and protection of investments. Sarajevo, 7 June 2007

Entry into force: *16 March 2009 by notification, in accordance with article 14*

Authentic texts: *Bosnian, Croatian, English, Lithuanian and Serbian*

Registration with the Secretariat of the United Nations: *Lithuania, 3 August 2009*

**Lituanie
et
Bosnie-Herzégovine**

Accord entre la République de Lituanie et la Bosnie-Herzégovine relatif à la promotion et à la protection des investissements. Sarajevo, 7 juin 2007

Entrée en vigueur : *16 mars 2009 par notification, conformément à l'article 14*

Textes authentiques : *bosniaque, croate, anglais, lituanien et serbe*

Enregistrement auprès du Secrétariat des Nations Unies : *Lituanie, 3 août 2009*

[BOSNIAN TEXT – TEXTE BOSNIAQUE]

S P O R A Z U M
IZMEĐU
REPUBLIKE LITVANIJE
I
BOSNE I HERCEGOVINE
O
UNAPREĐENJU I ZAŠTITI INVESTICIJA

Republika Litvanija i Bosna i Hercegovina, u daljem tekstu: “Ugovorne strane”,

U želji da prošire i ojačaju ekonomsku saradnju između Ugovornih strana na osnovama ravnopravnosti i uzajamne koristi;

Sa namjerom da stvaraju i održavaju povoljne uslove za veće investiranje investitora jedne Ugovorne strane na teritoriji druge Ugovorne strane;

Uvidjevši da će unapređenje i recipročna zaštita takvih investicija po ovom Sporazumu doprinijeti stimulaciji poslovne inicijative i povećati ekonomski prosperitet Ugovornih strana;

Sporazumjele su se kako slijedi:

Član 1.
Definicije

U svrhe ovog Sporazuma:

1. Izraz “investicija” označava svaku vrstu sredstava, investiranih od strane investitora jedne Ugovorne strane na teritoriji druge Ugovorne strane, pod uslovom da je ta

investicija izvršena u skladu sa zakonima i propisima ove druge i posebno će, mada ne isključivo, uključivati:

- a) pokretnu i nepokretnu imovinu, kao i bilo koja druga imovinska prava kao što su hipoteke i retenciona prava ili druga sredstva obezbjeđenja;
- b) udjele, dionice ili bilo koji drugi oblik učešća u kompanijama;
- c) potraživanja novca ili bilo kojeg izvršenja koje ima ekonomsku vrijednost;
- d) prava intelektualne svojine kao što su autorska prava i njima srodna prava, patenti, industrijski dizajni, trgovački znakovi, trgovačka imena i znanje i umijeće;
- e) poslovne koncesije date zakonom ili po ugovoru, uključujući koncesije za istraživanje, uzgajanje, ekstrakciju i eksploataciju prirodnih resursa.

Bilo koja kasnija promjena oblika u kojem su sredstva investirana ili reinvestirana neće uticati na njihov karakter kao investicija, pod uslovom da je takva promjena u skladu sa zakonima i propisima Ugovorne strane na čijoj teritoriji je investicija izvršena.

2. Izraz "investitor" označava:

- a) u odnosu na Republiku Litvaniju:
  - (i) fizička lica koja su državljani Republike Litvanije u skladu sa njenim zakonima i propisima i lica koja nemaju njeno državljanstvo, a čije je prebivalište na teritoriji Republike Litvanije;
  - (ii) pravna lica konstituirana po zakonima i propisima Republike Litvanije.
- b) u odnosu na Bosnu i Hercegovinu:
  - (i) fizička lica koja uživaju status državljana Bosne i Hercegovine prema zakonima koji su na snazi u Bosni i Hercegovini, ako imaju prebivalište ili glavno mjesto poslovanja u Bosni i Hercegovini;
  - (ii) pravna lica osnovana u skladu sa zakonima koji su na snazi u Bosni i Hercegovini čije se registrirano sjedište, centralna uprava ili glavno mjesto poslovanja nalaze na teritoriji Bosne i Hercegovine.

3. Izraz "prihodi" označava iznos dobiven od investicije u određenom vremenskom periodu i posebno, mada ne isključivo, uključuje profite, prihode od kapitala, kamatu, dividende, rojalitete i druge naknade.

4. Izraz "teritorija" označava:

- a) u odnosu na Republiku Litvaniju: teritorija pod suverenitetom Republike Litvanije i druga područja nad kojima Republika Litvanija vrši prava i jurisdikciju u skladu sa međunarodnim pravom;
- b) u odnosu na Bosnu i Hercegovinu: svu kopnenu teritoriju Bosne i Hercegovine, njeno teritorijalno more, svu površinu, podzemlje i zračni prostor iznad, uključujući bilo koju pomorsku oblast smještenu iza teritorijalnog mora Bosne i Hercegovine, koja jeste ili može u budućnosti biti, prema zakonu Bosne i Hercegovine, a saglasno međunarodnom pravu, označena kao područje unutar kojeg Bosna i Hercegovina može vršiti prava u odnosu na morsko dno i podzemlje i prirodne resurse.

Član 2. **Unapređenje investicija**

Svaka Ugovorna strana ohrabrivat će investitore druge Ugovorne strane da investiraju na njenoj teritoriji i dopustit će takve investicije u skladu sa svojim zakonima i propisima.

Član 3. **Zaštita i tretman investicija**

1. Svaka Ugovorna strana u svako doba osigurat će pravičan i jednak tretman investicijama izvršenim od strane investitora druge Ugovorne strane, kao i njihovu punu zaštitu i sigurnost.
2. Niti jedna Ugovorna strana neće nerazumnim ili diskriminatorским mjerama ometati proširivanje, upravljanje, održavanje, korištenje, uživanje ili raspolaganje investicijama investitora druge Ugovorne strane.
3. Svaka Ugovorna strana odobrit će investicijama i prihodima investitora druge Ugovorne strane tretman koji neće biti manje povoljan od onog koji odobrava investicijama i prihodima svojih vlastitih investitora ili investicijama i prihodima investitora bilo koje treće države, zavisno od toga koji je povoljniji za odnosne investitore.
4. Nijedna Ugovorna strana neće na svojoj teritoriji podvrgnuti investitore druge Ugovorne strane, u pogledu njihovog proširivanja, upravljanja, održavanja, korištenja, uživanja ili raspolaganja njihovim investicijama, tretmanu manje povoljnom od onog koji odobrava svojim vlastitim investitorima ili investitorima bilo koje treće države, zavisno od toga koji je povoljniji za odnosne investitore.
5. Odredbe ovog Sporazuma neće biti sačinjene tako da obavezuju jednu Ugovornu stranu da na investitore druge Ugovorne strane proširi korist bilo kojeg tretmana, prednosti ili povlastice odobrene investitorima bilo koje treće države po osnovu:
  - a) bilo koje postojeće ili buduće carinske unije, zajedničkog tržišta, područja slobodne trgovine, drugog oblika regionalne ekonomske saradnje ili sličnih međunarodnih aranžmana u kojima je bilo koja od Ugovornih strana članica ili to može postati;

- b) bilo kojih postojećih ili budućih međunarodnih sporazuma o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja ili bilo kojih drugih međunarodnih aranžmana koji se u cjelini ili većim dijelom odnose na pitanja oporezivanja.

Član 4.

Nacionalizacija i eksproprijacija

1. Investicije investitora bilo koje Ugovorne strane neće biti nacionalizovane, ekspropirane ili podvrgnute rekviziciji ili mjerama koje imaju isti efekat kao i nacionalizacija ili eksproprijacija (u daljem tekstu: "eksproprijacija") na teritoriji druge Ugovorne strane, izuzev u javne svrhe koje su povezane sa unutrašnjim potrebama i po propisnom zakonskom postupku, na nediskriminatorskoj osnovi i uz brzu, adekvatnu i efektivnu kompenzaciju.
2. Takva kompenzacija predstavljat će pravičnu tržišnu vrijednost pogodene investicije neposredno prije eksproprijacije ili prije nego predstojeća eksproprijacija bude javno poznata, zavisno od toga šta je ranije i bit će isplaćena bez odlaganja. Kompenzacija će uključivati kamatu obračunatu na osnovu LIBOR-a za šest mjeseci, od datuma eksproprijacije do datuma konačne isplate.
3. Investitori, čija sredstva se ekspropiraju, bez štete po njihova prava po članu 8. ovog Sporazuma, imat će pravo na hitno preispitivanje od strane odgovarajućih sudskih ili drugih nadležnih i nezavisnih organa Ugovorne strane koja vrši ekspropiriranje, kako bi se odredilo da li je ta eksproprijacija i svaka kompenzacija koja se na nju odnosi u skladu sa principima ovog člana i zakonima i propisima Ugovorne strane koja vrši ekspropiriranje.

Član 5.

Kompenzacija za gubitke

1. Investitorima bilo koje Ugovorne strane koji trpe gubitke, uključujući štete, u odnosu na svoje investicije na teritoriji druge Ugovorne strane, zbog rata ili drugog oružanog sukoba, revolucije, državnog vanrednog stanja, pobune, ustanka ili nereda, bit će od strane druge Ugovorne strane odobren tretman, u pogledu restitucije, obeštećenja, kompenzacije ili drugog rješenja, ne manje povoljan od onog koji ta druga Ugovorna strana odobrava svojim vlastitim investitorima ili investitorima bilo koje treće države, zavisno od toga koji je povoljniji.
2. Bez štete po stav 1. ovog člana, investitori jedne od Ugovornih strana koji, u bilo kojoj od situacija navedenih u tom stavu, trpi gubitke na teritoriji druge Ugovorne strane, koji proizilaze iz:

- a) rekvizicije njegovih investicija ili njenih dijelova od strane snaga ili vlasti ove druge; ili
- b) destrukcije njegovih investicija ili njenih dijelova od strane snaga ili vlasti ove druge, koja nije bila zahtjevana potrebom situacije,

bit će odobrena restitucija ili kompenzacija, koja će u svakom slučaju biti bez odlaganja, adekvatna i efektivna.

Član 6. **Transferi**

1. Svaka Ugovorna strana garantirat će investitorima druge Ugovorne strane slobodan transfer plaćanja koji se odnose na njihove investicije u i iz svoje teritorije. Takvi transferi uključivat će posebno, mada ne isključivo:
  - a) početni kapital i dodatne iznose potrebne za održavanje i razvoj investicije;
  - b) prihode;
  - c) prihode od potpune ili djelimične prodaje ili likvidacije investicije;
  - d) sredstva za otplatu kredita koji se odnose na investiciju;
  - e) kompenzaciju navedenu u članovima 4. i 5. ovog Sporazuma;
  - f) plaćanja po garancijama ili po ugovoru o osiguranju navedenim u članu 7. ovog Sporazuma;
  - g) plaćanja dobijena na osnovu riješenih sporova;
  - h) zarade i druge naknade osoblja angažiranog iz inostranstva u vezi sa nekom investicijom na svojoj teritoriji.
2. Bez štete po mjere preuzete Evropskom unijom, bit će izvršeni transferi u valuti u kojoj je originalna investicija izvršena ili u bilo kojoj slobodno konvertibilnoj valuti po izboru investitora, po tržišnom deviznom kursu koji se primjenjuje na dan transfera i bit će izvršena bez nepotrebnog odlaganja.
3. Transferi će biti izvršeni na pravičnom i nediskriminatorskom osnovu, u skladu sa procedurama koje su ustanovljene deviznim propisima Ugovorne strane na čijoj teritoriji je investicija izvršena, a koje neće povlačiti odbijanje, suspenziju ili denaturalizaciju takvog transfera.
4. Ugovorne strane obavezuju se da transferima, navedenim u stavcima 1., 2. i 3. ovog člana, odobre tretman ne manje povoljan od tretmana odobrenog transferima koji se odnose na investicije izvršene od strane investitora bilo koje treće države.

5. Bez obzira na gore navedene odredbe ovog člana, bilo koja Ugovorna strana može ne odustajati od primjene pravičnih, nediskriminirajućih i mjera u dobroj vjeri, koje se odnose na poreze, zaštitu prava kreditora ili osiguravaju usklađenost sa drugim zakonima i propisima, pod uslovom da takve mjere i njihova primjena, od strane Ugovorne strane, neće biti korištena kao sredstvo za izbjegavanje obaveza u vezi sa transferom ili dužnosti u vezi sa transferom na osnovu ovog Sporazuma.

Član 7.

Subrogacija

1. Ako jedna Ugovorna strana ili njena ovlaštena agencija ("prva Ugovorna strana") izvrši plaćanje po garanciji ili ugovoru o osiguranju od nekomercijalnih rizika, koje je dala u odnosu na neku investiciju na teritoriji druge Ugovorne strane ("druga Ugovorna strana"), druga Ugovorna strana, bez obzira na svoja prava iz člana 9. ovog Sporazuma, priznat će:
  - a) prijenos na prvu Ugovornu stranu po zakonu ili po osnovu legalne transakcije svih prava i potraživanja oštećene strane i
  - b) da je prva Ugovorna strana ovlaštena da vrši ista prava i ostvaruje ista potraživanja po osnovu subrogacije, do iste mjere kao i oštećena strana.

Član 8.

Rješavanje sporova između investitora i Ugovorne strane

1. Bilo koji spor koji može nastati između jedne Ugovorne strane i investitora druge Ugovorne strane u vezi sa investicijom na teritoriji te druge Ugovorne strane, rješavat će se na prijateljski način putem konsultacija i pregovora.
2. Ako se takav spor ne može riješiti na prijateljski način u roku od šest mjeseci od datuma zahtjeva bilo koje strane za rješavanje spora na prijateljski način, i bez štete po pravo na upotrebu domaćih sudskih i administrativnih procedura, investitor će biti ovlašten da pokrene spor bilo pred:
  - a) *Ad hoc* arbitražnim tribunalom ustanovljenim prema Arbitražnim pravilima Komisije Ujedinjenih nacija za međunarodno trgovinsko pravo (UNCITRAL); ili
  - b) Međunarodnim centrom za rješavanje investicionih sporova (u daljem tekstu: "Centar") putem posredovanja ili arbitraže ustanovljene prema Konvenciji o rješavanju investicionih sporova između država i državljana drugih država, otvorenoj za potpisivanje u Washington-u D.C. 18. marta 1965. godine (u daljem tekstu: "Konvencija").
3. Arbitražna odluka zasnivat će se na:

- odredbama ovog Sporazuma;
  - zakonima i propisima Ugovorne strane na čijoj teritoriji je investicija izvršena, uključujući pravila koja se odnose na sukobe zakona; i
  - pravilima i općeprihvaćenim principima međunarodnog prava.
4. Arbitražna odluka bit će konačna i obavezujuća za obje strane u sporu. Svaka Ugovorna strana izvršit će bez odgađanja bilo koju takvu odluku, priznatu u skladu sa zakonima i propisima odnosne Ugovorne strane.
5. Niti jedna Ugovorna strana neće se za vrijeme arbitražnog postupka ili izvršavanja odluke pozivati u vidu odbrane, prigovora, protuzahajeva, prava na odštetu ili drugih razloga, da je primila ili će primiti od odnosne strane odštetu ili drugu kompenzaciju za cijelu ili dio navodne štete, shodno garanciji od nekomercijalnih rizika ili po ugovoru o osiguranju.

Član 9.

Rješavanje sporova između Ugovornih strana

1. Sporovi između Ugovornih strana u vezi sa tumačenjem ili primjenom ovog Sporazuma bit će, ako je to moguće, rješavani putem konsultacija i pregovora posredstvom diplomatskih kanala.
2. Ako se spor između Ugovornih strana ne može riješiti na način iz stava 1. ovog člana u roku od šest mjeseci od datuma zahtjeva za rješavanjem, spor će na zahtjev bilo koje Ugovorne strane biti podnesen arbitražnom tribunalu od tri člana.
3. Takav arbitražni tribunal bit će konstituiran za svaki pojedini slučaj na sljedeći način. U roku od dva mjeseca od datuma prijema zahtjeva za arbitražu, svaka Ugovorna strana imenovat će jednog člana tribunala. Ta dva člana, izabrati će potom državljanina treće države koji će po odobrenju obje Ugovorne strane biti imenovan predsjedavajućim tribunalala. Predsjedavajući će biti imenovan u roku od dva mjeseca od dana imenovanja druga dva člana.
4. Ako u toku perioda određenih u stavu 3. ovog člana nisu izvršena potrebna imenovanja, bilo koja od Ugovornih strana može pozvati predsjednika Međunarodnog suda pravde da izvrši potrebna imenovanja. Ako je predsjednik državljanin bilo koje od Ugovornih strana ili je na neki drugi način spriječen da obavi navedenu funkciju, bit će pozvan potpredsjednik da izvrši potrebna imenovanja. Ako je potpredsjednik državljanin bilo koje od Ugovornih strana ili je takođe spriječen da obavi navedenu funkciju, bit će pozvan član Međunarodnog suda pravde sljedeći po funkciji, koji nije državljanin ni jedne od Ugovornih strana, da obavi potrebna imenovanja.
5. Tribunal će odrediti svoj vlastiti postupak.

6. Arbitražni tribunal donijet će svoju odluku većinom glasova. Takva odluka bit će konačna i obavezujuća za obje Ugovorne strane.
7. Svaka Ugovorna strana snosit će troškove svog člana tribunala i svog predstavljanja u arbitražnom procesu; troškove predsjednika i ostale troškove Ugovorne strane snosit će u jednakim dijelovima. Tribunal može, međutim, u svojoj odluci naložiti da veći dio troškova snosi jedna od Ugovornih strana, i ta odluka bit će obavezujuća za obje Ugovorne strane.
8. Spor neće biti podnesen Međunarodnom arbitražnom tribunalu za rješavanje spora u skladu sa ovim članom, ako je isti spor već dostavljen na rješavanje drugom arbitražnom sudu u skladu sa članom 8. ovog Sporazuma, sve dok je taj postupak pred sudom. Ovo ne utiče na mogućnost rješavanja spora u skladu sa stavom 1. ovoga člana.

Član 10.

Konsultacije i razmjena informacija

1. Na zahtjev jedne Ugovorne strane druga Ugovorna strana bez nepotrebnih odlaganja pristupit će razgovorima o tumačenju i primjeni ovog Sporazuma.
2. Na zahtjev bilo koje Ugovorne strane, razmijenit će se informacije o uticaju koji zakoni, propisi, odluke, administrativne prakse ili procedure ili politike druge Ugovorne strane mogu imati na investicije obuhvaćene ovim Sporazumom.

Član 11.

Primjena drugih pravila

Ako odredbe propisa bilo koje Ugovorne strane ili obaveze prema međunarodnom pravu, koje postoje ili koje će se kasnije ustanoviti između Ugovornih strana kao dodatak sadašnjem Sporazumu, sadrže pravila, bilo opća ili posebna, koja investicijama investitora druge Ugovorne strane daju pravo na povoljniji tretman od onog koji je predviđen sadašnjim Sporazumom, takva pravila, dok traju i do mjere do koje su povoljnija, imat će prednost nad sadašnjim Sporazumom.

Član 12.

Primjena Sporazuma

Ovaj Sporazum primjenjivat će se na investicije izvršene od strane jedne Ugovorne strane na teritoriji druge Ugovorne strane u skladu sa njihovim zakonima i propisima, prije i nakon njegovog stupanja na snagu, ali se neće primjenjivati na bilo koji spor koji se odnosi na investiciju koja je nastala ili je mogla nastati, ili na bilo koji zahtjev koji je podnesen prije njegovog stupanja na snagu.

**Član 13.
Amandmani**

U vrijeme stupanja na snagu ovog Sporazuma ili u bilo koje vrijeme nakon toga, odredbe ovog Sporazuma mogu biti amandirane na način dogovoren u pisanoj formi između Ugovornih strana. Takvi amandmani stupit će na snagu nakon što Ugovorne strane obavijeste jedna drugu da su završene sve njihove odnosne interne procedure za njihovo stupanje na snagu.

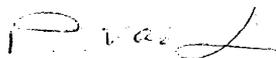
**Član 14.
Stupanje na snagu, trajanje i prestanak**

1. Ovaj Sporazum stupit će na snagu na datum kada Ugovorne strane obavijeste jedna drugu u pisanoj formi da su izvršene sve njihove odnosne unutarnje zakonske procedure za njegovo stupanje na snagu.
2. Ovaj Sporazum ostat će na snazi za period od petnaest (15) godina. Sporazum će nastaviti da važi nakon toga sve dok ne istekne dvanaest (12) mjeseci od datuma na koji je bilo koja od Ugovornih strana drugoj strani dostavila pisanu obavijest o raskidu.
3. U odnosu na investicije izvršene prije efektivnog datuma raskida ovog Sporazuma odredbe članova 1. do 12. ovog Sporazuma nastavit će se primjenjivati za dalji period od deset (10) godina od tog datuma.

U potvrdu ovoga potpisani predstavnici, propisno za to ovlašteni, potpisali su ovaj Sporazum.

Sačinjeno u duplikatu u ..... dana ....., na litvanskom, bosanskom/hrvatskom/srpskom i engleskom jeziku. Svi tekstovi su jednako autentični. U slučaju razlika u tumačenju bit će mjerodavan tekst na engleskom jeziku.

**Za
Republiku Litvaniju**

**Za
Bosnu i Hercegovinu**

[CROATIAN TEXT – TEXTE CROATE]

S P O R A Z U M
IZMEĐU
REPUBLIKE LITVANIJE
I
BOSNE I HERCEGOVINE
O
UNAPREĐENJU I ZAŠTITI INVESTICIJA

Republika Litvanija i Bosna i Hercegovina, u daljem tekstu: “Ugovorne strane”,

U želji da prošire i ojačaju ekonomsku suradnju između Ugovornih strana na temeljima ravnopravnosti i uzajamne koristi;

Sa namjerom da stvaraju i održavaju povoljne uvjete za veće investiranje investitora jedne Ugovorne strane na teritoriju druge Ugovorne strane;

Uvidjevši da će unapređenje i recipročna zaštita takvih investicija po ovom Sporazumu doprinijeti stimulaciji poslovne inicijative i povećati ekonomski prosperitet Ugovornih strana;

Sporazumjele su se kako slijedi:

Članak 1.
Definicije

U svrhe ovog Sporazuma:

1. Izraz “investicija” označava svaku vrstu sredstava, investiranih od strane investitora jedne Ugovorne strane na teritoriju druge Ugovorne strane, pod uvjetom da je ta

investicija izvršena sukladno sa zakonima i propisima ove druge i posebice će, mada ne isključivo, uključivati:

- a) pokretnu i nepokretnu imovinu, kao i bilo koja druga imovinska prava kao što su hipoteke i retenciona prava ili druga sredstva obezbjeđenja;
- b) udjele, dionice ili bilo koji drugi oblik učešća u kompanijama;
- c) potraživanja novca ili bilo kojeg izvršenja koje ima ekonomsku vrijednost;
- d) prava intelektualne svojine kao što su autorska prava i njima srodna prava, patenti, industrijski dizajni, trgovački znakovi, trgovačka imena i znanje i umijeće;
- e) poslovne koncesije date zakonom ili po ugovoru, uključujući koncesije za istraživanje, uzgajanje, ekstrakciju i eksploataciju prirodnih resursa.

Bilo koja kasnija promjena oblika u kojem su sredstva investirana ili reinvestirana neće utjecati na njihov karakter kao investicija, pod uvjetom da je takva promjena sukladna sa zakonima i propisima Ugovorne strane na čijem teritoriju je investicija izvršena.

2. Izraz "investitor" označava:

a) u odnosu na Republiku Litvaniju:

- (i) fizička lica koja su državljani Republike Litvanije sukladno sa njenim zakonima i propisima i lica koja nemaju njeno državljanstvo, a čije je prebivalište na teritoriju Republike Litvanije;
- (ii) pravna lica konstituirana po zakonima i propisima Republike Litvanije.

b) u odnosu na Bosnu i Hercegovinu:

- (i) fizička lica koja uživaju status državljana Bosne i Hercegovine prema zakonima koji su na snazi u Bosni i Hercegovini, ako imaju prebivalište ili glavno mjesto poslovanja u Bosni i Hercegovini;
- (ii) pravna lica osnovana sukladno sa zakonima koji su na snazi u Bosni i Hercegovini čije se registrirano sjedište, centralna uprava ili glavno mjesto poslovanja nalaze na teritoriju Bosne i Hercegovine.

3. Izraz "prihodi" označava iznos dobiven od investicije u određenom vremenskom razdoblju i posebice, mada ne isključivo, uključuje profite, prihode od kapitala, kamatu, dividende, rojalitete i druge naknade.

4. Izraz "teritorij" označava:

- a) u odnosu na Republiku Litvaniju: teritorij pod suverenitetom Republike Litvanije i druga područja nad kojima Republika Litvanija vrši prava i jurisdikciju sukladno sa međunarodnim pravom;
- b) u odnosu na Bosnu i Hercegovinu: sav kopneni teritorij Bosne i Hercegovine, njeno teritorijalno more, svu površinu, podzemlje i zračni prostor iznad, uključujući bilo koju pomorsku oblast smještenu iza teritorijalnog mora Bosne i Hercegovine, koja jeste ili može u budućnosti biti, prema zakonu Bosne i Hercegovine, a suglasno međunarodnom pravu, označena kao područje unutar kojeg Bosna i Hercegovina može vršiti prava u odnosu na morsko dno i podzemlje i prirodne resurse.

Članak 2. Unapređenje investicija

Svaka Ugovorna strana ohrabrivat će investitore druge Ugovorne strane da investiraju na njenom teritoriju i dopustit će takve investicije sukladno sa svojim zakonima i propisima.

Članak 3. Zaštita i tretman investicija

1. Svaka Ugovorna strana u svako doba osigurat će pravičan i jednak tretman investicijama izvršenim od strane investitora druge Ugovorne strane, kao i njihovu punu zaštitu i sigurnost.
2. Niti jedna Ugovorna strana neće nerazumnim ili diskriminatorским mjerama ometati proširivanje, upravljanje, održavanje, korištenje, uživanje ili raspolaganje investicijama investitora druge Ugovorne strane.
3. Svaka Ugovorna strana odobrit će investicijama i prihodima investitora druge Ugovorne strane tretman koji neće biti manje povoljan od onog koji odobrava investicijama i prihodima svojih vlastitih investitora ili investicijama i prihodima investitora bilo koje treće države, zavisno od toga koji je povoljniji za odnosne investitore.
4. Nijedna Ugovorna strana neće na svom teritoriju podvrgnuti investitore druge Ugovorne strane, u pogledu njihovog proširivanja, upravljanja, održavanja, korištenja, uživanja ili raspolaganja njihovim investicijama, tretmanu manje povoljnom od onog koji odobrava svojim vlastitim investitorima ili investitorima bilo koje treće države, zavisno od toga koji je povoljniji za odnosne investitore.
5. Odredbe ovog Sporazuma neće biti sačinjene tako da obvezuju jednu Ugovornu stranu da na investitore druge Ugovorne strane proširi korist bilo kojeg tretmana, prednosti ili povlastice odobrene investitorima bilo koje treće države na temelju:

- a) bilo koje postojeće ili buduće carinske unije, zajedničkog tržišta, područja slobodne trgovine, drugog oblika regionalne ekonomske suradnje ili sličnih međunarodnih aranžmana u kojima je bilo koja od Ugovornih strana članica ili to može postati;
- b) bilo kojih postojećih ili budućih međunarodnih sporazuma o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja ili bilo kojih drugih međunarodnih aranžmana koji se u cjelosti ili većim dijelom odnose na pitanja oporezivanja.

Članak 4.

Nacionalizacija i eksproprijacija

1. Investicije investitora bilo koje Ugovorne strane neće biti nacionalizovane, ekspropirane ili podvrgnute rekviziciji ili mjerama koje imaju isti efekat kao i nacionalizacija ili eksproprijacija (u daljem tekstu: "eksproprijacija") na teritoriju druge Ugovorne strane, izuzev u javne svrhe koje su povezane sa unutarnjim potrebama i po propisnom zakonskom postupku, na nediskriminatorskoj osnovi i uz brzu, adekvatnu i efektivnu kompenzaciju.
2. Takva kompenzacija predstavljat će pravičnu tržišnu vrijednost pogođene investicije neposredno prije eksproprijacije ili prije nego predstojeća eksproprijacija bude javno poznata, zavisno od toga šta je ranije i bit će isplaćena bez odlaganja. Kompenzacija će uključivati kamatu obračunatu na temelju LIBOR-a za šest mjeseci, od datuma eksproprijacije do datuma konačne isplate.
3. Investitori, čija sredstva se ekspropiraju, bez štete po njihova prava po članku 8. ovog Sporazuma, imat će pravo na hitno preispitivanje od strane odgovarajućih sudskih ili drugih nadležnih i nezavisnih organa Ugovorne strane koja vrši ekspropiranje, kako bi se odredilo da li je ta eksproprijacija i svaka kompenzacija koja se na nju odnosi sukladna sa principima ovog članka i zakonima i propisima Ugovorne strane koja vrši ekspropiranje.

Članak 5.

Kompenzacija za gubitke

1. Investitorima bilo koje Ugovorne strane koji trpe gubitke, uključujući štete, u odnosu na svoje investicije na teritoriju druge Ugovorne strane, zbog rata ili drugog oružanog sukoba, revolucije, državnog vanrednog stanja, pobune, ustanka ili nereda, bit će od strane druge Ugovorne strane odobren tretman, u pogledu restitucije, obeštećenja, kompenzacije ili drugog rješenja, ne manje povoljan od onog koji ta druga Ugovorna strana odobrava svojim vlastitim investitorima ili investitorima bilo koje treće države, zavisno od toga koji je povoljniji.
2. Bez štete po stavku 1. ovog članka, investitori jedne od Ugovornih strana koji, u bilo kojoj od situacija navedenih u tom stavku, trpi gubitke na teritoriju druge Ugovorne strane, koji proizilaze iz:

- a) rekvizicije njegovih investicija ili njenih dijelova od strane snaga ili vlasti ove druge; ili
- b) destrukcije njegovih investicija ili njenih dijelova od strane snaga ili vlasti ove druge, koja nije bila zahtjevana potrebom situacije,

bit će odobrena restitucija ili kompenzacija, koja će u svakom slučaju biti bez odlaganja, adekvatna i efektivna.

Članak 6. Transferi

1. Svaka Ugovorna strana garantirat će investitorima druge Ugovorne strane slobodan transfer plaćanja koji se odnose na njihove investicije u i iz svog teritorija. Takvi transferi uključivat će posebice, mada ne isključivo:
  - a) početni kapital i dodatne iznose potrebne za održavanje i razvitak investicije;
  - b) prihode;
  - c) prihode od potpune ili djelimične prodaje ili likvidacije investicije;
  - d) sredstva za otplatu kredita koji se odnose na investiciju;
  - e) kompenzaciju navedenu u člancima 4. i 5. ovog Sporazuma;
  - f) plaćanja po garancijama ili po ugovoru o osiguranju navedenim u članku 7. ovog Sporazuma;
  - g) plaćanja dobijena na temelju riješenih sporova;
  - h) zarade i druge naknade osoblja angažiranog iz inozemstva u svezi sa nekom investicijom na svom teritoriju.
2. Bez štete po mjere preuzete Evropskom unijom, bit će izvršeni transferi u valuti u kojoj je originalna investicija izvršena ili u bilo kojoj slobodno konvertibilnoj valuti po izboru investitora, po tržišnom deviznom kursu koji se primjenjuje na dan transfera i bit će izvršena bez nepotrebnog odlaganja.
3. Transferi će biti izvršeni na pravičnom i nediskriminatorskom temelju, sukladno sa procedurama koje su ustanovljene deviznim propisima Ugovorne strane na čijem teritoriju je investicija izvršena, a koje neće povlačiti odbijanje, suspenziju ili denaturalizaciju takvog transfera.
4. Ugovorne strane obvezuju se da transferima, navedenim u stavcima 1., 2. i 3. ovog članka, odobre tretman ne manje povoljan od tretmana odobrenog transferima koji se odnose na investicije izvršene od strane investitora bilo koje treće države.

5. Bez obzira na gore navedene odredbe ovog članka, bilo koja Ugovorna strana može ne odustajati od primjene pravičnih, nediskriminirajućih i mjera u dobroj vjeri, koje se odnose na poreze, zaštitu prava kreditora ili osiguravaju usklađenost sa drugim zakonima i propisima, pod uvjetom da takve mjere i njihova primjena, od strane Ugovorne strane, neće biti korištena kao sredstvo za izbjegavanje obveza u svezi sa transferom ili dužnosti u svezi sa transferom na temelju ovog Sporazuma.

Članak 7. Subrogacija

1. Ako jedna Ugovorna strana ili njena ovlaštena agencija ("prva Ugovorna strana") izvrši plaćanje po garanciji ili ugovoru o osiguranju od nekomercijalnih rizika, koje je dala u odnosu na neku investiciju na teritoriju druge Ugovorne strane ("druga Ugovorna strana"), druga Ugovorna strana, unatoč svojim pravima iz članka 9. ovog Sporazuma, priznat će:
  - a) prijenos na prvu Ugovornu stranu po zakonu ili po temelju legalne transakcije svih prava i potraživanja oštećene strane i
  - b) da je prva Ugovorna strana ovlaštena da vrši ista prava i ostvaruje ista potraživanja na temelju subrogacije, do iste mjere kao i oštećena strana.

Članak 8. Rješavanje sporova između investitora i Ugovorne strane

1. Bilo koji spor koji može nastati između jedne Ugovorne strane i investitora druge Ugovorne strane u svezi sa investicijom na teritoriju te druge Ugovorne strane, rješavat će se na prijateljski način putem konsultacija i pregovora.
2. Ako se takav spor ne može riješiti na prijateljski način u roku od šest mjeseci od datuma zahtjeva bilo koje strane za rješavanje spora na prijateljski način, i bez štete po pravo na uporabu domaćih sudskih i administrativnih procedura, investitor će biti ovlašten da pokrene spor bilo pred:
  - a) *Ad hoc* arbitražnim tribunalom ustanovljenim prema Arbitražnim pravilima Komisije Ujedinjenih naroda za međunarodno trgovinsko pravo (UNCITRAL); ili
  - b) Međunarodnim centrom za rješavanje investicionih sporova (u daljem tekstu: "Centar") putem posredovanja ili arbitraže ustanovljene prema Konvenciji o rješavanju investicionih sporova između država i državljana drugih država, otvorenoj za potpisivanje u Washington-u D.C. 18. ožujka 1965. godine (u daljem tekstu: "Konvencija").
3. Arbitražna odluka zasnivat će se na:
  - odredbama ovog Sporazuma;

- zakonima i propisima Ugovorne strane na čijem teritoriju je investicija izvršena, uključujući pravila koja se odnose na sukobe zakona; i
  - pravilima i općeprihvaćenim principima međunarodnog prava.
4. Arbitražna odluka bit će konačna i obvezujuća za obje strane u sporu. Svaka Ugovorna strana izvršit će bez odgađanja bilo koju takvu odluku, priznatu sukladno sa zakonima i propisima odnosne Ugovorne strane.
  5. Niti jedna Ugovorna strana neće se za vrijeme arbitražnog postupka ili izvršavanja odluke pozivati u vidu odbrane, prigovora, protuzahjteva, prava na odštetu ili drugih razloga, da je primila ili će primiti od odnosne strane odštetu ili drugu kompenzaciju za cijelu ili dio navodne štete, shodno garanciji od nekomercijalnih rizika ili po ugovoru o osiguranju.

Članak 9.

Rješavanje sporova između Ugovornih strana

1. Sporovi između Ugovornih strana u svezi sa tumačenjem ili primjenom ovog Sporazuma bit će, ako je to moguće, rješavani putem konsultacija i pregovora posredstvom diplomatskih kanala.
2. Ako se spor između Ugovornih strana ne može riješiti na način iz stavka 1. ovog članka u roku od šest mjeseci od datuma zahtjeva za rješavanjem, spor će na zahtjev bilo koje Ugovorne strane biti podnesen arbitražnom tribunalu od tri člana.
3. Takav arbitražni tribunal bit će konstituiran za svaki pojedini slučaj na sljedeći način. U roku od dva mjeseca od datuma prijema zahtjeva za arbitražu, svaka Ugovorna strana imenovat će jednog člana tribunala. Ta dva člana, izabrati će potom državljanina treće države koji će po odobrenju obje Ugovorne strane biti imenovan predsjedateljem tribunala. Predsjedatelj će biti imenovan u roku od dva mjeseca od dana imenovanja druga dva člana.
4. Ako u toku perioda određenih u stavku 3. ovog članka nisu izvršena potrebna imenovanja, bilo koja od Ugovornih strana može pozvati predsjednika Međunarodnog suda pravde da izvrši potrebna imenovanja. Ako je predsjednik državljanin bilo koje od Ugovornih strana ili je na neki drugi način spriječen da obavi navedenu funkciju, bit će pozvan potpredsjednik da izvrši potrebna imenovanja. Ako je potpredsjednik državljanin bilo koje od Ugovornih strana ili je također spriječen da obavi navedenu funkciju, bit će pozvan član Međunarodnog suda pravde sljedeći po funkciji, koji nije državljanin ni jedne od Ugovornih strana, da obavi potrebna imenovanja.
5. Tribunal će odrediti svoj vlastiti postupak.
6. Arbitražni tribunal donijet će svoju odluku većinom glasova. Takva odluka bit će konačna i obvezujuća za obje Ugovorne strane.

7. Svaka Ugovorna strana snosit će troškove svog člana tribunala i svog predstavljanja u arbitražnom procesu; troškove predsjednika i ostale troškove Ugovorne strane snosit će u jednakim dijelovima. Tribunal može, međutim, u svojoj odluci naložiti da veći dio troškova snosi jedna od Ugovornih strana, i ta odluka bit će obvezujuća za obje Ugovorne strane.
8. Spor neće biti podnesen Međunarodnom arbitražnom tribunalu za rješavanje spora sukladno sa ovim člankom, ako je isti spor već dostavljen na rješavanje drugom arbitražnom sudu sukladno sa člankom 8. ovog Sporazuma, sve dok je taj postupak pred sudom. Ovo ne utiče na mogućnost rješavanja spora sukladno sa stavkom 1. ovoga članka.

Članak 10.

Konsultacije i razmjena informacija

1. Na zahtjev jedne Ugovorne strane druga Ugovorna strana bez nepotrebnih odlaganja pristupit će razgovorima o tumačenju i primjeni ovog Sporazuma.
2. Na zahtjev bilo koje Ugovorne strane, razmijenit će se informacije o utjecaju koji zakoni, propisi, odluke, administrativne prakse ili procedure ili politike druge Ugovorne strane mogu imati na investicije obuhvaćene ovim Sporazumom.

Članak 11.

Primjena drugih pravila

Ako odredbe propisa bilo koje Ugovorne strane ili obveze prema međunarodnom pravu, koje postoje ili koje će se kasnije ustanoviti između Ugovornih strana kao dodatak sadašnjem Sporazumu, sadrže pravila, bilo opća ili posebna, koja investicijama investitora druge Ugovorne strane daju pravo na povoljniji tretman od onog koji je predviđen sadašnjim Sporazumom, takva pravila, dok traju i do mjere do koje su povoljnija, imat će prednost nad sadašnjim Sporazumom.

Članak 12.

Primjena Sporazuma

Ovaj Sporazum primjenjivat će se na investicije izvršene od strane jedne Ugovorne strane na teritoriju druge Ugovorne strane sukladno sa njihovim zakonima i propisima, prije i nakon njegovog stupanja na snagu, ali se neće primjenjivati na bilo koji spor koji se odnosi na investiciju koja je nastala ili je mogla nastati, ili na bilo koji zahtjev koji je podnesen prije njegovog stupanja na snagu.

**Članak 13.
Amandmani**

U vrijeme stupanja na snagu ovog Sporazuma ili u bilo koje vrijeme nakon toga, odredbe ovog Sporazuma mogu biti amandirane na način dogovoren u pisanoj formi između Ugovornih strana. Takvi amandmani stupit će na snagu nakon što Ugovorne strane obavijeste jedna drugu da su završene sve njihove odnosne interne procedure za njihovo stupanje na snagu.

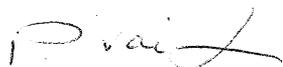
**Članak 14.
Stupanje na snagu, trajanje i prestanak**

1. Ovaj Sporazum stupit će na snagu na datum kada Ugovorne strane obavijeste jedna drugu u pisanoj formi da su izvršene sve njihove odnosne unutarnje zakonske procedure za njegovo stupanje na snagu.
2. Ovaj Sporazum ostat će na snazi za period od petnaest (15) godina. Sporazum će nastaviti da važi nakon toga sve dok ne istekne dvanaest (12) mjeseci od datuma na koji je bilo koja od Ugovornih strana drugoj strani dostavila pisanu obavijest o raskidu.
3. U odnosu na investicije izvršene prije efektivnog datuma raskida ovog Sporazuma odredbe članka 1. do 12. ovog Sporazuma nastavit će se primjenjivati za dalji period od deset (10) godina od tog datuma.

U potvrdu ovoga potpisani predstavnici, propisno za to ovlašteni, potpisali su ovaj Sporazum.

Sačinjeno u duplikatu u ..... dana ....., na litvanskom, bosanskom/hrvatskom/srpskom i engleskom jeziku. Svi tekstovi su jednako autentični. U slučaju razlika u tumačenju bit će mjerodavan tekst na engleskom jeziku.

Za
Republiku Litvaniju

Za
Bosnu i Hercegovinu

[ENGLISH TEXT – TEXTE ANGLAIS]

A G R E E M E N T

BETWEEN

THE REPUBLIC OF LITHUANIA

AND

BOSNIA AND HERZEGOVINA

ON

THE PROMOTION AND PROTECTION OF INVESTMENTS

The Republic of Lithuania and Bosnia and Herzegovina, hereinafter referred to as “the Contracting Parties”,

Desiring to extend and intensify the economic co-operation between the Contracting Parties on the basis of equality and mutual benefit;

Intending to create and maintain favourable conditions for greater investment by investors of one Contracting Party in the territory of the other Contracting Party;

Recognising that the promotion and reciprocal protection of such investments under this Agreement will stimulate business initiative and will increase economic prosperity of the Contracting Parties;

Have agreed as follows:

Article 1
Definitions

For the purposes of this Agreement:

1. The term "investment" shall comprise every kind of asset, invested by an investor of one Contracting Party in the territory of the other Contracting Party, provided that the investment has been made in accordance with the laws and regulations of the latter and in particular, though not exclusively, shall include:
  - a) Movable and immovable property as well as any other property rights such as mortgages and liens or other securities;
  - b) Shares in, stocks and any other form of participation in companies;
  - c) Claims to money or to any performance having an economic value;
  - d) Intellectual property rights such as copyright and neighbouring rights, patents, industrial designs, trademarks, tradenames and know-how;
  - e) Business concessions conferred by law or under contract, including concessions to search for, cultivate, extract and exploit natural resources.

Any subsequent change in the form in which assets are invested or reinvested shall not affect their character as investments provided that such change is in accordance with the laws and regulations of the Contracting Party in whose territory the investment has been made.

2. The term "investor" means:
  - a) In respect of the Republic of Lithuania:
    - (i) Natural persons who are nationals of the Republic of Lithuania according to its laws and regulations and persons without nationality, permanently residing in the territory of the Republic of Lithuania;
    - (ii) Legal persons constituted under the laws and regulations of the Republic of Lithuania.
  - b) In respect of Bosnia and Herzegovina:
    - (i) Natural persons deriving their status as Bosnia and Herzegovina citizens from the law in force in Bosnia and Herzegovina if they have permanent residence or main place of business in Bosnia and Herzegovina;

- (ii) Legal persons established in accordance with the laws in force in Bosnia and Herzegovina, which have their registered seat, central management or main place of business in the territory of Bosnia and Herzegovina.
3. The term "returns" means an amount yielded by an investment in the certain period of time and in particular, though not exclusively, includes profits, capital gains, interest, dividends, royalties and fees.
  4. The term "territory" means:
    - a) With respect to the Republic of Lithuania: the territory under the sovereignty of the Republic of Lithuania and other areas over which the Republic of Lithuania exercises rights or jurisdiction in accordance with international law.
    - b) With respect to Bosnia and Herzegovina: all land territory of Bosnia and Herzegovina, its territorial sea, whole bed and subsoil and air space above, including any maritime area situated beyond the territorial sea of Bosnia and Herzegovina which has been or might in the future be designated under the law of Bosnia and Herzegovina in accordance with international law as an area within which Bosnia and Herzegovina may exercise rights with regard to the seabed and subsoil and the natural resources.

Article 2
Promotion of Investments

Each Contracting Party shall encourage investors of the other Contracting Party to make investments in its territory and shall admit such investments in accordance with its laws and regulations.

Article 3
Protection and Treatment of Investments

1. Each Contracting Party shall at all times ensure fair and equitable treatment of the investments made by investors of the other Contracting Party as well as their full protection and security.
2. Either Contracting Party shall not by arbitrary or discriminatory measures impair the expansion, management, maintenance, use, enjoyment or disposal of investments made by investors of the other Contracting Party.
3. Each Contracting Party shall accord to investments and returns of investors of the other Contracting Party treatment no less favourable than that accorded to investments and returns of its own investors or to investments and returns of investors of any third State, whichever is more favourable to the investors concerned.

4. Neither Contracting Party shall in its territory subject investors of the other Contracting Party, as regards their expansion, management, maintenance, use, enjoyment or disposal of their investments, to treatment less favourable than that which it accords to its own investors or to investors of any third State, whichever is more favourable to the investors concerned.
5. The provisions of this Agreement shall not be construed so as to oblige one Contracting Party to extend to the investors of the other Contracting Party the benefit of any treatment, preference or privilege accorded to the investors of any third State by virtue of:
  - a) any existing or future customs union, common market, free trade area, other forms of regional economic cooperation or similar international arrangements to which either Contracting Party is or may become a party;
  - b) any existing or future international agreements relating to avoidance of double taxation or any other international arrangements relating wholly or mainly to taxation issues.

Article 4 Nationalisation and Expropriation

1. Investments of investors of either Contracting Party shall not be nationalised, expropriated or subjected to requisition or to measures having effect equivalent to nationalisation or expropriation (hereinafter referred to as "expropriation") in the territory of the other Contracting Party except for a public purpose related to the internal needs and under due process of law, on a non-discriminatory basis and against prompt, adequate and effective compensation.
2. Such compensation shall amount to the fair market value of the investments affected immediately before the expropriation or before the impending expropriation became public knowledge, whichever is the earlier and shall be paid without undue delay. The compensation shall include interest calculated on the six-month LIBOR basis, from the date of expropriation until the date of full payment.
3. Investors, whose assets are being expropriated shall, without prejudice to their rights under Article 8 of this Agreement, have a right to prompt review by the appropriate judicial or other competent and independent authority of the expropriating Contracting Party to determine whether such expropriation, and any related compensation conforms to the principles of this Article and the laws and regulations of the expropriating Contracting Party.

Article 5
Compensation for Losses

1. Investors of either Contracting Party who suffer losses including damages in respect of their investments in the territory of the other Contracting Party owing to war or other armed conflict, revolution, a state of national emergency, revolt, insurrection or riot shall be accorded by the latter Contracting Party treatment, as regards restitution, indemnification, compensation or other settlement, no less favourable than that which the latter Contracting Party accords to its own investors or to investors of any third State, whichever is more favourable.
2. Notwithstanding paragraph 1 of this Article, investors of one Contracting Party who in any of the situations referred to in that paragraph suffer losses in the territory of the other Contracting Party resulting from:
  - a) requisitioning of their investments or part thereof by the latter's forces or authorities;
or
  - b) destruction of their investments or part thereof by the latter's forces or authorities, which was not required by the necessity of the situation,shall be accorded restitution or compensation which in either case shall be prompt, adequate and effective.

Article 6
Transfers

1. Each Contracting Party shall guarantee to investors of the other Contracting Party the free transfer of payments relating to their investments in and out of its territory. Such transfers shall include in particular, though not exclusively:
  - a) initial capital and additional amounts necessary for the maintenance and extension of the investment;
  - b) returns;
  - c) proceeds from total or partial sale or liquidation of the investment;
  - d) funds in repayment of loans related to the investment;
  - e) compensation provided for in Articles 4 and 5 of this Agreement;
  - f) payments under a guarantee or insurance contract referred to in Article 7 of this Agreement;
  - g) payments arising out of the settlement of the disputes;

- h) earnings and other remuneration of personnel engaged from abroad in connection with an investment in its territory.
- 2. Without prejudice to measures adopted by the European Union, transfers shall be made in the currency in which the original investment was made or in any freely convertible currency agreed upon by the investor, at the applicable market rate of exchange prevailing on the date of transfer, and effected without undue delay.
- 3. Transfers shall be done on fair and non-discriminatory basis, in accordance with the procedures established by the exchange regulations of the Contracting Party in whose territory the investment was made, which shall not imply a rejection, suspension or denaturalisation of such transfer.
- 4. The Contracting Parties shall accord to the transfers referred to in paragraphs 1, 2 and 3 of this Article treatment no less favourable than that accorded to transfers related to investments made by investors of any third State.
- 5. Notwithstanding the foregoing provisions of this Article, either Contracting Party may maintain equitable, non-discriminatory and good faith application of measures, relating to taxation, protection of rights of creditors, or ensuring compliance with other laws and regulations, provided that such measures and their application shall not be used as a means of avoiding the Contracting Party's transfer commitments or transfer obligations under this Agreement.

Article 7
Subrogation

- 1. If one Contracting Party or its designated agency ("the first Contracting Party") makes a payment under a guarantee or contract of insurance against non-commercial risks given in respect of an investment in the territory of the other Contracting Party ("the second Contracting Party"), the second Contracting Party shall, notwithstanding its rights under the Article 9 of this Agreement, recognise:
  - a) the assignment to the first Contracting Party by law or by legal transaction of all the rights and claims of the party indemnified, and
  - b) that the first Contracting Party is entitled to exercise such rights and enforce such claims by virtue of subrogation, to the same extent as the party indemnified.

Article 8
Settlement of Disputes between an Investor and a Contracting Party

- 1. Any dispute which may arise between one Contracting Party and an investor of the other Contracting Party in connection with an investment on the territory of that other Contracting Party shall be settled amicably through consultations and negotiations.

2. If a dispute can not be settled amicably within six months from the date on which either party to the dispute requested amicable settlement, and without prejudice to the right to use domestic judicial and administrative remedies, the investor shall be entitled to submit the dispute either to:
  - a) *Ad hoc* arbitral tribunal established under the Arbitration Rules of the United Nations Commission on International Trade Law (UNCITRAL); or
  - b) The International Centre for Settlement of Investment Disputes (hereinafter referred to as “the Centre”) through conciliation or arbitration established under the Convention on the Settlement of Investment Disputes between States and Nationals of other States opened for signature in Washington D.C. on 18 March 1965 (hereinafter referred to as “the Convention”).
3. The arbitration award shall be based on:
  - the provisions of this Agreement;
  - the laws and regulations of the Contracting Party in whose territory the investment has been made including the rules relative to conflict of laws; and
  - the rules and universally accepted principles of international law.
4. The arbitration award shall be final and binding on both parties to the dispute. Each Contracting Party shall carry out without delay any such award, recognised in accordance with the laws and regulations of the respective Contracting Party.
5. During the arbitral or execution proceedings neither Contracting Party shall assert as a defence, objection, counterclaim, right of set-off or for any other reason, that indemnification or other compensation for all or part of the alleged damage has been received or will be received by the party concerned, pursuant to a guarantee against non-commercial risks or insurance contract.

Article 9

Settlement of Disputes between Contracting Parties

1. Disputes between the Contracting Parties concerning the interpretation or application of this Agreement should, if possible, be settled by consultations and negotiations through diplomatic channels.
2. If a dispute between the Contracting Parties cannot be settled in accordance with paragraph 1 of this Article within six months from the date of request for settlement, the

- dispute shall upon the request of either Contracting Party be submitted to an arbitral tribunal of three members.
3. Such arbitral tribunal shall be constituted for each individual case in the following way. Within two months from the date of receipt of the request for arbitration, each Contracting Party shall appoint one member of the tribunal. Those two members shall then select a national of a third State who on approval by the two Contracting Parties shall be appointed Chairman of the tribunal. The Chairman shall be appointed within two months from the date of appointment of the other two members.
  4. If within the periods specified in paragraph 3 of this Article the necessary appointments have not been made, either Contracting Party may invite the President of the International Court of Justice to make any necessary appointments. If the President is a national of either Contracting Party or if he is otherwise prevented from discharging the said function, the Vice-President shall be invited to make the necessary appointments. If the Vice-President is a national of either Contracting Party or if he too is prevented from discharging the said function, the Member of the International Court of Justice next in seniority who is not a national of either Contracting Party shall be invited to make the necessary appointments.
  5. The tribunal shall determine its own procedure.
  6. The arbitral tribunal shall reach its decision by a majority of votes. Such decision shall be final and binding on both Contracting Parties.
  7. Each Contracting Party shall bear the cost of its own member of the tribunal and of its representation in the arbitral proceedings; the cost of the Chairman and the remaining costs shall be borne in equal parts by the Contracting Parties. The tribunal may, however, in its decision direct that a higher proportion of costs shall be borne by one of the two Contracting Parties, and this award shall be binding on both Contracting Parties.
  8. A dispute shall not be submitted to an international arbitral tribunal under the provisions of this Article, if the same dispute has been brought before another international arbitration court under the provisions of Article 8 and is still before the court. This will not impair the possibility of dispute settlement in accordance with paragraph 1 of this Article.

Article 10 **Consultations and Exchange of Information**

1. Upon the request by either Contracting Party, the other Contracting Party shall, without undue delay, begin consultations concerning interpretation and application of this Agreement.
2. Upon the request by either Contracting Party, information shall be exchanged on the impact that the laws, regulations, decisions, administrative practices or procedures or

policies of the other Contracting Party may have on investments covered by this Agreement.

Article 11
Application of other Rules

If the provisions of law of either Contracting Party or obligations under international law existing at present or established hereafter between the Contracting Parties in addition to the present Agreement contain rules, whether general or specific, entitling investments by investors of the other Contracting Party to a treatment more favourable than is provided for by the present Agreement, such rules shall to the extent that they are more favourable prevail over the present Agreement as long as they last.

Article 12
Application of the Agreement

This Agreement shall apply to the investments made by investors from one Contracting Party in the territory of the other Contracting Party in accordance with its laws and regulations, prior to as well as after the entry into force of this Agreement, but shall not apply to any dispute concerning an investment which arose or could have arisen, or any claim which was settled before its entry into force.

Article 13
Amendments

At the time of entry into force of this Agreement or at any time thereafter the provisions of this Agreement may be amended in such manner as may be agreed in writing between the Contracting Parties. Such amendments shall enter into force when the Contracting Parties have notified each other in writing that all their respective internal procedures for their entry into force have been completed.

Article 14
Entry into Force, Duration and Termination

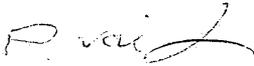
1. This Agreement shall enter into force on the date when Contracting Parties have notified the other in writing that all their respective internal legal procedures for its entry into force have been completed.
2. This Agreement shall remain in force for a period of fifteen (15) years. It shall continue to be in force thereafter until the expiration of twelve (12) months from the date on which either Contracting Party shall have given written notice of termination to the other.

3. With respect to investments made prior to the effective date of termination of this Agreement, the provisions of Articles 1 through 12 of this Agreement shall remain in force for a further period of ten (10) years from such date.

In witness whereof the undersigned representatives, duly authorised thereto, have signed this Agreement.

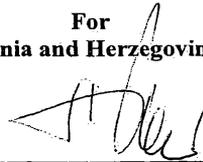
Done in duplicate at Sarajevo on 7 June 2007 in the Lithuanian, Bosnian/Croatian/Serbian and English languages. Each text is equally authentic. In case of divergent interpretation, the English text shall prevail.

**For
the Republic of Lithuania**

**For
Bosnia and Herzegovina**

[LITHUANIAN TEXT – TEXTE LITUANIEN]

LIETUVOS RESPUBLIKOS

IR

BOSNIJOS IR HERCEGOVINOS

SUSITARIMAS

DĖL INVESTICIJŲ SKATINIMO IR APSAUGOS

Lietuvos Respublika ir Bosnija ir Hercegovina, toliau – Susitariančiosios Šalys,

siekdamos plėtoti ir stiprinti Susitariančiųjų Šalių ekonominį bendradarbiavimą lygybės ir abipusės naudos pagrindu;

ketindamos sukurti ir išlaikyti palankias sąlygas vienos Susitariančiosios Šalies investuotojų didesnėms investicijoms kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje;

pripažindamos, kad investicijų skatinimas ir abipusė apsauga pagal šį Susitarimą skatins verslo iniciatyvą ir kels Susitariančiųjų Šalių ekonominę gerovę,

s u s i t a r ė:

1 straipsnis

Apibrėžtys

Šiame Susitarime:

1. Sąvoka „investicija“ reiškia bet kokios rūšies turtą, kurį vienos Susitariančiosios Šalies investuotojas investuoja kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje, su sąlyga, kad investuojama laikantis pastarosios įstatymų ir kitų teisės aktų, ir pirmiausia, bet ne išimtinai, apima:

- a) kilnojamąjį ir nekilnojamąjį turą ir bet kurias kitas turtines teises, kaip teises į įkeistą nekilnojamąjį ir kilnojamąjį turą ar kitas apsaugines turtines teises;
- b) akcijas, vertybinius popierius, taip pat bet kokią kitą dalyvavimo įmonės veikloje formą;
- c) piniginius reikalavimus ar reikalavimus atlikti bet kokius ekonominę vertę turinčius veiksmus;
- d) intelektinės nuosavybės teises, visų pirma autorių teises ir gretutines teises, patentus, pramoninį dizainą, prekių ženklus, juridinių asmenų pavadinimus, taip pat praktinę patirtį;
- e) įstatymo ar sutarties suteiktą bet kokią teisę, įskaitant koncesijas žvalgyti gamtos išteklius, juos išgauti ir eksploatuoti.

Bet koks vėlesnis investuoto ar reinvestuoto turto formos pakeitimas nekeičia investicijos pobūdžio, jei tik tas pakeitimas atliktas pagal Susitariančiosios Šalies, kurios teritorijoje investuota, įstatymus ir kitus teisės aktus.

2. Sąvoka „investuotojas“ reiškia:

- a) Lietuvos Respublikoje:
  - (i) fizinius asmenis, turinčius Lietuvos Respublikos pilietybę pagal šalies įstatymus ir kitus teisės aktus, taip pat Lietuvos Respublikos teritorijoje nuolat gyvenančius asmenis be pilietybės;
  - (ii) juridinius asmenis, įsteigtus pagal Lietuvos Respublikos įstatymus ir kitus teisės aktus;
- b) Bosnijoje ir Hercegovinoje:
  - (i) fizinius asmenis, turinčius Bosnijos ir Hercegovinos pilietybę pagal galiojančius Bosnijos ir Hercegovinos įstatymus, jeigu jie turi nuolatinę gyvenamąją vietą Bosnijoje ir Hercegovinoje arba jeigu ten yra jų pagrindinė verslo vieta;
  - (ii) juridinius asmenis, įsteigtus pagal galiojančius Bosnijos ir Hercegovinos įstatymus ir jos teritorijoje turinčius savo registruotą buveinę, centrinę administraciją ar pagrindinę verslo vietą.

3. Sąvoka „pajamos“ reiškia iš investicijos gautas lėšas per tam tikrą laikotarpį ir pirmiausia, bet ne išimtinai, apima pelną, turto vertės padidėjimo pajamas, palūkanas, dividendus, autorių honorarus ir atlyginimus.

4. Sąvoka „teritorija“ reiškia:

- a) Lietuvos Respublikoje – Lietuvos Respublikos valstybės suverenią teritoriją ir kitas teritorijas, kuriose Lietuvos Respublika, vadovaudamasi tarptautine teise, įgyvendina savo teises ar vykdo jurisdikciją;
- b) Bosnijoje ir Hercegovinoje – visą Bosnijos ir Hercegovinos sausumos teritoriją, jos teritorinę jūrą, jūros dugną, žemės gelmes ir virš jų esančią oro erdvę, įskaitant bet kokius jūros plotus už Bosnijos ir Hercegovinos teritorinės jūros ribų, kurie pagal Bosnijos ir Hercegovinos įstatymus ir vadovaujantis tarptautine teise buvo ar ateityje gali būti nustatyti teritorija, kurioje Bosnija ir Hercegovina gali naudotis savo teisėmis į jūros dugną, žemės gelmes ir gamtos išteklius.

2 straipsnis

Investicijų skatinimas

Viena Susitariančioji Šalis skatina kitos Susitariančiosios Šalies investuotojus investuoti savo teritorijoje ir pagal savo įstatymus ir kitus teisės aktus priima tokias investicijas.

3 straipsnis

Investicijų apsauga ir režimas

1. Viena Susitariančioji Šalis visuomet užtikrina kitos Susitariančiosios Šalies investuotojų investicijoms teisingą ir lygiavertį režimą, taip pat visišką jų apsaugą ir saugumą.
2. Nė viena Susitariančioji Šalis vienašalėmis ar diskriminacinėmis priemonėmis netrukdo kitos Susitariančiosios Šalies investuotojų investicijų plėtojimo, valdymo, palaikymo, naudojimo, naudojimosi ar disponavimo.
3. Viena Susitariančioji Šalis taiko kitos Susitariančiosios Šalies investuotojų investicijoms ir iš jų gautoms pajamoms ne mažiau palankų režimą negu tas, kurį ji taiko savo ar bet kurios trečiosios valstybės investuotojų investicijoms ir iš jų gautoms pajamoms, atsižvelgdama į tai, kuris režimas palankesnis atitinkamiems investuotojams.
4. Nė viena Susitariančioji Šalis savo teritorijoje netaiko kitos Susitariančiosios Šalies investuotojams dėl investicijų plėtojimo, valdymo, palaikymo, naudojimo, naudojimosi ar disponavimo mažiau palankaus režimo negu tas, kurį ji taiko savo investuotojams ar bet kurios trečiosios valstybės investuotojams, atsižvelgdama į tai, kuris režimas palankesnis atitinkamiems investuotojams.

5. Šio Susitarimo nuostatos neturi būti aiškinamos taip, kad įpareigotų vieną Susitariančiąją Šalį taikyti kitos Susitariančiosios Šalies investuotojams palankesnę režimą, lengvatas ar privilegijas, kurias pirmoji Susitariančioji Šalis taiko trečiosios valstybės investuotojams dėl:
- a) esamo ar būsimu dalyvavimo muitų sąjungoje, bendrojoje rinkoje, laisvosios prekybos zonoje, kitose regioninio ekonominio bendradarbiavimo formose ar panašiuose tarptautiniuose susitarimuose, kurių šalimi yra arba gali būti Susitariančioji Šalis;
  - b) esamų ar būsimų tarptautinių susitarimų dėl dvigubo apmokestinimo išvengimo arba dėl bet kokių kitų visiškai ar iš dalies su apmokestinimu susijusių tarptautinių susitarimų.

4 straipsnis

Nacionalizacija ir ekspropriacija

1. Nė viena Susitariančioji Šalis nenacionalizuoja, neeksproprijuoja ar nerekvizuoja ir netaiko priemonių, sukeliančių panašias pasekmes kaip ir nacionalizacija ar ekspropriacija (toliau – ekspropriacija), kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje, išskyrus atvejus, kai tai atliekama įstatymų nustatyta tvarka visuomenės labui, susijusiam su vidaus poreikiais, nediskriminuojant ir išmokant neatidėliotiną, adekvačią ir veiksmingą kompensaciją.
2. Tokia kompensacija atitinka teisingą eksproprijuočių investicijų rinkos vertę, buvusią prieš pat ekspropriaciją arba prieš tai, kai apie būsimą ekspropriaciją tapo viešai žinoma, atsižvelgiant į tai, kas įvyko anksčiau, ir sumokama nepagrįstai neatidėliojant. Į kompensaciją įskaičiuojamos palūkanos, skaičiuojamos nuo ekspropriacijos datos iki visiško išmokėjimo pagal Londono bankų biržos šešių mėnesių kursą (LIBOR).
3. Investuotojai, kurių turtas eksproprijuojamas, nepažeidžiant šio Susitarimo 8 straipsnyje numatytų jų teisių, turi teisę, kad eksproprijuojančios Susitariančiosios Šalies teismine ar kita kompetentinga ir nepriklausoma institucija nedelsdama išnagrinėtų jų bylą ir nustatytų, ar tokia ekspropriacija ir su ja susijusi kompensacija atitinka šio straipsnio principus ir eksproprijuojančios Susitariančiosios Šalies įstatymus ir kitus teisės aktus.

5 straipsnis

Nuostolių kompensavimas

1. Bet kurios Susitariančiosios Šalies investuotojams, kurie patiria nuostolių, įskaitant žalą, susijusių su jų investicijomis, kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje dėl karo ar

kito ginkluoto konflikto, revoliucijos, nepaprastosios padėties įvedimo, maišto, sukilimo ar riaušių, pastaroji Susitariančioji Šalis restitucijos, žalos atlyginimo, kompensacijų ar kitų atsiskaitymų atveju taiko ne mažiau palankų režimą negu tas, kurį ta Susitariančioji Šalis taiko savo arba bet kurios trečiosios valstybės investuotojams, atsižvelgdama į tai, kuris režimas palankesnis.

2. Nepaisant šio straipsnio 1 dalies, vienos Susitariančiosios Šalies investuotojams, kurie kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje patiria nuostolių dėl toje dalyje nurodytų įvykių:

- a) pastarosios Susitariančiosios Šalies pajėgoms ar valdžios institucijoms visiškai ar iš dalies rekvizavus jų investicijas ar jų dalį, arba
- b) pastarosios Susitariančiosios Šalies pajėgoms ar valdžios institucijoms visiškai ar iš dalies sunaikinus jų investicijas nesant būtinumo,

taikoma restitucija arba išmokama kompensacija, kuri visais atvejais yra neatidėliotina, adekvati ir veiksminga.

6 straipsnis

Pervedimai

1. Viena Susitariančioji Šalis garantuoja kitos Susitariančiosios Šalies investuotojams, kad su jų investicijomis susijusios lėšos bus be apribojimų pervedamos į jos teritoriją ir iš jos teritorijos. Tokie pervedimai pirmiausia, bet ne išimtinai, apima:

- a) pradinį kapitalą ir papildomas sumas investicijoms palaikyti ir plėtoti;
- b) pajamas;
- c) įplaukas, gautas visiškai ar iš dalies pardavus arba likvidavus investicijas;
- d) lėšas, skirtas su investicija susijusioms paskoloms apmokėti;
- e) kompensacijas pagal šio Susitarimo 4 ir 5 straipsnių nuostatas;
- f) mokėjimus, atliekamus vadovaujantis šio Susitarimo 7 straipsnyje nurodyta garantija ar draudimo sutartimi;
- g) mokėjimus, kylančius iš ginčų sprendimo;
- h) darbo užmokesčius ir kitokius atlyginimus iš užsienio įdarbintų asmenų, kurių darbas jos teritorijoje susijęs su investicijomis.

2. Nepažeidžiant Europos Sąjungos nustatytų priemonių, pervedimai atliekami be pagrindo neatidėliojant valiuta, kuria atliktos investicijos, ar investuotojui sutikus bet kuria kita konvertuojama valiuta pagal pervedimo dieną galiojantį valiutos keitimo rinkos kursą.

3. Pervedimai atliekami sąžiningai ir nediskriminuojant, vadovaujantis procedūromis, nustatytomis Susitariančiosios Šalies, kurios teritorijoje buvo investuota, valiutų keitimo taisyklėse, kuriose neturi būti numatytas tokio pervedimo atmetimas, sustabdymas ar denatūralizacija.
4. Abi Susitariančiosios Šalys taiko šio straipsnio 1, 2 ir 3 dalyse nurodytiems pervedimams ne mažiau palankų režimą negu tas, kurį jos taiko pervedimams, susijusiems su bet kurios trečiosios valstybės investuotojų investicijomis.
5. Abi Susitariančiosios Šalys, nepaisydamos ankstesnių šio straipsnio nuostatų, gali teisingai, be diskriminacijos ir gera valia taikyti priemones, susijusias su apmokestinimu, kreditorių teisių apsauga ar skirtas kitiems įstatymams ir teisės aktams įgyvendinti, su sąlyga, kad tokios priemonės ir jų taikymas nėra naudojama kaip būdas išvengti Susitariančiosios Šalies išsipareigojimų ar prievolių dėl pervedimų pagal šį Susitarimą.

7 straipsnis

Subrogacija

Jeigu viena Susitariančioji Šalis ar jos paskirtoji agentūra (pirmoji Susitariančioji Šalis) sumoka pagal suteiktą garantiją ar ne komercinės rizikos draudimo sutartį, susijusią su kitos Susitariančiosios Šalies (antroji Susitariančioji Šalis) teritorijoje esančia investicija, antroji Susitariančioji Šalis, nepaisydama savo teisių pagal šio Susitarimo 9 straipsnį, pripažįsta:

- a) kompensaciją gavusios šalies visų teisių ir reikalavimų perdavimą pirmajai Susitariančiajai Šaliai pagal įstatymus arba teisinį sandorį ir
- b) kad pirmoji Susitariančioji Šalis subrogacijos būdu įgytomis teisėmis ir reikalavimais naudojasi taip pat kaip ir šalis, kuriai atlyginti nuostoliai.

8 straipsnis

Ginčų tarp investuotojo ir Susitariančiosios Šalies sprendimas

1. Bet kokie ginčai, galintys kilti tarp vienos Susitariančiosios Šalies ir kitos Susitariančiosios Šalies investuotojo ir susiję su pastarojo investicijomis tos Susitariančiosios Šalies teritorijoje, sprendžiami taikiai konsultacijomis ir derybomis.
2. Jei per šešis mėnesius nuo tos dienos, kai bet kuri ginčo šalis pateikė prašymą išspręsti ginčą taikiai, jo nepavyksta išspręsti tokiu būdu ir nepažeidžiant teisės panaudoti vidaus

teisminės ir administracinės teisės gynimo priemonės, investuotojas turi teisę perduoti ginčą spręsti:

– *ad hoc* arbitražui, sudarytam pagal Jungtinių Tautų Tarptautinės prekybos teisės komisijos (*angl.* UNCITRAL) arbitražo procedūros taisykles, arba

– Tarptautiniam investicinių ginčų sprendimo centrui (toliau – Centras), įsteigtam pagal Konvenciją dėl valstybių ir kitų valstybių fizinių bei juridinių asmenų investicinių ginčų sprendimo (toliau – Konvencija), atvirą pasirašymui nuo 1965 m. kovo 18 d. Vašingtone, dėl sutaikinimo arba arbitražo.

3. Arbitražo sprendimai grindžiami:

– šio Susitarimo nuostatomis;

– Susitariančiosios Šalies, kurios teritorijoje buvo investuota, įstatymais ir kitais teisės aktais, įskaitant kolizines normas, ir

– visuotinai priimtinais tarptautinės teisės principais ir taisyklėmis.

4. Arbitražo sprendimas yra galutinis ir privalomas abiem ginčo šalims. Kiekviena Susitariančioji Šalis nedelsdama vykdo atitinkamos Susitariančiosios Šalies įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka pripažintus sprendimus.

5. Arbitražo procedūrų ar sprendimų vykdymo metu nė viena Susitariančioji Šalis nesiremia gynybai, prieštaravimui, priešiškiniumi, priešpriešinio reikalavimo įskaitymui ar bet kuriais kitais tikslais tuo, kad žalos atlyginimas ar kita kompensacija už visą ar dalį tariamos žalos buvo išmokėta ar bus išmokėta suinteresuotai šaliai pagal suteiktą ne komercinės rizikos garantiją arba draudimo sutartį.

9 straipsnis

Ginčų tarp Susitariančiųjų Šalių sprendimas

1. Ginčai tarp Susitariančiųjų Šalių dėl šio Susitarimo aiškinimo ar taikymo, kiek įmanoma, sprendžiami konsultacijomis ir derybomis diplomatiniais kanalais.

2. Jeigu Susitariančiosioms Šalims ginčo nepavyksta išspręsti pagal šio straipsnio 1 dalį per šešis mėnesius nuo tos dienos, kai buvo pateiktas prašymas jį išspręsti, ginčas bet kurios Susitariančiosios Šalies prašymu perduodamas nagrinėti arbitražui, sudarytam iš trijų arbitrų.

3. Arbitražas kiekvienu konkrečiu atveju sudaromas taip: per du mėnesius nuo pranešimo apie prašymą ginčą spręsti arbitraže gavimo dienos abi Susitariančiosios Šalys paskiria po vieną arbitrą; šie du arbitrai išrenka trečiosios valstybės pilietį, kuris abiem Susitariančiosioms Šalims pritarus skiriamas arbitražo pirmininku; pirmininkas paskiriamas per du mėnesius nuo kitų dviejų arbitrų paskyrimo dienos.
4. Jeigu per šio straipsnio 3 dalyje nurodytą laikotarpį neatliekami reikiami paskyrimai, bet kuri Susitariančioji Šalis gali prašyti Tarptautinio Teisingumo Teismo pirmininką atlikti būtinus paskyrimus. Jeigu pirmininkas yra bet kurios Susitariančiosios Šalies pilietis arba dėl kitų priežasčių negali atlikti nurodytos funkcijos, būtinus paskyrimus atlikti prašoma Tarptautinio Teisingumo Teismo pirmininko pavaduotojo. Jeigu pirmininko pavaduotojas yra vienos iš Susitariančiųjų Šalių pilietis arba taip pat negali atlikti nurodytos funkcijos, būtinus paskyrimus atlikti prašoma kito pagal vyresnumą Tarptautinio Teisingumo Teismo nario, kuris nėra bet kurios Susitariančiosios Šalies pilietis.
5. Arbitražas nusistato savo darbo tvarką.
6. Arbitražas sprendimus priima balsų dauguma. Sprendimai yra galutiniai ir privalomi abiem Susitariančiosioms Šalims.
7. Abi Susitariančiosios Šalys apmoka išlaidas, susijusias su savo paskirto arbitro veikla ir jų atstovavimu nagrinėjant ginčą arbitraže; išlaidas, susijusias su arbitražo pirmininko veikla, ir kitas išlaidas abi Susitariančiosios Šalys dengia po lygiai. Tačiau arbitražas savo sprendimu gali nurodyti vienai Susitariančiajai Šaliai padengti didesnę išlaidų dalį, ir šis sprendimas privalomas abiem Susitariančiosioms Šalims.
8. Ginčas neperduodamas tarptautiniam arbitražui pagal šio straipsnio nuostatas, jei tas pats ginčas buvo perduotas nagrinėti kitam tarptautiniam arbitražui pagal 8 straipsnio nuostatas ir vis dar yra nagrinėjamas. Tai neturi poveikio galimybei išspręsti ginčą pagal šio straipsnio 1 dalį.

10 straipsnis

Konsultacijos ir pasikeitimas informacija

1. Vienos Susitariančiosios Šalies prašymu kita Susitariančioji Šalis nedelsdama pradeda konsultacijas dėl šio Susitarimo aiškinimo ir taikymo.

2. Vienos Susitariančiosios Šalies prašymu keičiamasi informacija apie galimą kitos Susitariančiosios Šalies įstatymų, kitų teisės aktų, sprendimų, administracinės praktikos ar procedūrų ar politikos krypčių poveikį investicijoms, kurioms taikomas šis Susitarimas.

11 straipsnis

Kitų taisyklių taikymas

Jei vienos Susitariančiosios Šalies įstatymų nuostatos arba įsipareigojimai pagal tarptautinę teisę, kurie galioja šiuo metu ar bus nustatyti ateityje tarp Susitariančiųjų Šalių, be šio Susitarimo, apima tiek bendrąsias, tiek konkrečias taisykles, suteikiančias kitos Susitariančiosios Šalies investuotojų investicijoms palankesnę režimą nei nustatyta šiame Susitarime, tokios taisyklės, jei jos yra palankesnės, turi viršenybę prieš šį Susitarimą tiek laiko, kiek jos galioja.

12 straipsnis

Susitarimo taikymas

Šis Susitarimas taikomas toms investicijoms, kurias vienos Susitariančiosios Šalies investuotojai atliko kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje pagal pastarosios įstatymus ir kitus teisės aktus ir iki šio Susitarimo įsigaliojimo, ir po jo įsigaliojimo, tačiau netaikomas su investicijomis susijusiems ginčams, kurie iškilo ar galėjo kilti iki šio Susitarimo įsigaliojimo, ar bet kuriems ginčams, kurie išnagrinėti iki šio Susitarimo įsigaliojimo.

13 straipsnis

Pakeitimai

Įsigaliojant šiam Susitarimui arba jam įsigaliojus, šio Susitarimo nuostatos gali būti keičiamos taip, kaip Susitariančiosios Šalys susitaria raštu. Tokie pakeitimai įsigalioja, kai Susitariančiosios Šalys viena kitai raštu praneša apie visų šiems pakeitimams įsigaliojimo vidaus procedūrų įvykdymą.

14 straipsnis

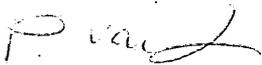
Susitarimo įsigaliojimas, galiojimo laikas ir nutraukimas

1. Šis Susitarimas įsigalioja tą dieną, kai Susitariančiosios Šalys raštu praneša viena kitai, kad atliktos visos atitinkamos vidaus teisės procedūros, būtinos šiam Susitarimui įsigaliooti.
2. Šis Susitarimas galioja penkiolika (15) metų. Pasibaigus šiam laikotarpiui, jis galioja ir toliau iki praeis dvylika (12) mėnesių nuo tos dienos, kai viena Susitariančioji Šalis raštu praneša kitai Susitariančiajai Šaliai apie šio Susitarimo nutraukimą.
3. Investicijoms, atliktoms iki šio Susitarimo nutraukimo dienos, dar dešimt (10) metų nuo tos dienos galioja šio Susitarimo 1–12 straipsnių nuostatos.

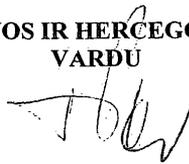
Tai patvirtindami, toliau nurodyti tinkamai įgalioti atstovai pasirašė šį Susitarimą.

SUDARYTA ..... 2007 m. birželio 7 d. Sarajeve ..... dviem
egzemplioriais lietuvių, bosnių / kroatų / serbų ir anglų kalbomis. Visi tekstai yra autentiški.
Kilus nesutarimų dėl aiškinimo, vadovaujamosi tekstu anglų kalba.

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
VARDU**

**BOSNIJOS IR HERCEGOVINOS
VARDU**

[SERBIAN TEXT – TEXTE SERBE]

СПОРАЗУМ

ИЗМЕЂУ

РЕПУБЛИКЕ ЛИТВАНИЈЕ

И

БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

О

УНАПРЕЂЕЊУ И ЗАШТИТИ ИНВЕСТИЦИЈА

Република Литванија и Босна и Херцеговина, у даљем тексту: “Уговорне стране”,

У жељи да прошире и ојачају економску сарадњу између Уговорних страна на основама равноправности и узајамне користи;

Са намјером да стварају и одржавају повољне услове за веће инвестирање инвеститора једне Уговорне стране на територији друге Уговорне стране;

Увидјевши да ће унапређење и реципрочна заштита таквих инвестиција по овом Споразуму допринијети стимулацији пословне иницијативе и повећати економски просперитет Уговорних страна;

Споразумјеле су се како слиједи:

Члан 1. Дефиниције

У сврхе овог Споразума:

1. Израз “инвестиција” означава сваку врсту средстава, инвестираних од стране инвеститора једне Уговорне стране на територији друге Уговорне стране, под условом да је та инвестиција извршена у складу са законима и прописима ове друге и посебно ће, мада не искључиво, укључивати:

- a) покретну и непокретну имовину, као и било која друга имовинска права као што су хипотеке и ретенциона права или друга средства обезбјеђења;
- b) удјеле, дионице или било који други облик учешћа у компанијама;
- c) потраживања новца или било којег извршења које има економску вриједност;
- d) права интелектуалне својине као што су ауторска права и њима сродна права, патенти, индустријски дизајни, трговачки знакови, трговачка имена и знање и умијеће;
- e) пословне концесије дате законом или по уговору, укључујући концесије за истраживање, узгајање, екстракцију и експлоатацију природних ресурса.

Било која каснија промјена облика у којем су средства инвестирана или реинвестирана неће утицати на њихов карактер као инвестиција, под условом да је таква промјена у складу са законима и прописима Уговорне стране на чијој територији је инвестиција извршена.

2. Израз “инвеститор” означава:

- a) у односу на Републику Литванију:
  - (i) физичка лица која су држављани Републике Литваније у складу са њеним законима и прописима и лица која немају њено држављанство, а чије је пребивалиште на територији Републике Литваније;
  - (ii) правна лица конституисана по законима и прописима Републике Литваније.
- b) у односу на Босну и Херцеговину:
  - (i) физичка лица која уживају статус држављана Босне и Херцеговине према законима који су на снази у Босни и Херцеговини, ако имају пребивалиште или главно мјесто пословања у Босни и Херцеговини;
  - (ii) правна лица основана у складу са законима који су на снази у Босни и Херцеговини чије се регистровано сједиште, централна управа или главно мјесто пословања налазе на територији Босне и Херцеговине.

3. Израз “приходи” означава износ добивен од инвестиције у одређеном временском периоду и посебно, мада не искључиво, укључује профите, приходе од капитала, камату, дивиденде, ројалитете и друге накнаде.

4. Израз “територија” означава:

- a) у односу на Републику Литванију: територију под суверенитетом Републике Литваније и друга подручја над којима Република Литванија врши права и јурисдикцију у складу са међународним правом;
- b) у односу на Босну и Херцеговину: сву копнену територију Босне и Херцеговине, њено територијално море, сву површину, подземље и ваздушни простор изнад, укључујући било коју поморску област смјештену иза територијалног мора Босне и Херцеговине, која јесте или може у будућности бити, према закону Босне и Херцеговине, а сагласно међународном праву, означена као подручје унутар којег Босна и Херцеговина може вршити права у односу на морско дно и подземље и природне ресурсе.

Члан 2.

Унапређење инвестиција

Свака Уговорна страна ће охрабривати инвеститоре друге Уговорне стране да инвестирају на њеној територији и допустиће такве инвестиције у складу са својим законима и прописима.

Члан 3.

Заштита и третман инвестиција

1. Свака Уговорна страна ће у свако доба осигурати правичан и једнак третман инвестицијама извршеним од стране инвеститора друге Уговорне стране, као и њихову пуну заштиту и сигурност.
2. Нити једна Уговорна страна неће, неразумним или дискриминационим мјерама, ометати проширивање, управљање, одржавање, коришћење, уживање или располагање инвестицијама инвеститора друге Уговорне стране.
3. Свака Уговорна страна ће одобрити инвестицијама и приходима инвеститора друге Уговорне стране третман који неће бити мање повољан од оног који одобрава инвестицијама и приходима својих властитих инвеститора или инвестицијама и приходима инвеститора било које треће државе, зависно од тога који је повољнији за односне инвеститоре.
4. Ниједна Уговорна страна неће на својој територији подвргнути инвеститоре друге Уговорне стране, у погледу њиховог проширивања, управљања, одржавања, коришћења, уживања или располагања њиховим инвестицијама, третману мање повољном од оног који одобрава својим властитим инвеститорима или инвеститорима било које треће државе, зависно од тога који је повољнији за односне инвеститоре.
5. Одредбе овог Споразума неће бити сачињене тако да обавезују једну Уговорну страну да на инвеститоре друге Уговорне стране прошири корист било којег

третмана, предности или повластице одобрене инвеститорима било које треће државе по основу:

- a) било које постојеће или будуће царинске уније, заједничког тржишта, подручја слободне трговине, другог облика регионалне економске сарадње или сличних међународних аранжмана у којима је било која од Уговорних страна чланица или то може постати;
- b) било којих постојећих или будућих међународних споразума о избјегавању двоструког опорезивања или било којих других међународних аранжмана који се у цијелини или већим дијелом односе на питања опорезивања.

Члан 4.

Национализација и експропријација

1. Инвестиције инвеститора било које Уговорне стране неће бити национализоване, експроприсане или подвргнуте реквизицији или мјерама које имају исти ефекат као и национализација или експропријација (у даљем тексту: "експропријација") на територији друге Уговорне стране, изузев у јавне сврхе које су повезане са унутрашњим потребама и по прописном законском поступку, на недискриминаторској основи и уз брзу, адекватну и ефективну компензацију.
2. Таква компензација ће представљати правичну тржишну вриједност погођене инвестиције непосредно прије експропријације или прије него предстојећа експропријација буде јавно позната, зависно од тога шта је раније и биће исплаћена без одлагања. Компензација ће укључивати камату обрачунату на основи LIBOR-а за шест мјесеци, од датума експропријације до датума коначне исплате.
3. Инвеститори, чија средства се експропришу ће, без штете по њихова права по члану 8. овог Споразума, имати право на хитно преиспитивање од стране одговарајућих судских или других надлежних и независних органа Уговорне стране која врши експропријацију, како би се одредило да ли је та експропријација и свака компензација која се на њу односи у складу са принципима овог члана и законима и прописима Уговорне стране која врши експропријацију.

Члан 5.

Компензација за губитке

1. Инвеститорима било које Уговорне стране који трпе губитке, укључујући штете, у односу на своје инвестиције на територији друге Уговорне стране, због рата или другог оружаног сукоба, револуције, државног ванредног стања, побуне, устанка или нереда, биће од стране друге Уговорне стране одобрен третман, у погледу реституције, обештећења, компензације или другог рјешења, не мање повољан од

оног који та друга Уговорна страна одобрава својим властитим инвеститорима или инвеститорима било које треће државе, зависно од тога који је повољнији.

2. Без штете по став 1. овог члана, инвеститори једне од Уговорних страна који, у било којој од ситуација наведених у том ставу, трпи губитке на територији друге Уговорне стране, који произилазе из:
  - а) реквизиције његових инвестиција или њених дијелова од стране снага или власти ове друге; или
  - б) деструкције његових инвестиција или њених дијелова од стране снага или власти ове друге, која није била захтијевана потребом ситуације,

биће одобрена реституција или компензација, која ће у сваком случају бити без одлагања, адекватна и ефективна.

Члан 6. Трансфери

1. Свака Уговорна страна ће гарантовати инвеститорима друге Уговорне стране слободан трансфер плаћања која се односе на њихове инвестиције у и из своје територије. Такви трансфери укључиваће посебно, мада не искључиво:
  - а) почетни капитал и додатне износе потребне за одржавање и развој инвестиције;
  - б) приходе;
  - ц) приходе од потпуне или дјелимичне продаје или ликвидације инвестиције;
  - д) средства за отплату кредита који се односе на инвестицију;
  - е) компензацију наведену у члановима 4. и 5. овог Споразума;
  - ф) плаћања по гаранцијама или по уговору о осигурању наведеним у члану 7. овог Споразума;
  - г) плаћања добијена на основу ријешених спорова;
  - х) зараде и друге накнаде особља ангажованог из иностранства у вези са неком инвестицијом на својој територији.
2. Без штете по мјере преузете Европском унијом, трансфери ће бити извршени у валути у којој је оригинална инвестиција извршена или у било којој слободно конвертибилној валути по избору инвеститора, по тржишном девизном курсу који се примјењује на дан трансфера, и биће извршена без непотребног одлагања.

3. Трансфери ће бити извршени на правичној и недискриминационој основи, у складу са процедурама које су установљене девизним прописима Уговорне стране на чијој територији је инвестиција извршена, а које неће повлачити одбијање, суспензију или денатурализацију таквог трансфера.
4. Уговорне стране обавезују се да трансферима, наведеним у ставовима 1., 2. и 3. овог члана, одобре третман не мање повољан од третмана одобреног трансферима који се односе на инвестиције извршене од стране инвеститора било које треће државе.
5. Без обзира на горе наведене одредбе овог члана, било која Уговорна страна може не одустајати од примјене правичних, недискриминационих и мјера у доброј вјери, које се односе на порезе, заштиту права кредитора или осигуравају усклађеност са другим законима и прописима, под условом да такве мјере и њихова примјена, од стране Уговорне стране, неће бити коришћена као средство за избјегавање обавеза у вези са трансфером или дужности у вези са трансфером по основу овог Споразума.

Члан 7. Суброгација

1. Ако једна Уговорна страна или њена овлашћена агенција (“прва Уговорна страна”) изврши плаћање по гаранцији или уговору о осигурању од некомерцијалних ризика, које је дала у односу на неку инвестицију на територији друге Уговорне стране (“друга Уговорна страна”), друга Уговорна страна ће, без обзира на своја права из члана 9. овог Споразума, признати:
  - a) пренос на прву Уговорну страну по закону или по основу легалне трансакције свих права и потраживања обештећене стране, и
  - b) да је прва Уговорна страна овлашћена да врши иста права и остварује иста потраживања по основу суброгације, до исте мјере као и обештећена страна.

Члан 8. Рјешавање спорова између инвеститора и Уговорне стране

1. Било који спор који може настати између једне Уговорне стране и инвеститора друге Уговорне стране у вези са инвестицијом на територији те друге Уговорне стране, рјешаваће се на пријатељски начин путем консултација и преговора.
2. Ако се такав спор не може ријешити на пријатељски начин у року од шест мјесеци од датума захтјева било које стране за рјешавање спора на пријатељски начин, и без штете по право на употребу домаћих судских и административних процедура, инвеститор ће бити овлашћен да покрене спор било пред:

- a) *Ad hoc* арбитражним трибуналом установљеним према Арбитражним правилима Комисије Уједињених нација за међународно трговинско право (UNCITRAL); или
  - b) Међународним центром за рјешавање инвестиционих спорова (у даљем тексту: “Центар”) путем посредовања или арбитраже установљене према Конвенцији о рјешавању инвестиционих спорова између држава и држављана других држава, отвореној за потписивање у Washington-у D.C.18. марта 1965. године (у даљем тексту: “Конвенција”).
3. Арбитражна одлука засниваће се на:
    - одредбама овог Споразума;
    - законима и прописима Уговорне стране на чијој територији је инвестиција извршена укључујући правила која се односе на сукобе закона; и
    - правилима и општеприхваћеним принципима међународног права.
  4. Арбитражна одлука биће коначна и обавезујућа за обје стране у спору. Свака Уговорна страна ће извршити без одгањања било коју такву одлуку, признату у складу са законима и прописима односне Уговорне стране.
  5. Нити једна Уговорна страна неће се за вријеме арбитражног поступка или извршавања одлуке позивати у виду одбране, приговора, противзахтјева, права на одштету или других разлога, да је примила или ће примити од односне стране одштету или другу компензацију за цијелу или дио наводне штете, сходно гаранцији од некомерцијалних ризика или по уговору о осигурању.

Члан 9.

Рјешавање спорова између Уговорних страна

1. Спорови између Уговорних страна у вези са тумачењем или примјеном овог Споразума биће, ако је то могуће, рјешавани путем консултација и преговора посредством дипломатских канала.
2. Ако се спор између Уговорних страна не може ријешити на начин из става 1. овог члана у року од шест мјесеци од датума захтјева за рјешавањем, спор ће на захтјев било које Уговорне стране бити поднесен арбитражном трибуналу од три члана.
3. Такав арбитражни трибунал биће конституисан за сваки поједини случај на сљедећи начин. У року од два мјесеца од датума пријема захтјева за арбитражу, свака Уговорна страна именоват ће једног члана трибунала. Та два члана затим ће изабрати држављанина треће државе који ће по одобрењу обје Уговорне стране бити именован за предсједавајућег трибунала. Предсједавајући ће бити именован у року од два мјесеца од дана именовања друга два члана.

4. Ако у току периода одређених у ставу 3. овог члана нису извршена потребна именована, било која од Уговорних страна може позвати председника Међународног суда правде да изврши потребна именована. Ако је председник држављанин било које од Уговорних страна или је на неки други начин спријечен да обави наведену функцију, потпредседник ће бити позван да изврши потребна именована. Ако је потпредседник држављанин било које од Уговорних страна или је такође спријечен да обави наведену функцију, биће позван члан Међународног суда правде слједећи по функцији, који није држављанин ни једне од Уговорних страна, да обави потребна именована.
5. Трибунал ће одредити свој властити поступак.
6. Арбитражни трибунал донијеће своју одлуку већином гласова. Таква одлука биће коначна и обавезујућа за обје Уговорне стране.
7. Свака Уговорна страна сносиће трошкове свог члана трибунала и свог представљања у арбитражном процесу; трошкове председника и остале трошкове Уговорне стране ће сносити у једнаким дијеловима. Трибунал може, међутим, у својој одлуци наложити да већи дио трошкова сноси једна од Уговорних страна, и та одлука биће обавезујућа за обје Уговорне стране.
8. Спор неће бити поднесен Међународном арбитражном трибуналу за рјешавање спора у складу са овим чланом, ако је исти спор већ достављен на рјешавање другом арбитражном суду у складу са чланом 8. овог Споразума, све док је тај поступак пред судом. Ово не утиче на могућност рјешавања спора у складу са ставом 1. овога члана.

Члан 10.

Консултације и размјена информација

1. На захтјев једне Уговорне стране друга Уговорна страна ће без непотребних одлагања приступити разговорима о тумачењу и примјени овог Споразума.
2. На захтјев било које Уговорне стране, размијениће се информације о утицају који закони, прописи, одлуке, административне праксе или процедуре или политике друге Уговорне стране могу имати на инвестиције обухваћене овим Споразумом.

Члан 11.

Примјена других правила

Ако одредбе прописа било које Уговорне стране или обавезе према међународном праву, које постоје или које ће се касније установити између Уговорних страна као додатак садашњем Споразуму, садрже правила, било општа или посебна, која инвестицијама инвеститора друге Уговорне стране дају право на повољнији третман од оног који је предвиђен садашњим Споразумом, таква правила ће, док трају и до мјере до које су повољнија, имати предност над садашњим споразумом.

Члан 12.
Примјена Споразума

Овај споразум ће се примјењивати на инвестиције извршене од стране једне Уговорне стране на територији друге Уговорне стране у складу са њиховим законима и прописима, прије и након његовог ступања на снагу, али се неће примјењивати на било који спор који се односи на инвестицију која је настала или је могла настати, или на било који захтјев који је поднесен прије његовог ступања на снагу.

Члан 13.
Амандмани

У вријеме ступања на снагу овог Споразума или у било које вријеме након тога, одредбе овог Споразума могу бити амендиране на начин договорен у писаној форми између Уговорних страна. Такви амандмани ступиће на снагу након што Уговорне стране обавијесте једна другу да су завршене све њихове односне интерне процедуре за њихово ступање на снагу.

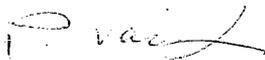
Члан 14.
Ступање на снагу, трајање и престанак

1. Овај Споразум ће ступити на снагу на датум када Уговорне стране обавијесте једна другу у писаној форми да су извршене све њихове односне унутрашње законске процедуре за његово ступање на снагу.
2. Овај Споразум ће остати на снази за период од петнаест (15) година. Споразум ће наставити да важи након тога све док не истекне дванаест (12) мјесеци од датума на који је било која од Уговорних страна другој страни доставила писано обавјештење о раскиду.
3. У односу на инвестиције извршене прије ефективног датума раскида овог Споразума одредбе чланова 1. до 12. овог Споразума наставиће се примјењивати за даљи период од десет (10) година од тог датума.

У потврду овога потписани представници, прописно за то овлашћени, потписали су овај Споразум.

Сачињено у дупликату у ..... дана ....., на литванском, босанском/хрватском/српском и енглеском језику. Сви текстови су једнако аутентични. У случају разлика у тумачењу биће мјеродаван текст на енглеском језику.

За
Републику Литванију

За
Босну и Херцеговину

[TRANSLATION – TRADUCTION]

ACCORD ENTRE LA RÉPUBLIQUE DE LITUANIE ET LA BOSNIE-HERZÉGOVINE RELATIF À LA PROMOTION ET À LA PROTECTION DES INVESTISSEMENTS

La République de Lituanie et la Bosnie-Herzégovine, ci-après dénommées les « Parties contractantes »;

Désireuses d'étendre et d'intensifier la coopération économique entre elles sur la base du principe d'égalité et dans des conditions mutuellement avantageuses;

Avec l'intention de créer et préserver des conditions favorables à un accroissement des investissements effectués par les investisseurs d'une Partie contractante dans le territoire de l'autre Partie contractante;

Reconnaissant que la promotion et la protection réciproque desdits investissements au titre du présent Accord stimuleront les initiatives économiques et renforceront la prospérité économique des Parties contractantes;

Conviennent comme suit :

Article premier. Définitions

Aux fins du présent Accord :

1. Le terme « investissement » comprend tous les types d'actifs investis par un investisseur d'une Partie contractante dans le territoire de l'autre Partie contractante à condition que l'investissement ait été réalisé en conformité avec les lois et les règlements de cette dernière et il inclut notamment, mais non exclusivement :

a) Les biens meubles et immeubles ainsi que tous autres droits réels tels que les hypothèques, droits de gages et autres valeurs;

b) Les actions, parts et autres formes de participation dans des entreprises;

c) Les créances financières ou droits à toute autre forme de prestation qui présente une valeur économique;

d) Les droits de propriété intellectuelle, tels que les droits d'auteurs et droits apparentés, les brevets, les modèles industriels, les marques, les noms commerciaux et le savoir-faire;

e) Les concessions commerciales accordées par voie législative ou contractuelle, y compris les concessions relatives à la prospection, l'extraction ou l'exploitation de ressources naturelles.

Tout changement ultérieur de la forme sous laquelle les actifs sont investis ou réinvestis n'affecte pas le caractère intrinsèque de ces actifs si ce changement est effectué en conformité avec les lois et règlements de la Partie contractante dans le territoire de laquelle l'investissement est effectué.

2. Le terme « investisseur » désigne :

a) Dans le cas de la République de Lituanie :

- i) Les personnes physiques qui sont des ressortissants de la République de Lituanie conformément aux lois et règlements de cette dernière et les apatrides, résidant de manière permanente sur le territoire de la République de Lituanie;
- ii) Les personnes morales constituées conformément aux lois et règlements de la République de Lituanie.

b) Dans le cas de la Bosnie-Herzégovine :

- i) Les personnes physiques dont la qualité de ressortissants de Bosnie-Herzégovine découle de la législation en vigueur en Bosnie-Herzégovine si elles résident de façon permanente ou ont leur siège d'exploitation en Bosnie-Herzégovine;
- ii) Les personnes morales constituées conformément aux lois en vigueur en Bosnie-Herzégovine et qui ont leur siège social, direction centrale ou principal siège d'exploitation sur le territoire de la Bosnie-Herzégovine.

3. Le terme « rendement » s'entend des montants rapportés par un investissement au cours d'une certaine période et inclut notamment, mais non exclusivement, les bénéfices, gains en capital, intérêts, dividendes, redevances et honoraires.

4. Le terme « territoire » signifie :

a) Dans le cas de la République de Lituanie : le territoire sous la souveraineté de la République de Lituanie et des autres zones sur lesquelles la République de Lituanie exerce des droits ou une compétence conformément au droit international;

b) Dans le cas de la République de Bosnie-Herzégovine : l'ensemble du territoire de la Bosnie-Herzégovine, ses eaux territoriales, le lit, le sous-sol et l'espace aérien qui le surplombe, en ce compris toute zone maritime située au-delà des eaux territoriales de la Bosnie-Herzégovine qui a été ou pourra être désignée par sa législation nationale, conformément au droit international, comme une zone dans laquelle la Bosnie-Herzégovine peut exercer des droits sur le fond marin, le sous-sol et les ressources naturelles.

Article 2. Promotion des investissements

Chaque Partie contractante incite les investisseurs de l'autre Partie contractante à effectuer des investissements dans son territoire et admet lesdits investissements au bénéfice des dispositions de ses lois et règlements.

Article 3. Protection et traitement des investissements

1. Chaque Partie contractante garantit en tout temps le traitement juste et équitable des investissements effectués par des investisseurs de l'autre Partie contractante, ainsi que leur sécurité et leur protection totales.

2. Aucune des deux Parties contractantes ne gêne, par des mesures injustifiées ou discriminatoires, la gestion, l'entretien, l'emploi, la jouissance ou la cession des investissements effectués par des investisseurs de l'autre Partie contractante.

3. Chaque Partie contractante accorde aux investissements et aux rendements des investisseurs de l'autre Partie contractante un traitement au moins égal au traitement accordé aux investissements et rendements de ses propres investisseurs ou des investisseurs d'un quelconque pays tiers, selon le traitement le plus favorable.

4. Aucune des Parties contractantes ne soumet sur son territoire les investisseurs de l'autre Partie contractante, en ce qui concerne leur expansion, leur gestion, leur maintenance, leur utilisation, leur jouissance ou la cession de leurs investissements, à un traitement moins favorable que celui qu'elle accorde à ses propres investisseurs ou aux investisseurs d'un quelconque pays tiers, selon le traitement le plus favorable aux investisseurs concernés.

5. Les dispositions du présent Accord ne sauraient être interprétées comme obligeant une Partie contractante à admettre les investisseurs de l'autre Partie contractante aux avantages de tout traitement, préférence ou privilège accordé aux investisseurs d'un quelconque pays tiers sur la base :

a) De toute forme existante ou future d'union douanière, marché commun, zone de libre-échange, autre forme de coopération économique régionale ou organisation internationale similaire à laquelle l'une ou l'autre Partie contractante appartient ou peut adhérer;

b) De tout accord international existant ou futur destiné à éviter la double imposition ou tout autre accord international ayant trait en tout ou en partie à la fiscalité.

Article 4. Nationalisation et expropriation

1. Les investissements des investisseurs de l'une ou l'autre Partie contractante ne peuvent être expropriés, nationalisés, réquisitionnés ou faire l'objet de mesures ayant un effet équivalent à une nationalisation ou une expropriation (ci-après « expropriation ») dans le territoire de l'autre Partie contractante, excepté si cela est justifié par des motifs d'intérêt public liés aux besoins internes et qu'une procédure légale est appliquée, si aucune discrimination n'est pratiquée et si une indemnité rapide, adéquate et effective est accordée.

2. Ladite indemnité doit être équivalente à la valeur marchande qu'avaient les investissements immédiatement avant l'expropriation ou avant que son imminence ait été publiquement connue, à la première date échue, et elle doit être payée sans retard injustifié. L'indemnité doit inclure des intérêts calculés sur la base du taux LIBOR courus à partir de la date de l'expropriation.

3. Les investisseurs dont des actifs sont expropriés ont droit, sans préjudice de leurs droits au titre de l'article 8 du présent Accord, à exiger que l'autorité judiciaire ou une autre autorité compétente et indépendante de la Partie contractante pratiquant l'expropriation examine promptement leur cas afin de déterminer si l'expropriation et toute indemnité connexe obéissent aux principes du présent article et aux lois et règlements de la Partie contractante pratiquant l'expropriation.

Article 5. Indemnisation des pertes

1. Les investisseurs d'une Partie contractante qui subissent des pertes, et notamment des dégâts liés à leurs investissements dans le territoire de l'autre Partie contractante du fait d'une guerre ou d'un conflit armé, d'une révolution, d'un état d'urgence nationale, d'une révolte, d'une insurrection ou d'une émeute se voient accorder par la seconde Partie contractante le traitement le plus favorable qu'elle accorde à ses propres investisseurs ou aux investisseurs d'un quelconque pays tiers, en ce qui concerne la restitution, l'indemnisation, la compensation ou tout autre règlement.

2. Nonobstant les dispositions du paragraphe 1 du présent article, les investisseurs d'une Partie contractante qui, dans l'une des situations mentionnées audit paragraphe, subissent des pertes dans le territoire de l'autre Partie contractante en conséquence de :

a) La réquisition de tout ou partie de leurs investissements par les forces ou les autorités de cette autre Partie contractante, ou

b) La destruction de tout ou partie de leurs investissements par les forces ou les autorités de cette autre Partie contractante sans que la situation ne l'exige, doivent se voir accorder une restitution ou une indemnité qui doit en tout cas être rapide, adéquate et effective.

Article 6. Transferts

1. Chaque Partie contractante garantit aux investisseurs de l'autre Partie contractante le libre transfert des paiements relatifs à ses investissements au départ et à destination de son territoire. De tels transferts incluent, notamment, mais non exclusivement :

a) Le capital de départ et tout capital additionnel nécessaire aux fins de l'entretien ou de l'extension de l'investissement;

b) Le rendement;

c) Le produit de la liquidation de tout ou partie de l'investissement;

d) Les sommes destinées à l'amortissement des prêts relatifs à l'investissement;

e) Les indemnités prévues aux articles 4 et 5 du présent Accord;

f) Les paiements en vertu d'une garantie ou d'une police d'assurance visée à l'article 7 du présent Accord;

g) Les paiements résultant du règlement des différends;

h) Les gains et autre rémunération du personnel engagé de l'étranger en rapport avec un investissement dans son territoire.

2. Sans préjudice des mesures adoptées par l'Union européenne, les transferts sont effectués dans la devise convertible dans laquelle l'investissement initial a été effectué ou dans toute autre devise librement convertible acceptée par l'investisseur, au taux de change applicable en vigueur sur le marché à la date du transfert, et ils sont exécutés sans retard injustifié.

3. Les transferts seront effectués de manière équitable et non discriminatoire, en application des procédures établies par les réglementations en matière de change de la Par-

tie contractante sur le territoire de laquelle l'investissement a été effectué, ce qui exclut tout rejet, suspension ou dénaturalisation d'un tel transfert.

4. Les Parties contractantes accordent aux transferts prévus aux paragraphes 1, 2 et 3 du présent article un traitement au moins égal au traitement accordé aux transferts se rapportant à des investissements effectués par des investisseurs d'un quelconque pays tiers.

5. Nonobstant les dispositions précédents du présent article, chaque Partie contractante peut maintenir une application équitable, non discriminatoire et de bonne foi de mesures relatives à la fiscalité, à la protection des droits de créanciers ou au respect d'autres lois et règlements (pour autant que de telles mesures et leur application ne soient pas utilisés pour éviter les engagements ou obligations de la Partie contractante en matière de transfert en vertu du présent Accord).

Article 7. Subrogation

1. Si une Partie contractante ou l'entité qu'elle a désignée (« la première Partie Contractante ») effectue un paiement en vertu d'une garantie ou d'une police d'assurance contre des risques non commerciaux en rapport avec un investissement effectué dans le territoire de l'autre Partie contractante (ci-après dénommée la « seconde Partie contractante »), la seconde Partie contractante, nonobstant les droits qui lui sont conférés par l'article 9 du présent Accord, reconnaît :

a) Le transfert à la première Partie contractante, en vertu de la législation ou d'une transaction juridique, de l'ensemble des droits, obligations ou titres de la partie indemnisée; et

b) Le droit de la première Partie contractante à exercer lesdits droits et à appliquer lesdits titres par subrogation dans la même mesure que la partie indemnisée.

Article 8. Règlement des différends entre un investisseur et une Partie contractante

1. Tout différend susceptible de survenir entre une Partie contractante et un investisseur de l'autre Partie contractante concernant un investissement dans le territoire de cette dernière est réglé à l'amiable par le biais de consultations et de négociations.

2. Si le différend ne peut être réglé à l'amiable dans les six (6) mois qui suivent la date à laquelle l'une ou l'autre Partie au différend a requis un règlement à l'amiable, et sans préjudice au droit d'activer les recours juridiques et administratifs nationaux, l'investisseur est autorisé à soumettre le différend soit :

- À un tribunal arbitral ad hoc constitué conformément aux termes du Règlement d'arbitrage de la Commission des Nations Unies pour le droit commercial international (CNUDCI); ou
- Au Centre international pour le règlement des différends relatifs aux investissements (CIRDI) (ci-après dénommé « le Centre ») par voie de conciliation ou d'arbitrage, créé en vertu de la Convention pour le règlement des différends relatifs aux investissements entre États et ressortissants d'autres États, ouverte à la signature à Washington DC le 18 mars 1965 (ci-après dénommée « la Convention »).

3. La sentence arbitrale est basée sur :

- Les dispositions du présent Accord;
- Les lois et règlements de la Partie contractante sur le territoire de laquelle l'investissement a été effectué en ce compris les règles relatives aux conflits de lois; et
- Les règles et principes du droit international universellement acceptés.

4. La sentence arbitrale est sans appel et oblige les deux parties au différend. Chaque Partie contractante applique sans délai une telle sentence en vertu des lois et règlements de la Partie contractante respective.

5. Dans le cadre de la procédure arbitrale ou d'exécution, aucune des deux Parties contractantes ne peut invoquer comme exception, objection, demande reconventionnelle, droit de compensation, ou pour toute autre raison, le fait que la partie concernée a reçu ou va recevoir, en application d'une garantie contre les risques non commerciaux ou d'une police d'assurance, une indemnité ou autre compensation pour tout ou partie des dommages en jeu.

Article 9. Règlement des différends entre les Parties contractantes

1. Tout différend entre les Parties contractantes en rapport avec l'interprétation ou l'application du présent Accord est résolu autant que possible par le biais de consultations et de négociations par la voie diplomatique.

2. Si un différend entre les Parties contractantes ne peut être réglé conformément au paragraphe 1 du présent article dans les six (6) mois qui suivent la date de la demande de règlement, le différend est soumis à un tribunal arbitral composé de trois membres à la demande de l'une ou l'autre Partie contractante.

3. Ledit tribunal arbitral est constitué pour chaque cas individuel de la façon suivante : dans les deux (2) mois qui suivent la date de la réception de la demande d'arbitrage, chaque Partie contractante désigne un membre du tribunal. Ces deux membres sélectionnent ensuite conjointement un ressortissant d'un pays tiers qui, après approbation par les deux Parties contractantes, est désigné en tant que Président du tribunal. Le Président sera nommé endéans deux (2) mois à compter de la date de nomination des deux autres membres.

4. Si les nominations requises n'ont pas été effectuées dans les délais prévus au paragraphe 3 du présent article, l'une ou l'autre Partie contractante peut inviter le Président de la Cour internationale de justice à procéder aux nominations nécessaires. Si le Président est un ressortissant de l'une ou l'autre Partie contractante, ou s'il est autrement empêché, le Vice-président est invité à procéder aux désignations nécessaires. Si le Vice-président est un ressortissant de l'une ou l'autre Partie contractante, ou s'il est également empêché, le doyen des juges de la Cour internationale de justice qui n'est un ressortissant d'aucune Partie contractante est invité à procéder aux nominations voulues.

5. Le tribunal arrête son propre règlement.

6. Le tribunal arbitral se prononce à la majorité simple des voix. Sa décision est sans appel et oblige chaque Partie contractante.

7. Chaque Partie contractante prend en charge les frais du membre du tribunal qu'elle a nommé et les coûts de sa représentation à l'arbitrage. Les frais du Président et les autres coûts sont pris en charge à parts égales par les Parties contractantes. Le tribunal arbitral peut toutefois décider que l'une des deux Parties contractantes doit prendre en charge une plus grande proportion des frais et cette répartition oblige les deux Parties contractantes.

8. Un différend ne sera pas porté devant un tribunal arbitral international au titre des dispositions du présent article, si le même différend a été porté devant une autre cour d'arbitrage internationale en vertu des dispositions de l'article 8 et l'est encore. Cela n'empêchera nullement la possibilité d'un règlement du différend en application du paragraphe 1 du présent article.

Article 10. Consultations et échange d'information

1. À la demande de l'une ou l'autre Partie contractante, l'autre Partie contractante consent sans retard injustifié à la tenue de consultations sur l'interprétation ou l'application du présent Accord.

2. À la demande de l'une ou l'autre Partie contractante, les informations doivent être échangées sur l'impact que les lois, règlements, décisions, pratiques ou procédures administratives voire les politiques de l'autre Partie contractante peuvent avoir sur les investissements visés par le présent Accord.

Article 11. Application d'autres règles

Si les dispositions de la législation de l'une ou l'autre Partie contractante ou les obligations de droit international, qui existent actuellement ou qui pourront être établies par la suite entre les Parties contractantes en sus du présent Accord, contiennent des règles, générales ou spécifiques, octroyant aux investissements des investisseurs de l'autre Partie contractante un traitement plus favorable que celui prévu par le présent Accord, lesdites règles prévaudront sur le présent Accord tout au long de leur durée dans la mesure où elles sont plus favorables.

Article 12. Application de l'Accord

Le présent Accord s'applique aux investissements effectués par les investisseurs de l'une des Parties contractantes dans le territoire de l'autre Partie contractante conformément à ses lois et règlements aussi bien avant qu'après l'entrée en vigueur du présent Accord, mais il ne s'applique pas à un quelconque différend concernant un investissement qui s'est élevé ou aurait pu s'élever ou à un quelconque titre qui a été réglé avant son entrée en vigueur.

Article 13. Amendements

Au moment de l'entrée en vigueur du présent Accord ou à tout moment ultérieur, les dispositions du présent Accord peuvent être amendées de toute manière susceptible

d'être convenue par écrit entre les Parties contractantes. Ces amendements entrent en vigueur lorsque les Parties contractantes se sont notifié réciproquement l'accomplissement de toutes leurs procédures internes respectives relatives à leur entrée en vigueur.

Article 14. Entrée en vigueur, durée et dénonciation

1. Le présent Accord entrera en vigueur à la date à laquelle les Parties contractantes se seront notifié réciproquement par écrit l'accomplissement de toutes leurs procédures juridiques internes respectives relatives à son entrée en vigueur.

2. Le présent Accord restera en vigueur pendant une période de quinze (15) ans. Il demeurera en vigueur par la suite jusqu'à l'expiration de douze (12) mois après la date à laquelle l'une ou l'autre Partie contractante l'a dénoncé par une notification écrite adressée à l'autre Partie contractante.

3. S'agissant des investissements effectués avant la date de l'expiration effective du présent Accord, les dispositions des articles 1 à 12 dudit Accord continueront de déployer leurs effets pendant une période supplémentaire de dix (10) ans à compter de cette date.

EN FOI DE QUOI les représentants soussignés, à ce dûment autorisés, ont signé le présent Accord.

FAIT en double exemplaire à Sarajevo le 7 juin 2007, en langues lituanienne, bosnienne, croate, serbe et anglaise, chaque texte étant également authentique. En cas de divergence d'interprétation, le texte anglais prévaudra.

Pour la République de Lituanie :

Pour la Bosnie-Herzégovine :

No. 46377

**Lithuania
and
Azerbaijan**

Agreement between the Government of the Republic of Lithuania and the Government of the Republic of Azerbaijan on co-operation in the field of railway transport. Baku, 21 April 2008

Entry into force: *5 November 2008 by notification, in accordance with article 8*

Authentic texts: *Azerbaijani, English and Lithuanian*

Registration with the Secretariat of the United Nations: *Lithuania, 3 August 2009*

**Lituanie
et
Azerbaïdjan**

Accord entre le Gouvernement de la République de Lituanie et le Gouvernement de la République d'Azerbaïdjan relatif à la coopération dans le domaine du transport ferroviaire. Bakou, 21 avril 2008

Entrée en vigueur : *5 novembre 2008 par notification, conformément à l'article 8*

Textes authentiques : *azerbaïdjanais, anglais et lituanien*

Enregistrement auprès du Secrétariat des Nations Unies : *Lituanie, 3 août 2009*

[AZERBAIJANI TEXT – TEXTE AZERBAÏDJANAIS]

**Litva Respublikası Hökuməti ilə
Azərbaycan Respublikası Hökuməti arasında
dəmir yol nəqliyyatı sahəsində əməkdaşlıq haqqında**

SAZIŞ

Litva Respublikası Hökuməti ilə Azərbaycan Respublikası Hökuməti (bundan sonra “Razılığa gələn Tərəflər” adlanacaq)

qarşılıqlı hörmət və bərabərlik prinsiplərini rəhbər tutaraq,

Litva Respublikası və Azərbaycan Respublikası dəmir yol nəqliyyat sahəsində birgə fəaliyyətlərinin zəruriliyini anlayaraq,

aşağıdakılar barədə razılığa gəldilər:

Maddə 1

Razılığa gələn Tərəflər dəmir yolu vasitəsilə sərnişin və yük daşımalarının Sərnişinlərin Beynəlxalq Daşımalarına dair Sazişin (SMPS) və Dəmir Yolu Vasitəsilə Yüklərin Beynəlxalq Daşımalarına dair Sazişin (SMGS) müddəalarına uyğun olaraq təşkil edəcəklər.

Maddə 2

Dəmir yol nəqliyyatının işi, iş şəraitinin və dəmir yol nəqliyyatında təhlükəsizliyin təminatı, dəmir yol nəqliyyatında, habelə Litva Respublikasının və Azərbaycan Respublikasının digər nəqliyyat növləri və xidmətlərdən istifadəçilər arasında qarşılıqlı fəaliyyət Razılığa gələn Tərəflərin qüvvədə olan qanunvericiliklərinə uyğun olaraq həyata keçiriləcəkdir.

Maddə 3

1. Razılığa gələn Tərəflərin dövlətlərinin qanunvericiliyinə, həmçinin beynəlxalq hüquq normalarına uyğun olaraq öz ərazilərindən hər iki tərəfə və tranzitlə üçüncü ölkəyə yük və sərnişin daşımaları maneəsiz həyata keçirilməsi üçün lazımı şərait yaradacaqlar.

2. Avropa ölkələrindən tranzitlə Azərbaycan Respublikasına və əks istiqamətdə dəmir yolu ilə yük daşımalarını həyata keçirmək üçün Razılığa gələn Tərəflər Litva Respublikasının dəniz limanlarından istifadə edəcəklər.

3. Beynəlxalq yük və sərnişin daşıma ilə əlaqəli məsələlərin birgə həllini təmin etmək üçün Razılığa gələn Tərəflər birgə İşçi Qrupları yarada bilərlər.

Maddə 4

Dəmir yolu sahəsində qarşılıqlı əməkdaşlığı inkişaf etdirmək məqsədilə, Razılığa gələn Tərəflər hər iki ölkənin dəmir yolu sahəsində elmi və texniki nailiyyətləri ilə mübadilə aparmalı, fəaliyyətlərini birgə tənzimləməli, dəmir yol nəqliyyatı sahəsində işçi heyətinin və mütəxəssislərin, elmi və texniki məlumat və materialların mübadiləsini təmin etməli, Razılığa gələn Tərəflər üçün məqbul hesab edilən digər birgə fəaliyyəti həyata keçirəcəklər.

Maddə 5

Bu Sazişin təfsiri və tətbiqi ilə bağlı hər hansı mübahisə Razılığa gələn Tərəflər arasında danışıqlar və məsləhətləşmələr yolu ilə həll olunacaqdır.

Maddə 6

1. Bu Saziş Razılığa gələn Tərəflərin iştirakçısı olduğu digər beynəlxalq müqavilələrdən irəli gələn hüquq və öhdəliklərinə təsir etməyəcəkdir.

2. Avropa İttifaqının dəmir yol nəqliyyatı sahəsindəki qanunları ilə bu Sazişin müddəaları arasında ziddiyyət yaranarsa, Litva Respublikası Avropa İttifaqının qanunlarını üstün tutacaqdır.

Maddə 7

1. Razılığa gələn Tərəflərin qarşılıqlı razılığı əsasında bu Sazişə düzəlişlər edilə bilər.

2. Bu Sazişə düzəlişlər, onun ayrılmaz hissəsi olan və 8-ci maddəsinə uyğun olaraq qüvvəyə minən ayrıca protokollarla rəsmiləşdiriləcəkdir.

Maddə 8

1. Bu Saziş, onun qüvvəyə minməsi üçün zəruri olan dövlətdaxili prosedurların yerinə yetirilməsi barədə Razılığa gələn Tərəflərin diplomatik kanallar vasitəsilə sonuncu yazılı bildirişinin alındığı tarixdən qüvvəyə minir.

2. Bu Saziş 5 (beş) il müddətinə bağlanılır və onun 5 (beş) il müddətinin bitməsinə 6 (altı) ay qalmış Razılığa gələn Tərəflərdən biri digər Razılığa gələn Tərəfi bu Sazişin qüvvəsini ləğv etmək niyyəti barədə diplomatik kanallar vasitəsilə yazılı şəkildə məlumat verməzsə onun qüvvəsi növbəti 5 (beş) illik müddətlərə uzadılacaqdır.

Bunun təsdiqi olaraq, aşağıda imza atan, müvafiq Hökumətləri tərəfindən səlahiyyətləndirilənlər hazırkı Sazişi imzaladılar.

Bu Saziş _____ şəhərində «__» _____ 2008-ci il tarixində hər biri Litva, Azərbaycan və ingilis dillərində olmaqla iki nüsxədə imzalanmışdır, bütün mətnlər bərabər autentikdir. Sazişin təfsiri ilə bağlı fikir ayrılığı olduğu təqdirdə, ingilis dilindəki mətnə istinad ediləcəkdir.

**Litva Respublikası
Hökuməti adından**

**Azərbaycan Respublikası
Hökuməti adından**

[ENGLISH TEXT – TEXTE ANGLAIS]

AGREEMENT
BETWEEN THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF LITHUANIA
AND
THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF AZERBAIJAN
ON CO-OPERATION IN THE FIELD OF RAILWAY TRANSPORT

The Government of the Republic of Lithuania and the Government of the Republic of Azerbaijan, hereinafter referred to as the “Contracting Parties”,

guided by the principles of mutual respect and equality,

recognising the importance of co-ordination and joint activities of the Republic of Lithuania and the Republic of Azerbaijan in the field of railway transport,

have agreed as follows:

Article 1

The Contracting Parties shall organise carriage of passengers and goods by rail in accordance with the provisions of the Agreement on International Passenger Transport (SMPS) and the Agreement on International Goods Transport by Rail (SMGS).

Article 2

The operation of railway transport, assurance of work conditions and railway transport safety, interaction between railway transport and users of services as well as other modes of transport of the Republic of Lithuania and the Republic of Azerbaijan shall be governed by the legislation applicable in the Contracting Parties.

Article 3

1. Acting in conformity with the applicable legislation of the States of the Contracting Parties as well as norms of international law, the Contracting Parties shall create the necessary conditions for smooth carriage of passengers and goods by rail both between the two countries and in transit through their respective territories to third countries.

2. For the carriage of goods by rail in transit from European countries to the Republic of Azerbaijan and vice versa the Contracting Parties shall use the seaports located in the territory of the Republic of Lithuania.

3. To ensure prompt solution of issues related to international carriage of goods and passengers, the Contracting Parties may form joint working groups.

Article 4

Aiming to develop and improve co-operation in the field of railway transport, the Contracting Parties shall assist each other in implementing mutual scientific and technical progress, co-ordinate mutually beneficial activities, promote exchanges of staff and future specialists in the field of railway transport, exchange scientific and technical information and material, and engage in other forms of co-operation acceptable for both Contracting Parties.

Article 5

Any dispute concerning the interpretation or application of this Agreement shall be settled by negotiations and consultations between the Contracting Parties.

Article 6

1. This Agreement shall not affect the rights and obligations of the Contracting Parties arising from other international agreements concluded by the Contracting Parties.

2. In case of conflict between the European Union law in the field of railway transport and the provisions of the present Agreement, the Republic of Lithuania shall apply the provisions of the European Union law.

Article 7

1. This Agreement may be amended by mutual agreement of the Contracting Parties.

2. Amendments to the Agreement shall be made by concluding protocols which shall form an integral part of the Agreement and shall come into force in accordance with Article 8(1) of this Agreement.

Article 8

1. This Agreement shall enter into force on the date of receipt of the last written notification whereby the Contracting Parties inform each other through diplomatic channels of the completion of all internal legal procedures required for this Agreement to enter into force.

2. This Agreement is concluded for a period of five (5) years and shall remain in force automatically thereafter for the next periods of five (5) years unless either of the Contracting Parties at least six (6) months in advance, before the end of five (5) year period, notifies through diplomatic channels the other Contracting Party in written form of its intention to terminate this Agreement.

IN WITNESS WHEREOF the undersigned, being duly authorized by their respective Governments, have signed this Agreement.

Done at ..... *Baku* ..... this day of *21st of April* ..... 2008, in two copies in the Lithuanian, Azerbaijani and English languages, all texts being equally authentic.

In case of divergence in interpretation of the provisions of the present Agreement, the English text shall prevail.

**For the Government
of the Republic of Lithuania**

**For the Government
of the Republic of Azerbaijan**

[LITHUANIAN TEXT – TEXTE LITUANIEN]

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS

IR

AZERBAIDŽANO RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS

SUSITARIMAS

DĖL BENDRADARBIAVIMO GELEŽINKELIŲ TRANSPORTO SRITYJE

Lietuvos Respublikos Vyriausybė ir Azerbaidžano Respublikos Vyriausybė, toliau – Susitariančiosios Šalys,

remdamosi abipusės pagarbos ir lygiateisiškumo principais;

įvertindamos Lietuvos Respublikos ir Azerbaidžano Respublikos geležinkelių transporto koordinavimo ir bendros veiklos reikšmę,

susitarė:

1 straipsnis

Organizuodamos keleivių ir krovinių vežimą geležinkelių transportu Susitariančiosios Šalys vadovaujasi Tarptautinio keleivių vežimo susitarimo (SMPS) ir Tarptautinio krovinių vežimo geležinkeliais susitarimo (SMGS) nuostatomis.

2 straipsnis

Lietuvos Respublikos ir Azerbaidžano Respublikos geležinkelių transporto veikla, darbo sąlygų ir geležinkelių transporto eismo saugos užtikrinimas, geležinkelių transporto sąveika su paslaugų vartotojais ir kitomis transporto rūšimis nustatoma vadovaujantis Susitariančiosiose Šalyse galiojančiais teisės aktais.

3 straipsnis

1. Vadovaudamosi Susitariančiosiose Šalyse galiojančiais teisės aktais bei tarptautinės teisės normomis, Susitariančiosios Šalys sudaro būtinas sąlygas Susitariančiųjų Šalių keleivius ir krovinius netrukdomai vežti geležinkelių transportu tarp abiejų valstybių ir tranzitu per jų teritorijas į kitas valstybes.

2. Susitariančiosios Šalys naudojami Lietuvos Respublikos teritorijoje esančiais jūrų uostais kroviniais vežti geležinkelių transportu tranzitu iš Europos šalių į Azerbaidžano Respubliką ir atgal.

3. Siekdamas užtikrinti operatyvų tarptautinių krovinių ir keleivių vežimo klausimų sprendimą, Susitariančiosios Šalys šiam tikslui gali sudaryti bendras darbo grupes.

4 straipsnis

Siekdamas plėtoti ir tobulinti bendradarbiavimą geležinkelių transporto srityje, Susitariančiosios Šalys padeda įgyvendinti abipusę mokslinę ir techninę pažangą, koordinuoja abiem šalims naudingus veiksmus, skatina geležinkelių transporto srities darbuotojų ir rengiamų specialistų mainus, keičiasi mokslo ir technikos informacija ir medžiaga, bendradarbiauja kitais abiem Susitariančiosioms Šalims priimtinais būdais.

5 straipsnis

Bet koks ginčas, kylantis aiškinant ar taikant šį Susitarimą, sprendžiamas Susitariančiųjų Šalių derybomis ir konsultacijomis.

6 straipsnis

1. Šis Susitarimas nedaro įtakos Susitariančiųjų Šalių teisėms ir įsipareigojimams pagal kitas Susitariančiųjų Šalių sudarytas tarptautines sutartis.

2. Jeigu Europos Sąjungos teisės aktai nustato kitokias geležinkelių transporto veiklos sąlygas nei pagal šio Susitarimo nuostatas, Lietuvos Respublika taiko Europos Sąjungos teisės aktų nuostatas.

7 straipsnis

1. Šis Susitarimas gali būti papildytas ir pakeistas Susitariančiųjų Šalių susitarimu.

2. Šio Susitarimo pakeitimai ir papildymai įforminami protokolais, kurie yra neatskiriama šio Susitarimo dalis ir įsigalioja šio Susitarimo 8 straipsnio 1 dalyje nustatyta tvarka.

8 straipsnis

1. Šis Susitarimas įsigalioja nuo paskutinio rašytinio pranešimo gavimo dienos, kai Susitariančiosios Šalys diplomatiniais kanalais praneša viena kitai apie įvykdytus visus jų vidaus teisės reikalavimus, būtinus šiam Susitarimui įsigaliooti.

2. Šis Susitarimas sudaromas 5 (penkeriems) metams ir toliau galioja penkerių 5 (penkerių) metų periodams, jei nė viena Susitariančioji Šalis ne vėliau kaip prieš 6 (šešis) mėnesius iki 5 (penkerių) metų periodo pabaigos raštu diplomatiniais kanalais nepraneša apie ketinimą nutraukti šį Susitarimą.

TAI PATVIRTINDAMI, toliau nurodyti atitinkamų Vyriausybių tinkamai įgalioti asmenys pasirašė šį Susitarimą.

Sudaryta 2008 m. *balandžio* mėn. *21* d. *Baku*..... dviem egzemplioriais lietuvių, azerbaidžaniečių ir anglų kalbomis. Visi tekstai yra autentiški.

Kilus nesutarimų dėl šio Susitarimo nuostatų aiškinimo, vadovaujamosi tekstu anglų kalba.

**Lietuvos Respublikos
Vyriausybės vardu**

**Azerbaidžano Respublikos
Vyriausybės vardu**

[TRANSLATION – TRADUCTION]

ACCORD ENTRE LE GOUVERNEMENT DE LA RÉPUBLIQUE DE
LITUANIE ET LE GOUVERNEMENT DE LA RÉPUBLIQUE
D'AZERBAÏDJAN RELATIF À LA COOPÉRATION DANS LE
DOMAINE DU TRANSPORT FERROVIAIRE

Le Gouvernement de la République de Lituanie et le Gouvernement de la République d'Azerbaïdjan, ci-après dénommés les « Parties contractantes »,

Guidés par des principes de respect mutuel et d'égalité,

Reconnaissant l'importance de la coordination et des activités conjointes de la République de Lituanie et de la République d'Azerbaïdjan dans le domaine du transport ferroviaire,

Sont convenus de ce qui suit :

Article premier

Les Parties contractantes organisent le transport de passagers et de marchandises par rail conformément aux dispositions de l'Accord concernant le transport international de passagers (SMPS) et de l'Accord concernant le transport international de marchandises par chemin de fer (SMGS).

Article 2

L'opération de transport ferroviaire, la garantie des conditions de travail et la sécurité du transport ferroviaire, l'interaction entre le transport ferroviaire et les usagers des services ainsi que les autres modes de transport de la République de Lituanie et de la République d'Azerbaïdjan sont régis par la législation applicable dans les Parties contractantes.

Article 3

1. Agissant conformément à la législation applicable des États des Parties contractantes ainsi qu'aux normes du droit international, les Parties contractantes créent les conditions nécessaires au transport convenable des passagers et des marchandises par rail entre les deux pays et en transit à travers leurs territoires respectifs vers des pays tiers.

2. Pour le transport de marchandises par rail en transit à partir des pays européens et à destination de la République d'Azerbaïdjan et vice versa, les Parties contractantes utilisent les ports maritimes situés sur le territoire de la République de Lituanie.

3. Afin de garantir qu'une prompt solution soit trouvée aux questions liées au transport international de marchandises et de passagers, les Parties contractantes peuvent créer des groupes de travail mixtes.

Article 4

Dans le but de développer et d'améliorer la coopération dans le domaine du transport ferroviaire, les Parties contractantes s'assistent mutuellement dans la mise en œuvre d'avancées scientifiques et techniques, coordonnent réciproquement des activités bénéfiques, favorisent l'échange de personnels et de futurs spécialistes dans le domaine du transport ferroviaire, l'échange d'informations et de matériel scientifiques et techniques et s'engagent dans d'autres formes de coopération acceptables pour les deux Parties contractantes.

Article 5

Tout différend concernant l'interprétation ou l'application du présent Accord est réglé par des négociations et des consultations entre les Parties contractantes.

Article 6

1. Le présent Accord n'a aucune incidence sur les droits et obligations des Parties contractantes résultant d'autres accords internationaux conclus par lesdites Parties contractantes.

2. En cas de conflit entre la législation de l'Union européenne dans le domaine du transport ferroviaire et les dispositions du présent Accord, la République de Lituanie applique les dispositions de la législation de l'Union européenne.

Article 7

1. Le présent Accord peut être modifié par consentement mutuel des Parties contractantes.

2. Des modifications seront apportées à l'Accord au moyen de protocoles qui feront partie intégrante de l'Accord et entreront en vigueur conformément à l'article 8.1 du présent Accord.

Article 8

1. Le présent Accord entre en vigueur à la date de réception de la dernière notification écrite par laquelle les Parties contractantes se seront avisées par la voie diplomatique de l'exécution de toutes les procédures juridiques internes requises pour que le présent Accord entre en vigueur.

2. Le présent Accord est conclu pour une période de cinq (5) ans et sera automatiquement reconduit par la suite pour une nouvelle période de cinq (5) ans, sauf si l'une ou l'autre des Parties contractantes notifie à l'autre Partie contractante, par la voie diplomatique et par écrit, au moins six mois à l'avance et avant la fin de la période de cinq (5) ans, son intention de dénoncer le présent Accord.

EN FOI DE QUOI, les soussignés, à ce dûment autorisés par leurs Gouvernements respectifs, ont signé le présent Accord.

FAIT à Bakou le 21 avril 2008, en deux exemplaires originaux dans les langues lituanienne, azerbaïdjanaise et anglaise, tous les textes faisant également foi.

En cas de divergence quant à l'interprétation des dispositions du présent Accord, la version anglaise prévaut.

Pour le Gouvernement de la République de Lituanie :

Pour le Gouvernement de la République d'Azerbaïdjan :

Printed at the United Nations, New York

12-32039—September 2012—197

ISSN 0379-8267

Sales No. TS2607

USD \$35

ISBN 978-92-1-900553-2

**UNITED
NATIONS**

**TREATY
SERIES**

Volume
2607

2009

**I. Nos.
46363-46377**

**RECUEIL
DES
TRAITÉS**

**NATIONS
UNIES**
